

İBRAHİM BEY
İLK MÜSLÜMAN ve İLK ZEVCE
HZ. HATİCE-İ KÜBRÂ

HAZRETİ HATİCE-İ KÜBRÂ

MUSTAFA NİCATİ BUKALİ

EHLİ BEYT
İLK MÜSLÜMAN ve İLK ZEVCE
HZ. HATİCE-İ KÜBRÂ

RADIYALLAHU ANHA

MUSTAFA NECATİ BURSALI

Çelik
YAYINEVİ

23. BASKI

EHLİ BEYT
İLK MÜSLÜMAN VE İLK ZEVCE
HZ. HATİCE-İ KÜBRÂ

(Radıyallâhu Anhâ)

MUSTAFA NECATİ BURSALI

© İlkharf Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti, 2016
Sertifika No: 33723

© Yayınevinden yazılı izin almadan kısmen veya tamamen alıntı
yapılamaz,
hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Hız. Hatice-i Kübrâ (R.Anha)
Mustafa Necati Bursalı

İstanbul, 2018

ISBN
978-975-7161-18-7

Yayın Yönetmeni
Serdar Çelik

Editör
Ece Özbaş

Mizanpaj
Adem Şenel

Kapak Tasarım
Yunus Karaaslan

Baskı-Cilt
İmak Ofset
Sertifika No: 12531
Merkez Mh. Atatürk Cd.
Göl Sk. No:1 Yenibosna - İstanbul
Tel : 0212 656 49 97

Genel Dağıtım:
ÇELİK YAYINEVİ
Sertifika No: 14710

İkitelli O.S.B. Mh. Milas Cd. İş Batı İş Merkezi No:29/12-A
Başakşehir - İstanbul

Tel: +90 (212) 511 28 11 Faks: +90 (212) 511 28 12
www.celikyayinevi.com.tr / [mail:info@celikyayinevi.com](mailto:info@celikyayinevi.com)

Çelik Yayınevi, İlkharf Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin markasıdır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ESERİ TEDKİK VE TAKDİM

SEYYÎD AHMED ŞAHİN
Emekli Ankara Merkez Vaizi

Günümüzün seçkin şâir ve değerli kalem erbabından olan Hafız Mustafa Necati; bu defa da Müslüman analarının en büyüğü ve dünya hanımlarının hanımefendisi Hazret-i Hatice-i Kübrâ (radiyallahü anhâ) validemizin şerefli hayatlarını kaleme almış bulunmaktadır.

Bu güzel ve kıymetli eseri büyük bir dikkatle gözden geçirdim.

Eser; iki kısımdan ibarettir:

BİRİNCİ KISIM; roman tarzında kaleme alınmıştır. Buradaki maksat: **EN BÜYÜK ANA'nın** yaşadığı ve geliştiği devrin ne kadar bozuk ve yürekler acısı olduğunu göstermektir.

İKİNCİ KISIMDA; ise, bu **EN BÜYÜK ANA'nın** hayatındaki gerçek yeri ve hizmetleri dile getirilmiştir.

Bilindiği gibi; Hazret-i Hatice (radiyallahü anhâ) validemiz, Sevgili Peygamberimiz (sallâllahü aleyhi ve sellem) Efendimizin ilk hanımlarındır.

Ömrünün yirmi beş yılını bu muhterem ve mübarek hanımla geçirmişlerdir. Onun üzerine evlenmemişlerdir. Hatta evlenmeyi düşünmemişlerdir bile.

Buhârî ve diğer kaynakların bildirdiklerine göre; Hazret-i Hatice (radiyallahü teâlâ anhâ) validemiz birkaç kerre O'na evlenmesini teklif etmişlerdir:

— Yâ Resûlallah, ben ihtiyar bir hanımım, sizin arzularınıza artık cevap veremiyorum. Ya evlenin yahut da ben elimle size birkaç câriye temin edeyim.

Teklifinde bulunmuşlardır. Fakat Allah'ın Resûlü her defasında bu teklifi tebessümle karşılıyorlar ve:

— **“Allah'ın lütuf ve ihsanı olarak bana sen kâfisin...”** buyuruyorlardı.

Gerçek şu ki, Sevgili Peygamberimiz (sallâllahü aleyhi ve sellem) Efendimizin hanımlarının arasında en üstün dereceyi almak bahtiyarlığına erişen Hazret-i Hatice (radiyallahü anhâ) vâlidemizdir. Çünkü ilk zevceleridir. Zât-ı Nebevilerine altı çocuk hediye etmiştir. Nesl-i Pâk-i Nebî. O'nun dünyaya getirdiği kızıdan, Hazret-i Fâtıma (radiyallahü anhâ) validemizden devam etmiştir.

Allâme Âlûsî'nin anlattığına göre:

Bir gün sevgili Peygamberimiz (sallâllahü aleyhi ve sellem) Efendimizin huzûr-u saadetlerine çok ihtiyar bir hanım gelmişti. Allah'ın Resûlü (sallâllahü aleyhi ve sellem) Efendimiz bu ihtiyar hanıma pek çok iltifatlarda bulundular. Mübarek hırkalarını altına serip oturttular. Gidiyorken de kendisine pek çok hediyeler verdiler.

Yaşlı hanım gittikten sonra meraklanan Hazret-i Âişe (radiyallahü anhâ) validemiz:

— **Bu yaşlı hanım kimdi yâ Resûlallah?** diye sordular.

O da:

— **“Hatice'nin arkadaşı idi. O'nun sevdiğini ben de seviyorum.”** buyurdular.

Hazret-i Hatice'nin arkadaşına bu kadar iltifat edilirse, kim bilir kendisine ne büyük sevgi gösteriliyordu? Bunları düşünen Ümmü'l-Mü'minîn (radiyallahü anhâ) şu tarzda konuştular:

— **Ölüp gitmiş olan bir Kureyş'li hanımı neden yâd edip duruyorsunuz? O; dişleri dökülmüş, saçları ağarmış ve beli bükülmüş bir ihtiyar hanımdı. Halbuki Allahu Teâlâ Hazretleri Zât-ı Nebevilerinize O'ndan daha hayırlısını ihsan etmiş bulunuyor.**

Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz (sallâllahü aleyhi ve sellem) Efendimiz şöyle buyurdular:

— **“Hayır yâ Âişe, vallahi Allahü Teâlâ Hazretleri bana O'ndan daha hayırlı bir hanım nasip etmedi. Çünkü, insanlar beni yalanlıyorken O bana inanmıştı, insanlar beni her şeyden mahrum ediyorken O bütün servetini bana vermiştir.”**^[1]

O'nun faziletine bundan daha büyük delil olabilir mi?...

Sevgili Peygamberimiz (sallâllahü aleyhi ve sellem) Efendimizin ilk hanımları, dünya hanımlarının en üstünü ve Cennet hanımlarının hanımefendisi, fazilet incisi, kerem ve cömertlik hazinesi ve her bakımdan îmân ve takvanın yıldızı Hazret-i Hatice (radiyallahü anhâ) validemizin hayatlarını, nokta nokta bu güzel eserden okudum. İçim hazla ve ruhum inşirâhla doldu.

Muhterem müellif için tebrikin ötesinde bir söz olsaydı onu söyleyecektim. Çünkü iyi bir çalışmanın ötesinde, bir aşkın ve gerçek bir îmânın mahsûlü olmuş bu eser.

Eserin; müellifi için âhiret azığı, bizler ve okuyucular için de aşk ve îmân rehberi olmasını diliyorum.

Ve hamd olsun Âlemlerin Rabbi Allah'a...

Yetimizâde SEYYİD AHMED ŞAHİN

Emekli Ankara Merkez Vaizi

ANKARA, 5 Cemâziye'l-âhır 1401

10 Nisan 1981

[1] Rûhu'l-Meâni: 3/156.

— “Hayır yâ Âişe, vallahi Allahü Teâlâ Hazretleri bana O’ndan daha hayırlı bir hanım nasip etmedi. Çünkü, insanlar beni yalanlıyorken O bana inanmıştı, insanlar beni her şeyden mahrum ediyorken O bütün servetini bana vermiştir.”

Rûhu'l-Meâni: 3/156.

MÜELLİFİN ÖNSÖZÜ

Hamd, Âlemlerin Rabbine...

Salât ve selâm, İki Cihanın Efendisi Cenâb-ı Muhammed'e...

Bu kitap, İslâm'ın ilk annesinin hayatından inciler sunmaktadır. O anne ki, İslâm kadınına en büyük bir örnektir. Hem öyle bir devirde ve zamanda yetişmiştir ki, o gün, dünya ateşler içinde yanıyordu. Çöl, susuz tencere, gözler kan sızan bir pencere idi. Dünyanın kara dereleri müşriklerle dolmuştu, günâh ve ahlâksızlık moda olmuştu. Kanlı ayaklar başlarda geziyor, masumlar inim inim inliyordu.

İnsanlar îmân yerine küfrü, ilim yerine cehli, adalet yerine zulmü, Hak yerine bâtilı baş tacı edinmişlerdi. O gün, bir belâlı gündü. O devir, bir belâlı devirdi. Cihan günleri ateş şimşekleri gibi yakıcı idi. Gelinlik kız diri diri toprağın kara ağzına verilirdi.

Beyinler yırtık pırtıktı, kalblere kan oturmuştu, dudaklar hep kilitliydi. Hiç kimse yaradılışının gayesini bilemiyordu. Ne bir damla gözyaşı vardı, ne bir damla aziz fikir... Öyle ki, insan denilen varlık, çerçöpten tenekedir...

Dünya yüzü bir damla inâyet suyuna hasretti. Çeşmelerden nûr yerine kir akıyordu. Cihan denilen bu toprak ızdırapla çırpınan bir alev gibi kıvrım kıvrım tütüyordu. Ne var ki, toprağın ızdırabını duyacak ve hissedecek kimsecikler yoktu...

Sabah doğup akşam batan güneş bile fezânın derinliklerinde bir acı hasretle yanıp duruyordu. Dünya, zulüm ve vahşetin kanlı dişlerine sıkışıp kalmıştı.

İşte böyle bir viraneden bir inci çıktı. Güllerin en iyisi ve en güzel kokulusu viranelerde yetiştiği gibi, Temiz ve Pâk Hatice (radiyallahü anhâ) de o viranenin sinelerinden bir hakikat goncası olarak fışkırdı. Öyle bir denizden, böyle bir inci nasıl elde edilir?....

Allah dileyince neler olmaz ki... Yüce Allah, sevgili Resûlü için bir inci yaratmayı murâd etmiş olacak ki, Hazret-i Hatice'ye bir zerre toz bulaştırmadan Resûlünün eline teslim etti...

Hazret-i Âdem ve Havva ile başlayan aile ocağı, kemâlini Cenâb-ı Muhammed ve Cenâb-ı Hatice'de buldu.

Hatice'nin Cennetten gül toplayan eli, efendisine bir ömür boyu sevgi ve sadâkat buketleri sundu...

Dünyanın en mes'ûd yuvasının kadını Hazret-i Hatice oldu. O öyle ince, öyle derin, öyle mânâ dolu bir hanımdı ki, Allah'ın Resûlü O'nun hakkında şöyle buyurdu:

— **“Hiç şüphe yok ki, ben, O'nun sevgisi ile rızıklandırılmış bulunuyorum!”**^[2]

O böyle bir devletin ve saadetin de sahibi...

Bu eser o elmas renkli inciden bir pırıltı, bir ışık, bir renk vermek için kaleme alındı. Eserimiz iki bölümden ibarettir ki:

Birinci bölümü cehalet devrini roman üslûbunda gözler önüne sermektedir. Binlerce hâdiseden birkaçı zikredilmiştir. Burada zikredilen hâdiselerin ilmî ve târihî dayanağı olmamakla beraber, o kara günlerin zamanımıza tutulan aynasıdır...

Eserimizin ikinci bölümü tamamen ilmî ve tarihî hakikatleri aksettirmektedir ve asıl olan da budur...

İlk zevce ve ilk Müslümanın akıllara hayret verecek, dudakları ısırtacak hayatını okurken düşüneceksiniz... Düşündükçe ürpereceksiniz. Gönlünüze nice gaybî inciler dolacak ve nice zaman da gözleriniz yaşaracak...

Bir göz ki yaşarmayı bilmez, onun taştan ne farkı olur ki?... Bir gönül ki, aşk ve îmânla bir alev gibi çırpınmaz, onun kan gölünden öteye nesi vardır ki?...

İsmet timsâli Cenâb-ı Hatice, Peygamberin nûru ile nûrlandı da fazilette güneşi geçti. Zaten Hakk'ın Nebîsinin nûru olmadıkça, aydın gün bile gecedir.

Ey bu kararsız cihanın sakinleri! Cenâb-ı Mustafa vaktin Hızır'ıdır. Her geminin ve her darda kalanın imdadına yetişen de O'dur. Bütün insanların önünde gökyüzündeki ışık gibidir. Kim bu ışığa tâbi olursa menziline varacaktır...

Ey hasta, öyleyse tabibin eteğini bırakma...

Mustafa Necati BURSALI
5 Rebiül'ahır 1401 - 9/2/1981

[\[2\]](#) Müslim.

— “Hiç şüphe yok ki, ben, O’nun sevgisi ile rızıklandırılmış bulunuyorum!...”

Müslim.

BİRİNCİ BÖLÜM

KARA GÜNLER

O günler ki kapkara idiler. Gün, hafta, ay, yıl ve asır asır akıp giden zaman ırmağı, cihan bahçesinde ne kadar hak goncası varsa süpürüp götürmüştü. Cihan günleri ateş şimşekleri gibi yakıcı olmuştu. Hazret-i Îsâ (aleyhisselâm)ın doğumundan (600) sene sonra kâinat zifiri bir karanlığa bürünmüştü. Zira bütün Nebîlerin adları unutulmuş, yolları sapıtılmış, insanlar azdıkça azmıştı. Göklerden adetâ kezzap yağmuru yağıyor, pınarlardan nûr yerine kir akıyordu. Belâ şiddetli, azâb tûfân tufandı... İnsanlar insanlıktan çıkmış, canavarlıkta sırtlanları bile geçmişti; biri güçsüz mü, onu kardeşleri yerdî.

İşte böyle bir günün hicrân gecesi yine gelip çatmıştı. Mekke sokaklarında tek tük karaltılar vardı. Belli ki insanlar evlerine gidiyorlardı. Ay, tepeler gerisinden mızrak mızrak ışıklarını şehrin üzerine yine tutmaya başlamıştı.

Sokağın birinde bir adam yalpalayarak gidiyordu. Elinde koca bir küp, ara sıra küpü kafasına diyor ve yine bir o yana, bir bu yana yalpalayarak yürümeye çalışıyordu. Derken bir evin kapısına gelip yumruklamaya başladı:

— Güm, güm, güm!...

Gecenin kalbini ürperten bu (güm, güm!) sesiyle evde bir kör kandil ışıyıp söndü ve tekrar yandı. Belli ki kapıyı açmaya uğraşan biri vardı içeride. Fakat dışarıdaki sarhoş adam daha fazla bekletilmek istemiyordu, bir kurt gibi uludu:

— Hâin kadın, hâin kadın, aç kapıyı. Çabuk ol, ben geldim, ben!...

İçeriden titrek bir ses cevap verdi:

— Geliyorum, ey Rebî!...

Çiçekler kadar taze ve güzel bir kadın kapının gıcirtısıyla beraber eşikte selvi gibi durup etrafa baktı...

Biraz evvel kurt gibi uluyan adam şimdi yerde yüzüstü yatıyordu. İşte ayyaşlığın sonu buydu. Kadın bir “Âh” çekti ve sarhoş adama yaklaşıp onu dürttü:

— Ey Rebî, ey Rebî!

Fakat ses veren yoktu. Çaresiz bu leşi içeriye taşıyacaktı. O da öyle yaptı.

Sarhoş adamı sürüye sürüye içeri aldı ve bir ölü gibi upuzun yere uzattı ve hıçkırarak ağlamaya başladı:

— Ey kötü talih, hiç mi benim yüzüme gülmeyeceksin? Bu adamın elinden çektiğim nedir böyle?...

Genç kadın gözyaşlarının selinde boğulurken yerde yatan adam da acaip sesler çıkararak uyuyordu. Bu sersem kocayı nasıl etsindi de ayılsındı şimdi.

Başına oturup bir çocuğa söylenen ninniler gibi, buna ağıtlar mı söylemek lâzımdı?

Ne yapmalıydı? Bir gün değil, bir ay değil, bunun bütün günleri böyleydi.

Kara talihine yana yana yine adama sokulup iyice dürttü bu defa:

— Rebî, Rebî, kendine gel! Gözlerini aç, bak artık evindesin!...

Sarhoş adam kıpırdanır gibi oldu ve sonra yine sessizliğin denizine daldı...

Genç kadın ne yaptı ise adamı uyandıramamıştı. Çaresiz onu öylece olduğu yerde bırakıp kendisi de bir köşeye büzüldü...

Aradan saatler geçti. Yeni bir gün daha başlamak üzereydi. Mekke'nin ufuklarında güneşin altın ışıkları pırıldarken genç kadın da uykusundan uyandı. Yüzünü yıkayan bir aydınlıkla yeni bir güne başlamanın heyecanını duyacağını sanıyordu. Bakışlarını süsleyen ve içini dolduran gün ışıklarıyla henüz karşılaşmıştı ki, sarhoş adam yerinden bir ok gibi fırladı ve genç kadının üstüne atıldı:

— Ey alçak kadın! Demek beni böyle hasır üstünde yatırdın bu gece.

Ve başladı kadını yumruklamaya. Birden kadının yanaklarından kanlar fışkırdı ve gözlerinden yaşlar damla damla akmaya başladı. Ne var ki, canavar adam oralı bile olmuyor, bağırıp duruyordu:

— Seni öldürmeliyim, seni kesmeliyim!...

Genç kadın inledi:

— Hamileyim, çocuğunun zayi olmasından korkmaz mısın, a Rebî?

Sarhoşun akli başına gelir gibi oldu. Bir sırık gibi dikildi ve homurdandı:

— Ama çocuğumun erkek olmasını isterim. Eğer kız doğuracaksan vay senin hâline!

Genç kadın boynunu büktü, şimdilik fırtınayı atlatmış sayılırdı. Fakat asıl fırtına çocuğun doğduğu zaman başlayacaktı. Ya çocuk kız olursa bu divâne herifle nasıl başa çıkacaktı, içi gökler gibi ürperdi. Ne işti bu iş, ne akıl almaz bir anlayıştı bu, bilemiyordu. Bakalım günler ona ne getirecek, zaman çarkı nasıl dönecekti?...

Adam tek kelime konuşmadan yine başını alıp meyhanenin yolunu tuttu, kadıncağız yaşlı gözlerle ardından bakakaldı...

Mekke'nin Kubeys dağının eteklerinde bir başka hâdise cereyan ediyordu. Bir adam, bir kız çocuğunun elinden tutmuş sivri taşlar üzerinde ilerliyordu. Güneşin harareti her tarafa damla damla inerken bu adam küçük bir kızla ne arıyordu bu kuytularda?...

Nihayet bir yere varıp eşmeye başladı. Küçük kız gözlerini mercan mercan açmış, (Babam!) dediği bu adama hayretle bakıyordu. Adam bir metreye yakın yer eşdi ve çiçekler gibi taze ve ay gibi parlak kızını yanına çağırdı:

— Gel Zeyneb!

Hiçbir şeyden haberi olmayan masum kız koştu:

— Buyur baba!...

Babanın kanlı pençesi 7-8 yaşlarındaki masum kızın gırtlığına bir mengene gibi yapıştı. Ve o gül fidanını bir anda biraz evvel kazdığı kuytuya düşürdü. Yavrucak aklını oynatacak gibi oldu:

— Baba, baba, dedi; ne oluyorsun?

Adam yere bir tükürük attı ve öfkeyle haykırdı:

— Ey yüzkarası çocuk, işte seni canlı canlı buraya gömeceğim!...

Kız bir kuş gibi çırpındı, fakat babanın canavar pençesinden kurtulmak mümkün değildi. İki gözü iki çeşme yalvardı:

— Yapma babacığım, benim günâhım ne?

— Kız olmak!...

— Kız olmak mı?

— Evet... Kız olmak!...

— Ama bu benim elimde mi?

— Çeneni tut da işimi bitireyim!...

— Kendi evlâdını kendi elinle öldüreceksin öyle mi?

— Eh, âdet öyle!...

— Fakat sapık bir âdet!...

— Sus, sen âdetlerimize dil uzatma!...

Ve vicdanı nasırlaşmış, ruhu kirlenmiş adam bir hamlede kızını yere yatırdı, üzerine toprak atmak için davrandı... Kızın çığlıkları Kubey's dağının eteklerinde yankılar yapıyor, gözyaşları eteklerini ıslatıyordu. Ne var ki, bu canavar ruhlu baba onu duymuyordu bile. Zavallı yavrucak son bir gayretle inledi:

— Ne olur babacığım, bana kıyma! Beni ölüme terk etme! Hem putların gazabından da kork!

Adam fena öfkelen-di ve avaz avaz bağırdı:

— Sersem kız, putları bu işe karıştıрма!

Kız çırpına çırpına içindekileri bir bir döktü:

— Ama siz her şeyi putlardan biliyorsunuz. Madem öyle, beni kız olarak onlar yaratmış olamaz mı?

— Öyle de olsa öleceksin!...

— Yok, yok! Ölmek istemiyorum! Putları yardıma çağıracağım!...

— Onların sana yardımı dokunmaz!...

— Bana yardımı dokunmayan şeye ben ne diye inanayım? Öyleyse beni yaratan bir başka kuvvet var. Ben de ondan yardım isterim!...

— Bu kuytular-da sesini şeytanlar bile duymaz. Haydi işimi güçleştirme de uslu dur!...

Kız artık kurtuluş olmadığını anlamış bulunuyordu. Bir şey yapmalıydı. Bu canavarın elinden kurtulmanın bir yolu olmalıydı. Hemen beyrinde şimşekler çaktı.

Evlerinden ayrılırken babasının cebine helvadan yapılmış putlardan bir tane koymuş olduğunu görmüştü.

Hiçbir zaman işe yaramayan bu lânetli şimdi belki onun kurtuluşuna sebep olacaktı.

Birden çırpınmayı bıraktı, ceylân bakışlarını babasına dikti ve dedi:

— Babacığım, madem beni buraya gömeceksin, o halde son bir arzumu yerine getir. Cebindeki putunu ver de son anda ona duâ edip öyle öleyim. Hem sen uğraşmamış olursun, hem de ben inancımı tazeleyerek ölürüm!

Küçük kızın bu hâli babasının hoşuna gitti, gözlerinde vahşî bir ateş yandı ve sesini yükseltti:

— Bak işte şimdi akıllıca hareket ediyorsun!... Al şu putu da şurada duânı et, ben de biraz dinleneyim. Çünkü beni çok yordun...

Zavallı kız neredeyse sevincinden uçacaktı. Putu aldı. Babasının canavar pençesi gevşedi. Bir taş üstüne oturup güya duâ eder gibi yapmaya başladı...

Canavar ruhlu baba ise büyücek bir kayanın gölgesine uzanmış terini kurutmaya çalışıyordu. İşte fırsat elvermişti. Küçük kız aniden bir kuş gibi yerinden uçtu ve Mekke istikametinde kaçmaya başladı. Öyle koşuyordu ki, ayakları kan içinde kalmış, fistanının etekleri çalılara takılıp yırtılmıştı...

Rüzgâr rüzgâr uçuyor, bir taraftan da bağıırıyordu:

— Beni kurtarın, beni kurtarın!...

Adam neden sonra kızın kaçtığını anladı ve deli gibi kendisini Kubeys dağından aşağı bıraktı. Çılgınca koşuyor, küçük kıza yetişmeye çalışıyordu. Bir taraftan da ağzına gelen küfürleri savuruyordu.

Bu koşu ne kadar sürdü, ikisi de bilmiyordu. Nihayet küçük kız can havliyle kendisini ilk rastladığı evlerden birine attı ve yalvardı:

— Ne olur, ne olur!... Beni saklayın, beni ölümden kurtarın!... Ölmek, canlı canlı toprağa gömülmek istemiyorum!...

Evde ihtiyar bir adam vardı. Küçük kızın feryadına dikkat kesilmiş ve “Ne oluyor?” diyerek ayağa fırlamıştı. Küçük Zeyneb kartaldan kaçan serçe yavruları gibi ihtiyara sokuldu:

— Ne olur, ne olur, beni bir yere gizleyiniz!

İhtiyar adamın gözleri hayretle açılmış, kendisine sokulan küçük kıza bakıyordu. Küçük kızın güm güm atan kalbi neredeyse göğsünden dışarıya fırlayacaktı. İhtiyar adam onun güzel saçlarını okşayarak sordu:

— Ne oluyor küçüğüm? Kimden kaçıyorsun böyle?

Kız gözyaşlarını pınar pınar akıtarak derdini anlatmaya çalıştı:

— Babam olacak o canavardan kaçıyorum. Beni Kubeys dağının eteklerine götürdü, diri diri toprağa gömmek istiyor.

İhtiyar başını iki yana salladı:

— Desene şu mesele!... Senden utanıyor olmalı, ileride senin bir fahişe olacağından korkuyor.

— Ama benim şimdi bir kabahatim yok ki...

— Biliyorum kızım. Ne var ki, kız çocukları yüz karası olarak telâkki ediliyor. Âdet olmuş bir kere.

— Âdet olmuş diye ölmeli miyim?

— Hayır, hayır!... Bu âdetten, ben de iğreniyorum. Şimdi sen şu sedirin arkasına gizlen de seni kurtarmanın çârelerini düşünüyüm...

— Çok teşekkür ederim!...

Böylece küçük kız evin bir köşesinde gizlendi ve akıbetini beklemeye başladı. Minicik yüreği küt küt atıyor, canı bir kuş gibi çırpınıyordu. Kubeys dağından buraya kadar koşmak öyle fena halde yormuştu ki, az sonra yığılıp kaldı ve kendinden geçti...

Dışarıda ise başka şeyler oluyordu. Adamın sokak sokak bir deli gibi koştuğunu görenler katıla katıla gülüyorlardı. Zaten insanların çoğu da sarhoştı.

Şu hurma, hiç de öyle görüldüğü gibi değildi. O bal gibi güzel meyve, ezilip ekşiyince sanki zehir oluyor, içen herkesi delirtiyordu, işte bir sürü deli sokakları doldurmuştu. Bu delilerden biri de kızını aramakta olan adamın peşine düştü ve avaz avaz bağırdı:

— Tutun, tutun, kaçırmayın!...

Adam büsbütün kızdı, ateş gibi kızaran sivri taşlar üstünde durup bağırdı:

— Size ne oluyor be?

İçlerinden biri cevap verdi:

— Ceylân avlamak istiyorduk da şimdi seni zıplarken gördük. İster misin, bir ok atalım sana!...

Adamın şakaya gelir tarafı kalmamıştı. Topluluğa doğru dönüp “Tuh!” diye bir tükürük savurdu ve yine sokak sokak koşmaya başladı. Ne var ki, küçük kızı bir türlü bulamıyordu...

Nereye gitmişti bu yüzkarası kız?...

Güneşin mızrakları bir taraftan beynine işliyor, bir taraftan akrep dişli taşların sivri ucu ayaklarına batıyordu. Bu yetmiyormuş gibi biraz evvel peşine takılan adam da durmadan gülüyor, onunla istihza ediyordu.

Artık buna dayanamayacaktı. Birden geri döndü ve bıçağını çekti. Sarhoş adam böyle bir şey beklemediğinden davranmak fırsatını bile bulamadı, bıçağın sivri ucunun ciğerine girip çıktığını hayretle gördü.

Dâvayı tamamen kaybetmişti; hemen ağzından, burnundan kanlar fışkırmaya başladı ve sokağın ortasına düşüverdi.

Böylece yeni bir kan dâvası başlamış olacaktı. Ve artık kabileler birbirinin ciğerini delmeye devam edeceklerdi...

Kızımı öldüreyim derken bir başkasının kanına giren şaşkın adam oradan uzaklaştı ve evinin yolunu tuttu. Bakalım zaman ne gösterecekti?...

O eve adımını atar atmaz kurtulacağını zannediyordu. Ne kadar aldandığını şimdi görecekti. Öldürdüğü adamın arkadaşları gürül gürül geldiler ve kapıya dayanıp narayı bastılar:

— Kana kan isteriz!... Çabuk dışarı çık ve arkadaşımızın kanını kendi kanınla öde!...

Katil adam ne yapacağını şaşırdı. Artık küçük kızını unutmuş, kendi canının derdine düşmüştü. Hayatın ne kadar tatlı olduğunu şimdi daha iyi anlıyordu. Küçük kız elinde bir kuş gibi çırpınıp yalvarırken hiç duymamıştı bile... İşte aynı ölüm, hem de kanlı bir ölüm şimdi kendisini bekliyordu...

— Aç diyoruz sana, aç!... Yoksa evini ateşe vereceğiz!...

Bu müthiş gürültüleri evin kadını da duymuş, ağlamaktan kızaran gözlerini oğuşturarak odasından başını uzatmıştı. Gördüğü manzara ciğerine bir mızrak gibi oturdu. Bir sürü adam kapısını yumrukluyor, kocası olacak herif de kan ter içinde saklanacak delik arıyordu. Üstelik masum kızı da ortalarda görünmüyordu. Demek ki baba olacak bu adam kendi kızını diri diri toprağa gömmüştü. Zavallı kadın daha fazla ayakta duramadı ve bir çığlık atarak olduğu yere yığıldı...

İçeriden hiçbir cevap alamayan dışarıdaki adamlar hep birden kapıya yüklendikleri gibi kapıyı kırdılar ve gürül gürül içeriye doldular. İçlerinden biri kılıcını katil adama salladı, bir diğeri bıçağını sapladı, bir başkası ellerini mengene gibi yapıp adamın gırtlığına geçirdi, sıktı, sıktı...

Yerler kan havuzu haline gelmiş, adam bir ağaç kütüğü gibi cansız düşüvermişti...

Artık yapacak başka bir iş kalmamıştı. Adamlar yine geldikleri gibi nâra ata ata Mekke sokaklarına daldılar ve gözden kayboldular...

Küçük kızın annesi bir müddet sonra ayılır gibi oldu, usul usul gözlerini açtı... Sessizliğin denizinde bir zaman öylece kaldı. Sonra ellerini yüzüne götürdü.

Bu da ne? Elleri kan içindeydi. Ne olmuştu bir anda? Hatırlamaya çalıştı ve akıl kuşunu harekete geçirdi. Olan bitenleri hemen hatırladı ve yerinden bir ok gibi fırladı. Geç kalmıştı, kocası ve küçük kızının

babası olacak adam yerde cansız yatıyordu. Avaz avaz bağıarak kendisini sokağa attı:

— Yetişiniz komşular, yetişiniz!... Kocamı öldürdüler...

Küçük küçük penceresi olan evlerden başlar uzandı, yüzlerde hayret çizgileri gezindi ve herkes birbirine sordu:

— Ne oluyor?

Bir başkası cevap verdi:

— Ne olacak? Her gün olan hâdiselerden bir tane daha vukua gelmiş... Yine bir cinayet işlenmiş ve yine kan dökülmüştür!....

Adamın leşi henüz kaldırılmadan bu haber dalga dalga Mekke'ye yayıldı. İhtiyar adamın yanına gizlenen ve canavar babanın kanlı pençesinden kurtulan küçük kız da bu haberi duymakta gecikmedi. Gizlendiği yerden çıkıp ihtiyara sokuldu:

— Babamı öldürmüşler öyle mi? diye kekeledi.

— Evet, dedi; cezasını bulmuş!...

Kız, ak çiçekli bir gül dalı gibi titredi ve inledi:

— Ama o benim babamdı, ne de olsa acısını ciğerimin zarında duyuyorum!...

İhtiyar adam elini şöyle bir kaldırıp indirdi:

— Değmez kızım, değmez!... Sen temiz kalbini o canavar baba için acılarla yakma!...

— Elde değil ki!...

— Kalbini hoş tut, üzülme, sen kendi hayatının kurtulduğuna sevinmelisin!...

— Sevinemedim!... İşin böyle olacağını bilsem kaderime razı olur, babamın elinden kaçmazdım!...

— Artık olan olmuş!...

— Beni annemin yanına götürür müsün?

— Niçin olmasın?

Küçük kız bir ceylân gibi sıçradı ve ihtiyarın boynuna sarıldı, gözleri yaşlarla dolmuş, ince kalbi küt küt atmaya başlamıştı...

İhtiyar:

— Haydi, yavrum, dedi; düş önüme gidiyoruz!...

Mekke hararetli günlerinden birini daha yaşıyordu. Güneşin ateşten okları kara kara taşlara isabet ediyor, taşlar bir kor hâline geliyor ve

insanların yüzünü alev alev yakıp geçiyordu. Rüzgâr bile bir kaynar su gibi yüzlere vurup, damla damla yere düşüyordu.

İhtiyar adam ile küçük kız kıvrım kıvrım uzayan bir caddede usul usul yol alıyorlardı. Hiç kimse onların nereden gelip nereye gittiğinin farkında değildi. Herkes kendi dünyasının denizinde ömür yelkenlisini yüzdürüyordu...

Küçük kız uzaktan evlerinin yıkılmış ve parçalanmış kapısını gördü ve eliyle ileriye işaret ederek bir çığlık attı:

— Eyvah, evimizin kapısı da parçalanmış!...

Daha fazla sabredemedi ve bir kuş gibi ileriye doğru uçtu. Koşuyor, çığlık atıyor, kızgın taşlar üzerinden seke seke gidiyordu.

Nihayet evlerine gelebilmişti. İhtiyar adam da soluk soluğa onu takip ediyordu. Kırık kapıdan içeri bir su gibi süzüldü küçük kız ve:

— Anne, anne, diye bağırdı...

Kadın, kulaklarına çarpan bu sesi hemen tanıdı ve gönlünü dolduran bir heyecanla hemen kendisini odadan dışarı attı. Acaba duyduğu sesin sahibi gerçekten yaşıyor muydu?...

Hayretle açılan gözleri bir kuş gibi çırpınan kızını görmekte fazla zahmet çekmedi. Anne kalbini dolduran muhabbet denizi öyle bir heyecanla dalgalanmıştı ki, hemen ileriye atılarak:

— Zeyneb'im, Zeyneb'im!... diyerek yavrusuna sıkıca sarıldı ve gözyaşlarının selinde boğulacak gibi oldu...

Küçük Zeyneb de ağlıyor, mini mini elleriyle annesinin saçlarını okşuyordu.

Bir zaman öylece kaldılar. İhtiyar da hiç ses çıkarmadan bakıp durdu...

Aradan ne kadar zaman geçti bilinmez. Annesinin kolları yavaş yavaş gevşedi ve gözleri, kendisini tebessümle süzen ihtiyarı gördü:

— Ah, dedi; Hârise amca sen misin?

— Benim yâ kızım, diye cevap verdi ihtiyar.

— Demek Zeyneb'imi siz kurtardınız?

— Yo, yo!... O küçük kız kendi aklı ile kurtulmuş.

— Olanları ve başımıza gelenleri biliyorsunuz değil mi?

— Duydum. Hiç de hayret etmedim. Çünkü her gün böyle hâdiseler oluyor etrafımızda...

Kadının boğazında hıçkırıklar düğüm düğüm oldu, gözlerinden damla damla yaşlar akıtarak inledi:

— Şimdi ben bu küçük yavrucakla tek başıma ne yapacağım bilemiyorum. İşte babası olacak canavar ruhlu adam da cehaletinin kurbanı oldu. Kendi öz evlâdını diri diri toprağa gömecek kadar kudurdu. Yalvarmalarım hiç fayda vermedi. Putların gazabına uğramış olacak ki, kendi canından oldu.

İhtiyar Hârise esefle mırıldandı:

— Evet, gazaba uğramış olacak...

Kadın içinden geçenleri söylemekte bir mahzur görmedi:

— Kâbe'ye gidip putlara teşekkür etmeliyim.

— Niçin?

— Kızımı bana bağışladıkları için elbet.

— Evet, gidelim!...

Ve küçük Zeyneb'in elinden tutup evden çıktılar, doğruca Allah evi Kâbe'ye vardılar.

Bir sürü mankafa put doldurmuştu her tarafı. Büyük putun önüne varıp yere kapandılar. Bir müddet öylece kaldıktan sonra tekrar Kâbe'yi terk edip evin yolunu tuttular.

Fakat, kadının beynini düşünce kurtları yiyip duruyordu. Bu Zeyneb ne olacak, kendisi ne olacaktı? Dalgın ve donuk gözlerini ihtiyar Hârise'ye dikip sordu:

— Biz ne olacağız, bilemiyorum!...

İhtiyar Hârise de düşünmeye başlamıştı. Birden yüzü aydınlandı, aklına bir çâre gelmiş olacaktı. Bir taş üzerine oturup fikirlerini düğüm düğüm çözdü:

— Sizi Varaka'ya götürmemi ister misiniz?

Annesinden evvel Zeyneb atıldı:

— Kim o adam?

Hârise cevap verdi:

— Varaka öteden beri din irfanına sahip biridir. Ve gökten gelen kitapları da okur. Bizim akıbetimizi de felâket olarak görenlerdendir. Umarım size el uzatacaktır.

Zeyneb hemen ihtiyar Hârise'nin boynuna sarıldı. İhtiyar Hârise'nin kalbi rikkate gelmişti, iki damla yaş gözlerinden süzüldü:

— Küçük Zeyneb, dedi; beni duygulandırdın. Asıl ben sana teşekkür ederim. Gel de seni kendi evlâdım gibi bağrıma basayım...

Zeyneb açılan kollara kendisini attı. Artık titreyen kalbi sükûna ermiş, gönlü ışıklarla dolmuştu.

Şimdi istedikleri yere gidebilirlerdi. Hemen yola revan oldular. Mekke’de gün boyu vuran güneşin harareti kuşlarda bile kanat çırpacak mecal bırakmamıştı. İnsanlardan birçoğu evlerinin içine kapanmış, bir kısmı da kuytu yerlere sinmiş, diğer insanlardan bazıları da Kâbe’nin bir köşesine uzanmışlardı.

Allah evi Kâbe, ne yazık ki bir sürü putla doldurulmuş, tevhîd inancı tamamen sönmüş, peygamberlerin adları unutulmuş, belâ şiddetini artırmış, insanlar da azdıkça azmıştı.

Hârise, küçük Zeyneb ve annesi, taşlı ve tozlu yollarda terlerini sile sile ilerliyorlardı. Derken bir büyücek taşın dibinde upuzun yatan bir adama rastladılar. Yanında da bir içki kabı ve bir köpek yavrusu.

Anlaşılan adam sarhoştı, hem de körkütük sarhoş. Üstü başı leş gibi kokuyor, köpek yavrusu da kusmuklarını yalayıp duruyordu. Hatta çok kereler adamın üstüne çıkıp oturuyor, yüzünü gözünü dili ile yalıyordu...

Bu manzara küçük Zeyneb’in midesini bulandırdı...

— Âh, dedi; ne fena adam!...

İhtiyar Hârise söze karıştı:

— Adamlıktan da çıkmış, a kızım!...

— Kim bu adam?

— Velid!...

— Neden böyle içmiş acaba?

— Ayık olduğu zaman hiç yok ki...

— Peki bunun bir evi, ailesi yok mu?

— Olmaz olur mu? Hem de iyi bir hanımı var. Gel gör ki, bu adam hiç kendine mâlik değil. Üstelik zevcesine zulüm de eder.

— Pek üzüldüm...

Hârise, Zeyneb ve annesi bu manzaradan irkilip gitmeye davranmışlardı ki, birden bir gürültü duydular...

Dikkat kesilip baktıklarında üç beş sarhoşun nâra atarak geldiğini gördüler. Çılgın adamlar yalpalayarak geliyorlar, ellerindeki toprak çanaklardan bir taraftan içki içiyorlardı. Nihayet yerde yatan Velid’in başına gelip dikildiler ve onu dürttüler:

— Kalk, yâ Velid!... Bir çocuğun olmuş.

Ne var ki, Velid’in kalkacak hâli yoktu. Söylenenleri bile duymuyordu. Tekrar seslendiler:

— Yâ Velid, yâ Velid!... Öldün mü, bu ne uykusu?

Velid, burnuna sinek konmuş gibi hafifçe kımıldadı ve tekrar hareketsiz kaldı. Sarhoşlardan biri atıldı:

— Bunu bir küfeye koyup evine götürelim. Bir diğeri: “Fena fikir değil amma, dedi; gelin bunu bacaklarından tutup biraz sürükleyelim!...”

— En güzeli de budur, diye haykırdılar ve yerde yatan adamı bacaklarından tutup sürüklemeye başladılar.

Gökte fıkırdayan güneş, yerde taşların sivri dişleri ve ateş parçası kesilen kum taneleri. Ama bunları düşünecek kafa kimde var? Çılgın adamlar sürükledikleri leşin üzerine hep birden düştüler ve yığılıp kaldılar.

Bu çılgınların sokak ortasında yığılıp kalmaları küçük Zeyneb’in bile yüreğini kanattı. Kaldı ki bunların evleri, aileleri ve çocukları da vardı.

İhtiyar Hârise parmağının ucu ile bir evi işaret ederek şöyle dedi:

— Zeyneb, yavrum, işte şu gördüğün ev, yerde yatan Velid’in evidir. Ne çâre ki, bu adam evine ve eşine sahip değil.

Şimdi Zeyneb’i bir meraktır sarmıştı:

— Ne olur, dedi; şu eve kadar gidip doğan çocuğa bir göz atalım. Bakalım talihsiz bir kız mı, yoksa ay parçası bir oğlan mı?...

Zeyneb’in hatırını kıramadılar ve “Olur!” diyerek o istikamette yola koyuldular. Bir müddet yürüdükten sonra da evin kapısına varıp durdular. İçeriden acı acı bir çocuk çığlığı geliyordu, belli ki bebek yeni doğmuştu.

Zeyneb zevk ve saadetle atıldı:

— İşte, işte çocuk sesi!...

İhtiyar Hârise’nin de yüzü gülüyordu. Kapıya sokulup tıkırdattılar:

— Tak, tak, taak!...

İçeriden bir kadın sesi çağıladı:

— Kim o?

Hârise cevap verdi:

— Seni kutlamaya gelenler, a kızım!... Aç kapıyı da bebeğini görelim.

Kapı açıldı, kapının eşiğinde ay gibi pırıldayan genç bir kadın belirdi. Üzerinde bembeyaz bir elbise. Güneş ışıkları vurdukça akisler yapan bir aydınlık her tarafı doldurdu.

Zeyneb dikkat ve heyecanla genç kadını süzüyor ve ileri atılmamak için kendini zor tutuyordu.

Bir an sessizliğin çağlayanında buldular kendilerini. Sonra Zeyneb'in annesi bu sessizliği bozdu ve genç kadına hitab etti:

— Hâcer kardeş!... Vakitsiz gelişimizi bağışla. Ne var ki, küçük kızım merak etti ve bebeğinizi görmek istedi. Onun nazlı hatırını kırmamak ve hem de sizi tebrik etmek için geldik. Çünkü bugün bu kızcağız diri diri gömülmekten kurtuldu.

Genç kadın birden gözyaşlarının selinde boğuldu. Titrek bir sesle:

— Âh, dedi; benim bebeğimin de aynı akıbete uğramasından korkarım!...

— Demek bebeğin kız?

— Evet!...

— Az önce babası olacak sarhoş adamı, sokağın birinde sızmış gördük. Bu huysuz herif gerçekten çocuğa bir zarar eriştirebilir...

— Bütün korkum bu zâten...

— Hele bebeğini bir görelim...

— Buyurun, görün!...

Küçük ve kırık kapıdan içeri süzöldüler. Taşlarından rutubet damlayan mağaraya benzeyen bir oda. Bir köşede hurma liflerinden yapılma bir döşek ve yerlerde hasır.

Sedire benzeyen bir şey üzerinde de küçük bebek mışıl mışıl uyumakta. Zeyneb daha fazla sabredemedi ve bir ceylân gibi sıçrayıp bebeği kucağına aldı:

— Âh, ne güzel, ne küçük şey!...

Hârise de gönlünden geçenleri dile getirdi:

— Güzelliğine diyecek yok da, talihi de güzel olsa pek sevinirdim.

Tırmık tırmık bir acı, genç annenin yüreğini sızlattı. Kocası olacak adamın ne belâlı biri olduğunu biliyordu. Şimdi bu mini mini yavrunun yüzüne bile bakmayacak, bir gün de gizlice götürüp onu bir yerde diri diri toprağa gömecekti. Böyle bir vahşete anne yüreği nasıl dayanırdı? Çaresizlik içinde çırpınmaya başladı:

— Hârise amca, bana ne akıl verirsiniz? Hârise de düşünceliydi. Cehalet ve dalâlet devriydi bu. İnsanlar, insan olmaktan çıkmış, vahşîlikte canavarları bile geçmişlerdi. Her taraf kan kokuyor, vadilerden çirkef sular akıyordu. Her yerde putların saltanatı hüküm

sürüyor, taş kafalı insanlar kendi elleriyle yaptıkları bu putlara tapıyorlardı.

Nihayet başını kaldırıp usul usul mırıldandı:

— Elbet bu hicrân gecesinin bir gündüzü olacak. Ufuklardan bir hidâyet güneşi doğacak ve insanlar yaradılışlarının asıl gayesini o zaman öğrenecekler. Ne var ki, şimdi bu bebeğin hayatı tehlikede.

Onlar böyle konuşup dertleşirlerken birden kapı yumruklandı:

— Aç kahpenin dölü, aç!...

Sesin sahibini hemen tanıdılar. Bu, biraz önce sokak ortasında sızıp kalan Velid'di ve küçük bebeğin de babası idi. Yine de pek ayılmış sayılmazdı. Bu canavar ruhlu adamın ne yapacağı bilinmezdi. Genç anne korkulu gözlerle Hârise'ye baktı:

— Ne yapacağız?

— Bebeğini bir yere sakla şimdilik...

— Evimizin öyle bir yeri yok ki...

Küçük Zeyneb'in de gözleri yuvalarından çıkacak gibi olmuştu. Çünkü bu insan kılıklı canavarların kız çocuklarına karşı duydukları nefreti biliyordu. Canı bir kuş gibi çırpındı ve bebeği kaptığı gibi bağrına sıkıca bastırıp inledi:

— Ne olur, ne olur, o adama göstermeyin bunu.

Kapı yeniden şiddetle yumruklandı:

— Baş belâsı kadın, niçin açmıyorsun kapıyı?

Çaresiz artık kapı açılacaktı. Onlar da öyle yaptılar. Kapının açılmasıyla beraber Velid elinde bir içki tası olduğu halde koca bir çınar gibi kapının eşiğine yığılıp kaldı. Sonra kan çanağına dönmüş gözlerini açmaya çalışarak bir köpek gibi hırladı:

— Vay be kadın, bana kapıyı açmazsın ha?

Hâcer, yerde yatan leşe nefretle baktı:

— Açmaz olur muyum. Evde misafirlerimiz var da, diye kekeledi.

Sarhoş ayılır gibi oldu:

— Ne misafiri gün ortasında böyle?

— Komşular bebeğimize bakmaya gelmişler.

Bu söz sarhoş adamın beynine bir yıldırım gibi indi. Demek bebekleri olmuştu. Hemen ayağa kalkmak için davrandı, biraz doğrulunca tekrar dizleri üstüne düştü, tekrar denedi. Bir hayli uğraştıktan sonra da ayağa kalkabildi. Ama yine de bir o yana, bir bu yana yalpa vuruyordu. Ağzından köpükler saçılarak sordu:

— Erkek mi doğurdun, kız mı?

Genç kadın titredi. Şimdi bu belâlı adama ne cevap verecekti? Onun yerine ihtiyar Hârise cevap vermek için davrandı:

— Yâ Velid, dedi; misafirlerine hoş geldin bile demedin, ne olmuş böyle sana?

Velid, elleriyle gözlerini oğuşturarak sesin geldiği tarafa baktı. Karşıda bir karartı görüyordu. Bir-iki adım atarak ona yaklaştı:

— Kimsin sen? diye sordu...

İhtiyar Hârise, Velid'in kendisini tanımamasına içerledi:

— İhtiyar Hârise'yi tanımadın mı? diye sert bir çıkış yaptı.

Velid, ancak o zaman misafirini tanıyabildi. Yine de pek aldırmadı, tekrar kadına döndü:

— Soruma cevap vermedin yâ Hâcer!...

Hâcer, Velid'in biraz yumuşadığını zannetti ve gönlü ümitlerle ürpererek tane tane konuştu:

— Yâ Velid! Kaç gündür neredeydin? Beni tek başıma bu viran evde bırakıp meyhanelerde sabahlamak ne oluyor?...

Velid bu sözler üzerine deliye döndü:

— Sen soruma cevap ver, a kadın!...

— Çocuğumuz kız olsa ne yaparsın ki? Erkek doğurmak benim elimde mi? Sen hayırlı olmasını dile, erkek veya kız olması mühim değil. Hem putlarımız öyle istemiş olacak ki, çocuğumuz kız olarak dünyaya geldi...

Velid'in beyinde zebaniler horon tepmeye başladı. Yüzü geceler gibi karardı, gözleri bir canavarın gözlerinden daha korkunç bir hale geldi ve yuvalarının içinde fır fır dönüp durdu...

Hâcer bu manzaradan fena halde ürktü:

— Ne oluyorsun, ey Velid? diye yumuşak bir sesle sordu. Ne var ki, Velid'in büründüğü manzara hiç değişmedi... Ve Velid, avını parçalamaya hazırlanan bir timsah gibi gerildi, göğsünü sünger gibi şişirdi ve içinin bütün kötülüklerini kan çukuruna benzeyen ağzından boşalttı:

— Ey lânetli kadın, ben senden kedi yavrusu değil, arslan yavrusu istemiştin!...

Küçük Zeyneb, ihtiyar Hârise ve Zeyneb'in annesi donup kalmışlardı. Bu sarhoş adamın misafirine de saygısı yoktu...

Onun yüzünü görmemek için gözlerini kapattılar ve bir köşeye büzüldüler. Lâkin sarhoş adam umulmadık bir çeviklik yaparak ileri atıldı ve bir kaplan gibi pençesini bebeğin kundağına attı, mini mini yavruyu kaptığı gibi kapıdan dışarı fırladı ve nâra ata ata koşmaya başladı.

Bebeğin annesi bir çığlık atarak yerlere kapandı. Fakat çığlık atmakla eline bir şey geçmeyeceğini çabuk kavradı. Hemen döğüne döğüne sokağa fırladı. Hem koşuyor, hem de feryadı basıyordu:

— Koşun, koşun bebeğimi kurtarın!...

Mekke sokakları bu saatlerde تنها oluyordu. Çünkü güneş kara kara taşları bir kor hâline getirmişti. Âdeta taşların damarları çatlamış da içlerinden lâvlar fışkırmış gibi bir sıcaklık her yere damla damla sinmiş bulunuyordu.

“*Koşun, koşun!*” feryadının doldurduğu sokaklardaki evlerin küçük pencerelerinden başlar uzandı... Herkes “*Ne oluyor?*” diye etrafa hayretle bakarken Velid, Safâ tepelerine doğru hızla koşuyordu. İhtiyar Hârise ve küçük Zeyneb de kendilerini kızgın sokakta buldular. Bir koşudur başlamıştı. Bakalım, canavar babanın kanlı pençesinden mini mini yavruyu kurtarabilecekler miydi?

Bir anda evlerin kapıları gıcırdayarak açıldı... Birçok kimse Mekke sokaklarını doldurdu. Bunların çoğuna seyir lâzımdı. Yüreklerinde bir damla olsun merhamet hissi kalmamıştı. Taşlaşan vicdanlardan ne beklenebilirdi ki?...

Velid, pençesinde tuttuğu mini mini bebekle Safâ tepelerinin zirvesine doğru tırmanırken, karısının çığlığı da dalga dalga Mekke ufuklarına yükseliyordu.

Ne de olsa anne yüreği... Ciğerinden bir parça olan bebeğini nasıl cehaletin kudurttuğu insanlara parçalatabilirdi?... Son bir çırpınıyla o da Safâ eteklerine doğru tırmandı. Gökte fıkırdayan güneş, yerde akrep dişli taşlar ve alev saçan kum yığınları... Ateş gibi kızaran taşların sivri uçları ellerini ve ayaklarını parçalayıp kanlar içinde bırakmasına rağmen kadın koşuyordu... Velid, yüksekçe bir taşın üstüne çıkmış, bebeği fırlatmaya hazırlanıyordu ki, bebeğin annesi Hâcer sürüne sürüne zirveye kadar tırmanıp Velid'in bacaklarından tuttu ve şiddetle çektiği gibi onu taşın üstünden düşürüp yere yuvarladı. Tabii, bu arada bebek de düşmüş, bir tarafa fırlamış, çığlık çığlık ağlıyordu...

Velid'in düşmesiyle kalkması bir oldu. Kalkar kalkmaz da eline geçirdiği koca bir taşı karısının başına indirdi ve onu cansız yere serdi. Kadının feryadı göğre doğru son defa yükseliyordu:

— Öldüm!...

Velid, hırsını henüz alamamıştı. En kanlı bir canavardan daha ileri giderek kadının başını kesip gövdesinden ayırdı ve Safâ tepelerinden aşağı bir top gibi yuvarladı. Peşinden de bebeğe koştu, onu da kaptığı gibi bacaklarından tutup başını taşlara vura vura parçaladı ve her bir parçasını bir yana fırlatıp kahkaha ile güldü:

— İşte böyle lânetli kadın!...

Sonra hiçbir şey olmamış gibi sırtarak aşağı indi ve yine bir meyhaneden içeri damladı ve haykırdı:

— Çabuk ağzımı ıslatacak kadar şarap verin bana!...

Kendisine toprak çanaklarla şarap verildi. Oturdu, körkütük sarhoş olana kadar içti, içti...

Bu yürekler parçalayan hâdise sonrasında küçük Zeyneb aklını oynatacak gibi oldu. Tertemiz kalbi bu vahşetin kanı ile sızlamış, gözleri billur pınarlar gibi yaşlarla çağlamıştı.

Demek ki çölün canavar ağzı hiçbir zaman kapanmayacak, kız çocukları bir yüzkarası olarak görülecek ve ölüme, hem de diri diri toprak olmaya mahkûm edilecekti.

Bu düşünceler beyin zarını bir kurt gibi kemirirken annesine iyice sokulup fısıldadı:

— Keşke hiç dünyaya gelmeseydim!...

Kadın, kızının saçlarını tel tel okşadı:

— Öyle deme bir tanem!...

— Bu olanlardan sonra nasıl huzur duyarım ki?

— Çaresiz kaderimize boyun eğeceğiz, kızım!...

İhtiyar Hârise burada söze karıştı:

— Epeyce oyalandık. Artık Varaka'ya gidelim de, ben de istirahatıma bakayım. Zira ayaklarım gövdemi taşıyamaz hâle geldi. İşte yaşlılığın bir cilvesi de budur.

Küçük Zeyneb cereyan eden hâdiseler karşısında kendi derdini unutmuş, bir başka âlemin âhengine dalıvermişti. Hârise'nin sözleri onu daldığı âlemin uykusundan uyanır gibi oldu. Ay gibi pırıldayan yüzünde ışık ışık noktalar oynadı. O kadar güzellik ve edâ ile

gölümsedi ki, çiçekleri bile kıskandıracak tatlı bir renk etrafa yayıldı. Kara gözlerini ihtiyar Hârise'ye çevirip mırıldandı:

— Âh, dede, gideceğimiz yeri unutmuştum. Haydi hemen yola koyulalım.

Zeyneb'in annesi de aynı fikirdeydi. Artık yola çıkmaktan başka yapacak bir iş de yoktu.

Onlar da öyle yaptılar. Yine Mekke'nin tozlu yollarında yavaş yavaş ilerliyorlardı. Yine güneşin ateşten okları Mekke'yi bütün şiddetiyle dövüyor, yine taşlar kor gibi ayakları pişiriyor, yine rüzgâr sıcak sular gibi insanın yüzünü yalayıp geçiyordu. Mekke'nin kaderi buydu. Yakıcı ve öldürücü bir sıcak.

Yolcularımız terlerini sile sile ilerlediler ve bir köşe başında durup etrafa baktılar. Sokağın biraz ilerisinde ve yüksekçe bir yerde iki katlı bir ev göze çarpıyordu. Damı açık ve pencereleri kafesli bu ev diğer evlerden pek farklı değildi. Ancak bakımlı olduğu her hâlinden anlaşılıyordu. İhtiyar Hârise, küçük Zeyneb'e bu evi işaret ederek:

— Küçük kız, dedi; işte gideceğimiz ev şu karşıda gördüğün iki katlı ve kapısı yeşil boyalı olan evdir. Nasıl beğendin mi?

Zeyneb su gibi çağladı:

— Güzel bir yere benziyor, Hârise dede...

Ve, yine ahlaya pohlaya yürüdüler. Az sonra da evin kapısına gelip durdular.

Etrafta hiç kimsecikler yoktu. Sessiz ve sakin bir ev olmalıydı burası. Kapıya yanaşıp yavaşça vurdular:

— Tık, tık, tıkkk!...

Sonra dikkat kesildiler. İçerden bir erkek sesi duyuldu:

— Kim o?

İhtiyar Hârise kendisini tanıttı:

— Hârise bin Revâha.

— Geliyorum, biraz sabret, yâ Hârise!

Evin içinde ayak tıkırtıları başladı, az sonra da yeşil boyalı kapı büyük bir gürültü ile açıldı. Kapıda Varaka bin Nevfel upuzun boyuyla belirdi ve misafirlerini güler yüzle davet etti:

— Buyur yâ Hârise, buyur küçük kız!...

Dördü, birden içeri girdiler ve merdivenleri tırmanıp ikinci kattaki bir odaya çıkıp oturdular...

Küçük Zeyneb'in kara gözleri inciler gibi ıslıl ıslıl pırıltılarla etrafı süzüyordu. Varaka da misafirlerine içecek bir şey ikram etmek için harekete geçmiş bulunuyordu.

Yerlerde, O'nun ömründe görmediği renkli kilimler ve İran halıları vardı. Sedirlerin üstündeki minderler de gözleri kamaştıracak kadar güzel idi.

Zeyneb, bu renk cümbüşü odanın havasını nefes nefes içine çekip gönlünün derinliklerindeki mânâları dile getirdi:

— Ne güzel bir yer, ne hoş oda!...

Mekke'de böyle bir yerin olacağını hiç düşünmemiştim.

Hârise gülümsedi:

— E küçüğüm, bu zât Kureyş'in soylularındandır.

Zeyneb'in annesi söze karıştı:

— Evet, bunlar asil bir ailedir.

Bu arada Varaka elinde su güğümü olduğu halde odaya girdi ve ihtiyar Hârise'ye uzattı:

— Al dostum, hava çok sıcak, biraz su iç. Hârise, su dolu güğümü başına dikti ve kanıncaya kadar içti. Diğerleri de onu takip ettiler.

Nihayet ziyaretlerinin asıl sebebini anlatmak için söze başladılar:

— Yâ Varaka! Niçin geldiğimizi sormadın?

Varaka tatlı bir gülücük fırlatıp:

— Misafire niçin geldin diye sorulmaz, dedi.

— Fakat biz kanayan bir yaramıza merhem olmanı istemeye gelmiş bulunuyoruz!...

— Beni meraklandırдың yâ Hârise. Ne imiş, derdiniz?

Hârise hâdiseleri baştan sona bir bir anlattı. Varaka'nın yüzü ızdırap çizgileriyle benek benek gerildi.

Demek ki kan akan vadiler bir türlü kurumak bilmiyordu. Dalâlet bataklığında çırpınan insanlar günden güne azıyordu. Gök ne gün yırtılacak, kezzap yağmuru yerine nûr yağmuru ne gün inecekti?...

Varaka dizlerinin üzerine oturup acı ve ızdırapla konuşmaya başladı:

— Olanlara pek üzüldüm. Bu insanlar başka bir şey değil, çıldırmış, olacaklar. Neyse ki bu küçük kızcağzı canavar babasının pençesinden kurtulmuş. İşte kararan dünyamızın hâli. Ne var ki, artık göklerin infilâk etmesi yakın. Hazret-i İsâ (aleyhisselâm)'ın müjdelediği son Nebînin zuhuruna az bir zaman kaldı zannediyorum.

Yine de bilinmez, 15 sene mi sürer, 20 sene mi, yoksa daha çok mu? Orasını bizi yaratan Yüce Allah bilir.

Küçük Zeyneb kendisinden umulmayan bir saadetle atıldı:

— Bizi var eden bir kudretin varlığına ben de inanıyorum. Çünkü babam olacak o adam, hem kendi eli ile helvadan put yapardı, hem de acıktığı zaman taptığı putunu yerdil!... Böyle bir şey nasıl yaratıcı olabilir?...

Zeyneb'in bu sözleri üzerine Varaka'nın yüzü tatlı bir aydınlık ile pırıldadı ve gönlü pınar pınar taşıtı:

— Hiç şüphen olmasın güzel çocuğum!... Alemlerin bir tek yaratıcısı vardır. O da, sonsuz kudret sahibi olan Allah'dır. Ne var ki, bugün beşeriyet cehlin kâbusuna dalmış, akıllarını şeytanlar dişlemiş, beyinleri zebanilerin atış yaylası olmuş. İyi ile kötüyü, hak ile bâtılı, yalan ile gerçeği bir türlü ayırd edemiyorlar. İşte bu yüzden de belâ günden güne şiddetini artırıyor.

Bu defa ihtiyar Hârise başını kaldırıp mırıldandı:

— Yâ Varaka!... Aklımı allak bullak ettin. Yâni senin dediğin nebî zuhur ederse atalarımızın dinini terk mi edeceğiz?

Varaka, aklın kalesine oklar yağdırmaya devam etti:

— Yâ Hârise! Atalarımız sapık diye biz de mi sapık olalım? Putların kara ismini ana ana insanlığın vicdanı da karardı. Nerde ceddimiz İbrahim'in tertemiz dini? İnsanlık âlemi peygamberlerin adlarını unuttu, tevhîd sesi duyulmaz oldu. Eğer aklının gözü varsa kâinata bakarsın da ibret alırsın.

Hârise'nin dudakları şiddetle gerildi:

— Yâ Varaka, beni akılsızlıkla mı suçluyorsun yoksa?

— Yok, yok!... Sadece düşünmeni istiyorum. Düşünebilirsen aklına bir pencere açılacak ve sen de putların bir işe yaramadığını anlayacak, kâinatın esas sahibini tanıyacaksın.

— Yâni bunca yıl gönül verdiğim, kendilerine kurbanlar kestiğim putları bırakacağım öyle mi?

— Evet... Aklın varsa bırakman gerek.

— Bunu yapabileceğimi zannetmiyorum.

— Fakat insanların vahşetinden şikâyet eden de sensin.

— Öyle...

— Kız çocuklarının diri diri kara topraklara gömülmesinden acı duyduğunu söylüyor ve şu küçük kızın başına gelenleri titreyerek

karşılıyorsun da, bunun sebebini niçin araştırmak zahmetine katlanmıyorsun?

— Peki, bütün bunların sebebi nedir?

— İmansızlık!...

— O da ne demek?

— Allah'ın birliğine ve kudretinin sonsuzluğuna gönülden inanmak ve sadece O'na ibâdet etmek. Putların kara ismini bir daha anmamak.

— Ama ben görmediğim bir şeye nasıl inanırım ki?

— İşte zuhurunu beklediğimiz nebî, bütün insanları Rabbin birliğine davet edecek, tevhîd bayrağını her yerde dalgalandıracaklar. Belki o günü görürüz, belki göremeyiz. Ne var ki, şimdi kendi aklımızla yaratıcımızı tanısak hiçbir şey kaybetmeyiz. Belki kazancımız çok daha büyük olur.

Varaka ile Hârise'nin konuşması burada noktalandı. Çünkü küçük Zeyneb'in annesi söze karıştı:

— Ah, dedi; sözünüzü kesiyorum, lâkin Zeyneb'immin hâli nice olacak?

Varaka ile Hârise ancak o zaman niçin buraya toplanmış olduklarını hatırladılar. Varaka tebessümler yağdırarak konuştu:

— Zeyneb için kederlenmene lüzum yok. Küçük kız bizim Huveylid'in konağına yeleştiririz. Orada büyür ve bizden biri gibi hayatını sürdürür.

Küçük Zeyneb'in yüzü birden çiçek çiçek güldü, kalkıp Varaka'nın boynuna sarılmamak için kendisini zor tuttu. Artık iş anlaşılmış, Zeyneb'e yuva bulunmuştu. Şimdi gidebilirlerdi. Hârise değneğine dayanarak ayağa kalktı ve Varaka'nın ellerini tuttu:

— Çok teşekkür ederiz, yâ Varaka!..

Varaka, Hârise'yi şiddetle kendisine doğru çekti, onu kucakladı, sonra da gözlerini onun gözlerine dikip bir müddet derin derin baktı ve:

— Yâ Hârise, dedi; kafatasına bu iki pencereyi kim açtı acaba?

Hârise yıldırım düşmüş gibi çarpıldı ve kekeledi:

— Hiç düşünmedim!...

Varaka:

— Öyleyse düşün, dostum! deyip yürüdü, merdivenlerden aşağı indi, bir başka odanın kapısını açıp dolaba benzer bir yerden deriler

üzerine yazılmış bir kitap çıkardı:

— İşte, dedi; gelecek peygamberin müjdesi bu kitapta var. Bu kitap, Yüce Allah'ın Hazret-i İlsâ'ya indirdiği İncil'dir. Belki bazı yerleri tahrif edilmiştir. Yine de Allah'ın birliğini ve kudretinin nihayetsizliğini beyân eden âyetlere rastlamak mümkündür.

Hârise'nin gözleri hayretle açıldı:

— Bizi yaratan Allah diyorsun, öyle mi?

— Hiç şüphen olmasın.

— Yine aynı şeyi söyleyeceğim; görmediğim bir varlığa nasıl inanırım?

— Aklın var mı, Hârise?

— Elbette var!

— O halde onu bana göster!

— Bu mümkün değil!

— Öyleyse, akılsız birisin! Bunu da sen kabul etmiyorsun. Demek ki aklın var. Fakat gözle görülmüyor, gözle görmedim diyerek aklını inkâr edebilir misin?

Hârise bu defa fena yakalanmıştı. Olduğu yerde donup kaldı, tek kelime söyleyemedi.

Bu hâl küçük Zeyneb'in bile dikkatini çektiği için sesini yükseltti:

— Ne o Hârise dede? Cevap vermiyorsun.

Hârise donuk ve sönük gözlerle küçük kıza baktı:

— Varaka beni mağlûb etti yavrum!...

— Öyleyse onun dediklerini kabul ediyorsun.

— Henüz kabul etmiş değilim. Düşüneceğim.

— Yâ Hârise, düşünebilirsen gerçeği bulursun!...

Varaka haykırdı:

Hârise acı acı gülümsedi:

— Bunca yıl putların gölgesinde geçen ömürden sonra mı?

— Evet... Bu da büyük bir kazançtır bence...

Karşılıklı konuşmalar burada noktalandı.

Evden dışarı çıkıp bir başka sokağa daldılar, ileride bir konak görünüyordu. Bu ev, diğer evlerden farklı idi. Hem bakımlı, hem büyük, hem fevkalâde bir görünüşü vardı. Vakit de epeyce ilerlemiş, güneş tepelerin ardına kaymak üzereydi. Ufukta altın bir sini gibi kıpkırmızı haliyle o gün son defa Mekke şehrine gülümsüyordu. Şimdi Mekke'de yeni bir hayat başlayacaktı. Sıcaktan köşelerine

çekilip pinekleyen insanlar güröl güröl sokaklara dolacaklar, yine sabahlara kadar kafa çekecekler, yine kim bilir kimin kanına gireceklerdi.

İhtiyar Hârise değneğini taşlara vura vura Varaka'nın peşinde ilerliyordu. Küçük Zeyneb ve annesi de el ele tutuşmuşlar onları takip ediyorlardı. Nihayet karşıdan gördükleri evin kapısına kadar geldiler. Varaka kapıya yanaşıp fiskeledi:

— Tak, tak, takkk!...

İçeriden bir genç adam seslendi:

— Kim o?

Varaka cevap verdi:

— Benim yâ Huveylid!...

Kapı hemen açıldı. Genç, yakışıklı, güleryüzlü bir adam kapının eşiğinde belirdi:

— Hoş geldiniz, buyurunuz!... diyerek misafirlerini konağa aldı. Ve yine kapıyı kapattı.

Küçük Zeyneb'in gözleri yuvalarında fır fır dönüyor, her tarafı dikkatle süzüyordu.

Varaka, gelişlerinin sebebini anlatmak üzere davrandı:

— Yâ Huveylid, bu küçük kızı buraya bırakacağız. Hem hizmetinize bakar, hem müstakbel gelinimize arkadaş olur. Ne dersin, kabul mü?

Huveylid'in yüzü ayın ondördü gibi aydınlandı:

— Çok sevinirim!...

— Peki düğününüz ne zaman olacak?

— Haftaya, bugünkü gün!...

— Nasıl, Fâtıma ile geçinebilecek misin?

— Fâtıma çok iyi bir kızdır.

— Evet, çok iyi.

Fâtıma ile Huveylid nişanlı idiler. Bütün hazırlıklar bitmiş, artık iş düğün yapmaya gelmişti. İşte bu mutlu izdivaçtan doğacak çocuklar ileride bütün âleme nam verecekti.

Varaka ayağa kalktı:

— Küçük kız sana teslim yâ Huveylid, biz artık gidiyoruz!...

Ve hep beraber kapıya doğru yürüdüler. Zeyneb annesinin kollarına atıldı, hıçkırarak ağlamaya başladı. Anne kızını teselli etti:

— Canımın içi kızım, ağlama, seni her gün gelir görürüm!...

Kız ile annenin ayrılışı en katı kalbleri bile rikkate getirecek derecede hazin oldu. İhtiyar Hârîse'nin bile gözlerinden iki damla yaş düşüvermişti.

Yine geldikleri gibi sessizce sokağa daldılar ve gözden kayboldular. Küçük Zeyneb, onlar gözden kayboluncaya kadar kapıda durup arkalarından baktı ve sonra içeri girip bir köşeye büzüldü.

Huveylid onun gönlünü almak istedi:

— Küçük kız, küçük kız! Karnın acıkmıştır, haydi annemin yanına götürüyüm seni de bir şeyler ye...

Zeyneb boncuk boncuk gözlerini genç adama dikti:

— Size çok teşekkür ederim. Babamın göstermediği şefkati siz gösteriyorsunuz bana.

— Artık güzel gönlünü üzme, burasını kendi evin bil.

Huveylid Zeyneb'in elinden tutup annesinin kaldığı odaya götürdü, izin isteyip içeri girdi. Kadın onu bir çocukla gelmiş görünce merakla sordu:

— Neler oluyor, yâ Huveylid?

— Bir şey olduğu yok anneciğim!...

Bu küçük artık bizimle beraber kalacak ve Fâtıma'nın hizmetinde bulunacak.

— Pek sevindim. Gel yavrum, yanıma otur şöyle.

Zeyneb varıp kadının ellerini öptü ve gösterilen yere oturdu. Artık yepyeni bir hayatın eşiğindeydi. Bakalım zaman ırmağı onu hangi değirmenin çarkına sürükleyecekti...

YENİ BİR GECE

Mekke şehrinde yeni bir gece daha başlıyordu. Yıldızlar fezânın derinliklerinde göz kırparak bir başka âlemden haber sunmaya çalışıyorlardı. Gece, bütün karanlığını salkım salkım her tarafa bırakırken, orada burada kedi gözü gibi yanıp sönen ışıklar dikkati çekiyordu. Sırtını büyük bir taşa vermiş, elindeki toprak çanaktan su yerine içki içenler de vardı. Kimi de bir fahişenin koynunda sızmış, sabahın olmasını bekliyordu. Ama bu gece uzun bir geceydi. Daha doğrusu, insanlık âlemi hicrân gecesinin arkına düşmüş, küfür ve vahşet zindanının sivri dişlerinin arasında sıkışıp kalmıştı. Bu vahşet çağının neleri alıp götürdüğünü bilmiyorlardı. İnsanlık ölmüş, vicdanlar taş kesilmiş, peygamberlerin adları unutulmuş, tevhîd sesi

duyulmaz olmuş, hidâyet çeşmeleri kurumuş, ak ak sevgilerin yerini düşmanlıklar almış, güzellikler gitmiş, çirkinliğin saltanatı başlamıştı. Gözler kan sızan pencerelere dönmüş, çöl susuz tencere halini almış, kanlı ayaklar başlarda gezinir olmuştu.

İşte bir kanlı ayak daha gecenin karanlığında sırtıyordu. Bir köleyi tutmuşlar; elini, ayağını bağlamışlar ve bir atın kuyruğuna takıp gecenin kالبine salıvermişlerdi. At, karartılardan ürkmüş olacak ki, sokaklarda dörtnala uçuyor, kuyruğunda sürünen zavallı köleyi taştan taşa vuruyordu.

Kölenin feryadı gecenin karanlığını dele dele ürpertiler vererek göklere yükseliyordu. Zavallı köle son bir çırpınıştan sonra kaskatı kesilip kaderinin ağında can verdi. Taşlara vurarak parçalanan beyni kumların üzerine bir kan pıhtısı hâlinde aktı. Kuyruğundaki adamdan kuduran at da başını alıp gecenin karanlığında uçup gitti.

Bir kör kandilin aydınlattığı küçük bir kulübede üç-beş adam kafa kafaya vermiş konuşuyorlardı:

— Köle cezasını buldu!...

Biri köpek gibi sırtarak onu doğruladı:

— Hem de ölümlerin en korkuncu ile cezalandı.

— Bir daha putumuzu kıramaz.

— Gerçekten öyle. Putların hışmına uğradı alçak köle.

— Bu, beyinsiz kölelere bir ders olur zannediyorum!...

Sonra içlerinden biri kahkaha ile güldü:

— Haydi, dedi, içelim!...

Ve şarap taslarını kafalarına dikip lokur lokur içmeye başladılar. Ne vakte kadar içtiklerini onlar da bilmiyorlardı. Her biri bir tarafa sızıp sarhoşluğun kollarına kendilerini attılar. Fakat onları pencerenin perde arasından bir göz dikkatle süzüyordu. Sarhoşların iyice sızıp kaldıklarını görünce sevincinden yerinde duramaz oldu. Bir kaplan gibi olduğu yerden sıçradı, kılıcını çekip kulübeden içeri girdi ve haykırdı:

— Lânetli herifler, sizden arkadaşımın intikamını işte böyle alacağım!...

Kılıcını sarhoşların vücutlarına sokup sokup çıkardı. Fıskiyelerden fışkıran sular gibi sarhoşların bedenlerinden kanlar fışkırdı, her taraf bir kan havuzu haline geldi. Her biri “Ne oluyor?” diyemeden ölümün

kollarına kendilerini attılar. Adam da yatan leşlerin üzerine bir tükürük atıp oradan kaşla göz arasında kaybolup gitti.

Mekke şehrinde bir gece daha böylece yerini gündüze terk etmeye hazırlanıyordu. Bir köşede sızıp kalanlar, sokaklarda upuzun yatanlar, taşlar üstünde pinekleyenler doldurmuştu her tarafı.

Dalâlet bataklığında yüzen insanlar ölüm uykularında yatarlarken, horozların sabahı müjdeleyen sesi doldurmuştu Mekke sokaklarını. Horozlar, kuşlar, arılar, böcekler, karıncalar, kelebekler yeni bir günün heyecanını gönüllerinde duymaya başlamışlardı bile. Sadece insan olduklarını sanan kara vicdanlılar uyuyup duruyorlardı. Çünkü onlar insan olmanın şeref ve haysiyetini yitirmişlerdi. İçleri, şu tükenen geceden daha karanlıktı. Hayata bakan gözleri kan sızan birer pencereye benziyordu. Kalbler katı, vicdanlar taş gibiydi.

Edeb gölüne akan bu ömürlerin akıbetini düşünmüyorlardı. Nereden gelip nereye gittiklerinin farkında bile değillerdi. Gece ile gündüz bir makas gibi ömür kumaşlarını biçip dururken “*Niçin geldik bu cihâna?*” diyerek düşünmek zahmetine katlananlar yoktu artık. Belânın şiddeti günden güne artıyor, insanlar günden güne azıyordu...

Gecenin siyah örtüsü Mekke'nin üzerinden çarşaf çarşaf kalkarken herkes derin uykunun kollarında horultular çıkararak yatıyordu. Sadece ileride yüksekçe bir tepenin eteğine kurulmuş bir evde pencerenin perdeleri aralandı. Genç bir kadın başı pencereden uzandı. O kadar aydın bir yüzü vardı ki, sabahları kışkandıracak parlaklıktaydı. Kömür gibi siyah gözlerini açıp Safâ tepelerine doğru baktı. Güneşin altın rengi, tepeler üstünde nokta nokta oynaşıp duruyordu. Genç kadın, içini dolduran bu aydınlıkla derin derin nefes aldı. İçinden “*Kimsecikler de görünmüyor*” diyerek geçirdi. Bir müddet ufuklar boyu bakınıp durdu. Sonra da:

— Acaba, dedi; Huveylid de hâlâ uyuyor mu?

Bu genç ve güzel kadın Huveylid'in nişanlısı Fâtıma idi. Erkenden kalkmış, içini ve gönlünü dolduran heyecanla güneşin doğuşunu seyre koyulmuştu. Çünkü bugün babasının evinde geçireceği son gündü. Bu tepelerden güneşin doğuşunu son defa seyrediyordu. Bundan böyle Huveylid'in konağına yerleşecek, sabah güneşleri kendisini hep orada bulacaktı.

Fâtıma, tepeler üstünde altın bir tepsi gibi kızaran güneşe gönül pınarından dökülen hasret damlaları sunmak istedi:

— *Ey içimi aydınlatan güneş, dedi; ey can şehrimin aydın ışığı! Huveylid'imın penceresine varıp ışıklarını onun gönlüne doldurmaz mısın?*

Ey bahçelerden hoş kokular alıp gelen rüzgâr! Sevgilinin diyarına varıp selâmlar sunmaz mısın?

Ey nazlı haber kuşları! Bana canımın içinden şiirler söyleten sevgiliye tatlı bir haberle varmaz mısınız?...

Fâtıma bir müddet böyle ince ve derin duygularla etrafı süzdü. Güneş de yavaş yavaş tepeler ardından çıkıyor, tatlı bir sıcaklık damla damla şehrin üzerine iniyordu.

Cadde ve sokaklarda tek tük insanlar görünmeye başlamışlardı. Gündüzün aydınlığı gecenin karanlığını boğmuş, yepyeni bir günün müjdesi gözler önünde nokta nokta pırıldamıştı. Ama gel gör ki, bu güzel günleri ihsan buyuran Yüce Yaratıcıyı tanıyan bile yoktu.

Bu ışık çağılayıcı güneş, sabah doğup akşam batıyordu.

Nereden geliyor, nereye gidiyordu?... Hiç kimse bunun farkında değildi.

Fâtıma daldığı hayâl âleminde çığlık sesleriyle kurtulabildi. İleride, sokağın birleştiği köşede iki-üç kadın saçlarını başlarını yolarak feryâd ediyorlardı.

Neydi acaba bu kadınların derdi? Kulak kabartıp dinledi Acı feryâdlar duman duman yükselip duruyordu:

— Âh, diyorlardı; erkeklerimizi bu gece doğramışlar. Kim girmiş yiğitlerimizin kanına? Lanet olası gece; elimizden erkeklerimizi de alıp götürdü!

Sokak bir anda insan seliyle dolup taştı. Herkes birbirine soruyordu:

— Ne olmuş, ne olmuş?

Cevap olarak yerde cansız yatan üç erkek cesedi gösteriliyordu.

Her yerleri kan ve yara idi. Göğüsleri kılıç darbeleriyle delinmiş, kafaları gövdelerinden koparılmış üç cesed...

Fâtıma daha fazla bu manzarayı seyredeemedi. Hemen içeri odasına çekildi ve güm güm çarpan kalbinin üstüne ellerini koyup öylece kaldı. Oracıkta kendinden geçiverdi. Ve bir zaman sonra da rüya âleminin billur saraylarından içeri adımını attı.

Bir bahçedeydi, her tarafta güller açılmış, güllerin yaprakları şebnem damlalarıyla ıslanmış, bülbüller durmadan şak şak ötüyordu. Bahçenin ortasından küçük bir dere akıyor, kuğular, ördekler bu dereye yüzüyorlardı. Yaşlı bir bahçıvan güllerden demetler yapıyor, bazı fidanların dallarını kesiyordu. Derken nereden geldiği bilinmeyen bir arslan heybetle belirdi. Azı dişlerini gösterip pençesini kaldırdı ve bahçıvanın üzerine atıldı. Adamcağız “Ne oldum?” diyemeden parçalanıvermişti. Fâtıma feryâd ederek yardım istiyordu, işte elinde mızrakla Huveylid görünüvermişti. Bir hamlede arslanı yere seriyor, Fâtıma’yı tutup atının terkisine alıyor ve rüzgâr rüzgâr uçuruyordu.

Fâtıma, bu rüyânın kollarında yüzerken annesi de başucuna dikilmiş onu dürtüyordu:

— Fâtıma, Fâtıma!... Ne uykusu bu? Sen erken kalkmadın mı idi?

Fâtıma, gözlerini hayretle açtı ve dik dik annesinin yüzüne baktı:

— Hani Huveylid, hani Huveylid? diye inledi.

Kadın, kızının hâline kahkaha ile güldü:

— Deli kız, başka düşüncen yok mu senin?...

Fâtıma neden sonra rüyada gördüklerini hatırladı ve korku ile titredi. Acaba Huveylid’e bir şey mi olmuştu? Annesinin boynuna sarılıp gördüklerini bir bir anlattı ve sordu:

— Ne dersin bu rüyaya anne?

Kadın kızını şefkatle okşadı:

— Güzel bir rüya! At, murattır; arslan da kuvvet.

Umarım ki, Huveylid’le siz muradınıza erecek ve cihâna nam verecek evlâtlar yetiştireceksiniz.

Fâtıma, annesine daha da sokuldu:

— Umarım öyle olur, anne!...

Anne-kız böyle konuşurlarken sokak kapılarının çalınmasıyla kendilerine geldiler. Fâtıma, bir ceylân yavrusu gibi sıçrayıp kapıya koştu ve seslendi:

— Kim o?

Sabahın bu saatinde kim olabilirdi? Kapının dışındaki adam ses verdi:

— Benim, yâ Fâtıma, Huveylid! Fâtıma’nın kalbi heyecandan duracak gibi olmuştu. Sevinç ve saadetle kapıyı açtı ve Huveylid’in kollarına kendisini attı:

— Hoş geldin, yâ Huveylid!...

Huveylid, kollarına atılan Fâtıma'yı şiddetle sıktı:

— Hoş bulduk, yâ Fâtıma!...

Bir müddet öylece kaldılar. Neden sonra Fâtıma kendilerine gülümseyerek bakan kara gözlü kızı fark etti ve merakla sordu:

— Bu kız da kim, yâ Huveylid?

Huveylid, küçük Zeyneb'i tanıttı:

— Zeyneb bu!... Varaka getirdi. Babasını öldürmüşler... Bundan böyle hep beraber olacağız ve sana arkadaşlık edecek.

Fâtıma, küçük Zeyneb'e şefkatle baktı ve kollarını muhabbetle açtı:

— Gel küçüğüm, gel de seni kucaklayayım!...

Zeyneb kendisine açılan kollara atıldı. Gözlerinde iki damla yaş belirmişti. Onları göstermemek için gözlerini sıkıca kapadı. Yukarıdan annenin sesi duyuldu:

— Fâtıma, kapıyı çalan kim? Niçin hâlâ yukarı gelmiyorsunuz?

Fâtıma bir su gibi çağıladı:

— Anneciğim, Huveylid geldi, merak etme, yukarı çıkıyoruz!...

Ve merdivenlerden yavaş yavaş yukarı kata çıktılar, annenin elini öpüp gösterilen yere oturdular.

Büyükanne, Zeyneb'i ilk defa görüyordu. Tatlı bir yüzü, kara kara gözleri, masum bir duruşu vardı. Ona dikkatle baktı, içini dolduran bir sıcaklıkla sordu:

— İsmi ne yavrum?

Küçük Zeyneb bir serçe gibi cıvıladı:

— Zeyneb efendim!...

— Güzel isim... Kendin de pek güzelsin.

— Teşekkür ederim.

Fâtıma, eteklerini yelpaze gibi savurarak odadan çıktı, mutfığa koştu, misafirlerine hurma ve çay ikram etmek istiyordu. Parıl parıl ışıldayan bir gümüş tepsi üzerine bardakları sıraladı.

Sonra üç beş çalı parçasını bir araya getirip kavını tutuşturdu. Çalı parçaları çatırdayarak yanmaya başlamış, bacadan ince bir duman göğe doğru iplik gibi uzanmıştı. Biraz sonra çay hazırды.

Gümüş tepsi üzerinde kına gibi rengiyle gözleri büyüleyen ve mis kokular çıkaran çaylarla Fâtıma kapıdan içeri girdi. Anne yine kızına takılmak ihtiyacını duymuş olacak ki:

— Fâtıma, dedi; ne o, eteklerin zil çalıyor. Huveylid'in gönlünü bir bardak çayla mı çalacaksın?...

Fâtıma gönlünü dolduran sevinçle bir su gibi çağladı:

— Asıl Huveylid benim gönlümü çaldı.

Huveylid oturduğu yerde utancından kızardı:

— Ana kız, dedi: neler de konuşuyorsunuz. Konuşun, konuşun. Çünkü bu son gününüz!

Bir hayli sohbet ettikten sonra Huveylid ayağa kalktı ve;

— Ben artık gidiyorum, dedi; siz bütün hazırlıkları tamamlayın. Zeyneb de yardımcı olur.

Sonra küt küt yürüyerek merdivenlerden aşağı indi. Fâtıma onu tâ sokak kapısına kadar yolcu etti. Huveylid gözden kayboluncaya kadar da peşinden bakıp durdu.

Huveylid doğruca Kâbe'ye gitti. Allah evi Kâbe, putlarla doluydu. Putların önüne varıp yerlere serildi, onlara güya teşekkür ediyordu. Halbuki putlar donuk ve sönük gözlerle hep bir istikamete bakıp duruyorlardı. Daha doğrusu, insanlar tarafından nasıl yapılmışlarsa öylece donuk kalmışlardı.

Huveylid yerden başını kaldırdı ve ellerini açıp gönlünün derinliklerindeki mânâyı dile getirdi:

— Ey canımdan aziz bildiklerim, bana yardım ediniz... Bir yuva kuruyorum, güneş bakışlı, arslan yeleli erkek evlâtlar istiyorum. Size adağım olsun.

Kâbe'nin bir başka köşesinde genç bir kadın gözyaşlarını sel etmiş yalvarıyordu:

— Çocuklarım yaşamıyor, ne olur bana acıyın da, biricik kızımı bağışlayın.

Huveylid duyduğu sözlerden müteessir olmuş, yüzü buruş buruş bir hâl almıştı. Ve aynı zamanda içine büyük bir korku da düşmüştü. Beynine şeytanlar çivi çakıyordu: *“Yâ Huveylid! Senin doğacak çocukların da yaşamazsa ne yaparsın?”*

Huveylid daha fazla duramadı orada. Hemen Mekke sokaklarına daldı, hızlı hızlı yürüyor, bir an önce evine varmak istiyordu. Ne var ki, evine varamadı. Çünkü gördüğü manzara ona bir müddet için her şeyi unutturmuştu:

İki kişi bir kadını çuvala koymuşlar sokak ortasında sürüye sürüye götürüyorlardı. Kadının çırpınması, feryadı onları hiç mi hiç

etkilemiyordu.

Kadının çöldeki kum tanesi kadar haysiyeti ve kıymeti yoktu ki etkilensinler. Onlara göre kadın; alınır-satılır bir eşyadan farksızdı. Neydi bu kadının günâhı onu da bilmeye imkân yoktu. Arada bir adamların sert ve kaba sesi duyuluyordu:

— Sus kahpenin dölü!...

Kadın çırpına çırpına yalvarıyordu:

— Yapma yâ Ubeyd, benim kanıma girme! Çocuklarının anasını nasıl böyle bir cezaya lââyık görüyorsun?

Adam kurt gibi uluyordu:

— Ama sen bu defa kız doğurdun. Ben senden erkek bir evlât istememiş miydin?... Benim yüzümü arkadaşlarımin arasında kara çıkardın. Onlarla bahse girdik, eğer sen bir oğlan doğurmazsan seni çuvala koyup dağ başından yuvarlayacağıma yemin etmiştim. Şimdi yeminimi yerine getireceğim ve seni en yüksek tepeden aşağı taşların içine atacağım.

- Etme, yâ Ubeyd!... Sen şu anda sarhoşsun, ne yaptığının farkında değilsin. İnsan, kendi ailesine böyle bir ceza vermez. Sonra herkese alay konusu olursun.

Kadının yalvarmalarını dinleyen olmadı. Hurma suyunun delirttiği bu iki adam yüksek kayalıklara tırmanmaya başlamıştı bile. Artık bu kadının işi bitikti. Kız doğurduğu için kocası tarafından ölüme mahkûm edilmişti.

Huveylid sırtını bir taşa verip olduğu yere çöktü, başını iki elinin arasına alıp düşünmeye başladı. Bu gördüğü manzara onu pek üzmüştü, acaba kendi zevcesi de kız doğuracak olursa utanır mıydı?... Yere bir tükürük attı:

— Kötü bir âdet, diyerek başını iki yana salladı. Bu nasıl bir anlayıştı ki, kadın, paçavradan daha önemsiz sayılıyordu. Mirastan pay alamıyor, mirasın bir parçası gibi bölüşülüyordu. Bazen de pazarlara götürölüp köle diye satılıyordu. Vuran, kıran, kesen, yırtan, parçalayan erkekler çölün gözdesiydi. Her erkeğin gönlünde eşsiz bir arslan yatıyordu. Kimin erkek evlâdı çoksa o başlarda gezen kanlı bir ayaktı artık.

Erkeklerin hanımlarına sık sık tekrar ettikleri bir söz vardı:

— Ey kadın, yanılır kız doğurursan hiç kimseye belli etme, o uğursuzu geceye ver gitsin!

Yâni boğazını sık, öldür, bir yere at demek istiyorlardı. Artık o anne elinde mi ki kız evlâdını nâzla, safâ ile büyütebilsin.

Huveylid bu kara düşüncelerin pençesinde ezilip dururken bir başka acı hâdisenin çığlıklarıyla kendisine gelebildi.

Bu defa da bir başka çılgın grup bir köleyi kovalayıp duruyorlardı:

— Tutun, kaçırmayın, yaşatmayın!...

Huveylid yerinden sıçradı. Mızraklı ve kılıçlı adamların sokak sokak koştuklarına şâhid oldu. Bu arada evlerin de kapıları açıldı, her taraftan mızraklar uzandı sokak başlarına.

Zavallı köle bir köşede sıkışıp kaldı. Gözleri yuvalarından fırlamış, dili bir karış çıkmış, yüzü buruş buruş olmuş, titreyerek kendisine uzanan mızraklara bakıyordu.

Nihayet üç beş kişi kölenin üzerine atıldılar. Onu kısıkrak yakalayıp sokak sokak sürüklemeye başladılar.

Sonra kafasının altına bir taş koyup kılıcı boynuna indirdiler. Kölenin kafası bir top gibi kumların üzerine yuvarlanırken halk da görülmemiş bir gulgule ile zafer şenlikleri yapmaya başlamıştı.

Huveylid, kölenin suçunun ne olduğunu merak etti ve birine yanaşıp sordu:

— Bu kölenin suçu ne imiş?

Adam sırtarak cevap verdi:

— Ne olacak, efendisinin parasını çalmış.

Huveylid esefle başını salladı:

— Çalışıp öderdi, bunun için adam öldürülür mü?

İnsan kılığındaki canavar bir kahkaha attı:

— Sen o köleyi adam mı sayıyorsun?

— Bizim gibi can taşıyor mu?

— Hayır, hayır!... Onun bir kum tanesi kadar değeri yoktur.

Huveylid daha fazla üstelemedi ve yavaş yavaş evinin yolunu tuttu. Bu gördüğü manzaralar onu iyice üzmüşe benziyordu. Kapıdan içeri girince derin bir nefes aldı ve kendisini yatağın üzerine atıp upuzun yattı.

Ne vakte kadar yattığını o da bilmiyordu. Ancak gürültülerle uyanabildi. Gün hayli ilerlemiş, akşama az bir zaman kalmıştı. Evlerinin önü insan kaynıyordu. Develer, atlar, biniciler doldurmuştu, her tarafı. Kimi def çalıyor, kimi şarkı söylüyor, kimi şiir okuyordu. Araplar şiirsiz edemezdi. Ekmek, su gibi şiire ihtiyaçları vardı. Yaşlı

bir adam da bir taşın üstüne çıkmış, çukura kaçmış gözlerini iyice açmış halkı süzüyordu. Bir taraftan da bir şeyler mırıldanıyordu. Huveylid bu adama kulak vermek ihtiyacını duydu, pencereden başını uzatıp dikkat kesildi. Adam diyordu ki:

— Ömrümüzden bir gün daha gitmek üzere, nereye gidiyoruz? Gidenler bir daha dönmüyorlar. Bu nasıl bir ırmaksa giren bir daha çıkamıyor. Bu işin sırrını çözecek biri olsa da, aklımı dişleyen düşünce kurdundan kurtulabilsem.

Adamın sözleri Huveylid'i de düşündürdü:

— Evet, dedi: nereye gidiyoruz? Atalarımız gelmiş, bu cihan denilen toprakta bir zaman konaklamış, sonra yine bilinmeyen bir yere gitmiş, fakat bu defa da arkalarında bizi bırakmışlar, biz de gideceğiz, üstelik arkamızda bizim de bıraktıklarımız olacak. Oh, oh!... Gerçekten düşünülmesi gereken bir hâdise bu!...

Huveylid'i bu derin düşüncelerden kapının gıcirtısı uyandırdı. Annesi kapıda dikilmiş onu süzüyordu:

— Ne o arslan oğlum? Sevinçli olacağın bir günde yas mı tutuyorsun?

Huveylid annesine gülümsedi.

— Öyle değil anne!...

— Ama yüzünün rengini solgun gördüm oğlum!...

— Şâhid olduğum bazı vak'alar beni üzmüş olacak.

— Haydi, haydi, şimdi üzüntünün zamanı değil.

— Öyle anne. Elimde olmayarak üzölmüşüm meğer. Nasıl siz bütün hazırlıkları tamamladınız mı?

— Evet... Şu anda düğün merasimi başladı bile. Dışarıdaki sesleri duymadın mı?

— O halde ben de misafirlerin yanına ineyim.

Huveylid odasından aşağı indi. Çılgınca bir alkış her tarafı inletti. Huveylid yine kızarır gibi oldu. Ama dinleyen kim? Bağırıyorlardı:

— Huveylid, Huveylid!... İlk çocuğun kız mı, erkek mi olacak?

Ve sonra da kahkaha ile gülüyorlardı. Kimisi de şarap istiyor, çanaklar dolusu şarabı kafaya dikiyordu.

Bu gece sabahlara kadar böyle çılgınca eğlenecekler, gün ağarır ağarmaz da gidip gelini alacaklardı.

Develer, koyunlar kesilmiş, yemekler hazırlanmış, sofralar kurulmuş, yerlere hasırlar, kilimler serilmiş, oraya buraya ocak ocak

ateş yakılmıştı. Artık gecenin siyah örtüsü Mekke şehrinin üzerine çökmüş bulunuyordu. Ateşlerin aydınlattığı meydanda çılginca eğlenen insanların gürültüsü dalga dalga yayılıyordu Mekke ufuklarına.

Biraz sonra, nûr saçan Ay da fezânın derinliklerinde gülümsemeye başlamıştı. Yıldızlar dolu semâ, bir mavilik cennetini andırıyordu. Rüzgâr tatlı tatlı esiyor, kırlardan ıtır kokuları getiriyordu. Ara sıra uçuşan ateş böcekleri de bir tatlı huzur veriyordu geceye. Fakat bütün bunların yanında dalâletin kazma dişleri de sırtıyordu. Küfür ve vahşet zindanının kararttığı kalbler hiç mi hiç ışık vermiyordu.

O gece gelin evinde de şenlikler vardı. Fâtıma ve yeni arkadaşı küçük Zeyneb pencereden başlarını uzatmışlar, mavi gecenin derinliklerinde hayâl kuruyorlardı. Bir su gibi çağlayan gençliğin ahengi öyle sarmıştı ki onları, gecenin bittiğini bile ancak ak tepeler ardından güneşin ışıklarının vurmasıyla anlayabildiler. Fâtıma bir kuş gibi cıvıladı:

— Dalıp gitmişiz, a Zeyneb!... Şimdi düğün alayı gelir. Haydi çabuk olalım!...

Zeyneb de bir âhu gibi kara gözlerini açıp Fâtıma'nın gözlerine dikti. Bir müddet gülümseyerek bakiştılar. Sonra hazırlanmaya başladılar.

Fâtıma çeyizlerini çıkardı, kadifeden yapıma gelinliğini giydi, kınalı ellerine zümrüt yüzükler taktı, başına yeşil bir tül örttü ve evin içinde gezinmeye başladı. Bu haliyle o kadar güzel görünüyordu ki, güneş bile onun yüzünü görse deli gibi çırpınırdı. Alnı bir gümüş levha gibi pırıldıyordu. Üstüne sanki yıldızlar demet olmuştu. Zülüfleri, kıvrım kıvrım bükülmüş, bir güzellik âbidesi meydana gelmişti. Sanki kaşıyla Ay'a perdecilik ediyor, kirpikleriyle de kâh gönlü, kâh ciğeri avlıyordu.

Yeşil tüllerin içinde dudakları öyle güzel görünüyordu ki, âdeta mercana, akıka benziyordu. İnci gibi dişleri de bunların arasında pırıldıyordu. Yıldız bile, yücelikler âleminin tâ yücesinden bu parıltıyı veremezdi.

Küçük Zeyneb hayran hayran Fâtıma'ya baktı. Bu âna kadar böyle bir güzellik, böyle bir edâ, böyle bir ışık görmemişti. Belki de ilk gördüğü an dikkatlice bakmamıştı. Nasıl olmuştu da şimdiye kadar

bu cihan güzeline bu gözle nazar etmemiştî?... İçinden samimiyet çağlayan bir sesle ona hitap etti:

— Tatlı ablam! Ne kadar güzelsin. Gözlerin mavi gökler kadar derin, yüzün mehtap gibi parlak, kaşların bir yay gibi ince. Âdeta gönülleri avlayan parlak Zühre gibisin. Misk, sanki saçlarının bir teli, başındaki zülûf sanki bir gül dalı.

Fâtıma tatlı tatlı gülümsedi ve:

— A deli kız, dedi; aklımı oynatacaksın. Neler söylüyorsun sen? Yoksa şiir mi okuyorsun?... Şâire olursan hiç şaşmam.

Zeyneb koşup Fâtıma'nın yeşil tüller içindeki zülfüne kapandı. Bir müddet öylece kaldılar. Artık zaman da yavaş yavaş ilerliyor, güneş Mekke şehrini alevli oklariyle dövüp duruyordu. Nihayet uğultular içindeki kalabalık köşede göründü. Bu kabile Huveylid'in gelin almaya gelen adamlarından başkaları değildi.

Mekke sokakları insan seli ile dolmuştu, defler çalınıyor, şiirler söyleniyor, cengâverler at koşturuyor, kılınçlı, mızraklı yiğitler her tarafta nâra atıyorlardı.

Zeyneb pencereye koşmuş, kara gözlerini açmış, sokakları dolduran insan kalabalığına bakıyordu. Fâtıma da odanın içinde bir servi gibi duruyor, küt küt atan kalbini teskine çalışıyordu.

İnsan seli aka aka nihayet onların kapısına kadar geldi, kadınlar, çocuklar gelin odasına gürül gürül doldu. Herkes Fâtıma'yı tebrik ediyor, güzelliğinin karşısında hayretle dudağını ısıırıyordu.

Yemekler yendi, şerbetler içildi, gösteriler yapıldı, nutuklar atıldı ve iş gelini alıp götürmeye geldi. Fâtıma'yı babasının evinden alıp ipekler içinde bir tahtırevana bindirdiler. Çölün incisi gibi pırıldayan ipekler ve gözleri kamaştıran kadifeler içinde Fâtıma bir top elması sanki.

Kabile ağır ağır hareket etti, Huveylid kabilenin en önünde bir Arap atı üzerinde dimdik durmuş gidiyordu. Doğruca Kâbe'ye vardılar. Duâ edecekler, putlara kurbanlar keseceklerdi. Bilmiyorlardı ki, bu mankafalı putların bir kum tanesi kadar değeri yoktu. Kum tanesi yine yerine göre işe yarardı da, putlar hiçbir işe yaramazlardı.

Allah evi Kâbe'ye Hatim tarafından girdiler ve putların önüne varıp yerlere kapandılar. İçlerinden biri ayağa kalktı ve Uzzâ isimli büyük putun önünde el pençe durup tane tane konuşmaya başladı:

— Ey Arabın velinimet, ey cömertlik denizi! Ey işte senin önünde yerlere kapanıyoruz. Yüzümüzü kara çıkarma, bize lütuflarda bulun da tuzaklardan kurtar bizi. Şu düğün kafilesi gelip senin gölgene sığındı, ey gök gözlü Uzzâ; sen Arabı koru!...

Adam, lânetli puta böyle methiyeler düzerken nereden geldiği bilinmeyen bir rahip hemen ileri fırladı ve yüksekçe bir yere çıkıp haykırdı:

- Yazık size, bin defa yazık!... Hazret-i İbrahim'in adını ne çabuk unuttunuz. Hazret-i İsa'nın müjdelediği Cennet nerede?... Ahmed'in yıldızı burada parlayacak, bu putları onun kılıcı yerlere serecek. Fakat siz bir şeyden haberdar değilsiniz!...

Kalabalık bir anda deniz gibi dalgalandı, herkes beynine yıldırım inmiş gibi sersemledi.

Kâbe'nin içi rüzgâr rüzgâr tarandı, eller kılıçlara, mızraklara uzandı ve gökleri inleyen sesler duyulmaya başladı:

— Çabuk yakalayın o dininden dönmüş yabancıyı yaşatmayın, kafasını koparın!...

Kalabalık körkütük bir o yana, bir bu yana saldırdı. Fakat ihtiyar çoktan uçup gitmişti bile.

Huveylid'in yüzünde tek damla kan kalmamış, dudaklarını ısıra ısıra iyice kanatmıştı. Belli ki, bu hâdise onu çok üzmüştü.

Atını mahmuzlayıp tırısı kaldırdı, kafiye de onun ardınca akın akın Mekke sokaklarını doldurdu.

Yine bin türlü çılgınlıklarla damat evine doğru akıp gittiler.

Fâtıma devenin üzerinden indirildi. Ayağı toprağa değer değmez yine develerden kurbanlar kesildi, ziyafetler verildi.

Gün batmış, gecenin siyah gölgesi Mekke şehrinin üzerine örtülmüştü. Gelin eve alınmış, nikâh kıyılmış, merasim sona ermişti. Yeni bir gecenin karanlığında yeni günâhlar işleyecekler sokaklara dağılırken, Fâtıma ile Huveylid de başbaşa kalmışlardı.

Gecenin karanlığında ve kandillerin kör aydınlığında Fâtıma bir başka güzellikte görünüyordu.

Huveylid:

— Yâ Fâtıma, dedi; bugün olanlara ne dersin?

Fâtıma titrek bir sesle:

— Hiç, dedi; oldu bir kere. Ne var ki, adam yanlış da konuşmuş değil.

- Nasıl yâni?
- Kendi elimizle yapıyoruz sonra da o şeylere tapınıyoruz. Halbuki akıl bunu kabul etmez.
- Amma biz hep atalarımızdan öyle gördük.
- İşte bu işin sırrını anlamıyorum ya.
- Artık vaktimiz çok, anlamaya çalışırız.
- Öyle yaparız, yâ Huveylid!...

YENİ BİR HAYAT

Huveylid ve Fâtıma'nın düğünleri görülmemiş bir şenlik ve saadette sona erdi.

Küçük Zeyneb de bu eğlenceden nasibini aldı. Artık Fâtıma'nın dizinin dibinden ayrılmıyor, onu canı gibi seviyordu. Bu düğün ve şenlikler onları birbirlerine daha da bağlamıştı.

Nihayet günler bir, iki, üç, beş diyerek akıp gitmeye başladı. Zaman ırmağı meçhul bir sahile doğru akıyordu. Doğanlar büyüyor, büyükler ihtiyarlıyor, ihtiyarlar ölüyordu. Neydi, neydi, bu akış neydi? Hiç kimse bunu derinliğine düşünmüyordu.

Mekke halkının kaderinde kervanlarla çöle açılmak vardı. Kadınlar Mekke'de kalır, erkekler taze gelinleri bırakıp çölün canavar pençesine düşerler, Şam'a, Yemen'e, uzak diyarlara ticaret maksadiyle giderlerdi. İşte şimdi yeni bir kervan daha yola çıkmak üzereydi. Bu kervanda Huveylid de bulunuyordu. Fâtıma'dan ilk ayrılığı idi bu. Günlerce, aylarca gidecek, çölün bütün zahmetini çekecek ve nasip olursa geri dönecekti. Fakat gidip gelmemek de vardı.

Kervanlar harekete geçmeden Huveylid, Fâtıma'nın karşısına dikildi:

- Yâ Fâtıma, dedi; dayanabilecek misin?
- Fâtıma'nın gözlerinden iki damla yaş düştü, kocasına sokulup:
- Kader, dedi; Mekke erkeklerinin kaderi. Bize düşen sabır. Hep seni düşünerek vaktimi geçireceğim.
- Ben de çölleri bu hasretle aşmaya gayret edeceğim!
- İçini ferah tut, yâ Huveylid!
- Bu hasret, akrep kısıkcı gibi ciğerimi sıkarken nasıl ferah olurum ki?
- Ama birbirinden ayrılan ilk biz değiliz, son da biz olmayacağız!...

— Evet, öyle...

Bu konuşmalardan sonra birbirlerine sarılıp ayrıldılar. Kafile de yavaş yavaş hareket etmiş, çölün kum denizine doğru akmaya başlamıştı. Fâtıma pencerenin önünde kervan gözden kayboluncaya kadar durdu, içi bir hoş olmuş, acılar mızrak mızrak yüreğine saplanıvermişti.

Daha fazla dayanamadı, hemen kölesine seslendi:

— Esvet, Esvet!...

Köle derhal hanımının sesine koştu:

— Buyurunuz, emrediniz hanımım, efendim!...

— Bir deve hazırla, Kâbe'ye gideceğiz ve onu orada kurban edeceğiz!

— Bu saatte mi?

— Evet, hemen...

— Sebebini sorabilir miyim?

— Huveylid'imın selâmeti için.

Deve hazırlandı, acele ile kapıdan kendini dışarı attı Fâtıma, Zeyneb de yanındaydı. Yürüdüler, kıvrım kıvrım uzayan tozlu yolları bir anda aştılar, işte Kâbe'delerdi. Kurbanlık deveyi putun önüne yatırdılar ve kestiler. Daha doğrusu köle Esvet bıçağını maharetle işletip devenin işini bitirdi.

Fâtıma yaşlı gözlerle kuyunun başına vardı, hediyelerini bıraktı ve putun karşısına dikilip içini döktü; kışın çıplak adamın titremesi gibi titremekte, dişleri takır takır birbirine vurmaktaydı:

— Ey Uzzâ, dedi; senin gölgene geldim. Sen Arabın velinimet, cömertlik denizisin! Huveylid'in canını bağışla, sağ salim onu bana döndür. Onu çölün canavarından, düşmanın kılıcından, cengâverlerin okundan koru!...

Âdet buydu. Bütün kadınlar erkeklerinin ardından böyle yapardı. Erkekler, Mekke'den ayrılmadan da şehirde harcanırlardı. Şehrin havası zehir gibi erkekleri ellerinden alıyordu. Sokaklar, dönemeçler, köşeler, meydanlar, haydutların, hırsızların, sarhoşların, kan güdenlerin, fahişelerin bekleştikleri, pusu kurdukları, can aldıkları üslerdi. Bu çemberi kırıp geçebilen pek az insan vardı.

Fâtıma'nın korkuyla ve ürpertiyle putlar önünde inleyişi küçük Zeyneb'in içini ateş gibi yakmıştı. Küçük aklı bu işi bir türlü kabul edemiyordu, putların kime ne faydası dokunurdu ki?...

Zeyneb çırpınan bir gönülle:

— A tatlı ablam, dedi; gözünden dökülen bu işveler, ne işvedir öyle? Bahar rüzgârının henüz yaralamadığı goncalara benzeyen yüzün putların önünde neden sararıp durur? Bilmez misin ki, o taş parçalarının ne kalbi vardır, ne hissi, ne de idrâki.

Nasıl olur da aklının güzelliği bu sırları bir düğüm gibi çözmez?...

Şaştım kaldım, a hâtûnum, a inciler saçan denizim!...

Fâtıma tabii ki Zeyneb'ten böyle bir şey beklemiyordu. Bu kadarcık bir kız, bu güneşe benzeyen sözleri nereden duymuştu?

Putlara karşı nefreti nereden öğrenmişti? Bir meraktır sardı içini. Artık putu unutmuş, hediyeleri de yerlere saçmıştı.

Kâbe'nin içinde beynine çiviler çakılıyor, sanki bir kurt beyin zarını dişleyip duruyordu. Daha fazla sabredemedi, elâ gözlerini aralayıp Zeyneb'in yüzünde bir müddet gezdirdi. Neler de görüyordu bugün. O küçük kıza göklerin derinliğinden bir nûr mu inmişti? Neydi bu tatlılık, bu güzellik?...

Sanki güzellikte bütün dünyaya bir bayraktı. Çene topağı, gümüşten bir elmayı andırıyordu. İnci dişleri, gülümseyen lâ'linin içinde parıltılar saçıyordu. Saçlarının her kılında elliden fazla kıvrım ve büküm vardı. Sedef, sanki onun gülümseyen dudağıydı.

Fâtıma, baktıkça baktı. Âdeta canı bir kuş gibi çırpınıyor, bu feleğin başını döndüren küçük kıza hayran oluyordu. Hemen kucak açtı, Zeyneb'i kendine doğru çekip sıktı, sıktı. Bir taraftan da ağlıyordu:

— Ah güzel yavrum, diyordu; aşk üstün olunca akıl alt oldu. Huveylid'in hasreti beni buraya çekti. Ona kavuşmanın emeliyle işte putlar önünde yerlere kapandım. Lâkin sen nasıl olur da akıl güneşini bu kadar parlatırsın? Ben atalarımın gördüğümü tekrarlıyorum, evet, bunların belki hiçbir bir fâidesi veya zararı yoktur, ne var ki, teselliyi yine bunlarda buluyorum. Beni ayıplama ki, ay parçası gibi bir yığidi çöllere salmış bulunuyorum.

— Hayır, öyle değil, tatlı ablam!... Aklım tam ermiyor, amma bunlar ilâh olamaz. Bunu şundan anladım ki, babam olacak vahşi adam helvadan put yapar, sonra da acıkınca onu yedi. Yenen, mahvolan, eriyen, dökülen şeyler nasıl kudret sahibi olur ki? Onlar da bir başka kudretin elinden çıkıyorlar çünkü. Hem ben Varaka bin Nevfel'den de bazı sözler duymuş bulunuyorum, istersen ona soralım.

— Evet, ondan soralım. O irfan sahibi bir kimsedir ve hem de bizim akrabamızdır.

— O halde hemen yola revan olalım!...

Fâtıma ile Zeyneb Kâbe'den ayrıldılar, Mekke sokaklarında yavaş yavaş ilerlediler. Tam bir köşeyi döneceklerdi ki, acı bir feryat duydular:

— Yetişin, yetişin!...

Donup kaldılar. Köle Esvet hemen koştu, sesin geldiği kapıya yanaşıp fiskeledi:

— Ne oluyor, niçin feryat ediyorsunuz?

Bir kadın sesi cevap verdi:

— Yetişin, yetişin!... Çocuğumu öldürüyorlar!...

Esvet kapıya yüklenip içeri damladı. 25-30 yaşlarında bir adam, küçük bir kız çocuğunu havaya kaldırmış yere vurmak istiyor, anne mâni olmaya çalışıyor ve avaz avaz bağıyordu. İş anlaşılmıştı, Zeyneb'in başına gelen felâketin bir başka türüsü de bu yavrucağın başına geliyordu. Günâhı, dünyaya kız olarak gelmekti. Kör olası âdet buydu. Kız çocukların hayat hakkı yoktu. Çılgın adamlar kendilerini de bir kadının doğurduğunu unutmuşlardı bir kere. Unutmadıkları ne vardı ki? Kendilerini yaratan Allah'ı bile unutmuşlardı. Peygamberlerin isimlerini bile bilmiyorlardı. Sadece bildikleri yiyip içmek, körkütük sarhoş olmak, kadınları pazarlarda köle gibi satmak, kız doğan yavruları da götürüp diri diri kara toprağa gömmek. Evet, bunları biliyorlardı. Ahlâksızlığın kara derelerinde ömür nefeslerini tüketiyorlar, hayatın yükünü karın tokluğuna taşıyorlardı.

Köle Esvet, şaşkın adama yanaşıp bağırdı:

— Hey, ne yapıyorsun? Kendi çocuğunu mu parçalayacaksın?

Adam sarhoştı, Esvet'e ters ters baktı. Gözüne kan inmiş, yüzü geceler gibi simsiyah olmuş, âdeta bir sırtlanı andırıyordu. Homurdandı:

— Yoluna git be adam, kafamı bozma!...

Esvet alttan aldı:

— Yapma aslanım, o yavrunun ne günâhı var?

— Yoluna git dedim sana ey lanet olasıca!

— Gidiyorum, gidiyorum. Lâkin sen de yaptığının farkında değilsin. Sana yardım etmek istiyorum!...

Sarhoş adamın birden bıçağını çektiği görüldü:

— Sana git dedim, ey lânetli herif!.. diye haykırdı ve Esvet'in üzerine atıldı. Son anda kendisini yere atarak yara almaktan kurtulan Esvet'in yüzünde tek damla kan kalmadı. İri iri gözlerle olan bitenlere bakan Zeyneb acı ve ıstırapla olduğu yere yığılıp kaldı. Fâtıma, Zeyneb'le meşgul olurken, Esvet de yerden kalkmaya çalışıyordu. İşte bir anlık karışıklıktan faydalanan sarhoş adam çocuğu kaptığı gibi kapıdan dışarı fırladı ve koşa koşa Mekke sokaklarında gözden kayboldu. Çocuğun annesi saçını başını yolarak bağırıp duruyor, gözyaşlarının selinde yanan gönlüne bir teselli arıyordu.

Artık o yavru kimbilir, hangi taşın, hangi yamacın dibinde canlı canlı toprağa gömülecekti.

Fâtıma, Zeyneb'in başını dizine aldı, bir zaman öylece kaldılar. Nihayet Zeyneb uykudan uyanır gibi inleyerek gözlerini açtı. Ve sordu:

— Ben neredeyim, neler oluyor?

Fâtıma gülümsedi:

— Benim yanımdasın güzel yavrum! Üzme tatlı canını, haydi davran da evimize gidelim. Zira epeyce oyalandık.

Zeyneb ancak o zaman olanları hatırlayabildi.

— Evet, dedi; epey oyalandık!...

Kalktılar, sivri dişli taşlar üzerinden atlayarak evlerinin yolunu tuttular...

HİCRÂN GECESİ

Güneş ak tepeler ardından gülümseyerek Mekke'ye bakıyordu. Gün bitmiş, yeni bir gece daha başlamak üzereydi. Bu gece, hicrân gecesi olacaktı. Fâtıma, Huveylid'den ayrı olarak ilk defa bu gece sabahı bekleyecekti. Gece, hicrân ve hasret damlalarıyla gönlüne dökülürken nasıl uyuyabilecekti?

Fâtıma'nın beyni arı kovarı gibi uğulduyordu, gözlerinde de damla damla yaşlar vardı. Düşünüyor, düşünüyordu: Ya kendisinin çocuğu da kız olursa ne yapardı? Huveylid diğer erkekler gibi mi davranırdı? Yoksa kaderine mi razı olurdu? Bu düşünceler beyin zarını kemirirken gecenin karanlığı da iyice bindirmişti. Bir zaman sonra da yine bir başka tepenin ardından nûr serpen Ay'ın doğduğunu gördü.

Hemen pencereye koştu, içini dökmek, yıldızlar dolu semânın altında hayâl âlemine dalmak istiyordu...

Hayâlinde kervanların çöllerde gidişi canlandı. İşte Huveylid atının üstünde bir cengâver gibi dimdik duruyor ve kervanın başını çekiyordu. Az ileride bir su akıyor, dere kenarındaki çıplak ağaçlar göklere boy boy uzanıyordu.

İleride karaltılar vardı. Dikkat kesilip baktı, bunlar elleri kılıçlı, mızraklı, baştan başa silâhlı kimselerdi. Ne yapmak istiyorlardı acaba?...

Baktı, baktı, baktı. Hayâli gerçekle karıştırdı. O gördüğü hayâller gözünde büyüdü de büyüdü. Derken silâhlı adamların birden Huveylid'e saldırdıklarını gördü:

— Davran aslanım!...

Kılıların uçları Huveylid'in göğsüne dayanmıştı. Huveylid birden silkindi ve bir hamlede çemberi yarıp ıktı. Adamlar tekrar onun peşine düştüler. Yeni bir saldırı, haydutun biri okunu yıldırım gibi ileriye doğru fırlattı. İşte bu ân Fâtıma elinde olmayarak bir çığlık attı ki gökler bile inledi. Küçük Zeyneb yattığı yerden fırladı ve Fâtıma'nın yanına koştu:

— Ne oldu sana tatlı ablam?

Fâtıma irileşmiş gözleriyle bir müddet Zeyneb'e baktı:

— Ben, dedi; neredeyim? Huveylid yaralandı mı?

Zeyneb bir kuş gibi cıvıladı:

— Sen evindesin tatlım, Huveylid de kervanla gitmedi mi?

Fâtıma şebnem damlası gibi yaşlar akıtarak olduğı yerde öylece kaldı. Neden sonra olanları hatırladı. Hayâl âleminin denizinde yüzmüş, gözünün önünde oynaşan gölgeleri hakiki sanmıştı. İşte bu sebepten çığlık atmış, herkesi uykusundan uyandırmıştı.

Kalktı yine pencerenin önüne durdu, biraz serinlemek ve içini dökmek istiyordu. Gönül pınarından ağlayan sesleri dile getirdi:

— *Ey apaydın güneşim, ey deniz huylu Huveylid! Gönلüm şu anda senin hasretinle çırpınıp kıvrınmadadır.*

Gel de elini kehkeşanın içine kadar uzat. Susamış gönlüme hayat şarabını saç, bana öyle bir nazar ver ki, ay yüzünü hemencecik görebileyim.

Ey Huveylid! Gecenin lâcivert denizinde sahil arayıp duruyorum. Aşta sabah rüzgârı ile titreyen bir goncayım. Kâbe kuşlarının

feryadından alev aldım. Ne var ki, yine de kendi kanatlarımla uçamıyorum. Cihan dediğin bu kara toprak, çiçekler de vermez oldu.

Gel, toprağıma saf ateşinden bir kıvılcım karıştır. Naz köşkünde oturmayı bırak, çünkü Züleyha kanındaki ızdırıp benim de kanımda tütmetedir!...

Fâtıma, şeffaf gök kubbe altında bütün gece buna benzer sözler söyleyerek inledi. Sabahın müjdecisi horozlar ötmeye başlayınca birazcık uzandı. Artık uykunun bütün ağırlığı göz kapaklarına çökmüş, onu yatağa bağlamıştı. Şimdi sabah rüzgârının hışırtıları altında tatlı bir uykuya dalmış bulunuyordu.

Zeynep kalkmış, Fâtıma'nın başucuna oturmuş, iri iri gözlerle onu süzüyordu. Uykuda bile ne kadar güzeldi Fâtıma. Âdeti "Benim sihrimin akşamı olmaz!" diyordu... ve ekliyordu: "Ben devamlı bir ateş, bir ızdırıp içindeyim!"

YENİ BİR GÜN

Mekke şehri yine yeni bir günün heyecaniyle çalkalanıp duruyordu. Yine taşlar üzerine geceden sızıp kalanlar, köşe başlarında üslenen bir sürü insan kılıklı yaratıklar. Doğup batan güneş bu sefilleri hep sızmış olarak buluyordu. Hidâyet denen nûr sönmüş, vadiler kan ırmakları hâline gelmişti. İnsanlığın asırlar süren gecesi bir türlü bitmiyordu. Güneş doğuyor da, insanın içini aydınlatacak bir hidâyet nûru yoktu. Kara topraklara baka baka kararan gözler, hakikat ufuklarının ötesindeki gerçek güneşi göremiyordu. Bu kara devir, bu ızdırıp, bu acı yıllar ne zaman son bulacaktı?... Hiç kimse bu mahvedici hayatın sonunu düşünmüyor, ölüp gidenlerin nereye gittiğine nazar etmiyordu.

Gece ile gündüz bir makas gibi ömür kumaşlarını kesip biçerken, nefesler bir buğu gibi ebed memleketine doğru uçarken, mezarlar her gün binlerce kurban alırken insanlar yine de çılgınca eğlenip duruyorlardı. İnsanlık Nemrut'laşmıştı. Nemrut bile yüzlerce sene yaşamasına rağmen ölümden kurtulamamıştı. O büyük kâfir, tam sekizyüz sene saltanat sürmüş, nihayet günleri kararmış, acayip bir hâle uğramıştı.

Büyüklükte bedeni file dönmüştü. Ne var ki, Hakkın kahır pençesi onu kavramış, bir sivrisinek, onun yoluna tuzak olmuştu.

Allah'ı inkâr yüzünden bu belâlara uğramıştı. Gel gör ki, ne malı, ne altınları, ne saltanatı onu bir sivrisineğin elinden kurtarabilmişti. İşte Hak tanımayan zâlimlerin akıbeti bu idi. Bu dahi insanlara ibret olmuyordu.

Çölün bütün insanı putların kara ismini diline destan edinmişti. Akıllar işlemiyordu. İşleyen sadece ok, mızrak, hançer ve kılıçtı. Yok yere kanlar dökülüyor, kelleler uçuyor, servetler yağma ediliyor, namus ve ırz taşlara çalınıyordu.

Dünya, dünya değil, artık dertliler diyarıydı.

İşte bir dertli kadın kızgın güneş altında Kâbe'ye doğru ilerliyordu. Kim bilir neyini kaybetti de acısını yüreğinin zarında duyuyordu. Cihanda olup biten hâdiselerden, bir zerrece haberi bile yoktu. Kâbe'ye girdi, putların önünde yüzünü gözünü topraklara sürmeye başladı, gözlerinin kanlı yaşını ırmak etti:

— Eyvahlar olsun, dedi; yazık oldu bana!... Benim yarı yanmış bir canım vardı, böyle günde can da elden gider, mal da!... İşte canımın ışığını söndürdüler bugün...

— Ey ay meşalesinin aydınlattığı bu köşkte saltanat süren Uzzâ! Erimi öldürenlerin hayatını söndür. Söndür ki, sana kınalı kurbanlar keseyim, önünde bir ömür boyu dikilip mumlar gibi durayım.

Kadın hem böyle söylüyor, hem de yerlere kapanıp alevler gibi çırpınıyordu. Bu mankafalı putun, bu boncuk gözlü taş parçasının bir işe yaramayacağını idrâk edemiyordu. Çünkü hakikatin bütün sesi kısılmış, peygamberlerin adları unutulmuş, şeytanın devri başlamıştı. Bu kanlı günlerin ne kadar süreceğini kimseler de bilmiyordu. Biri, iki gören gözler, kör olmaya lâyıktır.

Elbet bir gün gelecek, kör dünyanın göbeğine “*Allah birdir!*” diye yazılacaktı. İşte bütün çırpınanlar, o günün hasretini duyuyorlardı. Bakalım zaman ne gösterecekti?...

İLK ÇEKİRDEK

Fâtıma uykusundan uyanmış, Zeyneb'i başucunda bekler görünce heyecanla boynuna sarılmıştı. İkisinin de gözlerinden elmas damlası yaşlar yanaklarına doğru akıp duruyordu. Birbirlerine daha da ısınmışlar, sevgileri bir kat daha artmıştı. Bir müddet öylece kaldılar, sonra pencereye koştular. Güneş iyice yükselmiş, kara kara taşlar bir kor hâlini almış, ara sıra esen rüzgâr da kaynar su gibi her tarafı

kavurmuştu. Mekke yine yanıyordu. Asıl yanması gereken gönüller yanmıyordu da, taş, ağaç, toprak, kum yanıyordu. Yerlerin göklere doğru süzülen buğusunu bir zaman seyrettiler. Ufukların ötesini görmek için gayret gösterdiler. Fakat bu mümkün değildi. Huveylid bir diyarda, onlar bir başka diyardaydı.

Fâtıma pencereden geri çekildi, kölesi Esvet'e seslendi:

— Esvet, Esvet!...

Esvet aşağı katta evin işleriyle meşguldü. Hanımının sesini duyunca bir kuş gibi uçtu:

— Buyurunuz hanımım!...

Ve odadan içeri damladı, simsiyah dudaklarının arasından ak ak dişlerini göstererek gülümsedi:

— İşte geldim!...

— Yâ Esvet, Varaka'yı çağırır mısın?

— Bu boğucu sıcakta öyle mi?

— Evet, şimdi çağırmanı istiyorum.

— Mühim bir şey mi var?

— Var ya!...

— Ne ola ki?

— Aklımı kemiren bir şey. Zeyneb de aynı düşüncede.

— Olur, hemen çağırayım!...

Köle bir rüzgâr gibi akıp gitti, Fâtıma ile Zeyneb de Varaka'ya soracakları suallerin neler olması gerektiğini konuştular.

Aradan yarım saat geçmemişti ki, kapının vurulmasıyla yerlerinden hopladılar. Varaka ve Esvet kapının önünde dikilip duruyorlardı. Hemen içeri buyur ettiler ve Varaka'yı bir köşeye oturtular.

Varaka gözlerini bir müddet küçük Zeyneb'in üzerinde gezdirdi, onu iyice süzdükten sonra sordu:

— Nasılsın küçük yavru?

Zeyneb neşeyle cevap verdi:

— Teşekkür ederim, çok iyiyim!...

Fâtıma söze karıştı:

— Yâ Varaka seni bu saatte niçin çağırttığımızı biliyor musun?

— Söylemediniz ki bileyim.

— Bu Zeyneb benim aklımı karıştırıyor.

— Ne gibi?

— Kâbe'ye gitmiş, putlara kurbanlar kesmiştim. Zeyneb itiraz etti. *“Bu taş parçalarının ne faydası, ne de bir zararı dokunur,” dedi. “Ne biliyorsun sen bunları, a deli kız?”* dedim. *“Varaka'dan duydum,”* dedi. İşte seni bunun için rahatsız ederek davet etmiş bulunuyoruz. Ne dersin, doğru mu bütün bunlar?

Varaka'nın yüzünde ışıklar elmas elmas oynadı, dizleri üstüne gelip tane tane konuştu:

— A Fâtıma, ilâh diye taptığınız bu putları siz kendi ellerinizle yapmadınız mı?

Fâtıma'nın benzi sarardı ve mırıldandı:

— Evet, biz yaptık!

— Peki öyle de neden bunlarda bir kuvvet ve kudret olduğunu sanıyorsunuz? Bir başkası eliyle yapılan şeyde ilâhî bir kudret düşünülemez.

— Ama atalarımızdan hep böyle gördük.

— Atalarımız sapık diye biz de mi sapık olalım?

— İşte aklımın ermediği şey de bu...

— Aklımızın ermediği daha nice şeyler var ki, bir kerecik düşünmüş değiliz. Nereden gelip, nereye gidiyoruz? Bizi bu cihan denilen saraya kim gönderdi? Hatta bu âlemi kim yarattı, bu gökler, güneş, yıldızlar, ay neyin ifâdesi? Bulutlar, yağmurlar, şimşekler, yıldırımlar bir şeyden haber veriyor; ama, biz bu habercileri duymak istemiyoruz.

— Nasıl haber yâni?

— Bu âlemde gözümüzün gördüğü her şey, her zerre ilâhî bir kudretin varlığının delilidir. Hiçbir şey kendi kendine meydana gelmez. Meselâ, üzerindeki şu ipek bir ustanın tezgâhından çıkmıştır. Kolundaki bilezik bir kuyumcunun eliyle yapılmıştır. İçinde oturduğumuz bu konak da bir marangozun eseridir. Bütün bu küçük şeyleri yapan bir usta var da, bu gökleri, güneşi, yıldızları, ayı, dağları, taşları, denizleri, ırmakları, gölleri, pınarları yapan bir usta niçin olmasın?...

Bu sözleri dikkat ve hassasiyetle dinleyen Zeyneb birden kendinde olmayarak el çırpı ve haykırdı:

— İşte bu âlemleri yaratan bir kudret var; ben onu tanımak istiyorum!...

Varaka saadette gülümsedi:

— İşte o kudret; eşi ve benzeri olmayan Allah'tır!...

Fâtıma yıldırım çarpmış gibi sendeledi:

— O da kim, yâ Varaka?

— Bütün âlemlerin sahibi olan bir tek Allah... Ondan başka ilâh yoktur, ezelî ve ebedîdir, mülkünde ortağı da yoktur. Yaşatan, öldüren, hayat veren, rızık bahşeden hep O'dur. Hatta ilâh diye taptığınız putların maddesi olan taşı, toprağı, çamuru yaratan da yine O'dur...

— Peki yâ Varaka, insanlar neden O'nu bilemiyorlar?

— Cehaletleri sebebiyle. İnsanlara yol gösteren peygamberler de öteker âlemine göçtüler, asırlar var ki, bir irşâd sesi duyulmadı. Beşer, peygamberlerin adlarını unuttu. Hani bu Kâbe'yi buraya inşâ eden İbrahim peygamber? Hani İsmail, hani Hazret-i İlsâ?...

— Neler de duyuyoruz? Vah başımıza gelenler!...

— Daha çok şeyler öğrenecek ve göreceksin. Hazret-i İsa'nın müjdelediğı bir nebî gelecektir. Cihanı zulmetten O kurtaracaktır. Putları yerlere O serecektir. İki cihan halkı O'nun bendesidir.

— Sen bütün bunları nereden biliyorsun?

— Seyahatlerim esnasında rahiplerle tanıştım. Onlardan dinledim, İncil'de okudum...

— Biz o günlere erecek miyiz?

— Allah bilir!...

Varaka, Fâtıma ve Zeyneb muhabbete öyle dalmışlardı ki, ancak odalarının kararmasıyle güneşin battığını anladılar. Demek yine bir gece daha başlayacaktı. Varaka kalkıp pencereden sokaklara göz attı. Tek tük karaltılar görünüyordu. Bazı yerlerde de kör bir kandilin hafif ışıkları yalpa yapıyor, sönüp sönüp tekrar canlanıyordu. Cihan denilen bu toprak yine karanlıklara bürünmüştü. Fakat insanların gönlü gecelerden daha karanlıktı. Beklenen saadet şafağı ne zaman ufuklarda tüllenecekti? Varaka bu düşüncelerin dümeninde akıp giderken Fâtıma'nın sesiyle kendisine geldi. Fâtıma, Varaka'nın sözlerinden çok duygulanmış, gönlü bir çağlayan gibi köpürmüştü. Yine bir şeyler sorup öğrenmek arzusuyla tutuşup yanıyordu:

— Yâ Varaka, dedi; biliyorum geç oldu, ama bize biraz daha bilgi verir misiniz?

— Ne gibi?

— Allah'ı bilmek istiyorum. Beni iyice meraklandırdın. Şimdiye kadar hiç kimseden duymadığım şeyleri senden duydum.

— Ben de tam kemâliyle bilemem. Ancak peygamberler O'nu bize hakkıyla tanıtabilir. Peygamberlerin getirdiği kitaplar O'nun sözleridir. O, kendisini kullarına bu kitaplarla tanıtır. Fakat akıl da kâinat kitabını okursa yine O'ndan nasibini alır.

— Kâinat kitabı ne demek?

— Allah tarafından yaratılan bütün eşya, bütün varlıklar bir kitaptır. Yaratılanlara ibret gözüyle bakınca onlarda ilâhî kudretin saltanatını görürüz.

— Nasıl görürüz?

— Şimdi bütün kâinatı beraber süzelim: Yer, gök, zerre, küre; güneş, ay ve bütün eşya, Allah'ın varlığına -kendi hâl diliyle- şahitlik etmektedir. Şu varlık âleminde hiçbir zerre yoktur ki, onu Hak yaratmış olmasın. Her zerre O'nun kudret eliyle var olmuştur.

O Allah, öyle bir yaratıcıdır ki, O'nun kudret eli, yeşil dallar üzerine lâ'le benzeyen kırmızı güller kondurmuştur.

**Karıncaya mide, pireye kanat,
“Ol!” deyince oluverir o saat!...**

Karınca âciz, yılan elsiz, ayaksızdır. Öyleyken, bu âciz mahlûkların rızkını O hazırlar, verir. Ne yumurtadan çıkan kanatsız kuş aç kalır, ne bir ambar büyüklüğündeki mideyi taşıyan fil açlıktan ölür. Hepsinin rızkını hazırlayan, veren Yüce Allah'tır.

Bir arıya, güller içinde bal olduğunu, minicik bir kuzuya, annesinin göğsünde emmek için süt bulunduğunu ve emmek suretiyle açlığını gidereceğini put nasıl öğretebilir? Cıvcive gaga, kuzuya dudak, arıya iğne, sineğe kanat vermek ilimden nasibi olmayan maddenin işi midir?

Yâ Fâtıma! İyi dinle:

**Onun lûtfu ile bal yapar arı,
Tel tel açılmada bak kanatları.**

**Her yapılan şeyin bir ustası var,
Niçin çırpınıyor, mühendis, mimar?**

O halde ben Rabbi görmedim diye, İnsan olan hiç düşer mi şüpheye?...

Fâtıma birden hıçkırmaya başladı. Gözyaşları inci taneleri gibi eteklerine döküldü. Bunca yıl birer taş parçasından ibaret olan putlara nasıl da bel bağlamıştı. Niye hiç düşünmemişti bunları?...

Şimdi Huveylid'i daha çok arzu etti. Bakalım o ne diyecekti bu hâle. Kaç defa onunla beraber çamurdan put yapıp sonra da ona tapmışlardı. Yüreğine bir kurşun saplanmış gibi acı ile kıvrandı:

— Vah anan öle Fâtıma! diye kendi kendini kınadı.

Varaka:

— Yâ Fâtıma, dedi; kendini böyle üzme. Sen şimdi Rabbini tanıdın ya ona sevin. Ben artık gitsem iyi olacak, müsaade var mı?

— Çok teşekkür ederiz, güle güle git, yine aklım karışırsa seni davet ederim!...

Küçük kız yerinden bir ceylân gibi sıçradı, Varaka'nın boynuna sarıldı. Bir müddet öylece kalıp için için ağladı. Hatta Varaka'yı bile ağlattı. Varaka gözyaşlarını göstermemek için hemen izin alıp kendisini sokağa attı, Mekke sokaklarında ay ışığı altında yavaş yavaş gözden kayboldu...

NİCE NİCE GECELER

Varaka çıkıp gittikten sonra Fâtıma ile Zeyneb birbirleriyle tatlı tatlı bakiştılar. İkisinin de yüzlerinde ışıklar oynaşıyordu, gönüllerinde bir kıpırdanış, bir titreyiş vardı. Varaka'dan öğrendikleri onları öyle bir heyecana gark etmişti ki, âdeta can incileri kor kor yanıyordu. Bu yanış, hiçbir yanışa da benzemiyordu.

O anda gökler ülkesinin nûr serpen Ay'ı da pencerelerinin tam karşısında, fezânın derinliğinde bir top gibi duruyordu. Ay'ın insanın içine işleyen ışıkları yüzlerinde gezinip duruyor, hayran hayran kâinat kitabını okumaya çalışıyordu iki arkadaş.

Fâtıma konuşmak ihtiyacını duydu:

— Zeyneb'cik, dedi; Varaka'nın dediği kâinat kitabı bu olsa gerek. Şu güzelliğe, şu edaya, şu akıl almaz hâle bir bak.

Zeyneb'in billur sesi ona karşılık verdi:

— Hem ne güzellik. Fezânın derinliğindeki bu ay, fersahları gösteren bir işaret taşıdır. Denize dalıp da inci olmak isteyenlere

gölüşler gönderiyor. Ne var ki, insanlar gözlerinin üstüne binlerce perde çekmişler, perdeli gözde her zaman bir Nemrut karanlığı vardır.

— A deli kız, senin bu sözlerin yok mu, içimde ırmaklar çağlatıyor.

— Acaba Huveylid duysa ne der ki?

— İşte şimdi deryanın sinesinde dalgayı kopardın. Bir nağme ile gönül şehrini kana gark ettin.

— Huveylid'i hatırlatmam üzdü mü seni?

— Rüzgâr nasıl bir çemen dolu gülün sinesini yaralarsa, Huveylid'in adını duyunca da benim sinem yaralanıyor.

— Demek o kadar özledin?

— Öyle, özlemişim...

— Bu yarayı ateşten kıvrılmış bir kıl ile bağlamaktan başka çâre yok.

— Aradan kaç belâlı sabah, kaç ateşli gün geçti yine de sızım dinmedi.

— Sabır, yâ Fâtıma.

— Aslında sabır güzeldir de, bu ayrılığa sabretmek güzel değil.

— Ümitsiz olma, bu hicrân gecesinin elbet bir gündüzü vardır.

Fâtıma ile Zeyneb bütün gece boyunca böyle muhabbet ettiler, gökler aynasına bakıp düşündüler, düşündüler.

Hayat pazarına niçin geldiklerini, buradan nereye gideceklerini, gidenlerin ne olduğunu düşündüler. Gönüllerinde birer pencere açılmıştı artık.

Bu âlemi yaratan bir kudret vardı, şimdi o kudretin kulu olduklarını idrâk ediyorlardı. Bu saadette yataklarına çekilip biraz uzandılar, uykunun bastırmasıyla de kendilerinden geçtiler...

BİR RÜYA

Fâtıma uyku esnasında bir rüya gördü.

Göğsünden bir ip çıkıyor, makara gibi sağlana sağlana göklere doğru yükseliyordu. O kadar, o kadar ki, bu ip gide gide tâ güneşe ulaştı ve orada düğüm olup kaldı. Fâtıma ipi çekmek istiyor, koparamıyordu, ip onu da peşi sıra sürüklüyordu.

Neydi bu acaip şey, neydi bu onu sürükleyen kuvvet anlayamıyordu.

Bağırmak istiyor, bağıramıyor, göklerde rüzgâra tutulmuş bir tüy gibi uçup duruyordu.

Ancak kapısının vurulmasıyla bu rüyadan kurtulabildi. Kölesi Esvet kapıya gelmiş sesleniyordu:

— Hanımım! Yemek yemeyecek misiniz?

Fâtıma gözlerini ovarak ve şaşkın şaşkın bakınarak yatağın içinde oturabildi. Rüyadan yeni yeni sıyrılıyor, gördüklerinin heyecaniyle titreyip duruyordu.

Zeyneb de yatağından kalkmış, hayretle ona bakıyordu. Nihayet dayanamayıp sordu:

— Ne oluyor sana, tatlı ablam?

Fâtıma gök kadar derin gözlerini Zeyneb'e dikti, baktı, baktı. Sonra da fısıltı hâlinde mırıldandı:

— Ah Zeyneb, bir rüya gördüm!...

— Hayırdır. Hayırlı haberlerdir belki.

— Ne bileyim nasıl bir şeydir?

— Neler gördüğünü söylemeyecek misin?

— Biz içinden çıkamayız gördüklerimin.

— O kadar dehşet verici mi?

— Evet!...

Bu sırada kapı açıldı, Esvet, ak ak dişlerini göstererek tebessüm etti:

— Buyurunuz, işte yemeğinizi getirdim!...

Yemek tepsisinin başına diz çöküp oturdular, fakat Fâtıma tek lokma yiyemeden geri çekildi. Zeyneb de onun gibi yaptı. Bir düşüncedir Fâtıma'nın beynine hücum ediyordu. Arı kovanı gibi kaynıyordu beyni Fâtıma'nın.

Acaba bu gördüğü rüya neye delâlet ediyordu? Bunu birine sormalıydı, ama kime?...

Kalkıp pencereden başını uzattı ve sokakları seyre daldı. Mekke sokakları yine alev saçıyor, güneşin harareti taşların sinesine bile işliyordu.

Tâ uzaklarda bir toz bulutu gözüne çarptı Fâtıma'nın. Dikkat kesilip oraya baktı. Bir şeyler oluyordu ama neydi?

Zeyneb'e seslendi:

— Zeyneb, gel bak, şu uzaklardaki toz nedir?

Zeyneb bir kuş gibi koştu, pencereden başını uzattı:

— Evet, dedi; bir şeyler dönüyor.

Toz bulutu gittikçe yanaşıyordu. Nihayet sesler, gürültüler de kulaklarına çarpmaya başladı. Mühim bir hâdisce cereyan ediyordu mutlaka.

— Komayın, vurun, öldürün!...

Çılgınlıkları Mekke sokaklarını bir anda doldurmuştu. Yeni bir çılgınlık mı olacaktı yine?... Mekke'nin kaderiydi bu.

Her gün yeni yeni hâdiseler zuhur eder, kanlar dökülür, insanlar bir tavuk gibi boğazlanır, kız çocukları diri diri toprağa gömülür, sarhoşlar sokak sokak nâra atar, fahişeler köşe başlarında sızıp kalır, kan dökücüler kılınçlarını bilirdi. Cihana gelmekteki gaye bu muydu? İşte çılgınlar ordusu yine sahnede idi. İki köleyi öküz gibi bir arabaya koşmuşlar, boyunlarına ipler geçirmişler, arabaya beş-on kişi binmişler taşlı ve tozlu yollarda sürüp duruyorlardı. Zavallı kölelerin acı feryadı hiç kimsenin kulağına bile çarpmıyordu. Elllerinde kamçılar, vuruyorlar, çıplak tenlerine kamçıları indiriyorlardı. Her kırbaç indikçe kölelerin simsiyah bedeninden koyu bir kan fışkırıyordu. Sıcak rüzgâr kaynar su gibi vücutlarını dalıyor, zavallı köleler yerlere kapanıyorlardı. Bu zulüm ve işkence gün batımına kadar devam edecekti, çünkü adamlar öyle istiyorlardı. Gün batıncaya kadar böyle eğlenecekler, gün batınca da kölelerin başını birer kılıç darbesiyle uçuracaklardı.

Bu zavallı kölelerin bir böcek kadar bile kıymeti yoktu. Pazarlardan mal gibi alınır, kullanılır, kullanılır, sonra da işe yaramaz hâle gelince kafası koparılıverirdi.

Kara günler bir türlü bitmek bilmiyordu. İnsanlık âlemi cehaletin pençesinde inim inim iniliyordu. Putların saltanatı tutmuştu her yeri, dünya âdeti şeytanın atış yaylası olmuştu. Meydanlarda hep şeytanlar zıplıyordu. İnsan kılıklı canavarlar doldurmuştu meydanları. Kurtlar, çakallar gibi sürü olup geziyorlardı. Önlerine yumuşak başlı biri çıktı mı hemen onu parçalayıveriyorlardı.

Fâtıma ve Zeyneb gördükleri manzaradan tiksindiler, yaşlı gözlerle birbirlerine baktılar. Kederleri bir kat daha artmış bulunuyordu. Nerdeyse kendi canlarını bile unutmuşlardı. Fâtıma konuşmak ihtiyacını duydu:

— Gördün mü şu çılgınların yaptığını, a Zeyneb?

Zeyneb titrek bir sesle:

— Keşke görmez olaydım, dedi ne canavarlık, ne adilik.
— Öyle, öyle!...
— Peki hep böyle mi sürecektir bu gidiş?
— Varaka'dan duymadın mı? Bir peygamber gelecekmiş, tâ ki, o gelene kadar bu ızdırabı yüreğimizde duyacağız.
— Varaka dedin de aklıma geldi. Rüyanı ona niçin sormuyoruz?
Fâtıma'nın yüzü birden aydınladı. Sanki yeniden dünyaya geliyormuş gibi bir heyecan duydu gönlünde. Biraz evvel olanların tesirinden de kurtuldu ve hemen harekete geçti:
— Haydi, dedi; hiç vakit kaybetmeyelim!...
— Hemen şimdi mi?
— Evet!...
— Ama gün batıyor, neredeyse karanlık bastırarak.
— Bizi Esvet götürür.
— Pekâlâ, gidelim!...
El çırpıldılar, Esvet koşarak geldi. Çabucak hazırlanıp dışarı çıktılar, Mekke sokaklarında ilerlemeye başladılar... Az sonra Varaka'nın kapısının önüne vardılar ve kapıyı tıkırdattılar:
— Tak, tak, taakkk!...
İçeriden Varaka'nın sesi aksetti:
— Kim o? Ne istiyorsunuz?
Köle Esvet atıldı:
— Huveylid'in kölesiyim, Fâtıma'yı getirdim, yâ Varaka!...
Varaka hemen kapıyı açtı. Bu saatte böyle bir ziyaret beklemediğinden hayretle sordu:
— Ne o? Bir yaramaz haber mi aldınız?
Fâtıma soluk soluğa cevap verdi:
— Hayır, yâ Varaka!... Ancak bir şey soracağız, içeri girmemize müsaade var mı?
Birden Varaka'nın yüzü gölgelendi. Çünkü gaflete dalmış, misafirlerini içeri buyur etmeyi unutmuştu:
— Yâ Fâtıma, dedi; kusurumu bağışlayınız. Birden şaşırdım da sizi buyur etmeyi unuttum.
İçeri girip karşılıklı oturdular. Varaka gözlerini misafirlerine dikip bir müddet baktı. Onların söze başlamasını istiyordu. Fâtıma yavaş yavaş cesaretlendi ve ziyaretlerinin sebebini anlatmaya başladı:
— Yâ Varaka, dün gece bir rüya gördüm.

Varaka dikkat kesildi. “*Hayırlı olsun!*” diyerek anlatmasını işaret etti Fâtıma’ya. O da, tane tane anlattı:

— Rüyamda gördüm ki, göğsümden bir ip çıkıyor ve göklere doğru uzanıyor, gidiyor, gidiyor, tâ ki, güneşe varıp düğüm oluyor. Bu ipi koparmak istiyorum, mümkün değil. Bütün gece bu rüya ile sabahladım. Ne ola bu?

Varaka elini başına koydu, bir müddet düşündü. Yüzünün hatları gevşedi, bir aydınlık peyda oldu. Sonra da dudaklarının kıpırdadığı görüldü:

— Fâtıma, dedi; çok güzel bir rüya. Ne var ki, ben tam olarak içinden çıkamadım. Bir kâhine sormamız lâzım.

— Kâhinler bilebilir mi ki?

— Gaibi ancak Allah bilir. Biz bir fikir danışmış oluruz, belki de bazı mânâlar sezer ve bize cevap verirler.

— O halde ne zaman gideceğiz?

— Yâ Fâtıma, siz gidecek değilsiniz. Ben gidip soracağım, çünkü kâhin burada değil, Tâif’de.

— Biz de gelsek olmaz mı?

— Kadın başınızla tâ Mekke’den Taif’e nasıl gidersiniz? Olmaz, ben yarın sabah erken yola çıkar size bir haber getiririm.

— Öyle olsun!

Bu konuşmalardan sonra iş anlaşılmıştı. Zâten gecenin karanlığı da perde perde Mekke’nin üzerine inmişti. Sesler, uğultular dinmiş, sadece cır cır öten böceklerin sesi kalmıştı. Fâtıma müsaade isteyip ayrılmak istedi:

— Yâ Varaka, bize müsaade, artık evimize gitmek zamanı geldi.

Varaka elindeki değnekle odanın tabanındaki tahtaya tık tık diye vurmaya başladı. Belli ki birini çağırıyordu. Az sonra kapı açıldı, odadan içeri elinde sofraya ile hizmetçi kız girdi.

Yere bir yaygı serip sofrayı üzerine koydular. Sofrada hurma, zeytinyağı, ekmek, su ve dumanı göklere süzülen bir tas dolusu çorba vardı.

Varaka misafirlerini buyur etti, Zeyneb’in yüzü benek benek oldu. Utanmış, bir köşeye büzülmüştü. Nihayet yemekleri yediler ve sonra Varaka’ya teşekkür edip oradan ayrıldılar. Varaka kendilerini sokak kapısına kadar takip etti:

— Güle güle gidiniz, sabah gidip işinizi halledeceğim ve hayırlı haberlerle Tâif'den döneceğim.

Köle Esvet önlerinde, Fâtıma ile Zeyneb de biraz geride sokağın kalbine saplandılar. Gökler ülkesinden ay ve yıldızlar pırıltılı ışıklar gönderiyordu Mekke üstüne. Mekke tatlı bir havaya bürünmüştü, gündüzün yakan, kavuran, eriten sıcağı dinmiş, yerine ılık ve serin bir hava hâkim olmuştu. Fezânın derinliğinde gülümseyen yıldızlar ve Ay, geceye bir başka güzellik veriyordu. Bu mavilik Cenneti semânın altında yavaş yavaş yürüyen üç insan.

Birden bir sokağın köşesinden üç karaltı meydana çıktı. Küt küt yürüyerek kendilerine doğru gelen üç dev gibi adam. Fâtıma ve Zeyneb donup kaldılar. Yüzlerine bakan olsaydı, tek damla kan kalmadığını anlardı. Esvet hemen dikkat kesildi. Bir duvar gibi gelenlerin önüne durdu ve dedi:

— Huveylid'in kölesiyim, bunlar da hanımı ve haremi. Yolumuzdan çekilin lütfen.

Huveylid'in ismini duyan adamlar hemen yollarını değiştirip bir başka sokağa saptılar ve gözden kayboldular.

Fâtıma titrek bir sesle çağıladı:

— Yâ Esvet, kimdi onlar?

— Bilmiyorum, hanımım!... Ama hayırlı birilerine benzemiyorlardı.

Nihayet kendi evlerine gelebildiler ve kapıdan içeri adımlarını atıp bir "Oh!" çektikten sonra odalarına çekilip derin uykunun kollarına atıldılar...

BİR YOLCU

Seher vakti Varaka bir deveye binmiş Mekke'den Taif'e doğru rüzgâr gibi gidiyordu. Zâten Tâif, Mekke yakınlarında bir yerd. Tek başına çölün kum denizinde bir zaman gitti. Kâh kurt ulumaları, kâh kartal sesleri, kâh rüzgârın uğultusu kulaklarına çarpıyordu. Yorucu ve zahmetli bir yolculuktan sonra Taif'e adımını attı ve Kâhin'in kapısına dayandı:

— İçeri girmek için müsâade var mı?

İçeriden boğuk bir ses cevap verdi:

— Kimsin, ne arıyorsun?

— Varaka bin Nevfel'im, Mekke'den geliyorum.

Kâhin'in kapısı büyük bir gıcırtı ile açıldı. Kapıda iki büklüm bir adam. Gözleri yuvalarının içine göçmüş, çene kemikleri mızrak gibi meydana çıkmış bir yüz. Kazma gibi dişlerini göstererek sırttı bir müddet. Sonra Varaka'yı içeri aldı.

Ev değil, sanki tavuk kümesiydi. Her taraf döküntü ve perişanlık içinde bir oda. Cinler, şeytanlar yatağı korkunç bir kuyu.

Kâhin ferî sönmüş gözlerini Varaka'nın gözlerine dikti. Varaka bu bakışlardan sıkılmış olacak ki hemen başını eğdi.

Kâhinin ferî sönmüş gözleri baykuş gözünü andırıyordu. İnsana cin gibi bakıyor, yuvalarının içinde bir acaip dönüyordu. Bu dönüşler insanın tüylerini ürpertiyordu. Bir müddet sessizliğin denizinde yüzdüler. Sonra Kâhin'in peltek peltek konuştuğu görüldü:

— E dostum, derdini anlatmayacak mısın?

Varaka başını kaldırıp mırıldandı:

— Anlatacağım elbet.

— O halde hiç durma, hemen anlat!...

— Anlatacaklarım biraz tuhaf.

— Ben dinlemeye hazırım.

Bunun üzerine Varaka tane tane anlatmaya başladı. Fâtıma'nın rüyasını ve gördüklerini bir bir saydı. Sonra da neye delâlet ettiğini öğrenmek için geldiğini bildirdi.

Kâhin bir taş gibi hissiz ve donuk duruyordu. Gözlerini iyice kapamış, derin bir düşünceye dalmıştı. Sonra birden ayağa kalktı ve sokak kapısına koştu, kapıyı açıp derin bir nefes aldı ve göklere doğru derin derin baktı...

Güneş batmış, gecenin kara perdesi ufuklar üstüne sıradağlar gibi inmişti. Lacivert semânın derinliklerinde göz kırpan yıldızlar vardı. Ay henüz tepeler ardından başını uzatmamıştı.

Kâhinin bakışları epeyce sürdü, bir “Oh!” çekip tekrar içeri girdi ve minderine oturdu.

Kör bir kandil odayı aydınlatmaya çalışıyordu. Bazan sönecek gibi oluyor, bazan da cız cız ederek parlıyordu.

Kâhinin yüzünde gölgeler gezinip durdu, bir zaman sakalını çekti, bir zaman da elindeki renkli bir cam parçasına baktı.

Varaka heyecanla bekliyordu, bekliyordu; ama, kâhin konuşmak mı istemiyordu, neydi? Yoksa onu meraklandırmak için mi nazlanıyordu.

Bu sessizlik nihayet bozuldu ve Kâhin “Ö, öö!” diyerek öksürdü, sonra yavaş yavaş konuştu:

— Müjdeli bir habere benzer.

Varaka heyecanla atıldı:

— Nasıl bir müjde?

— Eğer yıldızlar beni yanıltmıyorsa güzel bir müjde.

— O halde anlat.

— Yâ Varaka, ne acele ediyorsun, daha sabaha çok var. Gece boyunca anlatır dururum!...

— Ama ben gecenin serinliğinde yola çıkmak istiyorum. Şimdi gitsem sıcak bastırmadan Mekke’de olurum!...

— Kara gecelerden korkmaz mısın?

— Korkan kimse tek başına yola çıkmaz.

— O da doğru bir söz.

— Hele sen benim merakımı gider, müjdeli haberi ver de, doğru söz senin olsun.

Kâhin bir kahkaha attı, gülüşü bile bir acaipti bu adamın. Varaka bütün tüylerinin diken diken olduğunu sandı. Yine beklemeye koyuldu. Kâhin:

— Dinle, dostum, diye söze başladı ve anlattı: Gaibi ancak Allah bilir, benim bu rüyadan çıkardığım mânâ ise şöyle: Fâtıma hâmile, bir kız çocuğu dünyaya getirecektir. Bu kız büyüyecek ve ileride fazilette güneşi bile gölgede bırakacak biri ile izdivaç edecektir. Fâtıma’nın göğsünden çıkan güneşe bağlanan ip bu olsa gerek. Fakat bu iş ne zaman olacaktır, kaç yıl sürecektir bilemem. Şimdiki söylediklerim de sadece tahmindir.

Varaka derin bir nefes aldı, heyecanı yavaş yavaş dağıldı, iki dizinin üstüne oturup elini kâhine uzattı:

— Çok teşekkür ederim, inşaallah dediğiniz gibi olur!...

— Öyle olması muhtemel!

— Artık şimdi gönül huzuru içinde gidebilirim.

— Sen bilirsın dostum, madem gitmek istiyorsun, yolun açık olsun!...

Varaka hemen ayağa kalktı:

— Haydi, hoşça kal!... diyerek kapıdan dışarı çıktı, devesine atladığı gibi gecenin karanlığına saplandı.

Tâif'den ayrılmış, bir saat kadar yol almıştı ki, devesi huysuzluk etmeye başladı. Durup dururken bu deveye ne olmuştu? Yola sürüyor, deve gitmek istemiyordu. Bir hayli dil döktü, ancak, deve dilden de anlamıyordu. Bu gece yine inadı tutmuştu devenin.

O böyle deve ile uğraşıp dururken yanbaşında gökleri inleyen bir ses çınladı:

— Davranma, olduğun yerde kal. Yoksa oku kalbine saplarım!...

Varaka tepeden tırnağa titredi. Demek ki, eşkıya yolunu kesiyordu.

Ne yapabilirdi ki, kâhini dinlememiş, gece vakti yola çıkmıştı. Hoş gündüz de çıksa yollar tekin değildi ya. Kanlı ayakların başlarda gezdiği bir devirde böyle şeyler her zaman olurdu. Şimdi bu belâ çemberinden nasıl kurtulacağını düşünmeye başlamıştı.

O düşünce dursun, ötekiler okları, kılınçları, mızrakları elde gelip başına dikildiler ve dediler:

— Ne o ahbap, korktun mu?

Varaka peltek peltek cevap verdi:

— Korkutursanız elbet korkarım.

İçlerinden uzunca boylusu Varaka'nın yakasından tutup silkeledi:

— Korkma aslanım, canını bağışlayacağız. Ancak bir şartla ki, deveni, eşyanı ve bütün paranı aldıktan sonra.

Varaka inledi:

— Devemi bana bırakın da nem varsa sizin olsun!...

— Olmaz! diye gürledi haydutlar. Her şeyini alacağız, her şeyini!

Bu tehdit karşısında Varaka alttan aldı:

— Ama yiğitlerim, ben bu çölleri tek başıma devesiz nasıl aşarım?

Haydutlardan birisi kurt gibi uludu:

— Ne geveze adammışsın, sököl paraları da işimize bakalım!

Bu işin şaka götürür tarafı yoktu. Varaka neyi varsa hepsini verdi, deveyi de çekip aldılar. Gecenin karanlığında, çölün canavar ağzında kalakalmıştı. Tek başına ne yapabilirdi ki? Geri Taif'e dönse olmuyordu, Mekke'ye gitse nasıl gidecekti? Bir müddet olduğu yerde çöküp kaldı. Hâline ağlasa mı, gülse mi bilemiyordu.

Bir taraftan da vahşî canavarların sesi geceye daha bir korkunçluk veriyordu. Tek başına burada vahşî hayvanlara yem olmak istemiyordu. Çaresiz ayağa kalktı, ileride bir bağ evi bulunduğunu biliyordu. Gayret gösterecek bu gece o bağ evine kadar varacak, geceyi orada geçirecek ve sabah erken yola çıkacaktı.

— Yâ Allah! deyip yürümeye başladı Varaka.

Uzaklarda gördüğü gölgeler bile gözünde canlanıyor, üzerine atılacakmış gibi bir his veriyordu.

Yalnızlık ve gecenin sessizliği korkunç bir manzara çiziyordu. Rüzgârın sesi de olmasa donup kalacaktı bu vadilerde. Yürüdü, yürüdü, belki bir, belki iki saat hiç durmadan yol aldı. Artık epeyce yorulmuş bulunuyordu, şu bağ da nerelerde kalmıştı?

Bir tümseğe oturup kafasını iki eli arasına aldı, beyinde düğüm düğüm düşünceler vardı. Ne yapsa, burada mı kalsa, yoksa biraz daha gayret edip bağ evine mi varsaydı? Gecenin serinliğinde bile yol yürümekten terlemişti. Alnında biriken terleri elinin tersiyle sildi ve yine yola koyuldu. İşte bağlık mevkie gelmiş bulunuyordu. Sevinçle adımlarını sıklaştırdı ve bağ evine doğru yürümeye başladı. Gözlerine inanamıyordu, ama hafif bir ışık sızıntısı vardı biraz ileride. Işığa doğru koştu, nefes nefese kalmıştı.

Nihayet ışığa 15-20 adım kadar yaklaştı. Orada bazı kıpırdanışlar olduğunu gördü. Işık ve ateş olan yerde elbette insanlar da olacaktı. Ya kendisi gibi yolunu şaşırmış bir yolcu, ya bağ bekçisi veya yol kesiciler olabilirdi bu insanlar. Pek fazla sokulmayı uygun bulmadığından olduğu yere çöküp konuşmaları dinlemek istedi.

İki adam çalı çırpıdan yaktıkları ateşin başına oturmuşlar konuşuyorlardı:

— Hanımım hâmile, fakat kız doğurmasından korkuyorum!...

Öbürü içinin çirkinliğini bir irin gibi dışarı akıtıyordu:

— Hiç korkma dostum, sen de benim gibi yaparsın. Benim de bir kızım oldu, gece vakti götürüp kendi ellerimle gömdüm kara toprağa.

— Ben, senin kadar cesaretli değilim.

— Neden cesaretli olmayacaksın ki? Kız çocuklarını gecenin karanlığına veren sade sen değilsin ki. Binlerce, yüzlerce insanın eli bu işle kanlanmış.

— Aklımın ermediği şey de işte bu.

— Akıl ermeyecek ne var?

— İnsan kendi evlâdının canına nasıl kıyıyor? Dünyaya gözlerini yeni açmış bir bebeğin ne günâhı olur ki?

— Ama yarın bir fahişe olabilir o kız.

— Olmayabilir de.

Bu konuşmaları duyan Varaka biraz rahat nefes aldı. Demek ki bu adamlar kendi hallerinde insanlardı. Ve yaptıkları çirkin işlerden de acı duymasını biliyorlardı.

Bu bile o devirde bir fazilet sayılabilirdi. Çünkü bütün dünya zulmet içindeydi, insanlar şeytanın oyuncağı olmuş, putların esaretinde kalmıştı. Nefis timsahı canavar ağzını açmış, ne bulursa çatır çatır kırıyor ve bir hamlede yutuyordu.

Varaka kısa bir zaman bunları düşündü, sonra da yerinden kalkıp ileriye doğru birkaç adım attı ve seslendi:

— Ey insanlar! Misafir kabul eder misiniz?

Ateş başında dertleşen iki kişi birden doğruldular ve sesin geldiği tarafa doğru koştular:

— Kimsin, nedin, gece vakti burada ne arıyorsun?

Varaka dimdik ayakta durmuş, cevap vermeye çalışıyordu:

— Mekkeli'yim. Tâif'den dönüyorum. Ne var ki, gece baskına uğradım, tek başıma yollarda kaldım.

— Canın sağ ya ona şükret!

— Evet, canımızdan da olabilirdik.

— Buyur, otur şöyle.

Varaka ateşin yanına varıp oturdu, iki adamı alevlerin altında süzdü. Ve sordu:

— Ey yiğitlerim, siz kimlersiniz?

Cevap verdiler:

— İleride sürülerimiz var, koyun otlatıyoruz ve geceyi bu bağda geçiriyoruz.

— Tanıştığımıza memnun oldum. Benim adım da Varaka'dır.

— Susamışsındır, sana süt getirelim de iç.

— Çok sevinirim.

Çobanın biri koştu, bir tulum dolusu süt getirdi, Varaka tulumu kafasına dikti, kanıncaya kadar içti. Artık bütün yorgunluğu geçmiş gibiydi. Dudaklarına tatlı bir tebessüm oturtup konuştu:

— Kız çocuklarının helak edilmesinden ızdırap duyuyorsunuz, öyle mi?

Çobanlar hemen atıldı:

— Bunu da nereden çıkardın?

— Az evvel istemiyerek konuşmalarınızı duydum.

— Evet, biraz gevezelik yapmıştık.

— Ama haklı konuştu biriniz.
— Haklı da olsak, lanet olası âdet kalkmıyor ki.
— Kalkacak. Yakında Cenâb-ı Hak bir peygamber gönderecek ve bütün insanlık bu amansız derdin pençesinden kurtulacak.

Çobanlar beyinlerine yıldırım düşmüş gibi çarpıldılar. Çünkü bu âna kadar böyle bir sözü kimseden duymamışlardı. Hayretle gözlerini açtılar ve sordular:

— Cenâb-ı Hak dediğin de kim?

Varaka gülümsedi:

— Yeri, göğü, sizi, beni ve bütün âlemleri yaratan Allah.

— Ya putlar neci?

— Hiçbir şey! Siz kendi elinizle yaptığınız bir taş parçasına nasıl ilâh diye taparsınız?

— Biz değil, bütün insanlar tapıyor.

— Evet, şu anda bütün beşeriyet dalâlet bataklığının cehenneminde çırpınıp duruyor. Lâkin bu bataklığın kuruması yakındır.

Çobanın biri diklenir gibi oldu ve haykırdı:

— Sen bizim putlarımıza hakaret ediyorsun, ey yabancı!...

Varaka yumuşak bir sesle cevap verdi:

— Yok, yok! Hakaret değil, doğruyu, gerçeği söylüyorum!

Beriki üsteledi:

— Madem öyle, niçin Kâbe'yi putlarla doldurdunuz?

— Güzel bir soru. Ne var ki, o insanlar da sizin gibi hakikati bilmiyorlar. Bilseler hiç öyle şaşkınlık ederler mi?

— Demek hep şaşkınsınız? Vay anan öle!

— Annem de öldü ya! İşte beni düşündüren de bu! Ölenlerimiz nereye gidiyor? Gidenlerimiz neden geri gelmiyor? Ölüm bir ırmak ki, bu suya girenler çok da, çıkan hiç yok!

— Sen bu gece vakti bizi deli edeceksin. İyisi mi yatıp uyuyalım, zira sürümüz sabaha yakın buradan gidecek.

— Öyle olsun, uyuyalım.

Bu konuşmalardan sonra çobanlar bir yanda, Varaka öbür yanda, kumların üzerine uzanıp yattılar. Zâten Varaka'nın yorgunluktan iflahı kesilmişti. Yere uzanır uzanmaz derin uykulara dalıp kendinden geçti...

HEY KARA TALİH

Varaka derin bir uykunun kollarında kendinden geçmiş yatarken güneşin şiddetli sıcağı ile gözlerini açabildi. Daha doğrusu açmaya çalıştı, bir müddet gözlerini oğdu, mahmur mahmur etrafa baktı. Nerede olduğunu hatırlamaya çalıştı.

Ne o iki çobandan eser vardı, ne de sürüden. Onlar seher vakti kalkıp gitmişler, kendisini hiç haberdar etmemişlerdi. Giderken de yanına bir tulum dolusu süt bırakmayı düşünmüş ve bırakmışlardı.

Varaka yanan dudaklarını tulumun ağzına değdirdi. Ne var ki, tulumdaki süt güneşin hararetiyle kaynar hâle gelmiş, içilecek hâli kalmamıştı. Fakat o içecekti. Başka yapacak bir şey yoktu ki.

Süt tulumunu kafasına dikti, tiksine tiksine zorla biraz içti. Fena halde öfkelenmişti:

— Hey kara talih, dedi; çöllerde de bulursun beni. Ve yere tükrük attı. Sonra Mekke istikametinde küt küt adımlarla yürümeye başladı. Güneş ateş yağıdırıyor, kumlar ayağının altını ısıyor, sivri taşlar akrep gibi canını yakıyordu.

Ara sıra esen rüzgâr da bir felâketti. Kemikleri eriten sıcak yetmiyormuş gibi rüzgârın kaldırdığı ince kum taneleri deriyi delerek ciğerlerine doluyordu.

Tek başına kum denizinde yürüdü, yürüdü. Yollar bitmek bilmiyordu ki. Nihayet bir yere oturup biraz dinlenmek ve terini silmek ihtiyacını duydu.

Bir büyücek taşın gölgesine sığınıp oturdu. Ağaç yoktu ki, gölgesinde serinleyebilsindi. İşte çölde kendisine bir kuytu yer bulmuştu. Bu da iyi bir tâlih sayılırdı.

Ne kadar oturduğunu da bilmiyordu. Hülya âlemine dalmış, gönül gemisiyle kâinat denizinde yüzmeye başlamıştı. Aklından neler de geçiyordu? Irmaklar mı, billur pınarlar mı, gül bahçeleri mi? Susuzluğun ve ızdırabın damla damla indiği bir anda serap görüyordu galiba...

O böyle kendi hâlinde düşünüp dururken acı acı kişneyen bir at sesi duyuldu. Birden yerinden ok gibi fırladı ve elini alına koyup etrafı gözden geçirdi. Hiç kimsecikler görünmüyordu. Biraz ilerledi ve yine bütün çevreyi gözleriyle taradı. Bir kuş bile görünmüyordu etrafta. Peki, bu ses nereden gelmişti?...

— Hayâl görüyorum, dedi; kendi kendine ve yürüdü. Fakat bir müddet sonra daha yakından yine sesler duymaya başladı. Sıcak başıma mı vurmuş, ne? diye iç geçirdi. Bu defaki hayâl değildi. İşte ileride bir kuytuda insanlar ve atlar ve develer görünüyordu. Bu bir kervan olacaktı.

Varaka'nın gönlü sevinçle doldu, sanki yepyeni bir hayata başlıyormuş gibi bütün adalelerine can geldi ve konuşmaya başladı. Bir taraftan da bağıırıyordu:

— Bir damla su, bir damla su!... Susuzluktan ölmek üzereyim.

Kervandakiler dikkat kesildiler. Bu kervan Mekke'den Şam'a aylar önce giden kervandı. Şimdi geri Mekke'ye dönüyorlardı. Bu kervanın içinde Huveylid de vardı.

— Bir damla su, bir damla su!...

Diye uzaklardan beri koşan adamı o da görmüştü. Bu ses hiç de yabancı gelmiyordu ona. Dikkat kesilip dinledi:

— Bir damla su!...

Ve heyecanla haykırdı:

— Bu ses bizim Varaka'nın sesi!...

Kılıcını, mızrağını yere fırlatıp o da gelen adama doğru koşmaya başladı. Kervandakiler hayretle arkasından bakınıp duruyorlardı.

Koşmaktan bütün takati tükenen Varaka artık ayakta duracak dermanı bulamadığından yüzüstü yere kapaklandı. Huveylid nefes nefese başucuna gelip avaz avaz bağırdı:

— Varaka, Varaka!...

Varaka gözlerini hayretle açtı, işte karşısında Huveylid gülümseyerek duruyordu. Son bir gayretle ayağa kalkmaya çalıştı, Huveylid kollarından tutup onu kaldırdı ve sıkıca birbirlerine sarıldılar. Bir müddet öyle kaldıktan sonra Huveylid merak ve heyecanla gözlerini Varaka'nın gözlerine dikti:

— Söyle, dedi; tek başına bu çöl cehenneminde ne arıyorsun?

Varaka cevap yerine:

— Su, su, suu!... diye inledi.

Huveylid daha fazla üstelemedi, koluna girip Varaka'yı kervanın yanına getirdi, su tulumunu ona uzattı:

— Al iç!...

Varaka sırtını bir taşa dayayıp kana kana su içti, gözleri cam gibi açıldı, sıcaktan toprak gibi çatlamış dudakları biraz gevşedi.

Yüzünde ışıklar gezinmeye başladı.

Kervandakiler Varaka'nın başına üşüştüler:

— E Varaka, altın madeni mi arıyordun çöllerde?

Varaka bir kahkaha attı:

— İsabet ettiniz, bir damla su, bin altına bedel bu çölde.

— Şakayı bırak da ne aradığını doğru söyle?

— Tâif'den geliyorum.

— Peki, deven, binitin, eşyan yok mu?

— Vardı.

— Ne oldu?

— Gece baskına uğradım!...

— Desene çölün bütün altınlarını elinden aldırдын.

Bu konuşmalar Huveylid'i heyecanlandırmıştı. Yoksa kendisi yokken Fâtıma'ya bir şey mi olmuştu? Varaka'nın gözlerinin içine bakarak havadis almak istedi. Ne var ki, Varaka hiç oralı olmuyordu. Daha fazla sabredemedi:

— Yâ Varaka, dedi; biraz baş başa görüşmek istiyorum!...

Huveylid'in yol arkadaşları gülüştüler:

— Yâ Varaka, Fâtıma'dan haber soracak, haydi gönlünü kırma, istediği haberi ver.

Varaka oturduğu yerden kalktı, biraz yürüdü, Huveylid'e de eliyle "Peşimden gel!" diye işaret etti.

Huveylid yavaş yavaş Varaka'nın ardınca gitti, bir yere varıp karşılıklı oturdular.

Huveylid, gözlerini Varaka'nın gözlerine dikti, "Konuş" demek istiyordu. Varaka düşünceliydi. Kâhinden duyduklarını tamamen anlatsa Huveylid üzülebilirdi. Nihayet o da cehalet devrinin yetiştirdiği bir insandı. Kız çocuğun olacak demek onun bağına hançer saplamaktı.

— Yâ Huveylid, dedi; Taif'e gitmiştim. Gidiş sebebim de Fâtıma'nın bir rüya görmesidir. Güzel bir rüya görmüş, benden bunun ne mânâ taşıdığını öğrenmek istemişti. Kendim bir mânâ veremedim ve bir kâhine sormak için yollara düştüm.

Huveylid heyecandan yerinde oturamaz oldu ve atıldı:

— Fâtıma iyi ya?

— Hiç merak etme, hem de çok iyi.

— Peki kâhinden bir şeyler öğrenebildin mi?

- Biraz.
- Daha açık konuş.
- Bir çocuğunuz olacağını müjdeledi.

Huveylid'in yüzü birden aydınlandı, bu habere sevinmişti. Demek ki Fâtıma hâmile idi. Kendisine aslan pençeli, güneş bakışlı bir erkek evlât verecekti.

— Yâ Varaka, dedi; çok sevindim bu habere. Haydi, arkadaşlarımızın yanına dönelim de bir an önce Mekke'ye hareket edelim. Zira gönlüm bir an önce Fâtıma'ya kavuşmak istiyor.

Kalktılar, kervanın yanına vardılar. Huveylid emirler yağdırdı:

— Davranın arkadaşlar, hemen gidiyoruz!...

Kervan yavaş yavaş harekete geçti, develer ve atlar yola dizildi. Artık son konak yerleri Mekke olacaktı.

MEKKE'DE ŞENLİK

Yine bir gece sona ermiş, yeni bir gün başlamış, güneş Mekke'nin tepesine bir yanardağ gibi oturmuştu.

Yüksek tepeler üzerinde bir adam durmuş ufuklar boyu bakıyor, bakıyordu. Belli ki bir beklediği vardı. Az sonra çok uzaklarda bir toz bulutunun oynadığını, tozların kıvrım kıvrım göklere doğru süzüldüğünü gördü. Gönlü heyecanla doldu, kalbinin atışları sıklaştı. Daha dikkatli baktı ufuklara.

Evet, Mekke'nin beklediği kervan olmalıydı bu. Toz bulutu gittikçe yaklaşıyordu. Adam elini güneşe siper ederek iyice baktı, bütün mesafeleri aştı ve kervanın tatlı bir ahenk içinde akıp geldiğini gördü.

Hemen tepelerden aşağı indi, çığlık atarak koşmaya başladı:

— Kervan geliyor, kervan geliyor!... Kalkın, ey insanlar, kalkın!...

Bu ses bütün şehirde yankılar yaptı, bütün kulaklara rüzgâr gibi çarpıp geçti. Herkes yerinden fırlayıp sokaklara döküldü ve bir cümbüştür başladı:

— Kervanlarımız geliyor, kervanlarımız geliyor!...

Kadınların kimi evlerinin damına çıkmış, kimi pencereden başını uzatmış, kimi sokağa dökülmüş, gelecek yakınlarını ve erlerini bekliyorlardı. Bu arada Fâtıma ile Zeyneb de dışarıdaki gulguleyi duymuşlar, pencereye koşmuşlardı. Dikkat kesilip dinlediler, halkın çığlıkları göklere yükseliyordu:

— Kervanlarımız geliyor, kervanlarımız geliyor!...

Fâtıma sevinç ve saadetle Zeyneb'in boynuna sarıldı:

— Duydun mu, dedi; Huveylid geliyor?

Zeyneb şaşkın şaşkın Fâtıma'nın hâline bakıyordu. Fâtıma'nın gözleri iri iri yaşlarla dolmuş, inci taneleri gibi gözyaşı damlaları eteklerine dökülmüştü.

Sevincinden ağlıyordu Fâtıma... Zeyneb bir gariplik hissetti içinde, ilk defa böyle bir hisle yüzü buruş buruş oldu. Zâlim babasını hatırladı. Kendisini diri diri toprağa gömmeye kalkışan adama acı duydu yüreğinde. İçinden *"Keşke, dedi; benim de bir gelenim olsaydı şu kervanda!"*

Zeyneb daldığı hayâl âleminden ancak Fâtıma'nın kendisini dürtmesiyle kurtulabildi:

— Ne oluyor? diye kekeledi.

Fâtıma onu eteklerinden asılıp kendine çekti ve gökyüzünü gösterdi:

— Bak Zeyneb, kuşlara bak!...

Gözlerini gökler ülkesine dikip baktı Zeyneb. Gerçekten de iri iri kuşlar kanat çırpıyordu gökte. Öyle ki, evlerin, taşların, tepelerin üzerine süzülerek iniyorlar, tekrar göklere yükseliyorlardı. Kuşlar bile kervanın istikbaline çıkmışlardı. Artık evde durmak olur muydu? Hemen hazırlandılar, koşar adımlarla kendilerini sokağa attılar.

Bu sırada kervan da Mekke'nin içine doğru bir su gibi akıyor, ağır ağır ilerliyordu.

Fâtıma uzaktan Huveylid'i ve hemen O'nun yanıbaşında Varaka'yı gördü. Hayretle bir çığlık attı:

— Varaka da kervanla geliyor!...

Nihayet kervan menziline ulaştı ve bir haykırıştır dalga dalga göklere yükseldi.

Herkes yakınlarının boynuna atılıyor, sarılıyor, kucaklaşıyor, *"Hoş geldiniz!"* diyerek türlü diller döküyordu.

Huveylid de evine gelmiş, atından atlamış, eşyalarını kapının önüne indirmişti.

Fâtıma hasretle kucak açıp Huveylid'in kollarına atıldı:

— Hoşgeldin, yâ Huveylid, seni ne kadar özlemişim!...

— Ben de seni özledim, yâ Fâtıma!...

— Selâmetle gidip geldin ya, bu bize yeter.

— Geldim, hiç ayrılmamak üzere.

— Dileyelim de öyle olsun.

Küçük Zeyneb de bir kuş gibi uçup Huveylid'in kollarına atıldı:

— Hoş geldiniz!

Huveylid, Zeyneb'in ipek gibi yumuşak saçlarını okşadı ve O'nun gönlünü almak için lâtife yaptı:

— Sana ne getirdim, bil bakalım?

Zeyneb başını yere eğdi:

— Siz geldiniz ya, başka bir şey istemiyorum!...

Huveylid elini cebine attı, gözleri kamaştıran bir kolye çıkardı ve Zeyneb'e uzattı:

— Al yavrum, bunu boynuna tak.

Zeyneb gözyaşlarını tutamadı ve hıçkıra hıçkıra odadan dışarı çıktı. Huveylid şaşırılmıştı, niçin böyle yapıyordu bu kız?

Varaka açıklamak ihtiyacını duydu:

— Babasını hatırladı, onun yapmadığını siz yaptığınız için duygulandı. Ne de olsa yetim bir çocuk, bunu hoş tutmakta çok büyük ecir vardır.

Fâtıma fırsat bekleyip duruyordu. Fakat Huveylid'in yanında soramıyordu. Varaka'nın da bir şey dediği yoktu. Beynini yiyen düşünce kurtlarına daha fazla tahammül edemeyecekti. Nihayet sordu:

— Yâ Varaka! Seni kervanı karşılamaya mı gönderdik?

Varaka gülerek cevap verdi:

— Keşke öyle olsaydı.

Fâtıma'nın yüzünde korkunun izleri benek benek belirdi. Ne demek istiyordu bu Varaka? Düşündü, sözüne bir mânâ veremedi. Tekrar sordu:

— Yâ Varaka, şaka mı yapıyorsun?

Varaka bir kahkaha attı:

— Devemi sormuyorsun hiç, yâ Fâtıma!...

— Devene ne oldu ki?

— Şu anda kim bilir, kimin kazanında kaynıyor!

— Daha açık konuş.

— Açık konuşuyorum işte. Tâif'den dönerken baskına uğradım, haydutlar bütün eşyamı, paramı ve deveyi alıp beni tek başıma çöle saldılar. Şimdi anladın mı?

— Çok üzüldüm. Buna sebep ben oldum. Devenin yerine Huveylid sana bir deve verir.

— Benim sizden bir şey istediğim yok, yâ Fâtıma!...

— Onu biliyoruz, ama yine de zararını ödemeliyiz...

— Yok, yok! Bunları bırakalım da Huveylid seyahati esnasında başından geçenleri bize anlatsın.

— Sen anlatmayacak mısın, yâ Varaka?

— Anlatacağım, ancak sadece sana.

O zaman Huveylid kaşlarını çattı:

— Benden gizli işler mi çeviriyorsunuz, yâ Varaka?

Varaka sapsarı kesildi ve kekeledi:

— Hayır, hayır!... Bu Fâtıma'yı alâkadar eden bir şey sadece.

— Öyle olsun!

Bu sırada köle Esvet kapıyı tıkırdatıp içeri girdi, elinde bir tepsi tutuyordu. Üzerinde hurma şerbeti, süt, arpa ekmeği ve sirke vardı. Ayrıca bir toprak çanak içinde sıcak çorba bulunuyordu. Tepsinin etrafında halka oldular ve yemeklerini yemeye koyuldular. Bu esnada sokaklarda yeni bir uğultu başlamıştı. Sesler kulaklara çarparak yankılar yapıyordu. Sofradan kalkıp pencereye koştular. Gördükleri manzara tüyler ürperticiydi. Yine başta gezen kanlı ayaklar sokakları doldurmuştu. Genç bir kadını sürükleye sürükleye götürüyorlardı. Hiç kimse, *“Bu zavallının ne günâhı var?”* diye sormuyor, sadece kahkaha ile gülüp geçiyordu.

Şaşkınlık, âvâreler, ayak takımları doldurmuştu Mekke sokaklarını. Avaz avaz bağırıyorlardı:

— Yaşatmayın, vurun, öldürün!...

Varaka dayanamadı ve öfkeyle haykırdı:

— Lanet size ey şeytanlar!...

Başlarda gezen kanlı ayaklar genç kadını sürükleye sürükleye Nahle vadisine doğru götürdüler. Vadinin ortasında bir yeri aceleyle eştiler, bir adam boyu derinliğinde bir kuyu kazdılar ve genç kadını göğsüne kadar bu kuyuya gömdüler.

Kadının feryadı dalga dalga göklere süzölmeye başladı, ne var ki, imdadına hiç kimse gelmiyordu. Gözyaşlarının selinde boğulan zavallı kadını hemen taşla tuttular. Bir anda kadının başından, toprakta dışarıda kalan vücudundan kanlar fışkırmaya başladı.

Kumlar bile kandan benek benek olmuştu. Yerler bir kan havuzu hâlini almış bulunuyordu.

Yerde bu hâdiseler cereyan ederken gökyüzünde de akbabalar geziniyordu. Yakın tepeler üzerine konup tekrar havalanan bu vahşî kuşlar kan kokusunu almışlardı. Biraz sonra kanat çırparak inecekler, zavallı kadının leşini pençeleriyle tırmalayacaklar, gözünü oyacaklar, bedeninin her bir parçasını götürüp bir tepenin başında yiyeceklerdi.

Genç başının böyle bir cezaya çarptırılmasının sebebi, hizmet ederken efendisinin üzerine kaynar çorba dökmektir. Hizmetçi kadın sofraya yemek getirirken ayağı kilime dolaşmış, elindeki çorba tası evin beyinin üzerine dökülmüştü... Bundan kuduran adam avaz avaz bağırmıştı:

— Bu lânetli kadını götürün, göğsüne kadar kuma gömün ve taşıyarak öldürün!...

Beylerine bir köpek sadakatiyle hizmet eden erkek hizmetçiler de genç kadını yaka paça tutup ölüme götürmüşler ve kuma gömüp taşıyarak öldürmüşlerdi. Göklerde uçuşan vahşî akbabalar belki bu insan kılıklı canavarlardan daha merhametli idi.

İşte dünya o günler böyle bir vahşetin pençesinde kıvranıyordu. Kanlar, kıtaller, ölümler, soygunlar, cinayetler hiç dinmiyordu ki... Cihan denilen şu toprak, ateş şimşekleri gibi yakıcı olmuştu. Faiz almış yürümüş, tefeciler kan emen bir file dönmüştü.

Kölenin, kadının, kız çocuğunun bir böcek kadar bile kıymeti yoktu.

Biri mazlum mu, onu kardeşleri parçalıyordu.

Vuran, kıran, bileğine güvenen kimselerin yaylası olmuştu koca dünya. İnsanlar azdıkça azmıştı, hidâyet çeşmeleri kurumuş, pınarlardan nûr yerine kir akar olmuştu. Şeytanlar meydanlarda zıplıyor, zebaniler beyinlerde horon tepiyordu. Dert çoktu, fakat derman bulunamıyordu.

İnsanlık manen ölmüştü, sadece bir kuru iskelet kara topraklar üzerinde gidip geliyordu.

Dünya göğsünü döverek öyle yanık yanık ağlıyordu ki, yücelikler ülkesi olan gök bile bunun ızdırabıyla yasa bürünüyordu. Bu hicrân gecesinin bir gündüzü olmayacak mıydı? Eskileri yenileyen âlemde yepyeni bir ikbâl, bir devlet erişmeyecek miydi? Dünyanın yüzbinlerce derdi, yüzbinlerce kanayan yarası bir merheme kavuşmayacak mıydı?

Beşerin gecesini gündüze, kışını bahara çevirecek biri bekleniyordu. Dünya, bir duraktan bir durağa göçe göçe tâ son durağa gelmişti. O güzel haberler veren peygamberler nerede kalmıştı?

İşte bütün bir âlem böyle bir bekleyişin içindeydi. Ne var ki, idrak gözleri kararan insanlık bu bekleyişten bile haberdar değildi...

Varaka ile Huveylid pencereden çekilip yerlerine oturdular. Varaka ızdırap ve acı dolu bir sesle mırıldandı:

— Ey yolunu beklediğimiz nebî, ne zaman geleceksin de dünyayı kanlı ayaklardan kurtaracaksın? Gel ey deniz huylu tertemiz peygamber; gel ki, hikmetler dudağından Fırat gibi kaynayıp aksın.

Huveylid şaşkın şaşkın Varaka'nın yüzüne baktı. Çünkü bugüne dek ondan böyle bir şey duymamıştı:

— Yâ Varaka, dedi; neler söylüyorsun sen?

Varaka ayağa kalktı, yine pencereden dışarıya bakmak istiyordu. Gördüğü manzara onu çok ızdıraba sürüklemişti. Sokaklardaki insanların hâline bakıyor, bir taraftan da Huveylid'in sorusuna cevap veriyordu:

— Yâ Huveylid! Hazret-i İsa'nın müjdelediği peygamberden bahsediyorum!

— Ne müjdesi?

— Bütün âlemlere müjdecisi olarak bir peygamber gelecektir, işte onun müjdesi.

— Yâ Varaka, sen yine kâhinler gibi konuşmaya başladın. Aklını Tâif'deki kâhin mi çeldi yoksa?

— Hayır, hayır!... Hakikati söylüyorum.

— Senin hakikat dediğin şimdilik bir hayâl.

— Sen öyle bil!...

Konuşma tarzı biraz sertleşir gibi oldu. Bu hâl Fâtıma'nın gözünden kaçmadı. Mevzuyu değiştirmek için:

— Yâ Huveylid, dedi; sen bize seyahatin esnasında gördüklerini anlatacaktın. Şimdi anlat, tam sırası işte.

Varaka da üsteledi:

— Evet, şimdi seni dinlemeye hazırız.

Bunun üzerine Huveylid yolculuğu esnasında gördüğü bir hâdiseyi şöyle anlattı:

— Yolda Şam yakınlarında bir puthane gördüm. İçeri girdim, bir bölük halk bir yanda duruyordu.

Ateş yanıyordu, üzerinde yağla dolu bir kap vardı. Coşup köpüren deniz gibi kaynayıp duruyordu. Bir müddet sonra bir adam geldi, putun önünde yerlere kapandı, secde etti.

— Ey secde eden! Bu putun nesisin sen? diye sordular. “Kuluyum!” dedi.

— Öyleyse, dediler, çabuk putuna armağanını ver!...

O da armağanını sundu, sonra duman gibi süzülüp gitti. Derken bir başkası geldi. O da böyle yaptı. Tam on kişiyi bu tarzda yolladılar.

Nihayet başka birisi geldi. Yüzünde tek damla kan bile yoktu, mecalsiz bir haldeydi. Pek kuvvetsizdi, pek kendisinden geçmişti.

Oradakiler ona da:

— Ey kuş canlı, sen kimsin? Âdeta ölü gibisin, ama yine de yaşamadasın, dediler.

O sarı sarı dişlerini göstererek şöyle cevap verdi:

— Ben, bir parça deriden ibaretim. Putuma âşığım ben, işte onun aşkı ile bu hâl geldim.

Bu söz üzerine “Otur!” dediler. Altın bir kürsüye güzelce yerleşti. O kızgın yağ dolusu taşı getirdiler. Birden başından aşağı döktüler.

Yağın müthiş hararetinden adamcağızın kafatası patladı, kendisi yüzüstü yere düştü.

Ateşte kızarmış çengelleri adama uzattılar ve kendisini oracıkta tamamiyle yaktılar, sonra da külünü bölüştüler. İnançlarına göre, bu adamın külü her derde dermandı.

Put sevgisinde bu kadar ileri giden adama hayretle baktım ve bir zaman bunun tesiriyle yemek bile yiyemez oldum.

Odanın bir köşesinde bu konuşmaları dinleyen küçük Zeyneb kendisini tutamadı. Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Fâtıma’nın da gül rengi sararmış, gözleri buğulanmıştı.

Bir hâl olmuştu Fâtıma’ya. Başı dönüyor, vücudunun tüyleri baştan ayağa kadar mızrak gibi dikiliyordu. Bütün vücudunu bir titremedir kapladı, buzlar ülkesinde kalmış gibi dişleri tak tak birbirine vurmaya başladı.

Huveylid oturduğu yerden kalktı, Fâtıma’yı sıkıca kollarının arasına aldı ve titrek bir sesle sordu:

— Ne oluyorsun, yâ Fâtıma!...

O an Fâtıma'nın cevap verecek takati yoktu. Çünkü anlatılanlardan çok duygulanmış ve bayılıvermişti.

Huveylid Varaka'ya dönüp:

— Gördün mü, dedi; yaptığımızı?

Varaka tek kelime söylemeden bakınıp duruyordu.

Bir müddet odanın içinde öylece sessizliğin çağlayanında yüzdüler. Sonra Fâtıma'nın iniltiiler koyvererek gözlerini açtığı görüldü. Gözlerini açar açmaz sordu:

— Ben neredeyim, ben neredeyim?

Huveylid gülümsemeye çalışarak cevap verdi:

— Yâ Fâtıma, kendi evindesin, benim yanımdasın!...

Küçük Zeyneb de koşup Fâtıma'nın boynuna sarıldı. Bir hayli zaman geçti, o hâl Fâtıma'nın üzerinden kalktı ve yüzünün rengi yeniden yerine geldi...

Olup bitenlere Huveylid bir mânâ verememişti, Varaka'ya dönüp sordu:

— Yâ Varaka, ne dersin bu işe?

Varaka:

— Unuttun mu, dedi; Fâtıma hâmileler. Bu devrede kadınlar çok hassas olur. O yüzden bayılmıştır.

Huveylid ancak uyanabilmişti. Varaka bunun için kâhine gitmemiş miydi?

Gözlerini Fâtıma'nın gözlerine dikip tatlı tatlı baktı. Fâtıma'nın yüzünde hâyâ duyguları benek benek gezindi, Fâtıma. Huveylid'in bakışlarından sıkıldı ve başını eğdi.

Huveylid daha da ileri gitti:

— Yâ Fâtıma, oğluma ne isim vereceğim biliyor musun?

Fâtıma acı acı güldü:

— Oğlun olacağını nereden biliyorsun, yâ Huveylid?

— Gönlüm öyle arzu ediyor.

— Kız da olabilir.

— Kız isteyen kim ki?

— Evlât bizim değil mi? Erkek olmuş, kız olmuş ne fark eder?

Varaka söze karıştı:

— Dereyi görmeden paçaları sıvamayınız. Hem de câhiller gibi konuşmayınız. Haydi bana müsaade, ben de gideyim artık!...

Fâtıma yerinden bir ceylân yavrusu gibi sıçradı ve haykırdı:

— Olmaz, yâ Varaka!... Rüyamın tabirini öğrenmeden bir yere bırakmam seni.

Varaka çaresiz boynunu büktü:

— O halde, yan odaya geçelim de sana Kâhin'den duyduklarımı anlatayım!...

Ve hemen öbür odaya geçtiler. Fâtıma gözlerini açmış, merak ve heyecanla Varaka'nın ağzından çıkacak kelimeleri bekliyordu. Varaka bir zaman yutkundü, sonra yavaş yavaş konuştu:

— Yâ Fâtıma! Gaibi ancak Allah bilir. Kâhin, tecrübelerine dayanarak bazı sözler söyledi. Ona göre müjdeli bir haber bu rüya.

— Nasıl, yani?

— Bir kız doğuracağını tahmin ediyor.

— Müjde bunun neresinde? Erkek olsa neyse.

— Sözümü daha bitirmedim ki.

— Evet, seni dinliyorum.

— Doğuracağın kız, ileride şanlı ve şerefli biri ile izdivaç edecek ve adı kıyamete kadar anılacak.

— Kız hâ!...

Fâtıma'nın yüreğine sanki yüzlerce mızrak saplanmıştı. Mekke erkeklerinin kızlardan ne kadar nefret ettiklerini biliyordu. Huveylid bile az önce bunu belli etmişti.

O kaç defalar görmüştü komşu kadınların başına gelenleri. Biri kız doğurdu mu, onu ya geceye verir, ya bir yere atıp yok ederdi. Kocas gelip sorardı:

— Çocuğun ne oldu?

Cevap hazırdı:

— Doğarken öldü!...

Bunu bilen erkekler daha fazla üstelemezlerdi. Ve o çocuk kız olduğu için gerçekten doğarken öldürülürdü.

Çöl kanununun hüküm sürdüğü bir dünyada yaşıyordu. Bu aman vermez kanlı kanunu değiştirmeye onun gücü yeter miydi? Gerçekten çocuğu kız olursa ne yapacaktı?...

Fâtıma'nın güzel yüzünde acı ve ızdırabın izleri benek benek belirdi. Gözlerinden iki damla yaş eteklerine yuvarlandı. Varaka onun hâline nazar ediyor, böyle üzülmeye bir mânâ veremiyordu. Nihayet dayanamayıp ona hitap etti:

— Ey iyi huylu kadın! Niçin böyle üzölüyorsun? Bilmez misin ki, ne senin dediğin olur, ne de Huveylid'in istediği. Sen gönlünü Yüce Allah'a bağla, işini O'na havale et. Yaşatan, öldüren, hayat veren, rızıklandıran ancak O'dur, Huveylid değil. Huveylid rızık veren değil, rızık yiyendir.

Fâtıma titrek bir sesle dedi ki:

— Ey iyilik seven insan, ey karanlık dünyama ışık olan Varaka! Huveylid'in ne dediğini biraz evvel duymadın mı?

— Duymaz olur muyum?

— Mekke erkeklerinin ne acımasız olduğunu da biliyorsun, değil mi?

— Biliyorum, biliyorum, amma sen yine de gönlünü hoş tut. Daha önünde uzun bir zaman var. Zaman nice bilmediğimiz şeyi bize gösterecektir, biz sadece Yaratıcı'ya güvenelim. Ve O'ndan her şeyin hayırlısını dileyelim.

— Doğru, hayırlı ne ise ben de onu diliyorum zaten.

Fâtıma ile Varaka'nın uzun zaman içeride bir şeyler konuşması Huveylid'i biraz kızdırmıştı.

İçeriden sert bir sesle bağırdı:

— Yâ Varaka!... Ne bitmez muhabbetmiş bu?

Varaka ancak o zaman vaktin epeyce ilerlemiş olduğunu hatırladı ve hemen kalkıp Huveylid'in yanına koştu, Fâtıma da onu takip etti.

Huveylid elinde bir dizi inci tutuyordu. O kadar parlak bir inci idi ki gökteki yıldızları andırıyordu. Ara sıra tesbih gibi çekiyor, parmaklarının arasından kayan her bir tane billur parıltıları saçarak gözleri kamaştırıyordu.

Huveylid, bu inciye Şam'dan almış, Fâtıma'ya hediye olarak getirmişti. Fakat fırsat bulup da kendisine gösterememişti. İşte şimdi Fâtıma'nın gönlünü alabilir, inciye kendi elleriyle onun boynuna takardı. Bu düşüncelerle ayağa kalktı, Fâtıma'ya doğru bir iki adım atıp:

— Yâ Fâtıma, dedi; başını eğ!...

Fâtıma'nın gözleri hayretle açılmış, Huveylid'i süzüyordu.

Huveylid, elinde bir Zühre gibi parlayan incilerle duruyordu. Fâtıma çaresiz ona sokulup başını eğdi, yüzü utancından benek benek oluvermişti, içinde sanki sıcak bir pınar çağlıyordu. Bütün vücudunu tatlı bir heyecan dalgası sarmıştı.

Bir zaman öylece kaldılar. Fâtıma da gözlerini Huveylid'in gözlerine dikmiş bakıyordu. Bu bakışlar, çok kere dil ile söylenen sözlerden daha tesirli olurdu.

İşte dil ile söyleyemediğini şimdi gözleri ile söylüyordu Fâtıma. Âdeta dertli bülbül gibi çağlıyordu:

— Ey benim için Kâbe mumu olan sevgili! Ey evimin velinimet, ey deniz huylu Huveylid!... Hasret-i hicrinle kaç geceler sabaha kadar bir mum gibi yanıp durduğumu biliyor musun?

Bu bakışlardan Huveylid de neşelenmişti. Onun da gözlerinin içinde saadet ışıkları yanıyordu. Gönül dudakları inciler saçıyordu:

— Ey Fâtıma, sen âlemde öyle bir şaşılacak güzelsin ki, gönlüm sana sırlar söylemeye utanıyor.

— Yâ Huveylid, bu sözlerini unutma. Çünkü yakında senin kafana bir topuz indireceğim.

Huveylid'in kahkahasından her taraf inledi:

— Hele o gün gelsin de neler olur görürüz!...

Varaka ayağa kalkıp eliyle havada bir daire çizdikten sonra kapıya doğru yürüdü:

— Ben, dedi; gidiyorum. Haydi hoşça kalın!...

Fâtıma arkasından seslendi:

— Yâ Varaka, soracaklarım bitmedi ki...

Varaka hiç oralı olmadı, merdivenlerden inip sokak kapısına bir el attı ve kapıyı açıp koşar adımlarla oradan uzaklaştı.

Fâtıma hayretle bakınıp duruyordu. Odaya bir sessizlik çökmüş bulunuyordu ki, köle Esvet'in kapıyı tıkırdatmasıyla bu bozuldu. Yeniden bir hareket her yere benek benek indi.

Küçük Zeyneb de gelip Fâtıma'nın kucağına sokuldu:

— Ben artık odama çekiliyorum, tatlı ablam, dedi.

Sonra da rüzgârda uçan bir tüy gibi açık kapıdan dışarı süzüldü. Esvet de işlerini bitirip alt kata indi. Fâtıma ile Huveylid karşılıklı oturup sohbete başladılar...

AKIP GİDEN GÜNLER

Zaman ırmağı bir an durmaksızın ebediyete doğru akıyordu. Günler birbiri ardınca gelip geçiyordu. İnsanlığın ne gecesinde hayır kalmıştı, ne de gündüzünde. Gecenin karanlığıyla beraber kara kara adamlar da meydanlarda zıplamaya başladılar. Kimi körkütük sarhoş

olur, taşlar üzerine sızıp kalır, kimi geceyi bir başka günâh ile geçirirdi. Kimi de taptaze goncalar gibi miskler saçan âhu bakışlı genç hanımını tek başına evde bırakır, güneşin batmasıyla beraber batakhanelerin yolunu tutardı. Kan ve kir akan oluklardan içer hâ içerdi.

Beyinleri, vicdanları, his ve duyguları uyuşturan viraneler sabahlara kadar dolup taşıyordu. Çok kere de; *“Senin soyun üstün, yok benim asaletim senden daha üstün!”* diyerek kavgaya tutuşuyorlardı kimi erkekler. Bu asalet kavgasının sonu ya birkaç ölü ile biter ya da savaşımlara kadar varırdı.

Şeytan kafalara kör bir çivi çakmıştı. Düşünmek, bilmek, duymak, hissetmek yoktu hiç kimsede.

- Nereden geldim?
- Nereye gideceğim?
- Niçin geldim?
- Niçin gidiyorum?

Diye hiçbir fert düşünmüyordu, ismine *“Hayat!”* dedikleri koskoca bir ömür; nefsin, şeytanın, cehaletin ve şirkin kanlı ayakları altında ezilip gidiyordu.

Seher vakti horozlar ötüyor, kuşlar cıvıldıyor, böcekler harekete geçiyor, karıncalar işbaşı yapıyor, güller gonca gonca açıyor, bütün âlem bir acaip hisle çağlıyordu da, insan olduklarını sanan kara mahlûklar başlarını kaldırıp bir kere olsun bakmıyorlardı.

Ak ak tepelerin ardından doğan güneşi görüyorlardı da, bu güneşe hareket ve hararet veren kudreti tanımak istemiyorlardı.

Yüce bir kudret vardı ki, her hamur teknesine ihsanda bulunuyordu. Her canlıya rızık veriyordu. Sulara, yağmurlara hükmediyordu. Gökler aynasını Yıldızlar, Ay ve Güneş’le donatmıştı. Yeryüzünü yemyeşil zümrütlere döndürmüştü... Kupkuru taşlar arasından pınarlar çağlatıyordu. Nice denizler, nice ırmaklar O’nun lûtfuyla köpürüp duruyordu. Dünyalar dolusu insan:

- Ey beni sulayan, meded, meded!

Diye inleyecek, niyaz edecek yerde, mankafalı putlar önünde secdeye kapanıyordu.

Çöl susuz tencere, gözler kan sızan pencereydi. Dünya bir damla inayet suyundan bile mahrumdu. Ahlâksızlık insanlığın yakasında

akrepleşmişti, asırlarca bir irşâd sesi yükselmemişti. İnsan topluluğunun önüne gökyüzündeki ışık gibi biri lâzımdı.

Bir nûr çağlayanı lâzımdı ki, O'nun bir işaretiyle putlar yüzüstü yerlere kapanacaktı. Çöl canavarının dişlerini O'nun îmân yumruğu kıracak, vahşet zindanında inleyen insanlığı bir anda kurtaracaktı.

Asırlar ve devirlerce süren bir bekleyiş vardı. Gök bekliyor, yeryüzü bekliyor, ırmaklar, denizler, pınarlar, ağaçlar, taşlar bekliyordu. Fakat bu beklenen kurtarıcıdan insanlığın haberi bile yoktu.

İşte çöl insanının günleri binbir çile ve vahşet içinde akıp giderken Fâtıma'nın doğum günü de yaklaşıyordu. Huveylid bütün Mekke erkekleri gibi panayırlara gider, ava çıkar, çok kere Fâtıma'dan ayrı kalırdı. Çok defalar da savaşımlara katılırdı. Hele bu aslı esası olmayan savaşlar yüzünden dökülen kanlar neydi?...

Yine günlerden biri. Huveylid zırhını giymiş, kılıcını kuşanmış, mızrağını, okunu almış, atına atlamış, Fâtıma'nın hayret dolu bakışları arasında yola revan olmuştu.

Fâtıma saatlerce pencerenin önünde oturup kaldı. Huveylid'in başına bir şey gelmesinden korkuyordu. Şimdi bütün Mekke kendisine dar geliyordu. Yüreğine acıların mızrak mızrak saplandığını hissetti. Gözleri birden billur damlalarıyla doldu.

Zeyneb de olmasa dertlerinin denizinde boğuluv erecekti. Zeyneb gelip dizinin dibine oturdu, pamuk gibi ellerini Fâtıma'nın yüzünde dolaştırdı, gözyaşlarının ıslattığı parmaklarını bu defa da saçlarında gezdirdi. Sonra da bir su gibi çağıladı:

— Canım fedâ olsun sana ey güzel yüzlü ablam, niçin kendini böyle üzüyorsun? Huveylid ilk defa bugün ayrılmıyor ki...

Fâtıma'nın ıslak dudakları kıpırdadı:

— Ey gözümün nûru, gönlümün ışığı! Gözyaşı ile teselli buluyorum işte.

Fâtıma ile Zeyneb dertleşerek Huveylid'in ardınca bakınıp durdular. Huveylid, Kubeyş dağının eteklerinden geçip çöllere doğru açıldı. Bir hayli yol aldı. Fakat bu defa yolu Kiptiler tarafından kesildi. Bir tümseğin ardından elleri kılıçlı üç kişi çıktı ve haykırdı:

— Ey yabancı, silâhını at, bütün eşyanı olduğun yere bırak ve çabuk toz ol!...

Huveylid şöyle bir baktı, üç kişi kendisine kılıçlarını uzatmışlar, yoluna bir duvar gibi durmuşlardı. Hiç aldırmadı bile:

— Eğer g¼c¼n¼z yetiyorsa gelin siz alın! diye bir nâra attı.

Ortalık birden karıştı. Üç adam aç kurtlar gibi Huveylid'in üzerine saldırıyordu.

Huveylid kılıcını şimşek hızıyla çekti ve haykırdı:

— Vay çöl fareleri, vay!... Demek didiklemeye leş arıyorsunuz!...

Ve bir hamlede haydutlardan birini saf dışı etti, adamın feryadı çölün bile kalbini sızlattı. Hemen bir diğeri saldırıya geçti:

— Kurtulamayacaksın elimizden, iyisi mi bizi uğraştırma da canını bağışlayalım.

Huveylid bu sesi tanıdı. Daha evvelce de bu haydutlar tarafından baskına uğramışlardı. O zaman yanında arkadaşları da vardı. Yine aynı adam yol kesiciliğe devam ediyordu.

Huveylid hırsla kılıcını bu kara suratlı hayduda havale etti:

— Bakıyorum, dedi; geçen defa yüzüne çektiğim çizgi seni hayli güzelleştirmiş, bir çizgi de öteki yanağına çeksem ne dersin?

Adam kurt gibi uludu:

— Ben de seni tanıdım. İşte şimdi derini yüzeceğim!...

— Derim o kadar ince değildir ey çöl faresi!...

— Kolla kendini Huveylid!...

Huveylid dimdik duruyor, kılıcını gelecek saldırıya karşı kalkan gibi tutuyordu. Kara suratlı adam öfkeyle savurdu kılıcı. Ne var ki, Huveylid bir el hareketiyle onun kılıcını havaya uçurmuştu. Şimdi hamle sırası Huveylid'deydi. Avaz avaz bağırdı:

— Şimdi de sen kolla uyuz karga!...

Huveylid'in savurduğu kılıç hedefine ulaşmış, çöl adamının öbür yanağı da boydan boya çizilmişti.

— Nasıl beğendin mi, ey suratsız adam? Diye bir nâra daha patlattı Huveylid, sonra da kılıcını adamın böğrüne saplayıverdi.

Adamın yüzünden kanlar fışkırıp, beyaz entarisi üzerine benek benek dökülürken, böğründeki delikten de kırmızı bir ırmak baş göstermişti.

— Lanet olsun!... diye bağırdı, bir iki adım attı, sonra yüzüstü kumların içine yuvarlandı. Öteki soyguncu ise çoktan kaçmış, arkadaşına yardım etmeyi bile düşünmemişti.

Huveylid:

— Oh be, dedi; bugünkü avımız da hiç fena değil!...

Ve yine vadiler boyu at sürdü. Kuytu bir yere geldiğinde üç tane ceylânın oynadığını gördü. Yüreği sevinçle doldu, eli boş dönmeyecekti bugünkü avdan. Hemen atından inip büyücek bir taşı kendisine siper etti, okunu eline aldı, yayını iyice gerdi ve ceylânın birine nişan alıp okunu saldı. Ok havada vızıltılar çıkararak uçtu ve hiçbir şeyden habersiz oynamakta olan ceylânın göğsüne dikildi. Hayvan acı bir çığlıkla inledi ve tepetaklak yere yuvarlandı. Diğer ceylânlar ürkek ürkek kaçmaya başladılar. Huveylid bir ok da onların peşine fırlattı. Fakat bu ok hedefine varamadı.

Artık durmanın zamanı değildi, koştu, ceylânın boğazını bir hamlede kesti, bacaklarından ipler geçirip atının tergisine astı ve tekrar Mekke istikâmetinde yola koyuldu. Tabii bütün bu işler olurken saatler ilerlemiş, güneşin batma vakti gelmişti. Belki gece bastırana kadar Mekke'ye varamayacaktı.

Atını mahmuzladı:

— Haydi kara kız, dedi; beni menzilime ulaştır!...

At sanki onun dediklerine cevap veriyormuş gibi iki ayağını havaya kaldırıp kişnedi ve kanatlanmış gibi uçmaya başladı...

YETİŞ, YÂ FÂTİMA!

Mekke'de gün batmış, ufukların altın gibi kızaran rengi, yerini karanlığa terk etmişti. Gece bütün karanlığı ile şehrin üstüne bir çarşaf gibi serilivermişti.

Fâtıma huzursuzdu. Evin içinde bir o yana, bir bu yana gidiyor; *"Huveylid de nerde kaldı?"* diye acı ile kıvranıyordu. Zeyneb de pencereden başını uzatmış kapkaranlık ufuklara bakıyordu. Fakat bu zifiri karanlıkta ne görülebilirdi ki?... Henüz Ay doğmamıştı. Yücelikler âlemindeki yıldızlar da pek sönük görünüyordu. Çaresiz bekleyeceklerdi. Bu bekleyiş seneler gibi uzun gelmişti onlara.

Fâtıma kendi derdiyle böyle kıvranırken karşıdaki evin penceresinden komşu kadının sesi aksetti:

— Hû Fâtıma, Fâtıma!...

Fâtıma dikkat kesilip sesi dinledi. Komşu kadının iniltisi yine duyuldu:

— Fâtıma, Fâtıma, yetiş!...

Fâtıma ve Zeyneb kandillerin kör aydınlığında birbirlerine baktılar. İkisi de hayret etmişlerdi. Gece vakti Selma niçin bağıırıyordu. Sonra

onun hâmile olduğunu ve gününün geldiğini hatırladılar. Fâtıma aceleyle kölesine seslendi:

— Esvet, Esvet!... Önümüze düş, komşu kadının yardımına gideceğiz!...

Köle Esvet gözlerini ovuşturarak geldi: “Ne oluyor?” bile diyemeden kadının yeni çığlıkları duyuldu:

— Yetişin, yetişin!...

Hemen sokak kapısına koştular, bir gölge gibi kapıdan süzülüp sokağa daldılar ve Selma’nın evine dek hiç konuşmadan hızlı adımlarla yürüdüler. Evin önüne varınca kulak kabarttılar. İçeride inilti vardı yine, zavallı kadın tek başına kalmış, doğum sancıları çekiyordu. Kocasını olacak adam ise kim bilir hangi köşede sızıp boylu boyunca taşlar üzerine uzanmıştı.

Kapıya yüklenip içeri daldılar. Selma harcadığı takat yüzünden bayıvermişti. Zeyneb bir çığlık attı:

— Eyvah kadıncağzı ölmüş!...

Fâtıma parmağı ile “Sus” işareti yaptı, Selma’nın başucuna varıp elini göğsü üstüne bastırdı. Nefes alıyordu, demek ki korkacak bir şey yoktu.

Selmâ’nın kulağına eğilip hafif hafif seslendi:

— Selmâ, Selmâ, aç gözlerini biz geldik!...

Kadın kıpırdanır gibi yaptı, tekrar yine taş gibi hissiz ve donuk vaziyetine döndü. Fâtıma yine kölesine seslendi:

— Esvet, koş bizim evden biraz sirke al ve hemen gel!...

Köle gecenin kalbine bir ok gibi saplandı gitti ve biraz sonra bir çanak dolusu sirke ile döndü. Fâtıma sirke ile Selmâ’nın alnını ve kollarının bilek damarlarını ovdu. Selma uykudan uyanır gibi yavaş yavaş gözlerini açtı:

— Ben nerdeyim, ne oluyor bana? diye sormaya başladı

Fâtıma:

— Â Selmâ kadın, dedi; evindesin. Biz de senin yardımına geldik. Korkacak bir şeycik yok.

Kadın biraz sakinleşir gibi oldu. Bir müddet sonra yine sancılarla kıvranmaya başladı. Fâtıma, köle Esvet’i odadan çıkardı.

— Haydi, sen git, Huveylid’i bekle. Selmâ doğum yapınca biz geliriz.

Köle yine geldiği gibi sessizce uçup gitti.

Şimdi dört duvarı taşlardan meydana getirilmiş küçük bir kulübenin içinde, hurma liflerinden yapılmış basit bir yatak üstünde yeni bir misafir geliyordu dünyaya.

Fâtıma ve Zeyneb heyecanla Selmâ kadının etrafında fır fır dönüyorlardı.

Nihayet kulakları tırmalayan bir bebek sesi duyuldu.

Selmâ bir kız çocuğu dünyaya getirmişti. Zavallı kadın çocuğum oldu diye sevinemiyordu. Çünkü, bu çocuk kızdı. Cehaletin kurbanı olmaya mahkûmdu.

Fâtıma bile Selmâ'yı tebrik edememişti. Neden sonra akli başına geldi ve tatlı bir tebessümle Selmâ'ya baktı:

— Tebrikler, a Selmâ kadın, hayırlı ve uzun ömürlü olsun!...

Selmâ'nın çatlamış dudakları bir yay gibi gerildi:

— Âh, dedi; bilmez misin erkeklerimizi? Kız istemez bu adamlar. Üstelik sen de hamilesin yâ Fâtıma!...

Fâtıma'nın içine de bir acı düşüvermişti. Çırpınan bir alev gibi sallandı bir zaman. Zeyneb de mini mini yavruyu bezlere sarmış elinde tutuyordu. Vakit hayli ilerlemişti. “*Yarın yine geliriz*” diyerek müsâade alıp Selmâ'dan ayrıldılar.

Selmâ, misafirlerine teşekkür edip kızının minicik ağzına memesini uzattı. Minik yavru, kudret çeşmesinden akan sütü emmeye başlamıştı...

Fâtıma, evinin kapısından adımını içeri atmıştı ki, bir at kişnemesiyle tepeden tırnağa titredi. Demek ki Huveylid geliyordu. Hemen bir kandil alıp kapının önüne çıktı. Gerçekten de az ileride at yedeğinde kendilerine doğru gelen biri vardı. Fâtıma heyecanla seslendi:

— Sen misin, Huveylid?

— Benim, yâ Fâtıma!... diye cevap verdi Huveylid. Ve küt küt adımlarla yürüyerek Fâtıma'nın yanına kadar geldi. Atın terkisinde bir ceylân vardı. Aceleyle ceylânı bağladığı ipleri kesti:

— Al, yâ Fâtıma, dedi; işte sana kara gözlü bir ceylân!...

Fâtıma, gecenin karanlığında Huveylid'in yüzüne bir acaip bakıyordu. Huveylid'in yüzünde sezebildiği bir mânâ da yoktu. Nihayet titrek bir sesle sordu:

— Yâ Huveylid! Bizi pek meraklandırdın, bu âna dek nerelerdeydin?

Huveylid eliyle avını işaret etti:

— Görmüyor musun, yâ Fâtıma? Av peşindeydim.

— Ama av bu kadar uzun sürmezdi.

— Bu defa öyle oldu.

— Bizi çok korkuttun. Başına bir hâl gelmesinden endişe ettik.

— Haksız da sayılmazsınız hani. Az kalsın çöl kargalarına yem olacaktım!...

Fâtıma'nın kalbi göğsünden dışarı fırlayacak gibi çarpmaya başladı. Korkmuş, heyecanlanmış, Huveylid'in yaralandığını sanmıştı. Hemen koşup Huveylid'in kollarına atıldı ve hıçkırarak ağlamaya başladı. Bu tecellîden Huveylid de duygulanmıştı.

— Haydi, haydi, çocuk olma, dedi. İşte arslan gibi karşında duruyorum ya!...

İçeri girdiler, Huveylid silâhlarını bıraktı, zırhını çıkardı, elini ayağını güzelce yıkayıp sedirin üzerine bağdaş kurup oturdu. Fâtıma da yemek hazırlayıp kocasının önüne koydu. Yemeklerini yediler, sularını içtiler ve karşılıklı oturdular.

Zeyneb kız da aşağıda kara gözlü ceylânın başında duruyordu. İlk defa böyle bir hayvan görüyordu. Ne kadar güzel bir yaratıktı şu ceylân. Fakat ömrünün baharında bir avcıya kurban olmuştu. Bir ok, zavallı ceylânın hayatına son vermişti.

Küçük kız hislendi. Gözleri buğulandı ve olduğu yere çöküp hıçkırmaya başladı.

Bir ara Fâtıma aşağıya inmişti. Zeyneb'i o halde görünce hayretle bir çığlık attı:

— A kız! Sen hâlâ yatmadın mı?

Zeyneb oturduğu yerden kalkıp koştu, Fâtıma'nın kanatlarının altına girmek istiyordu. Öyle de yaptı. Başını getirip onun göğsü üzerine koydu. Gözlerini yumup bir zaman öylece kaldı.

Yukarıdan Huveylid'in sesi aksetti:

— Fâtıma, Fâtıma!...

— Geliyorum, yâ Huveylid, diye cevap verdi Fâtıma. Sonra Zeyneb'i yatağına yatırıp Huveylid'in yanına çıktı. Zaten vakit de epeyce ilerlemiş, neredeyse gece yarısı olmuştu.

Gecenin serin rüzgârı pencerelerinin önünde uğultular çıkarıp dururken onlar da kendilerini derin uykunun kollarına attılar.

NİCE SABAHLARA DOĞRU

Gecenin karanlığı şehrin üzerinden yavaş yavaş kalkıyordu. Ufuklar altın gibi kızarıyor, ak tepeli dağlar heybetle göklere doğru boy veriyordu. Horoz sesleri, kuş sesleri, arıların vızıltıları birbirine karışıyordu. Bütün bunlar yeni bir günün müjdecisiydi. Fâtıma erkenden kalkmış, her günkü gibi yine pencereden sokaklara bakıyordu. Güneşin doğuşunu seyretmeyi çok seviyordu. Bu altın gibi kızaran güneş az sonra bir ateş hâlini alacak ve Mekke'yi fokur fokur kaynatacaktı.

İşte sokağın tâ öbür ucunda taşlar üzerinde sızıp kalmış insanlar vardı yine. Ne gecenin bittiğinden haberleri vardı, ne de güneşin doğuşundan. Zaten kendilerinden bile haberdar değillerdi. Hayatın yükünü sadece karın tokluğuna taşıyorlardı. Halbuki bir gayesi olmalıydı bu hayatın. Bu cihan denilen toprak boşa mı yaratılmıştı? Fâtıma'nın gönlüne bir ışık düştü birden. Gönlünde sanki bir pınar çağlıyordu. Kelimeler dilinden düğüm düğüm çözülmeye başladı:

*Anne ki kız doğurur.
Babanın beyninde ur.*

*Nasıl bir vahşet çağı,
Tutmuş köşe bucağı.*

*Duraksız itiş kakış,
Baharı olmayan kış!...*

*Beşer bilmez Allah'ı,
Bu yüzden dinmez âhı!...*

Sonra söylediklerine kendisi de hayret etti. Nasıl olmuş, nereden esmişti bu ilham rüzgârı?...

Fâtıma, bu düşünceler içinde sokakları süzerken bir elin saçlarını okşadığını fark etti. Dönüp baktığında Huveylid olduğunu gördü ve gülümsedi:

— Kalktın mı, yâ Huveylid?

Huveylid, hanımına şefkatle baktı:

— Sen kalkarsın da ben durur muyum hiç?

Fâtıma, Huveylid'i kolundan tutup pencerenin kenarına kadar çekti:

— Bak, dedi; şu taşlar üzerine sızıp kalmış insanlara. Sen de onlar gibi olsaydın yaşayamazdım bu dünya çölünde.

— Ben şeref ve haysiyetini düşünen bir insanım, Fâtıma...

— Biliyorum, biliyorum da yine de içimi kemiren kurtlardan kurtulamıyorum.

— Tatlı canını üzme, doğacak çocuğumuzu düşün sen.

— Evet. Ben de hep o düşüncelerin denizinde yüzüyorum zaten.

— Bugün yine panayır var biliyor musun? Beraberce gider, sana hizmet için iki tane câriye alırız. Kabul mü Fâtıma?...

Fâtıma sevinçle Huveylid'in boynuna sarıldı:

— Çok teşekkür ederim, yâ Huveylid!...

Gece tamamen bitmiş, güneş iyice yükselmiş, sıcaklık buram buram her köşeye inmişti.

Köle Esvet ceylânı yüzmüş, güzel bir kebab yapmıştı. Ay gibi parlak bir sini üzerine koymuş, odadan içeri girmişti.

Huveylid avını tek başına yemek istemiyordu. Köleye emir verdi:

— Koş Varaka'yı da çağır!

Siyah köle bir kuş gibi uçup sokağın kalbine saplanmıştı bile. Az sonra Varaka kapıdan içeri girdi:

— O, dedi; bugün talihimiz yaver!...

Huveylid göğüs kabartarak karşılık verdi:

— Amcana duâ et!.

Bu yârenlikten sonra karşılıklı oturup yemeklerini yediler. Fâtıma kalktı, kendi elleriyle şerbetler hazırlayıp sofraya getirdi:

— Yâ Varaka, dedi; soracaklarıma kaçamak cevap verme!...

Varaka güldü:

— Galiba sen Huveylid'le bizim aramızı açmak istiyorsun?

— Hayır, hayır! Huveylid sizi sever, benim sevdiğim gibi.

— Benim gönlüm de sizin sevginizle doludur.

Huveylid ayağa kalktı:

— Haydi, dedi; panayır yerine gidiyoruz. Muhabbetinizi bir başka zaman yaparsınız...

GÖRÜLMEMİŞ BİR CÜMBÜŞ

Mekke sokakları yine insan seliyle dolmuştu. Meydanlar tıklım tıklım insandı. Haykıranlar, kahkaha atanlar, şiir söyleyenler, def çalanlar, nutuk çekenler ve daha neler, niceler vardı.

Meydanlar dolusu insan oradan oraya akıp duruyordu. Renkler, desenler gözleri kamaştırıyordu. Çadırlar kurulmuştu kuytu yerlere. Esirciler tutmuştu köşe başlarını. Yediden yetmişe herkes bu akıntının selinde sürükleniyordu.

Kimi deve güreşlerini seyrediyor, kimi çocukların oyununa bakıyor, kimi kâhinlerin başında halka halka oluyordu. Kimi kalkan, mızrak, kılıç, ok hünerlerini ağzının suyu akararak seyrediyordu. Kimi de hedef tahtalarına ok atanların başında çığlık koparıyordu.

Kiminin elinde kabilelerini temsil eden bayraklar dalgalanıyordu. Kiminin sırtında su dolu tulumlar vardı.

Ayaklarından zincire vurulmuş kara kara adamlar da bir gölgeliğe sinmiş akıbetlerini, kendilerini esircilerden alacak efendilerini bekliyorlardı.

Bu manzaralar Fâtıma'nın hoşuna gitmişti bir zaman. Ancak kölelere reva görülen cezayı görünce güzel yüzü buruş buruş oldu.

İşte az ileride bir kâhin yere oturmuştu.

Başında arılar gibi vızıldayan bir kalabalık vardı. Her biri derdine derman soruyor, o da okuyup üflüyor, bir şeyler anlatıyordu.

Fâtıma Huveylid'e sokulup:

— Yâ Huveylid, dedi; şu kâhini dinlemek istiyorum. Ne dersin, biraz seyredelim mi?

Huveylid, “Olur!” mânâsına başını salladı. Ve kâhinin başına biriken dertliler ordusunun arasına onlar da karıştı.

Ne var ki, bu dertliler ordusu insanın içini yakıyordu. Hastalar içinde öyleleri vardı ki, sadece bir deri, bir kemikten ibaretti. Bu haliyle nasıl olup da yaşayabildiklerine hayret etmemek elde değildi.

Körler çoğunluktaydı. Kiminin gözlerine mil çekilmiş, kiminin de doğuştan gözleri kör olmuştu.

Bazı hastaların da kulağı dipten düşmüş, sıcaklığın tesiriyle yara kurtlanmış, sarı sarı sular yüzünden bir şerit gibi iz bırakarak akmıştı.

Kimi hastalar da yerde, sıcak kumlar üstünde kıvranıp duruyordu. Bu manzaraya daha fazla bakamadı Fâtıma. Hemen oradan uzaklaşmak istedi. Biraz daha ileri yürüdüler. Burada da yıldızlara

bakan bir başka kâhin vardı. Bunun etrafı da kucağı çocuklu kadınlarla sarılmıştı. Her kafadan bir ses çıkıyordu:

— Benim çocuğuma bak.

— Hayır, hayır, ben ondan önce geldim!

— Siz ikiniz de ileri gittiniz, önce ben gelmiştim!...

Kâhin alnına biriken terleri silerek kötü kötü baktı kadınlara:

— Dırdırı bırakın da işimizi yapalım!...

Kâhinin önüne iki yaşlarında bir çocuk uzatıldı. Kâhin ateş gibi yanan gözlerini bu çocuk üzerinde gezdirdi. Sonra elindeki âletlere baktı bir zaman. Anne, heyecanla kâhinin vereceği cevabı bekliyordu. Nihayet kâhinin iri dudakları gerildi, ağzının içinde kalan iki-üç dişi göstererek konuştu:

— Bahtı açık bu yavrunun!... İleride ordulara kumanda edecek bir cengâver olacağını zannediyorum!...

Olan bitenleri seyreden Varaka dayanamadı:

— Nerden biliyorsun, ey kâhin efendi?

Kâhin öfkeyle haykırdı:

— Yıldızlar söylüyor!...

— Atıyorsun, her şeyi ancak Allah bilir!...

Kâhin susmak mecburiyetinde kaldı...

Yine insanları yara yara ilerlediler. Bir başka meydanda tellâllardan birisi yüksek bir yere çıkmış, durmadan haykırıyordu:

— Ey Mekke'ye misafir olarak gelenler!... Kimin bir ihtiyacı varsa, karnı açsa, doymak istiyorsa Abdülmuttalib'in, Kureyş'in reisinin çadırına gelsin. Çekinmesin, korkmasın, utanmasın!

Fâtıma'nın yüzü birden aydınlandı:

— Âh, dedi; ne güzel!... Demek Abdülmuttalib Mekke'nin şerefini düşündü.

Varaka onun sözünü doğruladı:

— Elbette, yâ Fâtıma!... Abdülmuttalib Kureyş'in ulusu ve Kâbe'nin bekçisidir!...

— Çok sevindim bu hâle!...

— Allah iyilik edenleri sever.

— Ben de herkese iyilik etmek isterdim.

— İyilik tohumunu bu cihan toprağına atanlar, mahşer sabahında mahsullerini alacaklardır.

Huveylid söze karıştı:

— Yâ Varaka, yine vaaza başladın. Fâtıma'yı da kendin gibi bilgin mi yapmak istiyorsun?

Varaka başını esefle iki yana salladı:

— Senden böyle bir şey duymak istemezdim, yâ Huveylid!...

— Neden o?

— Ben Fâtıma'ya sadece gerçeği anlatıyorum.

Onlar böyle konuşup dururken bir rahip peyda oldu yanı başlarında. Elinde uzunca bir asa vardı, sırtında kara bir cübbe ve boynunda mavi mavi boncuklar.

Gözlerini Varaka'nın gözlerine dikip derin derin baktı, belli ki Varaka'yı bir yerden tanıyordu.

— Selâm, dostum, dedi; görmeyeli hayli boy almışsın!...

Varaka kıs kıs güldü:

— Öyle oldu, ey rahip dostum!...

— Göklerin infilâk edeceği günü bekliyoruz!

— Hazret-i İsa'nın müjdesi gerçekleşecektir. O beklediğimiz bu şehirden zuhûr etse gerek.

— O güne erebilecek miyiz, bilmem?

— Sizin ermeniz mümkün, fakat benim ömür kuşum bu yuvadan uçmak üzere!

— Allah'ın dediği olur.

— Evet! O, ne takdir buyurmuşsa başımız o taşla çarpacaktır.

Fâtıma konuşulardan haz duydu, bir şeyler sormak istiyordu; ama, Huveylid'den çekindi.

Rahipten ayrılıp ilerlediler, esircilerin çadırının önünde idiler işte.

Kapıda kara suratlı dev gibi bir adam vardı, elinde sığır kuyruğundan yapılma bir kamçı, ara sıra kamçıyı havaya kaldırıp içerideki satılık kadınları korkutuyordu.

Bir cüce adam da yüksekçe bir yere çıkmış, kadınların methiyesini yapıyordu:

— Ey beyler, ey Arab'ın efendileri, gelin, gelin!... Şu Zühre gibi parlak güzelleri görün. Şu nadide incileri seyredin.

Bu sırada bir güzel ak çiçekli gül dalı gibi salına salına yürüdü, bakıcıların karşısına dikildi.

Cüce adam yine dilinin bütün mahareti ile methe koyuldu:

— Bütün âlemde Ay gibi güzel bir kız. Güzelliğini periler bile kıskanır. Sanki altın başaklı bir lâle. Çene çukuru da âdeta bir billur dolu kuyuya benziyor. Alnına dökülen saçlara yüzlerce yaralı gönül bağlansa yine de hiçbir şey ifade etmez. Bu güzelin yüzü gökler ülkesindeki Sünbüle burcunun yıldızlarındaki parlaklığı bile gölgede bırakır. Bir gülse dudakları âb-ı hayât kesilir: Susuzlar o dudaktan bir yudum içse kendinden geçer. Kaşları cana gıda olan iki yakuta benziyor. Kapkara gözleri, karanlık gecelerin çoban yıldızı gibidir.

Cüce adam peş peşe bu sözleri sıralayıp dururken alkışlar da çadırın direklerini bile yerinden oynatıyordu. Nihayet yorulmuş olacak ki cüce sustu.

Fâtıma ilerledi, hizmetine alacağı cariyeyi daha yakından görmek istiyordu. Elini, kızın üzüm gibi simsiyah saçlarının üzerinde dolaştırıp sordu:

— İsmi ne senin, a güzel kız?

Güzel kızın yakuta benzeyen dudakları gerildi, inci dizilerinden meydana gelen dişleri ağzının içinde sıra sıra pırıldadı, tatlı ve yumuşak bir sesle cevap verdi:

— İnci, efendim!...

Fâtıma sevinçle sesini yükseltti:

— İsmi de kendin gibi güzel. Nasıl, benim cariyem olmak ister misin?

Güzel kız bir su gibi çağladı:

— Memnuniyetle efendim!...

Böylece cariyelerden birini almış oldular. Bu defa Huveylid Fâtıma'ya döndü:

— Yâ Fâtıma, dedi; ikinci cariyeyi de ben seçeceğim!...

Fâtıma gülümseyerek başını salladı:

— Olur, yâ Huveylid!...

Çadırın içi güzellerle kaynıyordu. “*Beni al, beni götür, her iş elimden gelir!*” diye çırpınan güzeller bir başka ahenk veriyordu çadıra.

Cüce adam yine çenesini açmış esirlerini satmaya çalışıyordu. Nihayet selvi boylu, gümüş bedenli, Ay yüzlü bir güzel gülümseyerek ileri doğru yürüdü.

Huveylid bu kızı beğenmiş olacak ki, cüce adama sordu:

— Bu kıza ne kadar istiyorsun?

Cüce küçük boynu ile Huveylid'in önünde yerlere kapanırcasına eğildi:

— Senin için on altın, arslanım!...

Diğer cariyenin de parasını verip çadırdan dışarı çıktılar. Fâtıma ve Zeyneb yeni cariyelerinin arasında evlerine doğru kuş gibi uçuyorlardı.

Kapıdan içeri bir rüzgâr gibi doldular. Bugün epeyce yorulmuşlar, sıcaktan turşuya dönmüşlerdi.

Vakit de ikindi sonlarıydı. Demek ki akşama az bir zaman kalmıştı.

Cariyelerin kalacakları yerler kendilerine gösterildi, hizmetleri bildirildi, herkes kendi odasına çekilip istirahatına geçti.

Varaka da yoldan dönmüş Kâbe'ye gitmişti. Kâbe yine insanlarla cıvıl cıvıl kaynıyordu. Kimi fal oklarını atıyor, kimi putların önünde bir şeyler mırıldanıyor, kimi de başının altına bir taş almış uyuyordu.

Panayır yerinde gördüğü rahip de Kâbe'deydi. Başına beş-on kişi toplanmış, heyecanla anlattıklarını dinliyorlardı.

Onlara sokulup sessizce bir yere oturdu, anlatılanlara kulak kabarttı. Rahip neşeli neşeli söyleyip duruyordu:

— Bir gün Hazret-i İsâ, suyu tatlı bir dereden su içiyordu. Suyun lezzeti gülsuyu şerbetinden ve şekerden daha tatlıydı.

Birisi, o tatlı sudan testisini doldurup gitti. Hazret-i İsâ da testisini doldurdu; sonra başına dikti. İçmeye çalıştı. Fakat testideki sudan bir damla almıştı ki, ağzının içi acılarla doldu. Sanki su değil de zehirdi.

İçemedi, bir taraftan da bu işe şaşıtı kaldı. Gönlünün derinliklerinden gelen bir hisle:

— Yâ Rabbi, dedi; testideki su, şu tatlı derenin suyu, ikisi de bir su; bunda ne hikmet var ki, testinin suyu acı da derenin suyu baldan tatlı?

Testi, Allah'ın izniyle dile geldi, Allah'ın elçisine dedi ki:

— Yâ İsâ! Ben eski zamanlarda yaşamış bir adamım. Bu dokuz kâsenin altında binlerce defa testi olmuşum, küp olmuşum, kap olmuşum! Hatta bundan sonra da binlerce defa beni testi yapsalar yine ölümün acısı yüreğimden çıkmaz. Dâima ölüm acısıyla bu lezzeteyim. İşte suyum onun için böyle acı.

Ey hayat sazinın teline mızrap vuranlar, uyanın, uyanın! Sırrı bir testiden duyun da bundan böyle putların gölgesinde yaşamayın. Siz

hayattasınız, ama hakikatta ölmüş, kaybolmuş gitmişsiniz. İnsan olarak doğmuşsunuz, ama bir türlü adam olamamışsınız!...

Rahibin bu konuşması Varaka'nın çok hoşuna gitti, dizlerinin üzerine oturup el çırpı:

— Ey dostum, dedi; ister misin bu gece misafirim ol da baş başa konuşup duralım?

Rahip:

— Sen istersin de, dedi; ben gelmez miyim?

Ve kalkıp yola koyuldular. Kâbe yine bir sürü insanla dolup taşıyordu. Artık Güneş de batmış, gecenin karanlığı ufuklara iyice çökmüştü.

Mekke sokaklarında ağır adımlarla ilerlediler. Panayır dağılmış, insanlar yine sokakları doldurmuştu. Herkeste bir sevinç, bir neşe, bir mutluluk göze çarpıyordu.

Biraz daha yürüdüler. İşte kuytu bir yerde taşlar üstünde iniltiler çıkaran biri vardı. Dikkat kesilip baktılar, kim olduğunu, ne yaptığını anlayamadılar. Varıp bir bakalım diye üzerine doğru gittiler. Birisi boylu boyunca taşlar üzerine uzanmış yatıyordu. Varaka yardım etmek amacıyla adama sokuldu, elini uzatıp kaldırmak istedi. Ne var ki, yerde iniltiler çıkaran adam birden ok gibi fırladı ve kılıcını Varaka'nın böğrüne dayadı:

— Ses çıkarma, ne kadar paran varsa hemen ver ve buradan toz ol!...

Bu hâl karşısında Rahip donup kalmış, aptal aptal bakınıp durmuştu. Varaka çaresiz ceplerini boşalttı:

— İşte; dedi; cehaletin bir kurbanı daha!...

Haydut, Rahip'in üstünü başını da aradı, deriler üzerine yazılmış bir kitap buldu ve sordu:

— Bu da ne?

— İncil!

— İncil ne demek?

— Hazret-i İsa'ya Allah tarafından gönderilen kitap.

— Allah mı dedin?

— Evet!

— Bizim Tanrımız putlar değil mi?

— Hayır! Bizim Rabbimiz bir tek Allah'tır.

Haydut öfkeyle haykırdı:

— Susun, sapık herifler! Yoksa sizi kılıcım ile doğrarım!

Rahibin yüzünde tek damla kan kalmadı. Fakat, Varaka bir arslan gibi başını kaldırdı ve gürledi:

— Asıl sen sus, terbiyesiz adam! Hem hasta numarası yapıp yolumuzu kes ve bizi soy, hem de müşrikliğinle bizim dinimize karış. Olmaz böyle şey!...

Adam bir an şaşırır gibi oldu. Onun bu şaşkınlığından faydalanan Varaka birden cübbesini çıkarıp haydudun başına geçirdi ve yüklendiği gibi onu yüzüstü yere yatırdı.

Rahip bir taş gibi hissiz ve donuk gözlerle bakıyordu. Varaka seslendi:

— Rahip efendi, öyle bakıp durma! Yardım et de bağlayalım şunun elini ayağını.

Rahip ancak o zaman uykudan uyanır gibi oldu ve hemen harekete geçti. Haydudun elini ayağını güzelce bağladılar, elinden kılıcını aldılar ve onu gecenin karanlığında sokak ortasında bırakıp gözden kayboldular.

Haydut sabaha kadar iplerini çözmek için boş yere uğraşıp durdu...

Gece ilerlemiş seher çağı bütün güzelliği ile Mekke'nin üstünde tullenmişti. Fâtıma yine erkenden kalkmış, her gün yaptığı gibi pencerenin önünde oturmuş, doğacak güneşi, gelecek sabahı bekliyordu.

Bir müddet sonra Zeyneb de kalkıp odadan içeri bir buğu gibi süzüldü ve o da pencere önüne oturup ufukları seyre daldı.

Az sonra ufuklar altın gibi kızardı, dağlar üstündeki ak ak tepeler elmas gibi pırıltılar çıkararak belirdi. Güneşin altın huzmeleri damla damla dünya çölüne düştü. Bu manzara seyrine doyum olmaz bir şeydi. Fâtıma ile Zeyneb yine düşünceye daldılar. Neydi bütün bunlar? Bu gelen sabah, giden gece, doğan Güneş, akıp duran zaman? Bilinmeyen, görülmeyen bir el, bir kudret bütün bu işleri çevirip duruyordu. Bütün bunlar tesadüf olamazdı:

— Tatlı ablam, diye söze başladı Zeyneb. Benim düşündüklerimi mi düşünüyorsun?

Fâtıma, çiçekler gibi gülüş fırlattı:

— Öyle Zeyneb kız, öyle!...

— Demek o varlığı her zerrede hissediyorsun?

- Evet, O'na inanıyorum!
- Doğum vaktin yaklaşıyor, değil mi ablam?
- Az bir zaman kaldı.
- Ne bekliyorsun?
- Hayırlısını...
- Evet, hayırlısını.

Zeyneb birden bir alev gibi çırpındı; bir gece önce doğum yapan komşu kadının hâlini hatırlamıştı:

- Âh, dedi; ona gidecektik!...

Fâtıma da hayretle başını salladı:

- Söz de vermiştik kadıncağıza. Eyvah ki, unuttuk!... Şimdi yemeklerimizi yer, hemen ziyaretine gideriz olmaz mı?

- Öyle yaparız!

Bu sırada Huveylid de kalkmış, odanın içinde gezinip duruyordu. Fâtıma el çırpı, cariyeler ellerinde yemek sinileriyle kapıda göründüler. İnci isimli câriye, gerçekten bir inci gibi pırıltılar saçıyordu. Dudakları Âb-ı Hayat çeşmesine benziyor, gözleri insanın ciğerine oklar yağıdırıyordu. Sesi de gönüllere bir çağlayan gibi dökülüyordu:

- Buyurunuz, güzel hanımım, yemeğiniz hazır!...

Sofranın başına oturdular, hurma şerbeti, süt, çay, zeytin ve kızarmış ceylân etinden ibaret olan yemeklerini tatlı bir sohbetle bitirdiler. Fâtıma, Huveylid'in gözlerinin içine bakarak tane tane konuştu:

- Yâ Huveylid, biz komşu kadının ziyaretine gideceğiz. Dün gece bir kız çocuğu dünyaya getirmişti. Doğumunda biz yardım etmiştik, şimdi de yardıma ihtiyacı olabilir. Ne dersin, gidelim mi?

Kız ismini duyunca Huveylid'in yüzü buruş buruş oldu. Nedense Mekke erkekleri kız istemiyorlardı. Fâtıma yine üsteledi:

- Ne o Huveylid? Yüzün buruştu.

Huveylid elini havaya kaldırıp indirdi:

- Aldırma sen, haydi, güle güle git! Ben de çarşıya ineceğim. Geç kalırsam merak etme.

— Yâ Huveylid, bugünlerde pek uzaklaşmazsan iyi edersin. Belki aniden sancılanabilirim.

- Yok, yok! Daha epeyce vaktin var.

- Belli olmaz!

Bu konuşma böylece noktalandı. Sonra hep beraber sokağa çıktılar. Huveylid çarşının yolunu tutarken, Fâtıma ile Zeyneb de karşı sokaktaki komşu hanımın evinin kapısına varıp fiskelediler:

— Tak. tak, takkk!...

İçeriden bir kadın sesi aksetti:

— Kim o?

Cevap verdiler:

— Fâtıma!...

Kapı hemen açıldı, içeriye bir rüzgâr gibi süzıldüler.

— Âh komşu, diye söze başladılar. Panayıra gittik ve sizi unuttuk. Kusura bakma. Ancak bugün gelebildik, bebeğimiz iyi ya?

Kadının gözlerinden damlalar düşmeğe başladı, hıçkırarak içini döktü:

— Bebek babasının hışmına uğradı. Alıp götürdü, bilmem ki öldürdü mü, yoksa bir esirciye mi verdi. Esirciler küçük çocukları alır, büyütür sonra para karşılığında başka birine satarlarmış.

Zeyneb de çırpınmağa başladı:

— Eyvah, benim başıma gelen, bu minicik bebeğin de başına gelmiş. Ne kötü dünya! Ne canavarlık!

Fâtıma, kadını teskin etmek istedi:

— Üzülme, bir gün bu vahşet sona erecek. Zulüm yapanlar cezasını elbette çecekler. Sade sen değilsin bebeğini kaybeden. Kahrolası âdet böyle. Bu kötü âdeti yıkmak için hep beraber çırpınmalıyız. Çok üzıldüm, üstelik ben de yakında doğum yapacağım.

— Aman Fâtıma, benim gibi talihsiz olma.

— Kaderin ipleri bizim elimizde değil ki. Alnımıza ne yazılmışsa onu çekeceğiz.

— Ne güne dek böyle çekeceğiz?

— Bizim Varaka'nın beklediği biri var. O gelinceye kadar.

— Nasıl biri?

— Son Peygamber. Kurtarıcı ve müjdeci.

— Ne zaman gelecekmiş?

— Allah bilir. Belki şimdi, belki yıllar sonra. Amma muhakkak gelecek.

— Keşki o güne erişebilseydim. Bu vahşet çağından artık usandım.

— Usanmayan kaldı mı ki?

— Evet, usanmayanlar da var.

— Kim?

— Başlarda gezen kanlı ayaklar. Onlar bu vahşet ateşini üfüren canavar nefeslerdir. Onlar, kendi elleriyle masum kız çocuklarını diri diri gömen ve anaların bağırını yakan katillerdir.

— Öyle komşum, öyle!...

Bu konuşmalar olurken Zeyneb'in de gözyaşları sel gibi akıyordu. Zavallı kız o kadar ağlamıştı ki, gözleri ateşler gibi kızarmış, o güzel yüzü bir gül gibi solmuştu.

Hıçkırıyordu bir köşede Zeyneb'cik. Fâtıma'nın gözlerinden de iki damla yaş eteklerine düştü. Bir gariplik çökmüştü içlerine. Bilemedikleri, anlayamadıkları bir gariplik.

Tam bu sırada sokak kapısı şiddetle yumruklandı:

— Kahpenin dölü, aç kapıyı! Ben geldim, ben!...

Evin kadını sapsarı kesildi. Bütün vücudu denizlerin dalgaları gibi titriyor, dişleri de birbirine vuruyordu.

— Bizimki geldi, bizimki geldi! diye ayaklarını sürüye sürüye kapıya gitti, korkarak kapıyı açtı. Kocası olacak adamın elinde topraktan yapılmış bir testi vardı. Kafasını kaldırıp içmeye çalışıyordu. Fakat içemiyordu da. Çünkü körkütük sarhoştı.

Kapının açılmasıyla beraber homurtular çıkararak yüzüstü düştü. Ve alaylı bir sesle:

— Kızın işi tamam! dedi. Artık cıyak cıyak bağıramaz toprak altında. Onu kendi ellerimle Kubeys dağının eteğinde bir yere gömdüm!...

Bir kahkaha attı:

— Yiğit adam işte benim gibi olur!...

Zavallı kadın çırpınan bir alev gibi kendisini yerden yere vurdu, âh ve enin koyvererek kendinden geçti. Zaten sarhoş da sızıp kalmıştı.

Fâtıma ile Zeyneb hayretle olanları seyrettiler. Sonra kadının koluna girip kaldırdılar, sedire benzer bir şeyin üzerine yatırıp oradan ayrıldılar.

Bu esef verici hâdise onların gönüllerini bir ateş gibi yaktı. Dalgın dalgın sokaklarda yürüdüler, nefretle doldular, bir zaman ağladılar. Nihayet evlerinin kapısından içeri adım attılar.

Cariyeler bir kuş gibi koşup hanımını karşıladılar:

— Buyurunuz, velinimetimiz!...

Ahlaya pohlaya merdivenleri tırmanıp üst kata çıktılar. Daha oturmaya fırsat bulamadan İnci isimli câriye bir feryat kopardı:

— Ay hanımım, size ne olmuş böyle? Yüzünüz sapsarı, gözleriniz kan içinde. Üstelik Zeyneb kız da pek perişan bir vaziyette.

Fâtıma kadife minderinin üzerine güçlükle oturdu, derin bir nefes alıp hafif hafif mırıldandı:

— Bu adamlar canavardan da vahşî. Üstelik yaptıkları işle de övünüyorlar. Böyle bir dünya yaşanmaya değmez.

İnci, hanımının başında bir yelpaze gibi dönüp duruyor, onun düğüm düğüm uzayan saçlarını elleriyle okşuyordu.

Bir zaman öylece kaldılar. Sonra şerbetler geldi, içtiler, yorgunlukları yavaş yavaş geçiyordu. Yüzlerine tatlı bir güzellik yeniden hâkim oluyordu. Yakuta benzeyen dudakları ateş gibi kızarmaya başlamıştı. Sürmeli gözleri mavi gökler kadar derindi. Alnı gümüş levhaya benziyordu. Kaşları bir yay gibi ince ve zarifti. Çene topağı kırmızı bir elma idi sanki.

Vakit ikindiye biraz geçmişti. Huveylid'in gür sesi kulaklara çarptı:

— Esvet, Esvet!... Koş, atımı hazırla!...

Huveylid çarşıdan gelmiş, yeni bir iş için atını hazırlatıyordu. Fâtıma merak etti. Bu saatte ne işi olabilirdi? Başını pencereden uzatıp seslendi:

— Yâ Huveylid, geldin mi?

Huveylid cevap verdi:

— Geldim ama hemen gitmem gerek.

— Nereye gideceksin bu saatten sonra?

— Bazı kimseler Mekkelilere ait sürüleri basmışlar. Birkaç atlı onların peşine gideceğiz.

— Beni bu halimde bırakıp da öyle mi?

— Akşama döneceğim.

— Ya dönemezsen?

— Merak etme, bir kuş gibi uçar gelirim!...

— Bir kuş gibi uçacağın yerde hiç gitme daha iyi.

— Gitmeliyim, Fâtıma. Arkadaşlarım beni bekliyor.

Fâtıma hiç cevap vermedi. Boynunu büküp köşesine oturdu. Huveylid de atına atladığı gibi tozlu yollardan bir rüzgâr gibi geçip gitti.

Arkadaşlariyle buluşup Mina istikâmetinde atlarını uçurdular.

İşte çok uzaklarda bir toz bulutu kıvrım kıvrım havaya yükseliyordu. Demek ki sürüleri basanlar henüz kaçamamışlardı. Huveylid bir nâra patlattı:

— Haydi, ileri, haydi arkadaşlar!

Geyik bacaklı, kartopu alınlı Arap atları vadilerde bir şahin gibi uçuyordu. Nihayet Arafat dağına doğru uzanan vadinin sonlarında aradıklarını buldular. Sevinçle çığlık attılar:

— İşte sürülerimizi basanlar!...

— Evet, onlar!...

— Yetişin, nefes aldırmayın!...

Atlılar her taraftan yetiştiler. Yaylarına oklarını sürdüler ve bir nişan tahtası gibi soyguncuları hedef tuttular:

— Teslim olun, yoksa oku ciğerinize yersiniz!... diye haykırdılar.

Adamlar, Kureyşliler'den 15 cengâverin kendilerini sardığını görünce sapsarı kesildiler. İçlerinden biri gürledi:

— Teslim olmayalım, cenk edelim. Ola ki haklarından geliriz!

— Ya bunlarla başa çıkamazsak, hâlimiz nice olur?

— Tepelemeye çalışalım da bakalım talih kime gülecek?

— Peki, öyle olsun!...

Sonra yüzlerini Kureyş cengâverlerine döndürüp avaz avaz bağırdılar:

— Gücünüz yetiyorsa gelin de siz kendiniz alın sürünüzü!

İş anlaşılmıştı. Yeni bir cenk başlayacaktı. İki yumurtadan biri kırılacaktı.

Huveylid, arkadaşlarını harp nizamına soktu ve emir verdi:

— Haydi, oklarınızı koyverin!

Kureyş cengâverleri göğüslerini sünger gibi şişirip oklarını koyverdiler. Oklar vızıltılar çıkararak uçmaya başladı. Aynı anda da feryatlar yükseliyordu:

— Öldüm!...

Oku yiyen yere düşüp kıvranmaya başlıyordu. Ayakta kalanlar kılıçlara el atıp saldırıya geçtiler. İki taraf arasında amansız bir boğuşma başladı.

Huveylid'e yaman bir silahşor düşmüş bulunuyordu. İki cenkçi karşılıklı saldırıya geçtiler. Kılıçlar havaya kalkıp indi, demir şakırtılarından vadinin taşları bile inlemeye başladı.

Huveylid, atını mahmuzlayıp uzaklaştı, sonra tekrar bir yıldırım gibi atını adamın üstüne sürdü ve haykırdı:

— Kolla kendini leş kargası!...

Kılıcını yıldırımdan bir kamçı gibi işletti, önce soyguncunun sağ kolunu omzundan uçurdu, sonra da kılıcı kabzasına kadar böğrüne saplayıp çıkardı. Adam bir kütük gibi yere yuvarlandı, yerler bir kan havuzu hâlini aldı.

Huveylid'in işi bitmişti. Diğer cengâverler de öbür adamların canını cehenneme yollamıştı. Artık gidebilirlerdi. Sürüyü toplayıp önlerine kattılar ve ağır ağır Mekke'nin yolunu tuttular. Bu arada güneş de ak tepelerin ardına gizlenmişti. Yavaş yavaş gecenin karanlığı bütün dünya çölüne çökecekti.

Taşlı, tozlu, dikenli ve kıvrım kıvrım patika yollarda cenk türküleri söyleyerek ilerlediler. Daha epeyce yolları vardı, belki de gece yarısı ancak bulurlardı Mekke'yi...

Derin, güzel ve ince Fâtıma, Huveylid silâhlanıp gittikten sonra evin balkonuna çıktı. Bir zaman vadiler boyu bakıp durdu. İçine sıkıntılar düğümlenmişti. Bir akrep sanki beynini kemiriyordu. Huveylid'in bu saatte, kendisi bu hâlde iken uzaklaşıp gitmesine bir mânâ veremiyordu. İçine bir gariplik çöktü, gönül pınarı hicrân damlaları ile çağladı:

Yine bin dert verdi akşam.

Yayı ufka gerdi akşam.

Bilmem ömrün kaç gününü.

Alıp yere serdi akşam.

Fâtıma'nın gönül dudaklarından dökülen bu incileri Zeyneb kız da duydu. Kara gözlü bir ceylân gibi koştu, kollarını açıp Fâtıma'nın kucağına atıldı:

— Âh, dedi; neler de söylüyorsun? Gül yaprağındaki şebnem damlaları gibi gözlerin yaş akıtıyor. Gecenin kalbini sızlatan bu inleyişin niye?

Fâtıma onun saçlarını tel tel okşadı, dudaklarına çiçek bir gülücük kondurup tane tane konuştu:

— Nazlı kız! Belki benim bu hareketlerimi şimdi anlamıyorsun. Ama gün gelecek sen de pencereler önünde oturup bekleyecek ve zaman zaman da gözyaşı dökceksin. Bu yaşlar, bu bekleyişler, bu hicrânlar, bu dertler olmasa hayatın zevki kalmaz. Benim ümid gözüm yaşarmasa hayatın yükünü de beyhude çekmiş olurum.

Fâtıma ile Zeyneb saatlerce balkonda oturup muhabbet ettiler. Gece bütün maviliği ile Mekke üzerine çarşaf gibi serilmişti. Gökler ülkesinde yıldızlar göz kırıyor, nûr serpen Ay da yeni yeni tepeler ardından başını uzatıyordu.

Ne vakte kadar böylece kaldılar onlar da bilmiyordu. Ancak at kişnemesi, sürülerin boynundaki çan sesi ve gürültüler onları daldığı hayâlden kurtardı. Fâtıma çırpınan bir alev gibi dalgalanıp haykırdı:

— Huveylid, Huveylid!...

Gelen sesler gerçekten de cengâverlerin sesiydi. Gece yarısı ancak gelebilmişlerdi. Huveylid atı yedeğinde kapıya sokuldu. Hiç kimseye hissettirmeden eve girmek istiyordu. Ne var ki, Fâtıma yatmamış, bir gece boyu onu beklemişti.

Huveylid usulca kapıya yüklendi ve içeri adımını attı. Fâtıma merdiven başında bir kandille belirdi:

— Huveylid nerde kaldın? diye seslendi. Huveylid cevap vermek ihtiyacını duydu:

— Geldim işte âhu gözlüm!...

— Geldin, ama ben de bir gece boyu bekledim.

— Hiç öyle şey olur mu? Niçin yatıp istirahatine bakmadın?

— Sen cenk etmeye gidersin de ben yatabilir miyim?...

— Söz veriyorum sana, çocuğumuz doğana kadar yanından ayrılmayacağım!...

— Belli olmaz! Yine bir kahramanlık damarın kabarır da çöllere açılıverirsin.

— Söz, yâ Fâtıma!...

— Söz!...

Huveylid merdivenleri tırmanıp üst kata çıktı. Zeyneb'i de ayakta görünce gülümsedi:

— A küçük ceylân, sen de mi beni bekledin?

Zeyneb beyaz entarisini yelpaze gibi uçurarak koştu:

— Evet, dedi; ben de seni bekledim. Hem de Fâtıma ablamı yalnız bırakmak istemedim.

— Çok teşekkür ederim. Haydi şimdi odana git ve güzel bir uyku çek.

— Ama bir daha Fâtıma'yı ağlatmayacağına dair söz ver.

Huveylid hayretle sordu:

— Fâtıma'yı ne zaman ağlatmışım?

Zeyneb el çırparak odasına koştu, kapıyı kapatırken de Huveylid'e bir göz kırptı:

— Bu gece ağlattın ya?!...

Huveylid, Fâtıma'ya sokulup kandili yüzüne tuttu, gerçekten de Fâtıma'nın yüzünde gözyaşlarının ince izleri benek benek duruyordu. Demek ki Fâtıma ağlamıştı.

— Âh, dedi; insan hiç ağlar mı? Sana ağlamak hiç de yakışmıyor. Haydi bir gül bakayım!

Fâtıma dudaklarına bir gülücük oturttu ve su gibi odasına aktı. Huveylid de onu takip etti.

Gece epeyce ilerlemiş, sabaha az bir zaman kalmıştı. Dışarıda tatlı bir rüzgâr esiyordu. Gündüzün eriten, kavuran, çıldırtan sıcağından şimdi eser kalmamıştı. Yataklarına uzanıp uykunun kollarına atıldılar kendilerini...

Uykuda ne vakte kadar kaldılar bilmiyorlardı. Ancak Fâtıma iniltiyle koyvererek Huveylid'i uyandırmıştı. Daha doğrusu Huveylid, Fâtıma'nın iniltisine uyanmıştı. Hemen yerinden fırlayıp onu dürttü:

— Fâtıma. Fâtıma!... Kendine gel, ne oluyorsun?

Fâtıma ter içinde kalmıştı, gözlerini usul usul açtı, harareten gerilen dudaklarını dili ile ıslatmaya çalıştı ve sordu:

— Ben nerdeyim?

Huveylid güldü:

— Nerde olacaksın, a Fâtıma, evindesin. Benim yanımda.

Fâtıma ancak o zaman olanları hatırlar gibi oldu. Demek ki rüya görmüştü. Yatağın içine oturdu, başını ellerinin arasına alıp düşünmeye başladı. Huveylid de merakla onu süzüyordu.

Fâtıma nihayet dudaklarını kıpırdatabildi:

— Yâ Huveylid, bir acaip rüya gördüm!

Huveylid atıldı:

— Nasıl bir rüya?

Fâtıma anlatmaya başladı:

— Bir ırmak kenarında bulunuyordum. Sular güröl güröl taşlar üzerinden akıp gidiyordu. Irmak boyunca selvi ağaçları uzanmıştı. Kuşlar bir tarafta ötüyor, kelebekler başımın üstünde dönüp duruyor, arılar kâh çiçeklere, kâh yapraklara konuyordu. Ceylânlar da vardı dere kenarında. Kara gözlü yavrularını emziren koyunlar da vardı. Ben bir yüksekçe taş üstüne oturmuş, ayağımı suya sokmuş etrafı seyrediyordum. İşte tam o an bir arslan meydana çıktı ve bütün hayvanları kaçırdı, sonra da kükreyerek benim üstüme atıldı. Ben can havliyle kendimi ırmağın suyuna attım, su beni alıp götürdü. Öyle bir yere geldim ki, dağ gibi yüksek taşlar sıra sıra dizilmişti. Iрмаğın suyu bu taşlar arasından geçiyor ve o yükseklikten ta aşağılara akıyordu. Üstelik aşağıda suyun döküldüğü yerde de derin bir göl vardı, içinde timsahlar yüzüyordu. O hâli görünce feryada başladım ve seni imdada çağırdım. Sen elinde ok ve mızraklarla belirdin ve timsahlarla boğuşmaya başladın. Gerisini hatırlayamıyorum. Çünkü uyanmıştım.

Huveylid sokulup Fâtıma'nın saçlarını okşadı:

— A âhu gözlü Fâtımam, üzme tatlı canını. Sen şu anda doğacak çocuğumuzun hayaliyle dopdolusun. Bu sebeple böyle rüyalar görüyorsun. Rüyan hiç de fena değil üstelik. Irmaklar, ceylânlar, atlar, arslanlar, arılar, çiçekler saadetin müjdecisi ve aydınlığın habercisidir. Timsahlara gelince, seni kıskanan bazı kimseleri temsil ediyor. Onları da ben ciğerinden okla yaraladığıma göre çocuğumuz bize mutluluk verecek ve saadetimize bir saadet daha katacaktır!...

Bu sözler Fâtıma'nın gönlüne damla damla düştü. Güzel yüzünde görülmemiş bir ışık peyda oldu:

— Huveylid, dedi; çocuğumuz kız olsa da ister misin?

Huveylid, Fâtıma'yı bu son günlerde üzme istemiyordu. Onun gönlünü aldı:

— Elbet isterim, Fâtıma!... O bizden bir parça değil mi? Ama gönlüm erkek olmasını arzu ediyor...

— Allah bilir, yâ Huveylid!...

— Ben gidip bir ebe getireyim de seni muayene etsin, bakalım kaç günün var.

— Olur...

Huveylid, Fâtıma'ya vedâ edip odadan çıktı. Merdiven başında babasına rastladı. Babası kaşlarını çatıp sordu:

— Yâ Huveylid, bu zamana kadar ne yapıyorsun yukarıda?

Huveylid utandı, kıpkırmızı kesildi ve kekeledi:

— Fâtıma'nın günü geldi galiba, onu konuşuyorduk. Şimdi de ebeye gidiyorum!...

İhtiyar Esed hemen heyecanlandı:

— Koş yâ Huveylid, ne duruyorsun hâlâ!...

Huveylid sokak kapısından bir rüzgâr gibi çıktı ve Mekke'nin tozlu ve taşlı caddelerinde koşmaya başladı.

Huveylid'in bu vakitte böyle aceleyle gidişini Varaka karşıdan gördü ve arkasından seslendi:

— Yâ Huveylid, nereye? Fâtıma'ya bir şey mi oldu?

Huveylid durup Varaka'ya el salladı:

— Sen bize git, ben biraz sonra geliyorum!...

Varaka da hemen yola koyuldu. Huveylid'in konağında yeni bir heyecan kasırgası başlamıştı artık.

Neden sonra Huveylid ebe hanımla kapıdan içeri girdi ve hemen Fâtıma'nın odasına çıktı.

Fâtıma, cariyelerinin arasında bir gül gibi açılmış oturuyordu. Zeyneb de başucuna oturmuş zülüflerini tel tel okşuyordu. Ebe hanım iki büklüm içeriye girdi:

— Nasılsın, yâ Fâtıma? diye sordu.

Fâtıma tatlı bir tebessümle cevap verdi:

— Şu anda iyiyim, ey hekime!...

— O halde müsaade et de seni bir muayene edeyim.

— Buyurun, ben hazırım!...

Ebe hanım Fâtıma'yı güzelce muayene etti. Kendi tecrübesine ve bilgisine dayanarak bir şeyler sordu. Sonra da bilgiç bilgiç başını salladı:

— Daha birkaç günün var, yâ Fâtıma!...

— Aldanmış olmayasın, ey hekime?

— Tecrübelerime göre aldanmış olamam.

— Pekâlâ, bekleyeceğiz.

Bu sırada Huveylid de öbür odada heyecan içinde dönüp duruyordu. Nihayet ebenin çıktığını gördü ve koştu:

— Nasıl, ey hekime?

Koca ebe dişlerini göstererek sırtıttı:

— Birkaç gün sonra, yâ Huveylid!...

Huveylid derin bir nefes aldı ve yine her günkü hayatın akışına kendisini bıraktı.

Artık Fâtıma odasından çıkmıyor, bütün hizmetleri cariyeleri tarafından görülüyordu. Aradan iki gece daha geçmişti. Bir gece Fâtıma Huveylid'i drtt:

— Yâ Huveylid, bana bir řeyler oluyor, hazırlıĝa bařlasan hić de fena olmaz.

Huveylid yataĝından bir ok gibi fırladı. Elini Fâtıma'nın alnına koyup baktı. Fâtıma'nın alnı yıldız yıldız terlerle doluydu.

— Âh, dedi; sen terlemişsin de...

Fâtıma usul usul fısıldadı:

— Bugün ocuĝumuzun dünyaya geleceĝini ümid ediyorum, yâ Huveylid!

— Aldanmış olamaz mısın?

— Hayır, hayır! İçimden bir ses bugün kurtulacaĝımı haykırıyor.

— Dileyelim yle olsun.

O gece sabaha kadar ne Fâtıma, ne de Huveylid tek saniye uyudular. Seher vakti Huveylid bütün konaĝı ayaĝa kaldırdı ve hazırlıklar başladı.

şimdi Huveylid'in konaĝı arı kovanı gibi uĝulduyordu. Cariyeler birer yelpaze gibi oradan oraya uçuyorlar, köleler konaĝın avlusuna kilimler, hasırlar taşıyorlar, hurma şerbetleri, içkiler küplerle glgeliklere yerleştiriliyordu.

Sofralar kuruluyor, yemekler yapılıyor, develer kesiliyor, kebaplar kızartılıyor.

Mekke'de asil ve soyluların âdetiydi bu. Bir çocukları dünyaya gelecek olsa günlerce şenlik yaparlardı. Fakat bu ocuk erkek olursa yapılırdı bütün bunlar. şimdi herkes Fâtıma'nın bir arslan yavrusu doĝuracaĝını ümid ediyordu. Ve sabahın ilk saatlerinden beri şenlikler yapılıyordu.

Fâtıma'nın odası da bir âlem di bugün...

Cariyeler yeşil ipekler içinde bir buĝu gibi süzülüyor, komşu kadınlar, gelinler, genç kızlar bembeyaz entarileriyle bir başka güzellik veriyorlardı odanın içine.

Fâtıma'nın yataĝının başında mumlar yakılmıştı. En yakınları gelip başucunda oturmuşlardı. Bunların içinde kendi annesi, Huveylid'in

annesi, teyzeleri, Varaka'nın kız kardeşi ve daha niceleri vardı. Bu arada ebe de gelmiş bulunuyordu. Konağın her köşesinden uğultular göklere yükselirken avludaki erkekler de çılgınca eğleniyorlardı.

Defler çalınıyor, şiirler okunuyor, gazeller söyleniyordu. Erkekler arasında Huveylid'in babası Esed, kardeşleri ve Varaka da vardı. Misafirlerden biri yüksekçe bir yere çıkmış Huveylid'i methediyordu:

— Ey nazlı haber kuşları! Huveylid'e hangi baharın müjdesi ile geleceksiniz? Huveylid, Mekke gençlerinin sırtı yere gelmez bir eridir. Huveylid, eli açık, gönlü geniş, sevgisi engin bir asilzadedir. Kapısına geleni boş döndürmez, isteyen mahrum etmez.

Huveylid bu sözleri duymuyordu bile. O başını ellerinin arasına almış düşünüyordu. Herkes çılgınca eğlenirken o hep Fâtıma'yı ve doğacak çocuğunu düşünüyordu.

Ya aldanmışsa, ya doğum bugün olmazsa babasının ve akrabalarının yüzüne nasıl bakacaktı? Kimse Huveylid'in sıkıntısından haberdar değildi. Kimi sırtını hurma ağaçlarına dayamış serinlemeye çalışıyor, kimi durmadan içiyor, kimi de neşesinden yerinde duramıyordu.

Vakit de epeyce ilerlemişti. Henüz kendisine bir müjdeci gelmemişti. Düşünceler beyinde düğüm düğüm olmuş bulunuyordu. Oturduğu yerden kalkıp bir iki adım attı, niyeti gidip ebe kadına bir kere daha sormaktı.

Sabahtan beri sorup duruyordu zaten. Fakat tatlı bir müjde veremiyordu bu ebe olacak kadın.

Başı yerde eve doğru yürüdü Huveylid. Hemen Varaka yanı başında peyda oldu:

— Ne o, dedi; yine mi ebeye soracaksın?

Huveylid isteksizce başını salladı:

— Bir kere daha sorsam ne kaybederim?

— Pek bir şey kaybetmezsin de, kazancın da olmaz.

— Neden o?

— Kaderin ipleri ne ebenin elinde, ne de bizim elimizdedir. Takdir kalemi ne yazdı ise o olacaktır.

— Orası da doğru.

— Öyle ise işlerini o büyük Yaratıcıya havale et.

Huveylid hiç ses çıkarmadan başını eğip gitti. Konağın kapısından içeri süzüldü ve cariyelere seslendi:

— İnci, İnci!....

İnci isimli câriye hemen merdiven başında belirdi:

— Buyurun velinimetim!...

— Ebeyi gönder bana.

Az sonra ebe alınının terlerini sile sile geldi, gözlerini Huveylid'in gözlerine dikti:

— Sabır, delikanlı, sabır!... Az bir zaman sonra sana müjde verebilirim!

Huveylid üsteledi:

— Meselâ ne zaman?

Onlar böyle konuşurken câriye nefes nefese merdiven başına geldi:

— Hekime hanım, hekime hanım, koş Fâtıma sancılandı.

Ebe hemen merdivenleri tırmandı, Huveylid de olduğu yerde taş gibi donup kaldı.

Huveylid'in yanına bir âcûze sokuldu, gözlerinde vahşî bir parıltı vardı. Kazma dişlerini göstererek içindeki zehri kustu:

— Beyhude bekliyorsun, ey Huveylid. Fâtıma'dan erkek evlât bekleme. Bir taze ki karnı şişmez, sancı çekmez, bir tüy kadar hafif olur. Artık ondan arslan gibi gürbüz çocuklar beklenemez!...

Huveylid âcûze kadına hiç cevap vermedi.

Yalnız ters ters baktı, sonra evin dış kapısını hızla çekip avluya çıktı.

Varaka, Huveylid'in yüzünde bir mânâ ışığı sezememişti. Demek ki henüz bebek doğmamıştı. Eliyle Huveylid'e işaret etti:

— Gel yâ Huveylid, gel de ağzını ıslatacak kadar bir şey iç!...

Huveylid isteksiz isteksiz Varaka'nın yanına gidip oturdu. Varaka gözlerini ona dikti:

— Yüzünü sararmış görüyorum, bu ne hâl böyle?

— Bilmez gibi soruyorsun.

— Heyecanını anlıyorum; ama, ilk senin başına gelmiyor ki bu iş.

— Fakat benim başıma ilk defa gelecek.

— Üzme tatlı canını, Allah'a güven, Fâtıma'ya lâayık ol. Fâtıma seni mahzun edecek değildir. Lâkin sen kaderine razı olmasını bil.

Huveylid cevap vermedi. Yine içine kapanıp sessizliğin denizinde yüzmeye başladı. Kulaklarında bahçedeki insanların sesi uğulduyor, şâirlerin yakıcı mısraları içine damla damla düşüyordu.

Bir şâir mânâ vadilerinden kapı açmıştı, söyledikleri can sazının teline mızrap gibi dokunuyordu:

*Hayat ki dönen bir dolap.
Ve çözülen bir makara.*

*Defterimde günâh-sevâb,
Nasibim girmek mezara.*

*Ömür, hep koşar ecele.
Biter kandillerin yağı.*

*Günleri bir bir hecele,
İşte ömrün son durağı.*

*Gençlik ki, bir günlük süstü,
Açılmıştı çiçek çiçek.*

*Gitti emekler yüzüstü,
Geldi çattı büyük gerçek!...*

*Bir lâhza, bir alev gibi.
Akmada canım ebede,*

*Görüldü kuyunun dibi,
İşte atım son seferde!...*

Huveylid, bu mısraların âhengine öyle dalmıştı ki, köle Esvet'in yanına geldiğini bile duymamıştı.

Esvet ak ak dişlerini göstererek efendisine seslendi:

— Efendim, efendim, hekime sizi istiyor!...

Huveylid ancak o zaman dalmış olduğu âlemden uyandı ve yüzü birden aydınlandı:

— Fâtıma kurtuldu mu yoksa?

— Öyle zannediyorum, efendim!...

— Yâni tam olarak bilmiyorsun, öyle mi?

— Tam bilmiyorum. Sadece kadınların sevinç çığlıklarını duydum.

Huveylid hemen koştu, kapıdan bir rüzgâr gibi girdi ve merdivenleri tırmanmaya başladı. Hekime kadın merdiven başında durmuş kendisini bekliyordu. Huveylid gülümsedi:

— Müjde saati geldi mi, ey hekime?

Ebe kadın iki elini açtı ve dedi:

— Ey yiğit adam, önce ellerimi doldur, ondan sonra müjdeni al!...

Huveylid hemen kadife kesesini çıkardı, kadının avucunu para ile doldurdu:

— Şimdi söyle hekime!...

Ebenin gözleri yuvalarının içinde dönüp durdu, sonra da Huveylid'in yüzüne dik dik baktı:

— Âh, dedi, âh!... Sen bir arslan yavrusu bekliyordun. Fakat ben bir kara gözlü ceylân buldum Fâtıma'nın koynunda.

Huveylid sapsarı kesildi. Ne bir adım ileri atabiliyor, ne de bahçeye dönmeyi becerebiliyordu. Donup kalmıştı.

Bu haber dalga dalga bahçeye de ulaştı.

Erkekler güröl güröl konağa doldular. Asil ve soyluların âdetiydi bu. Bir çocuk dünyaya geldi mi evvelâ büyükler ve yakınlar görür, babayı, dedeyi tebrik ederlerdi.

Henüz Fâtıma'nın erkek mi, yoksa kız mı doğurduğunu bilmiyorlardı. Sadece Huveylid biliyordu bu gerçeği.

Misafirler bir başka odaya alındı. Kendilerine şerbetler ikram edildi. Şimdi herkesin gözü kapıdaydı. Huveylid de sırtını duvara dayamış, gözlerini kapamış düşünüyordu.

Bir müddet sessiz ve sakın oturup bekleştiler. Sonra Huveylid'in babası sesini yükseltti:

— Hani bebeğimiz? Getirsinler de biz de görelim!...

Herkesi bir heyecan kasırgası sarmıştı. Gözler dikkatle açılmış ve kapıya dikilmişti. Odanın kapısı yavaş yavaş açıldı, İnci isimli cârîye bir buğu gibi kapıdan içeri süzöldü. Kucağında ipeklere sarılmış bir bebek tutuyordu. Getirip Esed'in kucağına koydu. Esed sordu:

— Erkek mi, kız mı?

Cârîye başını eğdi:

— Sıhhatli, güzel, ağır bir kız?

Esed'in yüzü buruş buruş oldu. Kucağında tuttuğu bebeğe hiç bakmadı bile. Cariyeye geri verdi minicik bebeği ve ayağa kalkıp yürüdü:

— Kabul ettim, dedi; Fâtıma iyi ve asil bir kadındır. Bu ocağı tütürecek oğullar da getirecektir.

Şimdi konağın içi çılgınlarla inleyip duruyordu. Kimi seviniyor, kimi de üzülyordu.

Varaka, Huveylid'in koluna girip kulağına fısıldadı:

— O büyük kudretin takdir ettiğine razı olmadın mı yoksa?

Huveylid başını salladı:

— Olmaz olur muyum?

— O halde, küçük kızına ne isim vermeyi düşünüyorsun?

— Bu işi sana bıraktım, yâ Varaka!...

Varaka'nın yüzünde görülmemiş bir ışık pırıldadı:

— Öyle ise, dedi; ben bir isim düşünüyorum.

Huveylid atıldı:

— Nasıl bir isim?

— Hatice.

— Güzel! Gerçekten beğendim. Umarım Fâtıma da beğenir.

— Fâtıma bize karşı çok saygılıdır. Ve bu ismi de sevecektir.

Onlar böyle fısıldaşırken bütün erkekler de bahçeye çıkmışlar, yine zevk-ü safa âlemlerine başlamışlardı. Herkes kendi âleminin denizinde yüzüp duruyordu. Artık Huveylid, Fâtıma'nın odasına gidebilir, kendisini tebrik edebilirdi.

Çılgınca eğlenen insanlar arasından süzülüp Fâtıma'nın kapısına vardı ve kapıyı hafifçe tıkırdattı. Zeyneb kapının eşiğinde belirdi, cıvı cıvı sesiyle çağırdı:

— Tatlı ablam, Huveylid geliyor!...

Fâtıma yatağın içinde kıpırdanır gibi oldu, kara kara gözlerini kapıya dikti. Huveylid sert adımlarla Fâtıma'ya doğru yürüdü ve eğilip alnından öptü Fâtıma'yı:

— Kurtuldun, yâ Fâtıma!... Çocuğumuz da güzel ve sıhhatli...

Fâtıma kurumuş dudaklarını dili ile ıslatıp konuşmaya çalıştı:

— Kurtuldum, fakat senin beklediğini veremedim!... Kader böyle imiş yâ Huveylid!...

Huveylid şefkatle baktı hanımına ve ellerini saçlarında gezdirdi bir zaman.

Zeyneb kucağında tuttuğu mini mini bebeği Huveylid'e uzattı:

— Ne şeker şey! Sanki bir içim su!... Huveylid şefkatle uzattı ellerini bebeğine.

Aldı, öptü öptü. Mini mini yanaklarını okşadı bir zaman. Sonra Fâtıma'nın yatağına uzatıp ikisini seyre daldı ve dedi:

— Ana-kız birbirinize ne kadar da benziyorsunuz!...

Hepsi gülüştüler. Fâtıma kara gözlerini Huveylid'e dikip sordu:

— Gerçekten sevindin mi, yâ Huveylid?

— Hem de ne kadar, yâ Fâtıma!...

Bu sırada kapının dışında köle Esvet'in sesi duyuldu:

— Yâ Huveylid! Babanız sizi bekliyor!...

Huveylid Fâtıma'ya vedâ edip bahçeye indi.

Çılgınca eğlenen misafirler Huveylid'i görünce görülmemiş bir alkıştıır kopardılar. Bu alkışlardan konağın her tarafı inleyip duruyordu. Evdeki kadınlar bile pencerelere koşmuşlar, başlarını uzatıp ne oluyor diye bakıyorlardı.

Huveylid başı önde babasının huzuruna vardı. İhtiyar Esed gözlerini Huveylid'e dikti:

— Oğlum!... Kızına ne isim vereceksin?

Huveylid hafif bir sesle mırıldandı:

— O işi Varaka yapacaktır!...

— Peki!... Sen misafirlerimize bir şeyler demeyecek misin?

— İzniniz olursa derim!...

— Hiç durma, ne diyeceksen çabuk söyle!...

Bunun üzerine Huveylid misafirlerinin tam ortasında ayakta dimdik durdu ve tane tane konuştu:

— Bizi Yaratan'a hamd ederim! O'nun takdir ettiğine de razı olurum. O ki, bizi kendi evinin etrafında toplamış, bütün nimetlerini kucağımıza bol bol dökmüştür. O'nun bu nimetleri sayesinde şurada rızıklanıp duruyoruz.

Şimdi dünyamıza bizden bir parça olan bir can daha geldi. Hem de kız olarak geldi. Bu kız sayesinde çölün bütün karanlık âdetlerini tepelemeyi ümid ediyorum. Kız benim kızım, benim bir parçam. O halde, ona karşı sevgim denizler gibi coşkun olacaktır.

Belki içinde beni kınayanlar, ayıplayanlar olabilir. Bunu da hoş görürüm. Çünkü çölün vahşeti Mekke'nin üstüne bir kâbus gibi çökmüş bulunuyor. Bu kan içen canavarın zehirli dişlerini Hakk'ın yardımı ile kıracağız.

Ey Kureyş'in asilleri!... Yiyiniz, içiniz, eğleniniz! Sizi selâmlarım!

Hemen bir alkıştır koptu yine. Bu alkışlar arasından bazı sesler de kulaklara çarpıp yankılar yapıyordu:

— Varaka, Huveylid'i de kendine uydurmuş!... Huveylid, bir Mekkeli gibi değil de rahipler gibi konuşuyor!...

Bu sözler Varaka'nın kulaklarına da çarptı. Varaka oturduğu yerden kalktı ve bahçenin ortasına yürüdü, etrafını saran insanlara bir göz attı:

— Ey insanlar, dedi; görüyorum ki içinizde Varaka'nın varlığından rahatsız olanlar var. Varaka hiçbir zaman putların gölgesinde yaşamadı. Bundan sonra da yaşamayacak. Huveylid'in gönlüne bir ışık düşmüşse buna sevinmeniz lâzımdı. Ceddiniz İbrahim'in ismini ne çabuk unuttunuz? Nerde İsmail, İshak, Ya'kub, Güzel Yûsuf? Nerde babasız Hak Peygamber İsâ (aleyhisselâm).

Ben bir bekleyiş içindeyim. Bütün insanlığı bu vahşet zindanından kurtaracak bir nebî gelecektir. Ve o nebî, bu beldeden zuhur edecektir. Öyleyse, sizler de bu müjdecî ve Rahmet Peygamberi istikbâl için hazır olun!...

Hazır olun!... Zira o nebî, kız çocuklarını diri diri toprağa gömmek vahşetini gösteren sizleri gözü yaşlı birer ceylân yavrusuna döndürecek.

Kalabalığın içinden biri ayağa fırladı ve avaz avaz bağırdı:

— Ey Varaka, rahipler gibi vaaz etmeyi bırak da bebeğe ne isim koydun onu söyle!... Hem burada bizim neşemizi de kaçırma. Esed de torununun ismini öğrenmek için çırpınıyor.

Varaka: “Susun!” diye bağırdı.

Herkes sesini kesti. Gözlerini ve kulaklarını açıp dikkat kesildi. Varaka'nın dudakları usul usul kıpırdadı:

— Yâ Huveylid, içeriden bebeği alıp gelsinler!...

Biri koşup içeri seslendi, bebek yeşil ipeklere sarılmış, cârîye İnci'nin kucağına verilip bahçeye gönderilmişti. İnci, seke seke yürüyen bir âhu gibi kapıdan çıktı. Bembeyaz entariler içinde salına salına yürüdü. Kaşları yay, kirpikleri de ok gibiydi. Âlemde öyle şaşılacak bir güzeldi ki, bütün gözler ona dikildi. Bir alev gibi kıvrıla kıvrıla Varaka'nın yanına kadar geldi ve mini mini bebeği ona uzattı:

— Al, işte Fâtıma'nın kara gözlü ceylânı!...

Varaka, bebeği kucağına aldı, ipekler içinde gülümseyen bebeğe baktı, baktı. Sonra da alnına bir öpücük kondurdu ve haykırdı:

— Ey Kureyş'in asil ve soyluları! Huveylid'in bu kızının ismini “*Hatice*” koyuyorum!... Umulur ki, âlem kadınlarının sultanı olur ve Kusay neslini devam ettirir!...

İhtiyar Esed hemen ayağa kalktı, bastonunu sıcak kumlara vura vura konuştu:

— Güzel söylersin ey Varaka, ben de öyle olmasını isterim. Bu küçük sultânın şerefine iki köle azâd ediyorum!...

Bahçede yeni bir alkış tufanı koptu. Herkes, ama herkes ihtiyar Esed'i alkışlıyordu.

Babasının bu hareketi Huveylid'i de sevindirmişti. Tatlı bir aydınlık yüzünde benek benek belirdi.

Câriye İnci, bebeği alıp tekrar annesine götürdü. Bahçedeki erkekler yine kendi âlemlerine dalıp her şeyi unuttular.

Gün boyu devam eden eğlenceler gece de sürdü. Hatta birkaç gün böylece geçip gitti.

Huveylid'in konağı arı kovanı gibi uğultular içinde çalkalanıyordu. Mekke halkının hemen hemen hepsi günlerce akın etmişti bu konağa. Herkes Fâtıma'yı tebrik ediyor, ileride nice oğullar vereceğini ve Huveylid'in ocağını tütüreceğini, Kusay'ın neslini devam ettireceğini söylüyordu.

Bu tecellîden Huveylid de memnundu. Yüzü hep gülüyor, gönlünde bir pınar çağlıyordu sanki.

“*Ey pınar, derin pınar, gönlümdür yerin pınar*” diye düşündüğü de oluyordu...

TARİH

Küçük Hatice'nin şimdi doğum tarihini verebiliriz. Şu hâle göre Fil Vak'ası'ndan 15 sene evvel, yâni 556 senesinde dünyaya gelmiş oluyor. Demek ki, âlemlere rahmet olan Sonsuzluk Nebîsi'nin Dünyâ'ya teşrif etmelerine 15 sene var.

Karanlık dünyanın göklerini infilâk ettirecek büyük tecellîden henüz kimsenin haberi yok.

Küçük Hatice'nin doğumu hemen herkesi sevindirmişti. Sevinmeyen sadece Huveylid'in kardeşi Amr'dı...

Amr, çölün bütün karanlığını gönlüne doldurmuştu... O, kız çocuklarını sevmiyordu. Onları kendilerine sürülen bir leke olarak

görüyordu. Kız değil mi sık boğazını, bir taşın dibine göm, evinden, ocağından uzak tut!...

Küçük Hatice elden ele bir sevgi çiçeği gibi dolaştıkça Amr da içini yiyip duruyordu.

Bir gün babası Esed'in huzuruna çıktı:

— Baba, baba, dedi; bir kıza bu kadar alâka göstermek nedir?

İhtiyar adam gözlerini Amr'a dikti:

— Kız da olsa o benim soyum, benim kanım!... Bu sebeple gönlüm ona ısındı. Sen de gönlünü hoş tut, ey Amr!...

Amr öfkeyle kapıyı vurup çıktı:

— Seni de büyülemişler ey baba!...

İhtiyar baba şaşkın şaşkın Amr'ın peşinden bakakaldı...

Zaman ırmağı sonsuza doğru bir su gibi akıp gidiyordu. Küçük Hatice günden güne daha da güzelleşiyor ve büyüyordu. Aylar, haftalar, günler, seneler birbiri ardınca akıp gitti. Nazlı cariyeler küçük Hatice'nin etrafında birer yelpaze gibi kanat çırpıyorlar. Fâtıma ve Huveylid de saadetten uçacak gibi oluyorlardı. Bu küçük kız onları daha da birbirine bağlamış, sevgi düğümlerinin üstüne bir düğüm daha vurmuştu...

Bu sevgiler, saadetler, neşeler içinde aradan üç yıl daha geçmişti. Küçük Hatice yürümüş, konuşmaya başlamış, anne babasının etrafında bir kelebek gibi dönüp durmuştu.

Zeyneb de iyice boy vermiş, bir servi gibi uzamıştı. O kadar tatlı bir güzelliği vardı ki, gönülleri bir şahin gibi avlıyordu. Aya benzeyen yüzünü bir gören olsa, gecede miyim, yoksa gündüzde miyim? diye düşünürdü. Onun yüzünü görüp de gönül yüzünü o aya çevirmeyen kimse yoktu. O gönüller incisinin kaşlarını kim görse o sevgiliye gönlünü kurban ederdi.

Bu servi boylu Zeyneb, küçük Hatice'nin bütün hizmetlerine bakar, bir an ondan ayrı kalmazdı.

Hatice'yi alır, evin bahçesine çıkar, hurma ağaçlarının gölgelerinde saatlerce ninniler söylerdi ona. Mini mini yavru da onun sevgisine gülücüklerle karşılık verirdi.

Bir gün yine bahçeye çıkmışlardı. Güneşin altın huzmeleri ağaçların dalları arasından kumların sinesine işliyordu. Zeyneb, küçük küçük taşlardan evler yapmış, Hatice'yi oynatıyordu.

Bu hâli uzaktan gören Varaka bir tatlı hisle dolup taşı. Sonra yavaş yavaş yürüyüp bahçe kapısından içeri girdi, Zeyneb'le küçük Hatice'nin başına dikildi. Onlar o kadar dalmışlardı ki, Varaka'nın geldiğini bile fark edemediler. Varaka bir müddet onları seyretti, sonra seslendi:

— Selâm size küçüklerim!...

Zeyneb'in güzel yüzü benek benek kızardı. Küçük Hatice hemen koştu, Varaka'nın kucağına atıldı.

Varaka, Hatice'nin ipek saçlarını tel tel okşadı. Sonra eliyle yanağını tutup başını havaya kaldırdı:

— Nasılsın benim güzel yavrum? diye sordu.

Küçük Hatice yeni yeni öğrendiği kelimelerle cevap vermeye çalıştı:

— İyi, iyi, çok iyiyim!...

— Seni okutmamı ister misin?

— Elbet isterim.

— Öyle ise çabuk büyümeye bak.

— Ne kadar?

— Zeyneb gibi...

Fâtıma pencereden başını uzatmış onlara bakıyordu. Varaka'nın Hatice ile bir şeyler konuştuğunu görünce o da indi bahçeye.

— Oo! dedi; muhabbetinizi kıskandım, yâ Varaka!...

Hatice bir kuş gibi annesinin kucağına uçtu ve hemen boynuna sarıldı. Fâtıma'nın kara gözleri sevinç yaşlarıyla doldu birden, içini dökmek istiyordu:

— Ey Varaka, dedi; saadetimin, sevincimin bozulmasından endişe ediyorum!...

Varaka hayretle baktı Fâtıma'ya:

— Neden o, yâ Fâtıma?

— Hatice'ye bir kötülük erişmesinden korkuyorum.

— Hatice'nin elini, ayağını, kaşını, gözünü sen mi yaptın?

— Hâşâ! O nasıl söz?

— Öyleyse, onu Yaratıcı'ya havale et...

— Sihirbazların, kâhinlerin kötü bakışlarından içim titriyor.

— Kaderin ipleri onların elinde değil, yâ Fâtıma!...

— Evet, onların elinde değil...

— Hatice'nin geleceği ile ilgili düşüncelerim var.

- Nedir onlar?
- Ona bildiklerimi öğretmek istiyorum.
- Çok sevinirim, yâ Varaka...
- O halde anlaştık.
- Evet!...

Fâtıma sevinç ve saadetle doldu bir anda. Zaten ne vakit Varaka ile sohbet etse gönlüne ışıklar inerdi mavi göklerin derinliğinden. Göklerin deste deste nûrlar indireceği günün de yakın olduğunu Varaka'dan duymuştu ilk defa...

O güne erebilecek miydi? O saadet bahşeden Son Nebî'nin mübarek yüzünü görebilecek miydi?...

Bir an derin düşüncelere daldı Fâtıma. Nar çiçeğine benzeyen yüzü yine pembeleşmişti. Zülüfleri yine kıvrım kıvrım olmuştu. Nergis gibi gözleri pırıltılarla dopdoluydu. Yüzünde nokta nokta elmaslar oynayıyordu.

Varaka, Fâtıma'nın yüzünde gezinen saadet çizgilerini fark etti:

— A temiz kadın, a işve fidanı, dedi; gözlerinde pırıltılar görmedeyim, yüzünde de Ay gibi bir parlaklık. Bunun sebebi ne ola?...

Fâtıma'nın inciler saçan dudakları hafif hafif kıpırdadı:

— Derinlere daldım, ey bilgin adam, ey Arabın iftihar! Senin bahsettiğin o rahmet peygamberin ne zaman geleceğini düşündüm. Acaba ondan bir ışık, bir nûr, bir pırıltı bize isabet edecek mi? Benim gönül fidanım Hatice o cihan sultanına erebilecek mi?...

Varaka'nın yüzü de birden aydınlandı. Fâtıma'nın düşünceleri, söz ve edası, içine alevden bir damla olup düşüvermişti. Demek ki Fâtıma da hidâyet penceresinden bakabilecekti.

Sesine tatlılık ve yumuşaklık vererek tane tane konuştu:

— Yâ Fâtıma, o devlete biz erebilecek miyiz bilemem. Ama Hatice mutlaka erecektir. Allah'ın izniyle o günler uzak değildir. Gönlümde öyle bir ümid ışığı var ki, neredeyse O'nu görecekmış gibi hislerle doluyorum!...

Bu sırada küçük Hatice sıcak kumlar içinde oynayıp duruyordu. Komşuların çocukları da gelmişti bahçeye. Çocukların şen şakrak sesi bir musikî gibi kulaklarda yankılar yapıyordu. Fâtıma mutluydu artık. Güzel kızı bir kudret fidanı gibi günden güne büyüyor, tatlı, berrak bir yüze sahip oluyordu.

Varaka da bir zaman seyretti çocukların kumlar içinde yuvarlanışını. Sonra da Hatice'ye seslendi:

— Küçük Hatice, küçük Hatice!...

Hatice hemen koşa koşa geldi, etekleri sıcak kumlarla dolmuş, mini mini elleri ateş gibi olmuştu.

Varaka onun saçlarını okşadı:

— Güzel çocuk, çabuk büyü!... Ben sana vedâ etmeye geldim. Uzun bir yolculuğa çıkıyorum. Geri dönüşümde seni kocaman bir kız olmuş olarak bulmalıyım!...

Hatice kıs kıs güldü:

— Koskocaman bir kız, öyle mi?

— Evet, kocaman bir kız?

— Pekâlâ!...

Varaka, Hatice'yi alnından öpüp vedâlaştı. Birkaç gün sonra Yemen'e gidecekti. Zaten Mekke erkekleri kervanlarla sık sık ticaret maksadiyle Şam'a, Yemen'e, Basra'ya giderlerdi. Çaresiz Varaka da gidecekti...

Küçük Hatice yine arkadaşlarıyla oyuna başladı...

Akşam olmuş, gecenin kara perdesi Mekke'nin üzerine inmişti. Sokaklarda ayak sesleri vardı. Belli ki herkes evine dönüyordu.

Huveylid ile Fâtıma da odalarına çekilmişler konuşuyorlardı. Küçük Hatice, Zeyneb'in yanında oynayıp duruyordu. Huveylid:

— Fâtıma, dedi; Hatice'yi o kadar sevdim ki, erkek çocuklarım olsa belki böyle sevemezdim. Bu kızda bir hal, bir edâ, bir başkalık var.

Fâtıma tatlı tatlı gülümsedi:

— Ama erkek olmasını arzu etmiştin bir zaman.

— O zaman artık gerilerde kaldı, yâ Fâtıma!...

— Beni mutlu ettin, yâ Huveylid!...

Onlar böyle saadet içinde konuşup dururlarken sokak kapılarının şiddetle yumruklanmasıyla yerlerinden hopladılar. Dışarıda biri vardı ve kapıyı yumrukluyordu:

— Yâ Huveylid, yâ Huveylid!...

Huveylid pencereye koştu, kapıda biri vardı ama karanlıkta kim olduğu belli olmuyordu, içeriden beri seslendi:

— Kim o? Ne istiyorsun?

Dışarıdaki adam haykırdı:

— Benim, Hişam bin Zeyd!...
— Ne var, ne oluyor?
— Çabuk silâhlan, üç beş arkadaş bir olup gidiyoruz. Seni de aramızda görmekten neşe duyacağız.
— Bu saatte nereye gidiyorsunuz?
— Yanımıza gelince öğreneceksin.
— Sizin yaptığınız çocukluk. Gece vakti silâhlanıp nereye gidilir?
— Şimdi Ay tepeler ardından başını uzatır ve yıldızlar bize yoldaş olur.

Huveylid çaresiz aşağı indi. Adamı fikrinden vazgeçirmek için epeyce uğraştı. Ne var ki Hişam, Huveylid'i bırakacak gibi değildi. Huveylid tekrar yukarı çıktı, Fâtıma'ya ve küçük Hatice'ye vedâ edip hemen silâhlandı.

Hatice, kara gözlerini hayretle açmış babasına bakıyordu. Bir taraftan da:

— Gitme cici baba, gitme, diye diller döküyordu.
Fâtıma da bir mânâ verememişti bu hâle.
— Yâ Huveylid, gitmesen olmaz mı? diyecek oldu. Ne var ki, Huveylid artık kararını vermişti.

Silâhlarını kuşandı, atına atlayıp Mekke sokaklarında gözden kayboldu. Fâtıma ile mini mini Hatice Huveylid'in ardınca bakakaldılar.

Dört, beş atlı Ay ışığında Arafat dağı istikâmetinde gidiyorlardı. Gecenin serin rüzgârı bir nûr meltemi gibi gönüllerini okşayıp duruyordu. Bir hayli gittiler. Sabaha yakın bir vadide atlarından inip istirahatata geçtiler. Sabah serinliğinde kalkacaklar ve ceylân avına çıkacaklardı.

Herkes atını bir yere bağlayıp kumların üzerine uzandı. Az sonra derin uykunun kollarında buldular kendilerini.

Sabah olmuş, güneş ak tepelerden başını uzatmıştı bile. İlk uyanan Huveylid oldu. Gözlerini ovuşturarak etrafa baktı. Uzakta dolu dizgin at koşturarak gelen biri vardı. Arkadaşlarını ayağı ile dürttü:

— Uyanın ey ceylân avcıları!... Galiba bizi avlayacak biri geliyor!...
Huveylid'in arkadaşları bir ok gibi yerlerinden fırladılar ve ellerini kılıçlarına attılar:

— Ne oluyor, basıldık mı, yâ Huveylid?

Huveylid bir kahkaha attı:

— Korkak avcılar sizi!... Madem yüreğiniz yok, gece vakti niye yola çıkarsınız?

Bu sırada uzaktaki atlı da dolu dizgin onların yanına geldi, onları tepeden tırnağa şöyle bir süzdükten sonra tekrar geldiği yönde atını rüzgâr gibi uçurdu.

Avcılar bu işe bir mânâ verememişlerdi. Atlarına binmeye hazırlanıyorlardı ki, bir toz bulutunun göklere yükseldiğini fark ettiler. Dikkat kesilip baktıklarında birçok atlının deli gibi at sürerek gelmekte olduğunu gördüler.

Huveylid bir taşın üstüne sıçradı ve:

— Arkadaşlar, dedi; galiba ceylân avımız başladı. Hazır olun!...

Az sonra gökleri inlete inlete haykıran atlılar etraflarını çeviriverdi. İçlerinden biri ilerleyip karanlık fikrini açıkladı:

— Ey ahbablar!... Atlarınızı, pusatlarınızı ve keselerinizi istiyoruz!... İtiraz edeniniz var mı?

Huveylid güldü:

— A beyzadem! Canımızı bağışlamanız ne büyük âlicenaplık, buyurun, hepsi sizin olsun!...

Soyguncular Huveylid'in alay ettiğini anlayamamışlardı. Dikkatsizce atlarını sürüp yanaştılar. Huveylid ve arkadaşları şimşek hızıyla atlarına atladılar ve haykırdılar:

— Alın işte, alın!...

Ve kılıçlar havaya inip kalktı birkaç defa. Feryatlar yükselmeye başladı her taraftan. Avlayalım derken avlanan soyguncular birer birer kumların üzerine döküldüler. Kurtulanlar da dörtnala çöllere doğru açıldılar.

Huveylid hırsını alamamıştı:

— Dişimize göre bir av çıkmayacak mı? diye kederlendi ve atını mahmuzlayıp vadilerin derinliğine doğru sürdü.

Mekke'den epeyce uzaklaşmışlardı. Gide gide bir dere kenarına vardılar. Hafif bir su sızıntısı vardı. Tek tük de hurma ağaçları göze çarpıyordu. Atlarından inip su içtiler ve yine yârenliğe başladılar.

Bir tavşan, bir keklik ve birkaç kuş avlamışlardı gün boyu. Şimdi güzel bir istirahati hak etmişlerdi. Tam sırtlarını bir taşla verip uzanacaklardı ki, atlar huysuzluk etmeye ve kulaklarını oynatmaya başladı. Dikkat kesilip baktılar etrafa.

İşte ileride dere kenarında ceylânlar otluyordu. Ne güzel bir talihti bu.

Huveylid sevinçle yerinden fırladı:

— Ayağımıza gelen kismete bakın! diye haykırdı ve hemen yayını gerdi, oku birden koyverdi. Ok havada vızıltılar çıkararak uçtu ve ceylânlardan birinin omzuna gömüldü. Peş peşe birkaç ok daha atıldılar ve iki ceylânın çığlıklar atarak yuvarlandığını gördüler. Hişam bir kartal gibi uçtu dere boyuna. Peşinden Huveylid de yetişti.

Kara gözlü ceylânların gırtlığına bıçakları gömdüler ve onları cansız yere serdiler. “Şu talihe bakın!” diye gülüştüler.

Huveylid saadettele el çırpı:

— Asıl benim evdeki küçük ceylânım beni özlemiştir. Haydi hemen yola çıkıyoruz!...

Ceylânlarını atlarına yükleyip yola koyuldular. Bir zaman sıcak kumlar üstünde at koşturdular. Çölde, bir yamacın eteğinde üç beş çadırdan ibaret bir topluluğa rastladılar. Koyun sürüleri etrafa yayılmış, develer, atlar, inekler oraya buraya nokta nokta serpilmişti.

Kadınlardan bazıları kuyudan su çekiyor, bazıları koyun sağıyor, bazıları da küçük çocuklarını hoplatıyordu.

Çölün erkekleri de bir çadırın gölgesinde toplanmış konuşuyorlardı. Bu manzara Huveylid’in hoşuna gitti:

— Âh, dedi; Hatice de burada olsa da temiz bir hava alsa, kana kana taze süt içse.

Hişam, Huveylid’e takıldı:

— O halde hiç durma, kızcağızı buraya getir!...

Çadırlardan en büyüğüne doğru at sürdüler. Çadırın kapısında elleri kılıçlarının kabzasını tutmuş iki genç nöbet tutuyordu. Anlaşılan bu çadır kabile reisinin çadırıydı. Atlarından indiler ve gençlere el uzattılar:

— Merhaba delikanlılar!... Misafir kabul eder misiniz?

Gençlerden biri ateş ateş yanan gözlerini Huveylid’e dikti:

— Hayırlı misafirse evet, değilse hayır!...

— Hayırlı olmaya gayret ederiz delikanlı!...

— O halde reisimize haber vereyim!...

Genç nöbetçi çadırın perdesini aralayıp içeri seslendi:

— Velinimetim! Misafirleriniz var. Kabul buyurur musunuz?

Orta yaşlı, uzun boylu, esmer tenli bir adam hemen kapıda belirdi:

— Buyurunuz, içeri giriniz, atlarınıza delikanlılar bakar!...

İçeri girip çadırın bir köşesine oturdular. İçerisi gerçekten güzel döşenmişti. Hiç de çöl adamının yapacağı işler değildi gördükleri manzara.

Zemin üzerine pırıl pırıl kilimler serilmiş, sedirler İran halıları ile örtülmüş, çadır direklerine renk renk ipekler ve kadifeler asılmıştı.

Adam el çırpıtı:

— Ey Velid, misafirlerimize şerbet getir!...

Köle olduğu anlaşılan Velid elinde şerbet sinisi ile geldi ve misafirlere çanaklar dolusu şerbet sundu.

Huveylid kabile reisine teşekkür etmek istedi:

— Size çok teşekkür ederiz. Misafirperverliğiniz gönlümüzü fethetti. Bu ııssız çölde böyle bir çadır bulacağımızı hiç düşünmemiştik. Bize isminizi ve kabilenizin ismini lütfeder misiniz?

Reis:

— Hay hay, dedi; ismim Enes, kabilemize de Saad kabilesi derler. Şu tepenin arkasında da köyümüz vardır. Bazı günler köyden çıkar bu çadıra, sürülerin yanına gelir ve gönlümü eğlendiririm. Köyümüz buradan daha güzeldir.

Huveylid gülümsedi:

— Yâ Enes, dedi; üç yaşında bir kızım var. İsterim ki böyle bir yerde temiz hava alarak büyüsün ve gelişsin. Size getirsem kızımı kabul eder misiniz?

— Niçin olmasın dostum. Getir, hiç vakit kaybetme.

— O halde anlaştık değil mi?

— Evet, anlaştık!...

— Şimdi müsaade ederseniz köyünüzü gidip görelim ve oradan Mekke'nin yolunu tutalım.

— Pekâlâ. Kölem size köyü ve evimizi gösterecektir. Sizi orada bekleyeceğim.

— Avladığımız ceylânlardan birini size hediye ediyoruz. Kabul ederseniz memnun oluruz.

— Böyle bir hediye kabul edilmez mi? Kabul ettim, çok teşekkür ederim!

— Haydi hoşçakal! Bir hafta sonra burada olurum zannediyorum.

— Güle güle gidiniz!...

Huveylid ve arkadaşları atlarına atladılar ve köyün yolunu tuttular. Bir hayli yol aldıktan sonra da köye vardılar.

Köy gerçekten güzel bir yerdeydi... Hurma ağaçları, üzüm bağları ve başka meyveler de vardı burada. Suyu da bol ve temizdi, havası ise Mekke ile kıyaslanamayacak kadar hoştu. Hâsılı, bütün güzelliği kendinde toplamış bir köydü bu. Belki de çölün bir incisiydi.

Huveylid, arkadaşlarına takılmak istedi:

— Yâ Hişam! Bu defaki avımız gerçekten avların en güzeli oldu. Hem ceylân avladık, hem de küçük Hatice'ne barınacak bir yer bulduk.

Hişam bir kahkaha attı:

— Yâ Huveylid, sen hiç başka bir şey düşünmez misin? Hatice, Hatice!... Neredeyse uykunda da Hatice diye sayıklayacaksın.

— Hoşuna gitmedi mi yoksa?

— Bir kız için değmez!

— Ama nasıl bir kız? On tane oğula bedel.

— Yok, yok!... Oğulun yerini hiçbir kız dolduramaz!

— Gevezeliği bırak da atını mahmuzla. Bir an önce Mekke'ye varmalıyız.

Atlarının başını Mekke istikâmetine çevirip rüzgâr rüzgâr uçmaya başladılar. Vakit de ikindiye biraz geçmişti, neredeyse akşamın karanlığı tepelere çökecekti.

Hiç konuşmadan bir zaman at sürdüler. Sonra tepelerinde vahşî kuşların çığlıklarını duyup başlarını kaldırdılar. Gördükleri manzara şaşırtıcıydı.

Kan kokusunu alan çölün koca kartalları tepelerinde uçuyordu. Neredeyse saldırıya geçeceklerdi. Huveylid yayını gerdi, bir ok aldı eline ve şiddetle koyverdi oku. Kuşlar birden dağıldılar, çığlık kopararak uzak tepeler üstüne kondular.

Biraz sonra yine havalanıp atlıların peşine takıldılar. Bu tâ gün batışına kadar sürdü.

Gün batmış, gecenin kara perdesi cihan denilen bu toprağın üstüne inmişti. Huveylid biraz sonra evinde olacaktı Mekke'ye girmişler, ağır ağır ilerliyorlardı.

Karanlıkta, karanlık fikirli adamlar dolaşıyordu caddelerde yine. Sarhoşun biri bir taş üzerine sızıp kalmış, elindeki içki küpü devrilmiş, üstü başı bir leş hâlini almıştı.

Biraz ileride bir başkası bir kadını sürükleye sürükleye batakhanelerden birine götürüyordu. Kadının ağzını bir bezle sıkı sıkıya bağlamıştı. Zavallı sadece çırpınıyor, fakat ses çıkaramıyordu.

Bu manzaralar Huveylid'i tiksindirdi. Hemen o güzel köyün hayâli gözlerinin önünde billurlaştı:

— Hatice'mi oraya bir an evvel götürmeliyim. Artık evlerinin önüne gelmişti. Arkadaşlarından ayrıldı ve doğruca konağın kapısına yürüdü.

O sırada konağın balkonunda kendisini bekleyenlerin olduğundan bile haberi yoktu. Fâtıma, Zeyneb ve küçük Hatice balkona çıkmışlar Huveylid'in yolunu gözlüyorlardı. Huveylid'i ilk gören Zeyneb oldu:

— Abla, abla!... Bak Huveylid geliyor!...

Fâtıma heyecanla atıldı:

— Hani, nerede?

— İşte, işte! Atından indi, kapıyı açıyor!...

Fâtıma hemen kendini merdivenlerden aşağı attı. Aceleyle indi ve sokak kapısını açtı:

— Yâ Huveylid, dedi; beni meraktan çıldırtacak mısın? İki gündür neredeydin?

Hatice de merdiven başına durmuş çığlık atıyordu:

— Cici baba, cici baba, neredeydin?

Huveylid bir hamlede merdivenleri tırmandı ve Hatice'yi kaptığı gibi havaya kaldırdı, kucağında sıkıca tutup saçlarını okşadı:

— Geldim işte güzel yavrum!...

— Ne getirdin babacık?

— Kara gözlü ceylânıma bir âhu getirdim!...

— Güzel mi?

— Senin kadar güzel...

Evde birden bir kaynaşmadır başladı. Huveylid'in ihtiyar babası da sofada kandillerin ışığı altında oturuyordu. Bastonunu yere vura vura seslendi:

— Yâ Huveylid, iki gündür neredeydin?

Huveylid başından geçenleri kısa kısa anlattı. Sonra da Hatice hakkında vermiş olduğu kararı açıkladı:

— Baba, müsaaden olursa küçük Hatice'yi havası temiz, suyu güzel, insanları iyi bir oymağa götüreceğim. Bu defaki avımız

gerçekten kazançlı oldu. Çünkü bir kabilenin reisi ile tanıştım ve ondan hoşlandım. Bizi bekliyor.

İhtiyar Esed başını esefle salladı:

— Ben Hatice'nin ayrılığına dayanabilir miyim? Bu çocukta bambaşka bir hâl var. Onu öyle seviyorum ki, bütün günlerim onunla neşe içinde akıp gidiyor.

— Hatice'nin iyiliği için ayrılığına katlanmalıyız.

— Fâtıma da razı mı?

— Henüz haberi yok.

— O razı ise mesele kalmaz.

Bu sırada sofraya geldi, herkes sofranın etrafında halka oldu. Tatlı bir sohbetle yemeklerini yiyip birer birer odalarına çekildiler.

Tabii ki Fâtıma ile Huveylid de baş başa kalmışlardı. Huveylid gönlünden geçenleri Fâtıma'ya açmak istiyordu. Ama bunu nasıl yapacağını bilemiyordu.

Küçük Hatice sedirin üzerinde tatlı bir uyku halindeydi. O kadar güzel bir duruşu vardı ki, Huveylid dayanamadı, oturduğu yerden kalkıp Hatice'nin başucuna vardı, altın gibi pırıldayan saçlarını usul usul okşadı. Hatice'nin yüzü de bir çiçek kadar güzeldi. Huveylid kendini tutamadı, içinde bir şeyler kıpırdandı:

— Ey işve fidanı, ey gül-i bağ-ı edâ, dedi, ben senin aşk derdini bir ömür çekeceğim. Sen öyle şaşılacak bir güzelsin ki, ne desem ondan ilerisin!...

Fâtıma, Huveylid'in bu hâline gülerek bakıyordu. Ne olmuştu Huveylid'e böyle? Neler de söylüyordu şu gece vakti. Merakla sordu:

— Ey feyiz sabahının eri, evimin direği!... Yiğitlik, erlik defterinin serlevhası!... Nazlı kuşlardan haberler mi aldın, gönül Kâbesinden inciler saçışın nedendir?

Huveylid, mini mini Hatice'yi bir müddet seyrettikten sonra Fâtıma'nın sorusunu cevaplandırdı. Daha doğrusu Fâtıma'nın yanına geldi, gözlerini onun gözlerine dikti, baktı, baktı. Bir şeyler arıyordu o kara gözlerde. Belki bir ümid ışığıydı aradığı.

— Ey can meclisimin mumu, dedi; Hatice için düşündüğüm bir şeyler var.

Fâtıma ak çiçekli bir dal gibi titredi:

— Neler düşünüyorsun, ey Huveylid?

— Onu Saad oymağına götürmeyi düşündüm. Havası temiz, suyu bol, insanları iyi. Üstelik sürüleri de var. Bol bol süt içer küçük Hatice.

— Nasıl emanet edebilirim ki bir damla çocuğu ellere? Hem hasretine dayanabilir miyiz?...

— Onun geleceğı için bu fedâkârlığı yapmalıyız.

— Ondan ayrı kalmaya tahammül edemem ki. Yâd ellerde tek başına ne yapsın küçük bir kız?...

— Zeyneb'i de götürürüm beraber, ikisi bir arada olunca gariplik çekmezler.

— İşte bu olabilir, yâ Huveylid!... Fakat gideceğı yer, nasıl bir yer?

— Çok güzel bir oymak. Saad oymağı. Bütün güzel huyları kendinde toplamış bir kabile. Yiğitlik, erlik defterinin serlevhası, kabilelerin başı ve yücesi. Hurma ve üzüm bahçeleri, suları derinlerde kaynayan kuyular, ovalar, sivri taşlar değil de, inci taneli yumuşak kumlardan meydana gelmiş bir ova. Giydikleri gökyüzünün aydın güneşi, içtikleri hurma ezmesinin tatlı şerbeti. Konuşmaları ney gibi içe işleyen bir çığlık. Gülüşleri sabahlar kadar aydın.

— Yâ Huveylid, öyle güzel anlatıyorsun ki, beni bile heveslendirdin. Beraber gidip gelsek olmaz mı?

— Olur, tatlı kadının!...

— O halde şimdi istirahatımıza bakalım, sabah olur olmaz hazırlıklara başlarız.

Hatice'nin anne ve babası böylece kararlarını vermiş, yataklarına uzanmışlardı. Gecenin serin rüzgârı pencereden içerilere kadar süzülüyor ve küçük Hatice'nin güzel yüzünü okşayıp geçiyordu.

Huveylid uyku esnasında bir rüya gördü. Konağın bahçesinde kocaman bir ağaç boy verdi. O kadar dal budak saldı ki, dalları ufukları kaplıyor, meyvelerinden bütün insanlar yiyordu. Hem o kadar çok bir meyvesi vardı ki, sepetlerle, küfelerle taşındığı halde yine de bitmiyordu.

Bahçenin bir köşesinden de ırmaklar çağlıyordu. İnsanlar kovalarını, küplerini bu ırmaktan dolduruyor, kuşlar, kuğular içiyor, ördekler bir tarafta vak vak diye yüzüyordu.

Irmağın kaynadığı yerde ise küçük Hatice duruyordu. Suları avuçluyor, sonra etrafa serpiyordu.

Etrafını yeşiller giyinmiş güzel kızlar sarmıştı. Onun başında bir kelebek gibi dönüyorlardı.

Huveylid bu rüyaların denizinde yüzerken sabah da olmuştu. Fâtıma erkenden kalkmış, güneşin doğuşunu seyretmiş, içini aydınlatan ışıklarla tekrar odaya dönmüştü.

Huveylid'in başucuna varıp seslendi:

— Yâ Huveylid, sabah oldu, güneş yükseldi. Sen hâlâ derin uykunun kollarındasın. Bu ne hâl?

Huveylid, alnına biriken terleri silerek gözlerini açtı ve hayretle Fâtıma'nın yüzüne baktı. Sonra da:

— İrmak hani, insanlar ne oldu? diye mırıldanmaya başladı. Fâtıma da merak etmişti, sordu:

— Ne ırmağı, ne insanı, yâ Huveylid?

Huveylid ancak o zaman rüya gördüğünü anladı ve hepsini bir bir Fâtıma'ya da anlattı.

Fâtıma çırpınan bir alev gibi heyecanla onu dinliyordu. Bu rüyanın hayra alâmet olduğunu bildi.

— Yâ Huveylid, dedi, Hatice'nin bahtı açık. O oymağa gitmesi de iyi olacak. Ümid ediyorum ki, âlem kadınlarının içinde bir inci gibi pırıldayacak.

Bu arada Hatice de kalkmış, Zeyneb'le oynayıp duruyordu. Huveylid ve Fâtıma bu hâle sevindiler ve Zeyneb'e seslendiler:

— Zeyneb, Zeyneb!...

Zeyneb bir tüy kadar hafıftı bugün. Rüzgârda uçan yapraklar gibi oda kapısından içeri süzüldü:

— Buyurunuz tatlı ablam!...

Fâtıma, Zeyneb'i yanına oturttu ve saçlarını okşadı. Zeyneb irileşen gözlerle ona bakıyordu.

Fâtıma kelimelerin üzerine basa basa konuştu:

— Ey can incim, tatlı Zeyneb'im! Hatice ile sizi Saad oymağına götürmek istiyoruz. Orada iki-üç sene kalacak, temiz hava alacaksınız ve iyice büyüyeceksiniz. Ne dersin, bu fikrimize katılıyor musun?

Zeyneb'in iki gözü birden çeşmeye döndü:

— Âh, dedi; sizden uzaklarda nasıl yaparım ki?

— Ama Hatice de olacak yanında. Üstelik sen Hatice'ye bakacaksın. Seni ne kadar sevdiğini bilirsin küçük Hatice'nin. O işve fidanını tek başına bırakırsak gariplik çöker güzel gönlüne.

— Hatice için her şeye katlanırım. Ne var ki, gideceğimiz yer nasıl bir yerdir bilemiyorum.

O zaman Huveylid söze karıştı:

— O diyarın bülbülleri, sözler düzen, sözler söyleyen dudu kuşumdur. Yeşillik deniz gibi dalgalanmaktadır. Güller damlatan, kokular saran her fidan, sanki Tuba ağacından bir daldır. Her yanda sular fışkıran kuyuları vardır. Bahçelerinin çiçekleri de, Ay yüzlüler gibi gülüp durur. Öyle bir diyarda can meclisi sevinçlerle mâmur olur.

Zeyneb kızın güzel yüzü birden nokta nokta elmaslarla pırıldadı. Huveylid'in anlattıkları o kadar hoşuna gitmişti ki, ak çiçekli bir söğüt dalı gibi sallandı ve dedi:

— Benim küçük dünyama öyle bir kapı açtınız ki, artık o diyarı arzu eder oldum. Hatice de yanımda olacağına göre seve seve giderim. Siz tatlı canınızı hiç üzmezsiniz.

Fâtıma, Zeyneb'i kendine doğru çekti ve kollariyle sıkıca sardı. Bir müddet öylece kaldılar. Sonra da hiçbir şey konuşmadan kalktılar. Herkes yepyeni bir heyecanla dolmuştu bugün. Hemen hazırlıklara başladılar. Huveylid'in konağı yine arı kovanı gibi uğulduyordu, mahalle çocukları gelmiş, Hatice'nin etrafında halka olmuştu. Oyunlar oynanıyor, şiirler söyleniyor, defler çalınıyordu. Cariyeler birer yelpaze gibi dönüp duruyordu her köşede.

Bu şenlikler tam bir hafta boyu sürdü. Nihayet Hatice'nin gideceği gün geldi.

KÜÇÜK KERVAN

Sabahın erken saatlerinde Mekke'den bir kervan hareket etmişti. Bu küçük bir kervandı. Üç, beş atlı; üç, beş deve ve birkaç kişiden ibaretti. Kafilenin önünde geyik bacaklı ve kartopu alınlı bir atın üstünde genç ve yiğit biri vardı. Bu Huveylid'den başkası değildi.

Kafile vadilerin derinliğine doğru açılmış yavaş yavaş ilerliyordu. Çölün yakan, kavuran, eriten sıcağı henüz başlamamıştı. Güneşin ateşten okları da taşların sinesini delmemişti daha.

Develer kum denizinde tatlı bir ahenkle akıp gidiyordu. Sıcak her tarafı damla damla eritinceye kadar yol aldılar. Nihayet bir menzile vardılar.

Burası küçük küçük evleri olan bir köydü. Beyaz beyaz çadırlar da kurulmuştu köy meydanına.

Hurma ağaçları yeşil kollarını uzatmıştı gökler boyu. Koyun sürüleri dağılmıştı benek benek her yamacın dibine. Beyaz entariler içinde evlerinin önünde çocuklarını oynatan kadınlar da vardı. Süt satan genç kızlar da yol boyuna dizilmişti.

Huveylid'in kafilesi burada biraz mola verdi. Gölge bir yerde gün batışına kadar oturdular, su ve bol bol süt içtiler. Güneşin güzel gözlerine akşamın kızılığı çökünce de tekrar yola revan oldular.

Gün batmış, gece çölün her tarafına bir şemsiye gibi karanlığını salmıştı. Biraz sonra gökyüzünün aydın ışığı ay doğacaktı. Şimdilik fezânın derinliklerinde yıldızlar göz kırpyordu.

Çölün ve gecenin bu manzarası Zeyneb'in pek hoşuna gitmişti. Hatice tahtirevan içinde, Zeyneb'in kucağında tatlı bir uykuya dalmıştı.

Gece boyu çölde ilerlediler. Kâh vahşî hayvanların ulumalarını duydular, kâh ateş böceklerinin yanıp sönen ışıklarını seyrettiler. Gün ak tepeler ardından başını uzatırken de Saad oymağına vardılar. Huveylid, bir tepenin eteğine kurulan Saad oymağını uzaktan görünce neşeye haykırdı:

— İşte Saad oymağı göründü!...

Atını mahmuzlayıp rüzgâr rüzgâr uçurdu. Kafile de ardınca akıp gitti. Nihayet oymağın içine girdiler ve kabile reisinin kapısına dayandılar:

— Tak, tak, takk!...

İçeriden kalın bir ses duyuldu:

— Kim o?

Huveylid kendisini tanıttı:

— Mekke'den geliyoruz. Huveylid bin Esed'im.

Kapı hemen açıldı. Eşikte upuzun boyu ile kabile reisinin kölesi belirdi:

— Buyurunuz. Efendime haber vereyim!...

Dışarıdaki sesleri Enes de duymuştu. Kalkıp kapıya kadar geldi ve Huveylid'in boynuna sarıldı:

— Hoş geldin dostum!... Ceylânının tadını hâlâ ciğerimin zarında hissediyorum!...

Misafirler küçük ve güzel bir odaya alındı. Hurma liflerinden yapılmış yastıklar vardı sedirler üstünde. Yerler çimenler gibi yeşil

halılarla kaplıydı. Duvarlar beyaz topraklarla badana edilmiş, gümüş gibi parlayan bir hâle getirilmişti.

Ceylân derilerinden yapılmamışlar de bir harika idi.

Zeyneb kara gözlerini açmış etrafı süzüyordu. Bakışları bir tatlı bakıştı ki, kabile reisnin bile hoşuna gitti:

— Yâ Huveylid, dedi; bu çöl lâlesi de kim?

Huveylid gülerek:

— Gönül incim, diye cevap verdi.

Hatice ve Zeyneb böylece Saad oymağında ilk günlerini geçirmeye başladılar. Sevmişlerdi bu yeri ve bu kabile reisini.

İki gün sonra Huveylid ve Fâtıma Mekke'ye dönmek üzere yola koyuldular. Fakat Fâtıma'nın Hatice'den ayrılışı biraz zor oldu. Öyle bir hisle çağıldı ki, Huveylid'in bile gözleri yaşardı.

Fâtıma şu incileri saçıyordu gönül dudaklarından:

— Ey can meclisimin mumu, ey işve fidanım!... Bu ayrılık gam, keder vericidir. Gönülümün içine bir amansız kıvılcım düştü. Ay yüzlü yavrucağım, söyle, bu tecelliye ağlayıp inlemekten başka çare var mı? Akıl şahini şimdi uçmak hevesindedir. Lâkin gönül hep bu çölün derdiyle inleyip duracaktır. Gönül çok kere çırpındı, kıvrandı; bu ayrılık tarlasına binlerce tohum ekti. Toprağında yetişen cevheri de şimdi elinden çıkardı.

Susamış toprağa hayat pınarından sular saçtım. Lâleyi de, gülü de sonbaharın amansız kucağına döktüm.

Vakit ayrılık vaktidir. Gel göğsümün üstünde bir an başını dinle, gönülümün cihanına bir an nazar et.

Bu acı inleyiş Hatice'yi de, Zeyneb'i de gönülden yaraladı. Son defa koşup Fâtıma'nın boynuna sarıldılar. Bir zaman öylece kaldılar. Nihayet Huveylid'in gür sesi duyuldu:

— Yâ Fâtıma, çocuklarla çocuk olma, kendini topla, gidiyoruz!...

Kervan hemen harekete geçti; Huveylid, Hatice'yi alnından öpüp yola koyuldu.

Hatice ile Zeyneb çırpına çırpına el salladılar ve kervan gözden kayboluncaya kadar bakıp durdular. Kervan vadiler boyu akıp gitti ve bir gece vakti Mekke'ye vâsıl oldu...

Saad oymağı yeni bir günün ışıklariyle aydınlanmıştı yine bu sabah. Bahar rüzgârına sinisini açan güller gibi Hatice de gönülünü

açmıştı yaprak yaprak. Aradan üç sene geçmişti. Büyümüş, serpilmiş, bir servi gibi olmuştu. Yüzünde de bir tatlı güzellik vardı ki, ayın ondördü zannederdi gören göz.

Güzellik göğünün en yücesine varmış bir güneşti sanki. Sabah yeli onun zülüflerinden misk kokusu elde ediyordu. Yaşı da 7 olmuştu.

Zeyneb de 15 yaşını doldurmuş bulunuyordu. O da bir kudret fidanıydı.

İşte böyle bir günün sabahıydı. Kuşlar ötüyor, kuzular meliyor, köy halkı bahçelerine ve işlerine gidiyordu.

Hatice ile Zeyneb bahçede oturmuşlar tatlı tatlı konuşuyorlardı. Uzakta, vadinin derinliğinde köye doğru gelen bir kervan vardı. Kervanı ilk gören de Hatice olmuştu. Yerinden kalkıp bir çığlık attı:

— Abla, abla!. Bir kervan, bir kervan!...

Zeyneb'in yüreği göğsünden dışarı fırlayacak gibi oldu. O da heyecanla haykırdı:

— Evet, kervan!...

Onların sesine Enes de koştu, elini alnına götürüp ufuklara baktı. Gerçekten bir küçük kervan kendilerine doğru geliyordu. Kızları sevindirmek için avaz avaz bağırdı:

— Huveylid, Huveylid geliyor!...

Bu çığlık Hatice'nin gönlüne bir tatlı alev gibi düştü. Daha bir lâhza durabilir miydi? Hemen kendisini köyün taşlı yollarına attı, koşuyor, koşuyordu. Zeyneb de hem koşuyor, hem de Hatice'ye sesleniyordu:

— Dur Hatice, dur!... Bir yerin sakatlanacak!...

Fakat onu dinleyen kimdi. Nihayet kervandakiler de kendilerine doğru koşan kızı görmüşlerdi. İlk anda bu işe bir mânâ veremediler. Daha doğrusu kendilerine koşan kızın kim olduğunu bilemiyorlardı. Gözlerini dört açıp baktılar, tanıdık biri olamazdı bu. Hatice'nin bu kadar boy vereceğini düşünmüyorlardı bile. Ne var ki, Hatice babasını daha uzaktan görür görmez tanımıştı. Çığlık ata ata koşuyordu:

— Babacığım, babacığım!...

Huveylid atını dörtnala sürdü. Ve bir hamlede küçük kızın yanına vardı. Hemen kendisini attan yere attı ve haykırdı:

— Sen misin tatlı Hatice'm?

Hatice kollarını açıp babasının kucağına atıldı:

— Benim ya, benim!...

Huveylid'in göz pınarlarından iki damla yaş düştü. O kadar sevinmiş, o kadar heyecanlanmıştı ki, neredeyse yere düşüp kalıverecekti.

Bu arada Zeyneb de nefes nefese geldi. Yüzü bir narçiçeği gibi kızarmıştı. Nergislere benzeyen kara gözleri buğulanmıştı; kendisini Huveylid'in kollarına attı:

— Hoş geldiniz, velinimetim!...

Huveylid, şaşırıp kalmıştı. Çünkü Hatice de, Zeyneb de onun hayâl ettiği gibi değildi. O kadar boy vermişler, büyümüşler, güzelleşmişlerdi ki, şaşırmakta haklıydı.

Kervan yine ağır ağır yoluna devam etti. Tâ ki Enes'in evine varıncaya kadar.

Enes büyük bir saadetle karşıladı misafirlerini. Köleler, hizmetçiler, cariyeler hep seferber oldular. Huveylid'in şerefine güzel bir ziyafet verildi. Huveylid de Mekke'den getirdiği hediyeleri ev sahibine takdim etti ve teşekkürlerini bildirdi.

Saad oymağında üç gün kalan Huveylid, Hatice ve Zeyneb'i yanına alarak Mekke'nin yolunu tuttu.

Enes, kendilerini bir konaklık yola kadar takip etti, ayrılık vakti geldiğinde herkesle kucaklaştı. Hele Hatice'den ayrılışı bir başka âlem oldu. Koca adam çocuklar gibi ağlıyordu. Hatice'yi o kadar sevmiş, ona o kadar alışmıştı ki, bir türlü ayrılmak istemiyordu. Sanki gönlü kan kesildi, kan gölü dalgalandı.

— Ey benim can Yûsuf'um, diye kucakladı Hatice'yi. Sonra da gözyaşlarını göstermemek için hemen atını sürdü.

Hatice de hayretten dudaklarını ısırıp duruyordu.

Kervan vadiler boyu akıp gitti ve bir gece vakti Mekke'ye vâsıl oldu.

Gece mavilik cenneti göklerin yıldızlariyle pırıl pırıldı. Ay da fezânın derinliklerinde altın bir sini gibi dönüp duruyordu. Tatlı bir rüzgâr Huveylid'in konağının pencerelerini yalayıp geçiyordu. Fâtıma akşamdan beri yatmamış, pencerenin önüne oturmuş göklere, yıldızlara, Ay ışığına ve yollara bakıyordu.

Ne vakte kadar böyle bakıp durduğunu kendisi de bilemiyordu. Ancak uzaklarda ayak sesleri duyunca daldığı âlemden kurtulabildi. Hemen evin balkonuna çıktı ve etrafı dikkatle süzdü. İleride köşe başında bir kaynaşma vardı. Ama pek iyi görünmüyordu. Bekledi,

yüreği göğsünden dışarı çıkacak gibi atıyordu. Gecenin karanlığında gölgeler oynaşıyordu. Sesler daha da yakından gelmeye başladı. Fâtıma'da artık ne sabır kalmıştı, ne bir nefeslik takat. Gecenin karanlığına bağırarak istiyordu:

— Ey gece, karanlığını kaldır üstümden! Neredesin ey felekleri aydınlatan güneş? Neredesin, bahçelere bahar rüzgârları hediye eden gündüz? Neredesin, dağ eteklerine yıldız gibi goncalar serpen ışık?

Fâtıma çırpınan bir alev gibi kıvrım kıvrım olmuştu gece vakti. İşte bu haller içinde yanıp dururken uzaktaki gölgelerin kendi evlerine doğru geldiğini gördü. Bir müddet daha dikkatlice baktı. Atları, develeri fark etmişti artık. Kendisini hemen sokağa atmak istiyordu. Odadan bir rüzgâr gibi çıktı, merdivenleri üç-beş atlayarak sokak kapısına koştu ve kapıyı ardına kadar açıp sokağa attı kendini. Hem koşuyor, hem de “*Hatice, Hatice!*” diye çığlık atıyordu.

Fâtıma'nın çığlığını ilk duyan Huveylid olmuştu. Atından inip o da koştu sokak ortasına. Baktı ki Fâtıma nefes nefese geliyor. Önüne bir duvar gibi durdu ve dedi:

— Ey gece yıldızı, ey gönlümün ışığı! Nedir bu hâlin, nereye gidiyorsun? Gece vakti sokakta işin ne?...

— Hani Hatice'm, hani Hatice'm?

Annesinin sesini Hatice de duymuştu. Bir kuş gibi uçtu gece vakti. Karanlıkların kalbini delen bir ışık gibi geldi anne kucağına, anne ile kız iki denizin birbirine kavuşup kaynaşması gibi dalgalandılar bir anda...

Huveylid de şaşırıp kaldı bu işe:

— Şu cihanda ne güzel bir kaynaşma, diye söylendi.

Mavi gecelerin derinliği Huveylid'in konağında bir tatlı nağme olmuştu şu anda. Yepyeni bir kaynaşma vardı evin her odasında, her bucağında.

Kandiller yakılmış, köleler, cariyeler birer pervane gibi dönüp durmuştu seher çağına kadar.

Hatice odasına çıkarılmış, bütün ev halkı gelip kendisini hasretle kucaklamıştı. Hatta, doğduğu anda kendisini istemeyen amcaları bile şimdi başucunda çırpınan bir gönül gibiydiler. Bütün gece böylece şenliklerle geçip gitti. Sabah olur olmaz da Hatice'nin çocukluk arkadaşları konağı doldurdular. Bunlar arasında *Atik* isminde bir erkek çocuk vardı.

Hatice'nin büyüleyici güzelliği herkesi mest etmişti. Amcasının oğlu Varaka da gittiği Yemen'den dönmüş, nice zaman kendisinden ayrı kalmıştı.

Bir öğle üzeri Varaka kapıda göründü. Elinde bir paket vardı, Hatice hemen kapıya koştu:

— Yâ Varaka, dedi; kaç yıl oldu görüşmeyeli?

Varaka gözlerini hayretle açmış bu işve fidanına bakıyordu. O bile 4 sene içinde Hatice'nin bu kadar boy vereceğini, bu kadar serpileceğini hayâl edememişti.

— Ey yeni yetişmiş gonca, dedi; çemen kuşlariyle beraber terennüm mü etmedesin? Bu edâ, bu güzellik sana hangi göklerin yıldızlarından hediye edildi? Cihan toprağına çiy tanesi gibi mi düştün, yoksa gonca gibi toprağından mı yetiştin?

Ey gönlüm, ey gönlüm, bu denizde ne inciler vardır. Ey gönlüm, hayat sırrını işte bu inciden öğren.

Hatice atılıp Varaka'nın ellerini öptü. Varaka da onu alnından öptü ve elindeki paketi ona uzattı:

— Al yâ Hatice, bu paketi senin için tâ Şam'dan, peygamberler diyarından getirdim!...

— İçinde ne var?

— Senin gibi bir inciye ancak ebediyyet incisi getirilir. İçinde elmas renkli inciler ve bir de ceylân derisine yazılmış kitap.

— Çok teşekkür ederim. Fakat, kitabı ne yapacağım?...

— Sana giderken söz vermedim mi, seninle bu kitapları okuyup hakikati bulmaya çalışacağız. Biz İbrahim Halilullah'ın dini üzereyiz. Putlara tapan sapıklar gibi olamayız. Gelecek peygamberin özlemini içimizde bir ömür boyu çekeceğiz.

Varaka ile Hatice'nin bir hayli zamandır kapının eşiğinde konuşup durduklarını gören Fâtıma pencereden seslendi:

— Yâ Hatice. Varaka'yı eve alsana.

— Geliyoruz, merak etme anneciğim!...

Ve merdivenleri tırmanıp üst kata çıktılar. Varaka'ya şerbet sundular. Zeyneb de gelip bir köşeye oturdu. Varaka şaşkın gözlerle onu da süzdü bir zaman. Ne kadar da büyümüş, güzelleşmişti Zeyneb kız.

Bundan sonra Varaka sık sık Hatice'nin yanına geldi. Ona bilmediklerini öğretti. Onu bir sultan gibi yetiştiriyordu. Hatice de

anlatılanları büyük bir hazla dinliyor, güzel yüzü narçiçekleri gibi kızarıyordu.

Zaman yılları kovaladı. Gece ile gündüz bir makas gibi ömür kumaşlarını kesip biçti. Ne var ki, hiç kimse bu gidişin farkında bile değildi. Ömürler vahşet zindanında ve cehaletin pençesinde çırpına çırpına toz olup gidiyordu...

AKIP GİDEN SENELER

Kimbilir güneşin tepeler ardından bu kaçınıcı doğuşu idi. Kapkaranlık bir gece bitmiş, yeni bir gün daha başlamıştı. Bugünün diğer günlerden pek farkı yoktu. Mekke, yine aynı Mekke, sıcak yine aynı sıcaktı. İnsanlar yine aynı çılgın insanlardı.

İşte sabahın erken saatlerinde binek taşının üstünde kafası bedeninden koparılmış bir ceset duruyordu. Cesedin üzerinde koca koca kuşlar dönüyor, kartallar kanat çırparak inip gagalarıyla bu cesedi didik didik ediyorlardı.

Sokaklarda akıp giden insanlar hiçbir şey olmamış gibi neşeyle nâra atıyorlardı.

Nihayet iki köle taş üzerinde kokmaya başlayan cesedi ayaklarından tutup sürüye sürüye alıp götürdüler. İleride, şehrin bitiş noktasında bir kuyu vardı. Susuz, çerçöple dolmuş bir kuyu. Kokmuş cesedi tepe üstü bu kuyuya atıldılar ve üzerini sivri taşlarla doldurdular. Sonra da şarkı söyleye söyleye şehre döndüler.

Hatice konaklarının balkonuna oturmuş şehrin manzarasını seyrediyordu. Biraz evvel gördüğü manzara yüreğine mızrak mızrak oturmuştu. İnsanlığın yaradılış gayesi bu olamazdı. Bir böceğin, bir arının, bir sivrisineğin, bir karıncanın bile kendilerine göre vazifeleri ve gayeleri vardı. İnsan nasıl gayesiz olurdu? O insan ki, eşref-i mahlûktu. O insan ki, Yüce Allah, her şeyi onun emrine vermişti. O insan ki, onun için cennet yaratılmıştı. O insan ki, onların içinde büyük bir âlem gizliydi. O insan ki, gökler ülkesinin güzel meleklerini bile gölgede bırakırdı. O insan ki, güzellik cihanının yegâne sultanıydı.

Hatice narçiçeği gibi kızaran tatlı bir yüzle hep bunları düşünüp duruyordu. İşte tam bu anda çocukluk arkadaşı *Hâle bin Nabbaş* sokağın öbür ucunda gözüküyordu. İkisinin de yaşları hemen hemen aynı idi. Aradan seneler geçmiş, Hatice 14 yaşına ayak basmıştı.

Hâle de o yaşlardaydı. Zeyneb kız da çoktan gelin olmuş, *Halid* isminde bir gençle evlendirilmişti. Şimdi sıra Hatice'ye gelmişti.

Hâle, tozlu ve taşlı sokakları ağır ağır yürüyordu. Düşünceliydi bu sabah. Başı da öndeydi. Ayakları birbirine dolaşa dolaşa Hatice'lerin konağının önüne kadar geldi ve Hatice'ye el salladı:

— Yâ Hatice, bahçeye inmek istemez misin? Seninle konuşmak istiyorum!...

Hatice, Hâle'yi iyi tanıyordu. Hâle, Temim kabilesindendi. Asıl adı *Mâlik'ti*. Terbiyeli ve asil bir gençti. Çocuklukları bir arada geçmişti. Nice tatlı hatıraları vardı o günlerin. Bir gün bahçede oynarken Hâle hurma ağaçlarına tırmanmış ve Hatice'ye yeşil hurmalar vermişti. Tam ineceği zaman ayakları kaymış ve tepesi üstü kızgın kumların üzerine düşüp bayılıvermişti. Üstelik başı da yarılmış, yarısından pınar gibi kanlar fışkırmıştı. Hatice onu dizine yatırmış, bembeyaz entarisinin eteklerini yırtıp yarasını sarmış, sonra da babasına haber vermişti.

O günler şimdi Hatice'nin gözlerinin önünde billûrlaşı-vermişti. Hemen Hâle'ye cevap verdi:

— Bekle yâ Mâlik, geliyorum!...

Göklere süzülen bir buğu gibi odasından dışarı süzülüverdi Hatice. Merdivenleri üçer beşer atlayarak aşağı indi ve çırpınan bir gönülle kapıdan seslendi:

— Mâlik, Mâlik!...

Mâlik hemen cevap verdi:

— Gel, ey Hatice, hurma ağacının yanındayım!...

Hatice beyaz entarisinin eteklerini yelpaze gibi uçurarak Mâlik'in yanına vardı. Narçiçeğine benzeyen yüzünde nokta nokta bir ışık belirmişti:

— Yâ Mâlik, dedi; hoş geldin!

Mâlik'in masum çehresinde mahcubiyetinin çizgileri gezindi, başı önde ve gözleri yerde:

— Hoş bulduk, diye kekeledi.

— Niçin başını kaldırmıyorsun, gözlerini benden kaçırıyorsun, ey Mâlik? Çocukluk arkadaşından utanıyor musun yoksa?

— Öyle de denebilir!

— Sebep?

— Sebebi gönlümün içinde saklı. Hiç kimseye de açmadım bugüne dek. İznin olursa sana açılmak istiyorum, ey çocukluk arkadaşım Hatice!...

Hatice bu söz üzerine çiçek çiçek güldü:

— Beni meraklandırдың, at şu gönlündeki sırrı dışarı.

— Gönlümdeki bu incinin yere düşüp kırılmasından korkuyorum. Bilmem ki nasıl karşılırsın?...

— Çocukluk arkadaşına güvenemiyor musun?

— Güvenmesem gelir miydin hiç?

— E, öyleyse içindeki gizli hazineyi dışarı dök!

— Önce şu hurmanın altına oturalım. Yüreğimin küt küt atması biraz sâkinleşsin. Sonra bu dilimin üzerindeki düğüm çözülür.

Hurma ağacının gölgesine karşılıklı oturdular. Mâlik'in gözleri yine yerdeydi. Hatice dikkat kesilmiş Mâlik'in ağzına bakıyordu. Dudaklarından dökülecek kelimeleri dinlemeye hazırdı.

Nihayet Mâlik usul usul dilini oynattı:

— A Hatice, dedi; yalnız kaldığımı biliyorsun. İsterim ki hayatımı biri ile paylaşayım.

Hatice merakla atıldı:

— Düşündüğün biri var mı?

— Var ya.

— Uzakta mı, yakında mı, çöl kızı mı, şehirli mi?

— Yakında.

— Ben tanıyor muyum?

— Hem de nasıl tanıyorsun, içini, dışını, hâlini, edasını ve bütün varlığını nokta nokta biliyorsun.

— Beni meraklandırдың. Kim bu talihli kız? Gerçekten sen diğer gençlere benzemezsin, terbiyeli ve dürüstsün.

— Teşekkür ederim ey Hatice!... Şimdi gönlümde bir ümid ışığı yanmış bulunuyor.

— Ama soruma hâlâ cevap vermedin. Kim bu kız?

— Çocukluk arkadaşım Hatice!...

Hatice, Mâlik'ten böyle bir şey ummuyordu. Hiç de aklına gelmemişti bugüne dek. Ay'a benzeyen yüzü birden yakut gibi kızardı. Göz pınarları iki damla yaş döktü eteklerine. Bir zaman sessizce oturdular. Sonra Hatice kara kara gözlerini Hâle'nin yüzünde gezdirdi ve dedi:

— Ey Mâlik, seni kaybetmekten korkarım. Çünkü seni kardeşim gibi severdim ben.

Mâlik'in dilinin düğümü çözülmüştü artık. Tane tane konuştu:

— Ama kardeşim değilsin, çocukluk arkadaşımsın. Hiç kimseye ısınamadım, ancak seninle mesûd olacağımı biliyordum. Sen benim için gecesi olmayan bir gündüzsün. Bu aydınlığı, bu ışığı arzu ediyorum hep.

—.....

— Niçin susuyorsun a Hatice? Yoksa benim bilmediğim biri mi var?

— Hayır!

— Şu anda benim canım tuzaklara düşmüş bulunuyor. Bu tuzağın dişlerini senin sevgin kıracaktır. Sevineyim mi, ey Hatice?

— Böyle bir şey düşünmemiştim. Hele çocukluk arkadaşım Hâle'den hiç beklemiyordum bunu. Henüz evlenmek kararında da değildim.

— Pınarımın suyu, gecemin yıldızı, bahçemin çiçeği olmak istemezsen seni zorlamam ey Hatice.

— Biliyorum, biliyorum da bu sebeple teklifine hayır diyemiyorum. Beni bu işe zorlayan senin güzel ahlâkın ve dürüstlüğündür, ey Mâlik!

— O halde sevineyim mi?

— Sevin, ey çocukluk arkadaşım Mâlik!

Mâlik oturduğu yerden kalktı, kumların üzerinde üç-beş defa zıpladı ve ellerini Hatice'ye uzattı:

— Ey canımın içinden bana şiirler söyleten Hatice, sana teşekkür ederim. Bir ömür boyu kanat açıp başucunda uçmak isterdim. Şu anda o kadar derin bir hisle çağlıyorum ki, ne anlatsam da gönlümün çırpınışını dindirsem bilemiyorum.

— Aklına geleni anlat ki açılasın ey Mâlik!

Mâlik, Hatice'nin karşısına oturup bir müddet düşündü, sonra gözlerinde tatlı bir alev belirdi:

— Bir hikâyeye anlatmamı ister misin, Hatice?

Hatice kuşlar gibi cıvıldadı:

— Elbet isterim. Hemen başla.

Mâlik başladı hikâyesine. Hatice onu büyük bir dikkatle dinliyordu.

— Vaktiyle bir hükümdarın Ay gibi güzel bir kızı vardı. Onu görüp de gönlünü kaptırmayan az bulunurdu.

Yanağı kâfur gibi bembeyazdı, saçları misk gibi simsiyah. Âb-ı Hayatın dudağı, onun dudaklarına susamıştı sanki. Güzelliğinin bir zerresi görünse akıl bile akılsızlıktan başını taşlara çalardı. Şeker bile, dudağının lezzetini bilseydi utanır, erir, kendisinden geçerdi.

Bir gün oradan bir yoksul geçiyordu. Birdenbire gözü, o aydın Aya ilişti. Hükümdarın güzel kızı bir top inci gibi duruyordu.

Elinde bir ekmek parçası vardı yoksul adamın. Onu da biri acıyıp vermişti zavallıya. O Ay yüzlü dilberin yüzünü görünce elindeki ekmek düşüverdi.

Kız, o yoksulun bu hâline bakıp güldü, ateş gibi yürüdü. Yel gibi esip geçti. Kızın gülüşünü de görünce yoksulun gözleri damla damla akmaya başladı. Âdetâ gözlerinden kan ırmakları boşandı.

Elinde yarım bir ekmek, bedeninde yarım bir can vardı. Ne o yarım ekmek kalmıştı artık, ne o yarım can. Ne gece kararı vardı, ne gündüz. Ağlayıştan, yanıştan söz söylemeye mecali bile kalmadı zavallı yoksulun. Bu deritten canı da çıkmıyordu bir türlü. O yarım canla yıllarca bu aşkın pençesinde inledi.

Kızın hizmetçileri işi anladılar. O sitemkârların hepsi de yoksulun başını mum gibi kesmeye karar verdiler.

Bu halden kız da haberdar oldu. Zavallı yoksulu gizlice çağırıp:

— A yoksul adam, dedi; senin gibi birisinin bana eş olmasına imkân yok. Sana kast ediyorlar, başını uçuracaklar, kapımda durma, hemen kaç, canını kurtarmaya bak!...

Yoksul adam bulut gibi yaş döken gözlerini kıza dikti de dedi ki:

— Ey eşsiz güzel! Ben, seni görüp sarhoş olduğum günden itibaren canımdan el yudum zaten. Benim gibi yüzbinlerce can, senin cemâline her ân feda olsun!...

Madem ki beni kestirecek, hiç acımayacaksın?... Peki ama o zaman bana niçin güldün?

Kız narçiçeği gibi yüzünü işvelerle açtı da:

— A hünersiz, dedi; senin bir şeyden haberin yok. Sana niye güldüm, biliyor musun? Senin yüzünü görünce adamın güleceği geliyor. Ama yüzüne gülmek, sana yüz vermek hatâdır.

Ve bir duman gibi yoksul adamın önünden çekilip gidiverdi. Adam, akılsız başını taşlara vura vura oracıkta ecel şerbetini içti. Bir hiçti zaten, yine bir hiç olup gitti!...

Hatice oturduğu yerden kalkıp bir iki adım attı ve tekrar geri döndü:
— Ey Mâlik, dedi, güzel şeyler anlatırsın. Ama bu hikâyeyi niçin anlattın merak ettim doğrusu?...

Mâlik cevap verdi:

— Ey Hatice, işte beni de o yoksul adam bil. Karanlık dünyamı sen aydınlatacaksın. Eğer senden hayırlı bir cevap alamasaydım bütün ömrümce bedbaht olacaktım.

— Ben de öyle düşündüm, ey Mâlik!...

— Bizim bu kararımıza baban, annen, yakınların razı olur mu?

— Babam, annem beni kırmazlar. Amcalarım Amr ile Nevfel ise biraz naz ederler. Çünkü beni esen yelden, uçan kuştan kıskanıyorlar. Taliplerim çıktıkça kara kara düşünürler, içleri titrer.

— Öyleyse işimiz zor!

— Hayır, hayır! Onları Varaka yola getirir.

— Ey temiz, pâk ve derin Hatice! Hiç kimsede olmayan meziyetler hep sende cem edilmiş, içimi aydınlattın yine bugün. Tıpkı çocuklukta olduğu gibi. O zamanlar da hep sen aydınlattırdın beni.

— O günler bir rüya gibi akıp gitti, şimdi yeni bir dünyanın eşiğindeyiz, ey Mâlik!

— Ben gönlümü ümitlerle doldurarak gidiyorum, sen de yakınlarınla görüş ve kara dünyama ışık ol.

— Güle güle ey Mâlik!...

Mâlik, Hatice'nin yanından sevinçler ve saadetler içinde uçarak gitti. O kadar sevinmiş, o kadar neşelenmişti ki, kendisini bir kuş kadar hafif hissediyordu.

O gözden kayboluncaya kadar Hatice ardınca bakıp durdu. Sonra da koşa koşa odasına çıktı. Hatice'deki değişikliği ilk fark eden annesi olmuştu. Hatice'nin Ay gibi yüzü bir başka güzellikle pırıldıyordu bugün. Elmaslar nokta nokta oynaşıyordu yüzünde. Gönlünün sevinci tamamıyla yüzüne vurmuştu.

Fâtıma kızına sokulup saçlarını tel tel okşadıktan sonra sordu:

— Ey ceylân bakışlı Hatice'm, sende bir başkalık görüyorum. Bu sevincine, bu saadetine, bu kaynayıp taşmana sebep ne?

Hatice annesinin boynuna sarıldı, hiç ses çıkarmadan bir müddet öylece kaldı, sonra dudakları hafif hafif kıpırdadı:

— Sevincimi paylaşmak ister misin, ey anne?

— İstemez olur muyum, tatlı kızım!...

— O halde sana açılabilirim, değil mi?

— Elbette.

— Ben birine söz verdim, hayatî bir mesele hakkında hem de...

— Beni meraklandırıdın Hatice'm, ne sözü bu?

— Bugüne kadar nice taliplerim oldu, hiçbirine evet demedim. Bugün sizi sevindirmek istedim ve kararımı verdim.

— Kim imiş bu talihli genç?

— Hâle bin Nabbaş!...

— Hâle mi?

— Evet, çocukluk arkadaşım Hâle!

— İyi bir genç, dürüst ve zengin. Üstelik kimsesi de yok.

— Evet, dürüst ve asil. Ama sen ne diyorsun, tatlı annem?

— Ben biricik Hatice'mi kırar mıyım hiç?

Hatice yeniden sarıldı annesine. Onun yüzünü, gözünü öpüyor bir taraftan da diller döküyordu. Tam bu sırada Huveylid oda kapısını açtı, anne ile kızı sarılmış görünce sesini yükseltti:

— Ey ne oluyorsunuz? Düğün mü var, bayram mı?

Hatice hemen koştu babasının boynuna da sarıldı. Huveylid şaşırılmıştı. Ne oluyordu bu kıza?

— Dur, dur!... Nefes aldır bana ceylânım!...

Hatice'nin kolları gevşedi, başını öne eğip bir köşeye büzüldü. Huveylid gözlerini hayretle açmış bakıyordu:

— Bir şey söylemeyecek misiniz? diye sordu.

Fâtıma bir pınar gibi çağıladı:

— Yâ Huveylid, sana müjdeler olsun. Kızımız hayırlı bir karar vermiş. Şimdi bizim fikrimizi öğrenmek istiyor.

— Nasıl bir karar?

— Biliyorsun şimdiye kadar nice talipleri oldu, hiçbirine evet demedi. Bu son talibe evet demiş.

— Kim imiş bu talip?

— Hâle bin Nabbaş!...

— Benim gönlüm de sever o genci, iyi ve dürüst bir genç...

— Oh, Huveylid beni memnun ettin.

— Ben Hatice'min gönlünü kırar mıyım hiç? Ancak o amcalarının rızâsını nasıl alacak onu düşünsün...

Böylece anne ve baba, Hatice'nin Hâle ile izdivacına razı olmuşlardı. Üstelik sevinmişlerdi de. İş kalıyordu amcaları razı etmeye. Amcalar nedense onun üstüne çok düşüyorlardı. Doğduğu zaman kız diye yüzüne bakmamışlardı. Ne var ki, esen yelden, uçan kuştan kıskanıyorlardı Hatice'yi...

Hatice bir gül fidanıydı sanki. Güzelliği, terbiyesi, ahlâkı hiç kimsede yoktu. Bir güldü mü, yüzünde binlerce gül açılırdı âdeta. Zarafet ve incelikte de bir taneydi. Kudret eliyle cihan sarayına bırakılmış bir top inciye andırıyordu. Bu sebeple amcaları onun etrafında bir pervane gibi dönüyorlardı...

Hatice oturduğu yerden kalktı, anne ve babasına vedâ ederek amcasının oğlu Varaka'nın yanına gitti.

Vakit öğle üzeriydi. Güneşin ateş okları Mekke şehrinin sinesine bile işlemişti. Ara sıra esen rüzgâr bile kaynar su halindeydi. Yüzleri yalayıp geçen ve fokur fokur kaynayan bir sıcak altında Hatice yol alıyordu. Nihayet Varaka'nın kapısına varıp kapıya üç defa vurdu:

— Tak, tak, takkk!...

İçeriden Varaka'nın sesi duyuldu:

— Kim o?

Hatice cevap verdi:

— Benim, Hatice!...

Varaka koşa koşa geldi, kapıyı açtı ve hayretle gözlerini açtı:

— Hoş geldin, ey Mekke'nin perisi, cihanın güzeli!... Bu saatte seni hiç beklemiyordum.

İçeri girip karşılıklı oturdular. Sıcaktan Hatice'nin alnında terler birikmişti, yüzü de bir lâle gibi kıpkırmızı olmuştu. Biraz nefeslenip serinledikten sonra konuşmaya başladı:

— Ey amcam oğlu, ey Mekke'nin iftihar! Senin bilginle ve engin sevginle hayatıma yön verdim. Bana bilmediklerimi sen öğrettin, şimdi de yuvamın çatısını yine sen kuracaksın.

Varaka:

— Ey Hatice, dedi; neler söylüyorsun sen? Hangi yuvadan, hangi çatıdan bahsediyorsun?

Bunun üzerine Hatice her şeyi bir bir anlattı. Varaka onu sessizce dinledi, sonra yüzü aydınlandı, gözlerinin içi güldü:

— Oh, Hatice, dedi; sevindim.

— Öyleyse babanı ve amcanı razı et, ey amcamoğlu!...

— Söz veriyorum, onları bana bırak.

Hatice derin bir nefes aldı. İçi ferahladı, yüzü aydınlandı, gönlü çırpınan bir alev gibi dalgalandı ve kalkıp pencereden sokakları seyre daldı.

İşte ileride bir kaynaşma vardı yine. Sıcak kumlar üstünde tepinip duruyordu bir sürü insan. Bu saatte ve bu öldürücü sıcakta neydi bunların zoru. Dikkat kesilip baktı, bir şeyler oluyordu.

Kömür gibi simsiyah bir genç yerde yatıyordu. Bedeninden kumlar üstüne kan akıyordu. Bir taraftan da başındaki adamlar bu yaralı genci tekmeleyip duruyorlardı. Kimi elindeki okun ucunu zavallının bedenine batırıyor, kimi değneğini böğrüne kakıyor, kimi de tekme vuruyordu. Bir gulgule ki sokaklar naradan çalkalanıyordu. Hatice bu manzaraya daha fazla bakamadı, yerine oturup:

— Ey amcam oğlu, dedi; sokakta olanları görmek ister misin?

Varaka kalkıp pencereden başını uzattı. Sonra söylene söylene gelip yerine oturdu:

— Ah bu canavar insanlar! Yürekleri taştan katı bunların. Vahşet zindanında körleşen gözleri hiçbir hakikati görmüyor, her gün kesip biçiyorlar, cinayetlerin, kanların duracağı da yok. Kanlı ayaklar başlarda gezinip duruyor. Biri zâif mi, onu kardeşleri yiyor! Hatice sordu:

— Ne güne kadar devam edecek bu vahşet, ey amcamoğlu?

— Rahmet peygamberin gelişine kadar.

— O günler uzak mı?

— Pek uzak sayılmaz.

— O güne ermeyi ne kadar isterdim.

— Fakat istemeyenler de olacaktır mutlaka.

— Niçin istemesinler?...

— Çünkü o Nebî putların saltanatına son verecek, kızları diri diri gömülmekten kurtaracak, kölelere hürriyet bahşedecek ve daha neler neler yapacaktır.

— İçimi onun aydınlığı ile doldurdun, ey amcamoğlu!... İçin böyle aydınlanmışken ister misin Kâbe'ye gidelim de Allah'ın evinde olalım bir müddet.

— Gidelim, ey Hatice!...

BEKLEYİŞ, HEP BEKLEYİŞ

Varaka ile Hatice evden çıktılar, Kâbe'ye giden yolda yavaş yavaş ilerlediler. Mekke'nin taşlı ve tozlu yolları yine insan kaynıyordu. Ne var ki, bu insan kılıklı kimselerin pek insanlıktan anladıkları yoktu. Hayatın yükünü karın tokluğuna çekip duruyorlardı. Her birinin eli sanki bir canavar pençesiydi, her biri kimbilir kaç cana kıymıştı. Hayattan bekledikleri bir gaye de yoktu. Sadece yiyip içmek, gezmek, eğlenmek, körkütük sarhoş olmaktı bildikleri şeyler.

Kendilerini yaratan en büyük kudreti bilmiyorlardı. Nereden gelip, nereye gittiklerini de düşünmüyorlardı. Bir kanlı ayak gibi başlarda gezinip duruyorlardı. Kendi evlâtlarını bile “kız”dır diye kara toprağın çatlak ağzına diri diri veriyorlar, bundan ürpermiyorlardı.

Kâinat bir bekleyiş içindeydi. Elbette bu hicrân gecesinin bir gündüzü olacaktı. Ama bu gündüz ne zaman olacaktı onu da bilen yoktu. Peygamberlerin adlarını unutmuşlardı. Allah'ın evini mankafalı ve boncuk gözlü putlarla doldurmuşlardı. Azdıkça azmıştı insanoğlu. İsa Peygamberin doğumundan sonra bir irşad sesi yükselmemişti asırlar boyu. Vadilerden kan ırmakları akıyor, insanlar birbirinin gırtlığını sıkıyor, sıkıyordu. İşte yeni bir hâdise cereyan ediyordu Mekke sokaklarında.

Hatice ile Varaka yokuşu tırmanırken acı feryatlarla donup kaldılar. Dönüp baktıklarında yürekleri delen bir manzara ile karşılaştılar.

Sarhoş bir adam genç bir kadını yere, sokağın ortasına yatırmış, göğsünün üzerine oturmuş, elindeki toprak çanakla başına vurup duruyordu. Kadın çırpınıyor, adam daha da azıtiyordu.

— Kahpenin dölü, diyordu, öldüreceğim seni!

Kadının çığlıkları göklere yükselirken gelip geçen insanlarda hiçbir hareket olmuyordu. Taş gibi hissiz ve donuk gözlerle sarhoş adama bakıp gülüyorlardı.

Hatice dayanamadı:

— Ey amcamoğlu Varaka, dedi; kadını kurtaramaz mıyız?

— Bir deneyelim, deyip yürüdü Varaka.

Varıp sarhoş adamın omuzlarından tuttu ve onu şiddetle sarstı:

— Ne yapıyorsun be adam? Zavallı kadını öldüreceksin!

Sarhoş kötü kötü baktı Varaka'ya. Sonra kazma dişlerini göstererek sırttı:

— Sana ne benim karımdan, ey sersem herif!

— Sokak ortasında zavallı bir kadına böyle ezâ etmek reva mı?
— Onun benim yanımda bir böcek kadar değeri yoktur!
— Ama o da can taşıyor. Hem günâhı ne bu zavallının?
— Sen Mekke'nin şerifi misin, sana ne, ben istediğimi yaparım!...
— Güçsüz bir kadına kabadayılık yapmak kolaydır, ne dersin, gücünü bende denemek ister misin?

Sarhoş adam fena halde kızdı. Kadının yüzüne bir tükürük savurup deli gibi ayağa kalktı, yalpalaya yalpalaya Varaka'nın karşısına dikildi:

— Sen misin işime karışan sersem? diye uludu.

Bir yumruk salladı havaya, Varaka sarhoşun önünden sapıverdi. Sarhoş, yumruğunun peşisıra yüzüstü yere yuvarlandı ve kızgın taşların üzerine yığılıp kaldı.

Hatice koşup yerde kıvranan kadını kaldırdı:

— Vah vah! Neden dövüyor seni bu adam?

Kadının gözlerinden yağmur gibi yaşlar akıyordu:

— Bu kötü adam beni sarhoş arkadaşlarıyla paylaşmak istedi, ahlâksızların, sarhoşların kucağına attı. Ben de elinden kurtulup kaçtım, beni gün boyu kovaladı ve işte bu sokak ortasında yakaladı. Olanları siz de gördünüz. Sarhoşların zehirli nefesinden, şarap kokan ağızlarından, kanlı pençelerinden kaçtım. Kaçtım, ama yine de kurtulamadım. Hiçbir zaman da kurtulamayacağım!...

— Hayır, kurtulacaksın!... Bu vahşet bir gün sona erecek, kadın lââyık olduğu saygıyı görecektir...

— Bir hayâl senin dediğin.

— Gerçeği söylüyorum. Kâbe'yi bina eden İbrahim Nebî değil mi? Nice peygamberler gelip geçmedi mi bu cihan ülkesinden. Yine bir peygamber daha niçin gelmesin?...

Varaka söze karıştı:

— Evet, bir müjdecî gelecektir. Siz, biz ve bütün insanlık kurtulacaktır.

Kadın, yaşlı gözlerini hayretle açmış onlara bakıyordu. Sonra yavaş yavaş sıcak kumların üstünden kalktı ve koşar adımlarla insanların arasına karışıp gözden kayboldu.

Hatice, kadının arkasından bakakalmıştı. Ancak Varaka'nın seslenmesiyle kendine gelebildi.

— Epeyce oyalandık ey Hatice, haydi, yürüyelim!...

Kâbe istikâmetinde yürüdüler ve Allah evine girdiler. Yine birçok insan vardı Kâbe’de. Yine putların önünde zârı zârı ağlayanların sesi doldurmuştu her tarafı.

Kâbe’nin “*Hatim*” denilen kısmında oturup duâ ettiler. Hatice bütün gönül kapılarını açmış, gözyaşlarını eteklerine dökmüş yalvarıyordu:

— Ey Rabbim, ey Rabbim! Benim ağlayıp inleyişlerimi Sen görüyorsun. Beni mahzun etme. Kuracağım yuvamda saadet ateşini yak. Sapıkların, ahlâksızların, kötülerin, şeytanın şerrinden Sana sığınırım. Sen yüce lûtfunla beni esirge. Gelecek peygamberin hürmetine içimi nûrunla doldur Allah’ım!...

Varaka da gönlünün bütün aydınlığı ile duâsını etti.

— Ey Hatice, dedi, haydi gidelim!...

Kalktılar, mankafalı putlara nefretle baka baka yürüdüler ve Kâbe’den dışarı çıkıp sokaklarda kaynaşan insanlara karıştılar.

Biraz sonra Huveylid’in konağının kapısındaaydılar. Kapıya yüklenip içeri girdiler.

Varaka’nın amcası Amr merdiven başında dikilmiş onlara bakıyordu:

— Ey Hatice’m, güzel yavrum! Nereden geliyorsun? Yine Varaka’nın koltuğunun altına girmişsin. Ne var bu Varaka’da bilmem ki!...

Varaka bir kahkaha attı:

— Neler yok ki, ey amcam!...

Odaya çıkıp oturdular. Hatice’nin narçiçeğine benzeyen yüzü mahcubiyet çizgileriyle benek benek olmuştu. Varaka gözlerini amcasına dikti:

— Ey amcam, dedi; Hatice’nin geleceğini, kuracağı yuvayı düşünürüz. Ne dersin, iznin olur mu?

Amr b. Esed oturduğu yerden kalktı, odanın içinde gezinmeye başladı:

— Kim imiş bu talihli kişi bilelim? Hem Hatice nice taliplerini geri çevirmişti. Bu nasıl biri ki kabul etmiş?

— Temim kabilesinden Hâle bin Nabbaş’ı tanırsın değil mi?

— Evet, hem de iyi tanırım. Kendisini çok da sever ve takdir ederim. Yoksa bu talihli genç o mu?

— Ta kendisi, ey amcam!...

— Sevindim bu habere. Hatice’yi ancak öyle biri mutlu edebilirdi.

Hatice oturduğu yerden kalkıp amcası Amr'ın boynuna sarıldı, bu defa sevincinden amca ağlıyordu... Diyordu ki:

— A Hatice'm! Sende bir hâl, bir edâ, bilemediğim bir sıcaklık, bir ışık var! Ne zaman görsem seni içimde bir şeyler kıpırdanır, kararan gönlüm ışığınla dolar. Bu sevginin kaynağı nereden gelir bir türlü anlamıyorum.

Tekrar yerlerine oturdular. Huveylid ve Fâtıma da oradaydı. Böylece Hatice'nin Hâle ile izdivacı karara bağlandı. Ve hemen hazırlıklara başladılar. Huveylid'in konağı bir arı kovanı gibi uğulduyordu artık. Görülmemiş şenlikler başlamıştı yine...

NOT:

Buraya kadar olan “Birinci Kısım”da, cehalet ve vahşet devrinin bazı hâdiseleri roman şeklinde ve okuyucuyu sıkmayacak bir üslûbla kaleme alınmıştır. Hiçbir iddiası da yoktur. Bundan sonra tamamen tarihî hâdiseler zikredilecek ve herbiri bir delile, bir kaynağa dayanacaktır. Roman, hikâye, masal değil, gerçeğin tâ kendisidir...

Kitabımızın birçok yerinde “İşve fidanı” diye hitab edilmektedir. Bu “Naz ve Edâ” manasınadır. Yanlış anlaşılmasını rica ederiz...

İKİNCİ BÖLÜM

GÖKLER SEVGİ KUCAĞI

*Hatice, Hatice, Pak ve temizdi.
Âlemde güneşler yanan bir izdi...*

M. Necati BURSALI

Hatice taptaze bir gelindir ve yaşı 15'dir. Artık doğrunun gelmesi, nûrun inmesi, insanlığın ebedî saâdede ermesi için zaman ve mekan fokur fokur kaynamaktadır.

Zerre, küre, bütün âlem çatlamış dudaklarla çöllerde fışkıracak nûr çeşmesinin hasretini çekmektedir.

Yıl 571... Yemen valisi *Ebrehe* derya gibi bir ordu ile Mekke istikametinde akıyor. Bu yıl aynı zamanda Peygamberler Peygamberinin kararan dünyaya bir ebediyet güneşi olarak gelecekleri bir yıldır. Rivayete göre; ismet ve iffet sadefi *Âmine Hâtûn*'un, iki Cihan Güneşini dünyaya armağan etmesine 40 veya 50 gün vardır.

Yemen'den kalkıp Mekke önlerine kadar akıp gelen Ebrehe ordusu ve ordunun önünde kocaman bir fil.

Mekke halkı, çoluğu çocuğu ile ürperişler içinde. Müthiş bir panik her tarafa alev alev inmede.

Doğacak Peygamberin dedesi *Abdûlmuttalib* avaz avaz bağılıyor:

— Ey Kureyşliler! Korkmayın. Kâbe'nin sahibi vardır, onu korur. Hiç kimse onu yıkmaya güç yetiremez.

Yemen askeri bir anda ortalığı talan ediyor; başta Abdûlmuttalib'in develeri, önüne ne çıkarsa, eline ne geçerse hepsini bir kar makinesi gibi sürüp götürüyor.

Kureyş bir dağın eteklerine sığınıp kötü kötü düşünmeye başlıyor. İşte o anda Abdûlmuttalib, alından alına geçen ve o anda *Âmine Hâtûn*'da karar kılan nûrun bir tecellisi ile karşılaşılıyor ve çığlığı basıyor:

— Haydi, ey Kureyşliler! Dönün, Mekke'ye iniyoruz!... Zafer bizimdir!...

Ve Mekke halkını peşine taktığı gibi tepelerden aşağı şehrin içine iniyor Abdûlmuttalib. Hiç vakit geçirmeden Kâbe'ye koşuyor, Allah Evi'nin kapısının halkasını tutup yalvarıyor:

— İlâhî! Kul, göçünü, ehlini esirger, korur. Sen de buraya konmuş, dokunulmazlığı tehlikeye düşmüş olanları koru!...

Abdûlmuttalib'in niyazı arş-ı âlâya yükseldi ve Ebrehe ordusunun koca fili yere çakılıp kaldı. Deniz istikametinden Ebâbîl kuşları bölük

bölük geldi ve gökten mercimek tanesi büyüklüğünde taşlar Ebrehe ordusunun beynine yağmur gibi yağdı. Gök bütün öfkesiyle Ebrehe ordusunu dövüyordu. Kim, Allah'ın görünmez askerlerinin önünde durabilir ki?

Ebrehe de duramadı. Askerin beynine inen ilâhî mermiler her birini delip geçti. Ebrehe o hâle gelmişti ki, bütün vücûdu parça parça döküldü ve bir kuş kadar ancak kaldı.

Allah Resûlü'nün doğum yılındaki zaman şeridinden son levha ve son manzara işte böyleydi.

Ebrehe ve ordusu belâsını bulup çekildikten sonra Mekke yine ılıklarla çalkalandı. Bütün halk sokaklara dökölüp bayram yaptı. ılgınca eğleniyorlardı.

O hâdiseden 50 gün sonra, yâni *20 Nisan günü, Pazartesi sabaha karşı, Kamerî Rebîü'l-Evvel ayının 12. günü, Mekke ufukları pırıl pırıl aarırken Güneşlerin Güneşi ve Varlığın Sebebi Cenâb-ı Muhammed (sallâllahü aleyhi ve sellem) dünyaya şeref verdi.*

Fakat vahşet zindanında inleyen insanlık o doğuştan habersizdi. Gökler, güneş, yıldızlar, zerreler bayram ediyordu da Kureyş uyuyordu.

O günlerde Mekke'de oturan bir yahudi vardı. Nebîler Nebîsi'nin doğdukları gecenin nûrlu sabahı, Kureyş büyüklerinin bulunduğu yere geldi ve sordu:

— Bu gece aranızdan herhangi birinin bir erkek çocuğı dünyaya geldi mi?

Dediler:

— Haberimiz yok!...

Yahudi fena halde kızdı ve haykırdı:

— Vallahi, sizin bu kabahatinizden öğrendim!...

— Kabahatimiz nedir?

— Bakın ey Kureyş topluluğı! Size ne söylüyorum!...

— Ne söyleyeceksen hemen söyle!...

— Beni iyi anlayın. Bu gece bu ümmetin en son peygamberi Ahmed doğdu!... Eğer yanıışım varsa, Filistin'in kudsiyetini inkâr etmiş olayım. Evet, O'nun sırtında alâmeti olacak!...

Kureyş'in büyükleri hayretle birbirlerinin yüzlerine baktılar ve hemen evlere koştular ve o gece *Abdullah'ın* bir oğlu olduğunu haber aldılar. Sırtında da nebîlik nişanı.

Nûr çocuğu yüzükoyun çevirdiler. Yahudi gelip baktı. Gözleri çırpınan bir alev gibi yandı. Peygamberlik nişanını görür görmez elleri bir şeyi sıkmak, boğmak ister gibi ileriye uzandı ve gözüne sanki bir perde indi. Sesinin bütün tonuyla haykırdı:

— Eyvah! Peygamberlik artık İsrâîloğulları'ndan gitti.

Sonra Kureyş topluluğuna dönüp sordu:

— Ey Kureyş topluluğu, ferahladınız mı?

— Evet!...

— Size öyle bir devlet geliyor ki, Güneş'in doğduğu yerden battığı yere kadar zemini ve bütün yeryüzünü kaplayacak... [\[3\]](#)

Evet:

*Bitti öldüren kara,
Nûr yağdı ufuklara.*

*Bir çiçek, işte, işte.
Müjde var bu gelişte.*

*Renk, ışık, ııava ve su.
Akmada gök dolusu!...*

*Gökler sevgi kucağı,
Müjde, müjde!... Nûr çağı!...*

*Göz göz fezânın dibi,
İşte geldi son Nebî...*

*Varlığın nûru insan,
Gülümsedi anbean...*

*Şaştı kaldı Âmine.
Dedi: Allah'ım, bu ne?*

*Evim nûr nûr doluyor.
Bunun hikâyesi zor!...*

*Değişti bütün dünyam.
Hakikat oldu rüyam.*

*Şükür ey Rabbim sana,
Lûtfün ne çok insana...*

Kureyş'in ulusu ve reisi Abdülmuttalib. mukaddes torununun sevinciyle âdeta uçtu. Doğumun yedinci günü, develer, koyunlar, kurbanlar kesti. Mekkeliler'e muhteşem bir ziyafet çekti; şiirler ve kasideler söyledi. Ona sordular:

— Ey Kureyş'in büyüğü! Bu ziyafete vesile olan çocuğa ne isim verdin?

Abdülmuttalib:

— Muhammed ismini verdim, dedi.

— Ey şerif, dediler, böyle atalarında olmayan bir ismi vermekten muradın ne?

— Muradım şu ki, O'nu yerde halk ve ulvîlikler âleminde Hak, pek çok övsün.

Nisan ayının son günleri. Temiz ve Pâk Hatice iki katlı evinin penceresinden sokakları süzüyor. Her taraf fokur fokur kaynamakta ve insanlar başıboş gezinip durmakta.

Ne Hatice'nin ne de öbür insanların Rahmet Peygamberinin dünya yüzüne rahmetlerle geldiğinden haberleri var. Birçok hâdise peşpeşe zuhur edip duruyor; ama, kimse nelerin cereyan ettiğini anlayamıyor. O kadar zamandır göklerin infilâk etmesini bekleyen Varaka bile Rahmet Peygamberinin doğduğundan habersiz.

Elbet bu hicrân gecesinin bir gündüzü olacaktır. İşte Güneşler Güneşi cihan toprağına inmiştir.

TEMİZ VE PÂK NESEB

Temiz ve Pâk Hatice'nin nesebi, Peygamberler Peygamberinin nesebiyle Kusayy'de birleşir.

Kâinât'ın Efendisi'ne kadınlarının neseb yönünden en yakın olanı Büyük ve Temiz Hatice'dir.

Nasıl mı? Şöyle:

Nebîler Nebîsi'nin babası Abdullah, Abdullah'ın babası Abdülmuttalib, Abdülmuttalib'in babası Hâşim, Hâşim'in babası Abd-i Menâf, Abd-i Menâf'ın babası da Kusay.

Hatice'nin babası Huveylid, Huveylid'in babası Esed, Esed'in babası Abdül'uzzâ, Abdül'uzzâ'nın babası Kusay.

Kâinâtın Fahri ile Temiz ve Pâk Hatice'nin neseblerinin birleştiği nokta işte bu zât... Yâni Kusay.

Kusay, mühim bir şahsiyetti. Mekke'yi o idare ediyordu. İsmail Aleyhisselâm oğullarındandı. Övülen, takdir edilen, herkesin sevgi ve muhabbetini kazanan biriydi.

Mekke'yi mahallelere o bölmüştü. Her kabileyi kendilerine ayırdığı noktalara o yerleştirmişti.

Kâbe'nin perdedarlığı, hacıların su ihtiyacını karşılama, hacıları ağırlama, savaşa çıkarken bayrak dikme, Mekke meclisini idare etme gibi en mühim işler Kusay'ın üzerindeydi.

O, kabilesi arasında uğurlu ve ulvî bir zattı. Uğurlu olsun diye, evlenme törenleri hep onun konağında yapılırdı. Olgunluk çağına giren gelinlik kızlara elbiseleri onun konağında giydirilir, elbiselerinin yakaları orada kesilir ve açılırdı.

Tarihte *Dârü'n-Nedve* diye anılan bu konak, Hicret'in 44. yılına kadar ayakta kalabilmiş, o tarihte Hazret-i Muâviye tarafından satın alınarak *Harem-i Şerif'e* katılmıştır.

Kusay'ın dördüncü babasına da *Fehire* ismi verilmişti. Çünkü *Fehir*, her hususta temiz, cesur ve aydın bir insandı. Arslana benziyordu. Kureyş'te, deniz arslanının ismi demekti. Fehir'in asıl ismi Kureyş'tir ve ona nisbetle çocuklarına *Kureyş'li* denilmiştir.

Bu zâta büyük meziyetlerinden dolayı *Kureyş* denilmişti. Kureyş'in reislerinden Kâ'b da, Araplar'ı daima birliğe davet ederdi. Her cuma günü halka nasihatlar verir, hutbeler irâd ederdi.

Yine bir cuma günü hutbe okuyordu. Gözyaşları yağmur gibi akmaya başladı. Herkes şaşkın nazarlarla Kâ'b'ın gözyaşlarına bakıyordu. O, Nebîler Nebîsinin geleceğini kitaplarda görmüştü. Kendisine hayretle bakanlara şöyle dedi:

— “Nebîlerin ekmeli ve hâtemi, Kureyş'ten ve benim nesebimden gelecektir! Kim O'na yetişirse kendisine baş eğsin.

Keşke o zamana yetişseydim de O'na şâhid olsaydım. O'nun insanlığı kurtuluşa çağıran sesini işitip koşsaydım. O'nun eteklerine sarılıp hayatımı yoluna fedâ etseydim.”

Neslinden bir Nebînin geleceğini ilk defa bu zât ilân etmişti. İşte alından alına güneş güneş intikâl eden nûr, nice zaman sonra asıl

sahibini bulmuştı.

Hazret-i Âdem (aleyhisselâm)in teslim aldığı ilâhî meşale, zamanları, mekânları, asırları ve devirleri aşşa aşşa, peygamber peygamber *İbrahim* ve *İsmail*'e geçtikten sonra, Hâşimoğulları'nda karar kıldı ve ezelden sahibi bulunan *Cenâb-ı Muhammed*'e (sallâllahü aleyhi ve sellem) böylece geldi.

İşte Kâinatın Fahri ile Temiz ve Pâk Hatice'nin nesebi Kusay'de düğümlenmektedir. Kusay'ın babası Mürre, Mürre'nin babası da Kâ'b'dır. Kusay'ın asıl ismi *Zeyd'dir*. Kusay'ın annesi *Fâtıma* isminde bir kadındı. Fâtıma kocası ölür ölmez bir başkası ile evlendi. Kusay'ı yanına alıp Huzâa kabilesinin yolunu tuttu ve orada kaldı. Zeyd bülûğ çağına varınca, bir gün Huzâa halkından biri onun karşısına dikildi ve:

— Ey delikanlı, dedi; sen yabancı bir adamsın!...

Bu söz Zeyd'in ciğerine işledi ve ağlayarak annesinin huzuruna geldi. Dedi ki:

— Ay anne, ben kimim? Kabilen hangi kabiledir? Bana bildir!...

Kadın oğlunun gözyaşlarına dayanamadı:

— Yavrucuğum, dedi; sen Mekkelî'sin. Vatanından cüdâ düşmüş, uzak kalmış bir garipsin...

Bundan sonra da, Zeyd'in ismi "*Kusay*" olarak anıldı.

İşte Kâinatın Efendisi ile Pâk ve Temiz Hatice'nin nesebi, dördüncü dedeleri olan Kusay'da bu türlü birleşti...

Zaman ırmağı durmadan akıyordu... Mekke toprağında bir kudret fidanı gibi yetişen Hatice de bu ırmağın akışına kaptırmıştı kendisini. Zaman kimleri alıp götürmemişti ki... Hatice'nin de en yakınlarını bir bir alıp götürdü bu ırmak.

İlk önce *Hâle* vefat etti ve onun ayrılığı Hatice'nin yüreğine mızrak mızrak saplandı. Ondan *Hind* isminde bir oğlu olmuştu. *Mâlik*'in vefatından sonra *Atik bin Aizil Mahzumi* nâmında biriyle tekrar evlendi. Ne var ki, ölüm onu da Hatice'nin elinden aldı. Ondan da yine *Hind* isminde bir kızı meydana geldi. Kendisine bu sebeple *Ümmü Hind* lâkabı verildi.

Ölümlerin ardı hiç kesilmiyordu ki... Ecel kılıcına boynunu uzatan Atik'ten sonra, kadınların efendisi Hatice ikinci defa dul kaldı.

Acılar ve ıstıraplar O'nun fazilet omuzlarına bir dağ gibi binmiş bulunuyordu. Babası Huveylid ve annesi Fâtıma da, bu temeli çürük dünyaya vedâ ettiler. Artık Hatice için yapacak bir şey yoktu. Sabır ipine gözyaşı incileri dizerek yaşamak mecburiyetindeydi. O da öyle yaptı. Oğlu Hind ve kızı ile birlikte münzeviyâne bir hayat sürüyordu.

Kendisi cemâl, kemâl ve mal sahibi idi. Güzelliği de dillerde standı. Yüksek bir ahlâkın ve iffetin buram buram tüttüğü bir şahsiyetti. Gönlü eşsiz incilerle bezenmişti. İlâhî hikmet icâbı, gülün en güzel kokulusu viranelerde yetiştigi gibi; Pâk ve Temiz Hatice de cehalet karanlığının içinde bir Zühre kadar aydınlıkla pırıldadı. Ona niceleri, niceleri talip oldu, fakat o hiçbirisine “Evet!” demedi. Kendisini bilinmez bir el ebediyet gelinleri gibi gelecek için hazırlıyordu. Bunu O da bilmiyordu. Bildiği tek şey, yakında göklerin infilâk edeceği ve insanlığın büyük kurtarıcısının geleceğiydi...

O'nun akıl ve iffeti herkesin gözünü kamaştırmıştı. Mekke kadınları kendisine gelir, akıl danışır, nasihat alırdı. O'na “*Seyyidetü'n-Nisâ*” ismini vermişlerdi.

Gerçekten O kadınların hanımefendisi idi. Güzellik, iffet, ahlâk ve servet hep Onda cem' edilmişti...

Mekke'de iki katlı bir evde oturuyordu. Bu ev, o zamanın en gözde evi idi. İçinde cariyeler, köleler, hizmetçiler pervaneler gibi dönüyordu. Evini zevkine göre dayayıp döşemişti... Sedef işlemeli mobilyesi Şam'dan getirtilmişti. Sergiler halılarının en güzellerinden seçilmişti. Mutfak takımı Yemen gümüşünden hazırlanmıştı. Giydiği elbise bile Hind dokumasıydı.

Akıllı ve iffetli olduğu için güzel bir düzen kurmuştu. Kervanları ile Şam ve Yemen'e mallar gönderiyordu. Kervanlar Mekke'den hareket edince O'na ait mallar, diğerlerinin bütün malına müsavi olurdu...

İşte bu kervanlar, bu gidiş gelişler, bu faaliyetler, seneden seneye O'nun servetini artırıyordu. Hindistan'dan, Şam'dan, Yemen'den gelen kıymetli eşyalardan hoşuna gidenleri alıyor kendi evinde kullanıyordu... Mallarını satanlara büyük kârlar verip, onların rızâsını alıyordu...

O öyle ince bir zevkin ve edanın sahibi idi ki, evini ince bir zevkle süslemişti... Tertemiz giyinir, bir buğu, bir çiçek gibi gönüllere sürûr verirdi.

Bir gündü. Yine iki katlı evinde *Nefise* isimli cariyesi ile beraberdi. İnce bir zevkle döşenmiş odalarını geziyordu... Üzerine giydiği bembeyaz entari de Hind dokuması idi... Hatice, bu gözleri kamaştıran güzellik ve edâ ile tatlı bir tebessüm koyuverdi... Nar çiçeğine benzeyen yüzü gülüyordu.

Nefise derin düşüncelere dalmış, hanımının bu hâline hayret etmişti. Hatice:

— A Nefise, dedi; evimi böyle gönlümce düzene koymam hoşuna gitmedi mi?

Nefise kara kara gözlerini hanımına dikti:

— Zevk alıyor olmalısın, ey sahibem!...

— Evet, huzur duyuyorum!

— Her yeri ve her şeyi, kalbin gibi pırıl pırıl görmek istiyorsun.

— Evet!... Bir başka sebep yok mu?

— Bilemem, ey sahibem!...

— Ey Nefise, ey işve fidanı! Vahşet zindanında körleşen gözlere bir nûr, bir ışık tutmak istedim. Bir baksana, Mekke'nin sokakları, evleri, insanları ne haldeler? Hazret-i İbrahim'in ayak bastığı bu mübarek topraklarda şimdi şeytanlar zıplıyor... Pınarlardan nûr yerine kir akıyor..

— Doğru konuştun ey hanımım!...

— Her şey kir... Hatta vicdanlar bile kirli suların içinde yüzüyor. Cihan denilen şu toprak böyle kire lâayık değildir. Bu şehir, kara kara vicdanlı insanların kümелendiğı yer olamaz...

— Doğru, hepsi doğru!...

— İşte ben, bu vahşet zindanında çırpınan insanlara örnek bir yuva nasıl olur, bir aile nasıl hayat sürer onu göstermek istiyorum.

— Güzel şeyler düşünürsün. Ne var ki, bu inceliğı, bu derinliğı sezebilecekler mi?

— Biz, bize düşeni yapalım. Kadın, yuvasını bir cennete çevirebilir. O zaman erkek de vazifesini lâayık ile yapmaya başlayacaktır...

Hatice, bu düşünceler içinde nice günler geçirdi... Çok kere gönlünü Nefise'ye açtı, çok kere de içinde çağlayan duyguları dışarı vurmadı..

Yine bir gün daha bitmiş, gecenin siyah örtüsü Mekke üzerine perde perde inmişti.

Hatice, evinin balkonunda oturup mavilik cenneti semâyı süzdü. Yıldızlar bir başka güzellikteydi bu gece. Ay, bir altın sini gibi fezânın derinliğinde gülümsüyordu yine. Uzun zaman gökler ülkesini seyrettikten sonra odasına girip yatağına uzandı. Uykunun kollarında ne vakte kadar kaldı bilemiyordu. Bir rüya gördü. Gökler âleminin aydın ışığı Güneş'in kendi evine girdiğini ve her tarafı bir ışık cenneti hâline getirdiğini gördü.

Gökler âleminin aydın ışığı, Hatice'nin evinden doğuyor Mekke'yi ve bütün dünyayı aydınlatıyordu. Bir tatlı ışık, nûrdan sütunlar hâlinde göklere yükseliyordu.

Temiz ve Pâk Hatice, bu rüyanın tesiriyle yatağından hemen pencereye koştu. Sabahın ilk ışıkları yüzünü geçti. Güneş, ak tepeler ardından başını yeni uzatmış bulunuyordu.

Derin derin nefes aldı Hatice... İçi, ışıklar ve nûrları doldu bir anda. Güzel güneşe baktıkça bir sevinç ırmağı çağlıyordu içinde... Sebebini kendisi de bilemiyordu bu hâlin.

Bu güneş neden gelmiş, neden yatağına girmiş ve oradan bütün âlemi ısıtmaya başlamıştı? Neydi bütün bunların hikmeti?...

Pencere önünde bunları düşünüp duruyordu... Birden odasının kapısı açıldı ve Nefise bir buğu gibi içeri süzüldü, gözleri hayretle açılmış, Hatice'ye bakıyordu. Hatice de onun hâline hayret etmişti. Dayanamayıp sordu:

— A Nefise, niçin öyle bakıyorsun?

Nefise titrek bir sesle cevap verdi:

— Sizi bir ışık çağlayanı içinde görüyorum, ey sahibem! İçinizdeki ışık dışınıza vurmuş. Sanki bir top inci karşısındayım, gözlerim baktıkça kamaşıyor!...

Hatice gülümsedi:

— Ey can yoldaşım, sen beni öyle görmek istemişsin. Yoksa bende bir değişiklik olmadı.

— Sen farkında değilsin, güzel sahibem. Bugün apayrı bir aydınlık var güzel yüzünüzde.

Hatice daha fazla üstelemedi. Rüyasını gizledi. Bir müddet sonra da hemen sokağa çıktı. Doğruca Varaka'nın evine gitti, kapıyı fiskeledi:

— Tık, tık, tıkkk!...

Varaka içeride bir kitap okuyordu. Kapının tıkırtısına dikkat kesildi ve seslendi:

— Kim o?

Hatice cevap verdi:

— Benim, ey amcamoğlu!...

Varaka koştu, kapıyı açtı, Hatice'yi içeri aldı. Gözlerini Hatice'nin yüzünde gezdirdi bir müddet. O da hayret etmişti Hatice'deki değişikliğe.

— Ey sevgili yavrum, dedi; bu saatte seni hiç beklemiyordum.

Hatice tatlı tatlı gülümsedi:

— Ben de tahmin etmezdim. Ne var ki, bilinmez bir el beni tutup buraya getirdi.

— Hayırlı haberlerle geldiğin yüzünden okunuyor. Durma konuş tatlı kızım!...

Hatice'nin narçiçeğine benzeyen yüzünde elmaslar nokta nokta oynaştı. Varaka'yı daha fazla bekletmek istemiyordu.

Dili ile dudaklarını ıslatıp usul usul konuştu ve gördüğü rüyayı en ince noktasına kadar anlattı.

Varaka'nın yüzü de birden aydınlandı. Koca adam sevincinden bir çocuk gibi ağlıyordu. Gözyaşı ırmağı yerleri ıslatıyordu. Bu hâle Hatice bir mânâ verememişti.

Varaka niçin ağlıyordu?

— Ey amcamoğlu, dedi; niçin yüzün birden aydınlandı? Ve sen neden böyle hıçkırarak ağlıyorsun?

Varaka iki dizi üzerinde durup ellerini Hatice'ye uzattı:

— Âh benim mübarek yavrum! Sevincimden ağlıyorum!...

— Beni meraklandırдын. Sevincinin sebebi nedir, ey ümid ışığım?

— Dinle beni Hatice'm! Büyük bir devletin eşiğindesin. Âlemde hiçbir kadına nasip olmayan devlet sana nasip olacaktır.

— Nasıl olacak bu?

— Nebîyyi âhir zaman gelecektir demez miydin?

— Evet, derdin.

— İşte sen onunla izdivaç edeceksin.

— Yanlışın olmasın, ey amcamoğlu!... Henüz O'nun varlığından bile haberimiz yok.

— Hayır, hayır!... Yanlışım yok. O son nebî, vücudu ile aramızda. Fakat ne zaman ilâhî memuriyetini ilân eder bilemiyorum.

— Yani evime giren güneşi böyle mi kabul ediyorsun?

— Hiç şüphesi olmasın tatlı kızım. Âlemi aydınlatan güneş, işte bu son peygamber olsa gerek.

Bu sözler Hatice'nin yüreğine kurşun gibi işledi. Hatice gözyaşlarının selinde boğulacak gibi oldu. O kadar sevinç o kadar haz duydu ki, hem ağlıyor hem de Cenâb-ı Hakk'a hamd ediyordu.

Böyle bir devleti, böyle bir saadeti kim görmüştü?

Artık bundan sonra gönlünde bir ateş yanmaya başladı. Bu rüyanın hakikatine erebilmek için büyük bir arzu vardı içinde.

Gönül ocağında bir buhurdan gibi tüten aşk ateşi onu öyle sarmış bulunuyordu ki, her lâhza düşünüp duruyordu.

Allah'ın âlemlere fahr olarak gönderdiği peygambere nasıl, ne zaman, nerede kavuşabilecekti?

Düşünüyor, düşünüyor, düşünüyordu Hatice. Aklı, fikri, zikri hep bu işle doluydu. Fakat bu rüyayı mukaddes bir emânet gibi kalbinde taşıyordu. Varaka'dan başka kimseye tek söz etmemişti bu hususta. En yakın dostu Nefise bile habersizdi bu rüyadan.

Kimseye açamazdı zaten bu sırrı. Çünkü insanlar azdıkça azmıştı. Kendilerini yaratan Yüce Allah'ı bile bilemiyorlardı. Peygamberlerin adlarını bile unutmuşlardı. Vahşet çağı bütün karanlığı ile hüküm sürüyordu. Bu çılgın insanlar bir peygamberin gelişini sevinçle karşılayacak değildiler ki...

KÂBE'DE OLANLAR

Bir gün Temiz ve Pâk Hatice, can yoldaşı Nefise'yi yanına alarak Allah evi Kâbe'ye gitmişti. Kâbe yine insanlarla dopdoluydu. Fakat bu insanlar şaşkın insanlardı. Mankafalı putların önünde yüzlerini yerlere sürüyorlardı.

Hatice'nin temiz yüreği nefretle doldu birden:

— A Nefise, dedi; şu zavallıların hâlini görüyor musun?

— Evet, ey sahibem!...

— Allah'a şükür ki bize, bu zilletin halkasını takmadı.

— Şükür O'na.

Böyle konuşa konuşa Hazret-i İbrahim'in makamına kadar vardılar ve orayı ziyaret edip çardak altında istirahat eden Kureyş kadınlarının yanına gittiler. Bir köşeye oturup etrafı seyre daldılar.

İleride bir rahip belirdi. Durup dikkatle Kureyş kadınlarının oturduğu tarafa baktı.

Hem bakıyor hem de gülümsüyordu. Bir şeyler söylemek için çırpındığı belli oluyordu her hâlinden. Nihayet cesaretlendi ve sesini yükseltti:

— *Ey Kureyş kadınları! Mukaddes kitapların bildirdiği âhir zaman peygamberinin gelmesi yaklaştı. Alâmetleri görüldü. Acaba içinden hanginiz O'na zevce olmaya hazırlanıyor?*

Kadınlar şaşkın nazarlarla rahibe baktılar ve fena halde öfkeleniler. Sözünden de pek bir şey anlamadılar. Rahibin sözüne başka mânâlar verdiler ve hep birden yerlerinden kalkıp adamın üzerine saldırdılar. Yerden topladıkları taşları büyük bir hırsla başına attılar.

Adam işin şakaya gelir tarafı kalmadığını anlamıştı. Canını, bu dışı kaplanların elinden güçlkle kurtardı ve koşar adımlarla Kâbe'den çıktı.

Köpürüp taşan Kureyş kadınları Hatice'nin hiç kımıldamadığını görüp hayret ettiler. Temiz Hatice bu sözü duyunca heyecanlanmıştı. Yüreği bir tatlı hisle çarpıyordu şimdi. Kalbi neredeyse göğsünü delip dışarıya fırlayacaktı. Kimsenin bilmediği sırları kendisi biliyordu çünkü. Demek ki, rüyası hakikat olma yolundaydı. Varaka boş konuşmamıştı, rahip de onu doğrulamıştı.

Âlemlere renk ve hayat bahşedecek Nebî dünya yüzüne olmalıydı. Ama şimdi neredeydi, kimdi, ne yapıyordu?

Temiz hislerle bir pınar gibi çağlayan Hatice, bir zaman düşünüp durdu. Narçiçeğine benzeyen yüzü tatlı bir ışıkla aydınlandı. Dudaklarında çiçek çiçek bir tebessüm belirdi. Nefise bile bu değişiklikten bir şey anlayamamıştı. Hatice'ye sokulup sordu:

— Ey sahibem, yüzünde tatlı bir aydınlık belirdi. Bunun sebebi ne ola?

Hatice kısa bir cevap verdi:

— Sen beni hep böyle görmek arzusundasın.

Oturdukları yerden kalktılar ve yine evlerinin yolunu tuttular. Mekke, yine aynı Mekke idi; insanlar, yine aynı insan. Henüz değişen bir şey yoktu.

Temiz ve Pâk Hatice'nin kulaklarında biraz evvelki adamın sesi yankılar yapıyordu:

— “*Ey Kureyş kadınları!.. Âhir zaman peygamberi gelmek üzere. Hazır mısınız?*”

Hatice’nin incilerle dolu gönlü deniz deniz köpürüp duruyordu. Hatice büyük bir bekleyiş içindeydi. Zaten bütün âlem O’nu bekliyordu.

Büyük ve Temiz Hatice’nin bu bekleyişler içinde çırpındığı seneler Milâdî 596 yılına kadar devam etmişti. O yine gönlünde yanan ümit ışıkları ile bekleyip duruyordu.

Mekke halkının kaderinde ticaret için kervanlarla çöllere açılmak da vardı. Yine Şam tarafına bir kervan gönderilecekti. Büyük ve Temiz Hatice’nin ticaret malları da olacaktı bu kervanlar içinde.

Şimdi emin biri lâzımdı ona. Fakat böyle birini bulmak pek kolay olmuyordu. Bu devir, başlarda gezen kanlı ayakların devriydi, insanların ruhları kemikleşmiş, vicdanları nasırlaşmıştı. Putlara baka baka kararan gözleri, ufuklar ötesindeki hakikati göremiyordu.

O demlerde Kâinatın Nûr Mayası ve Allah’ın Resûlü 25 yaşlarında bir kudret fidanı idi. Hatice de 40 yaşlarında bulunuyordu.

İnsanlığın Efendisi ve Âlemlerin Fahri, amcası *Ebû Tâlib*’in yanında yaşıyordu. Dedesi *Abdülmuttalib*, O’nu amcası *Ebû Tâlib*’e emânet etmişti. Nice yıllar asil ve soylu amcanın yanında akıp gitmişti.

Bir gündü. ulvî genç 25 yaşının içindeydi. Soylu amcasının evinde yemek yiyordu. Halası *Atike* de oradaydı. Varlığın Sebebi olan Cenâb-ı Peygambere bakıp duruyordu. O’ndaki güzellik, O’ndaki edep, O’ndaki ahlâk âlemde hiç kimsede yoktu. O varlık güzeline hayat ve fazilet elbisesi kudret makasıyle biçilmişti.

Atike, bu eşi ve benzeri olmayan güzel yüze bir müddet baktı. Sonra *Ebû Tâlib*’e döndü:

— *Yâ Ebû Tâlib*, dedi; Muhammed 25 yaşına girdi, evlenmek çağı geldi, bunu hiç düşünmez misin?

Ebû Tâlib başını elleri arasına alıp sessizliğin çağlayanında bir zaman düşünüp durdu. Sonra dudakları hafif hafif kıpırdadı:

— *Yâ Atike*, hiç düşünmez olur muyum? Bunu her zaman düşünmüşümdür. Ne var ki, O’nu evlendirmek için imkânım yok. Kaldı ki, O’na olur olmaz kadın da alınmaz; O’na denk bir kadın bulmak hiç de kolay değildir. O’nunla hayatını paylaşacak kadın bir elmas gibi parlak ve su gibi duru olmalıdır. Böyle bir kadının alınması ise, epeyce bir serveti gerektirir.

Bu demlerde asil ve soylu amca sıkıntılar içindeydi. Gözünün bebeği gibi sevdiği biricik Muhammed'ini elbette bu durumda bırakmaya gönlü razı olmuyordu. Fakat çaresizdi.

— Yâ Atike, dedi; bilmem ki ne yapalım?

Nebîler Nebîsinin halası Atike hemen atıldı:

— Benim hatırıma bir şey geldi, bilmem siz münasip görür müsünüz?

— Ne o, ey Atike?

— Ey Ebû Tâlib! Hani şu Huveylid'in kızı Hatice var ya! O uğurlu ve bereketli bir kadındır. Her kim, O'nunla ilgi kurduysa, bolluğa ve berekete kavuşmuştur. Şu anda Şam'a ticaret için mal ve kervan göndermek arzusundadır. Bu kervanın başına bir reis aramaktadır. Emniyette Muhammed gibi bir kimse bulunmaz. Ben gidip bu hususlarda Hatice ile görüşeyim. Bu suretle işler yoluna girer.

Ebû Tâlib'in yüzü birden aydınlandı, Atike'nin fikirlerini yerinde buldu.

— Yâ Atike, dedi; git ve görüş. Çünkü bu sözün akla yakın. Ne var ki, ben şahsen Hatice'ye bu teklifi yapamam.

Atike şevkle atıldı:

— Ben gider ve görüşürüm, sen tatlı canını üzme!...

— Öyle olsun, yâ Atike!...

Atike sevincinden ve saadetinden uçarak Nebîler Nebîsinin yanına geldi. Gözlerini O'nun mübarek gözlerine dikip baktı. Bu gözlerin içinde okyanuslar dalgalanıyordu. Ebû Tâlib ile aralarında geçen konuşmayı tek tek anlattı ve sordu:

— Ne dersin, ey gözümün nûru Muhammed'im?

Allah'ın Sevgilisi, halasının bu teklifine rızâ gösterdi.

Atike yeni bir şevk ve heyecanla dolup taşı ve tekrar Ebû Tâlib'e koştu. Cenâb-ı Muhammed'den aldığı cevabı soylu amcaya ulaştırdı.

Soylu ve asil amcanın gözleri birden yaşlarla doldu. Bu hâl, onun asalet damarını kamçılıyordu. Nûr-u Cihân'ın ücret mukabili ticarete gitmesi amcaya gîrân geldi. Ebû Tâlib hıçkırıqlarla şöyle dedi:

— Bizim soyumuzdan hiç kimse ücretle tutulmamıştır. Hele bu âlicenâb hazret. O'nun yüzünde izzet nûru, şeref ve keramet parlamaktadır. Ne var ki, başka çâremiz de yok. Hele bir kere Hatice'ye git, durumu anlat. Ola ki bir vesile zuhur eder.

Peygamber halası Atike eteklerini savura savura evden çıktı. Mekke sokaklarında bir rüzgâr gibi uçtu ve Hatice'nin iki katlı evinin kapısına varıp üç defa tıkırdattı.

İçeriden cariyelerin biri seslendi:

— Kim o?

Atike cevap verdi:

— Atike binti Abdülmuttalib'im. Hatice ile görüşmek istiyorum.

Kapı açıldı, Atike hemen içeri alındı ve Hatice'nin huzuruna vardı. Temiz ve Pâk Hatice, Atike'nin gelişini bir saadet bildi. O'na izzet ve ikramlarda bulundu. Atike, dilinin ucuna gelen kelimeleri bir türlü söylemek cesaretini gösteremedi. Çünkü Hatice'nin kendisine karşı yaptığı tazimden utanmıştı. O kadar ki, alnında terler birikti ve bütün vücûdu su oldu.

Temiz ve Pâk Hatice gülümseyerek bakıyordu ona. Sesinde bile bir başka tatlılık ve yumuşaklık vardı Hatice'nin. Nihayet yakuta benzeyen dudakları kıpırdadı:

— Ey Arap'ın hanımefendisi, evimizi şereflendirişinizin asıl sebebi nedir? Muradınız ne ise buyurun. Sizin muradınız benim de muradımdır.

Atike:

— Ey Hatice, dedi; duymuş olmalısınız. Biraderimin oğlu Muhammed'i, Abdülmuttalib terbiye etti. Vefat ettiği vakit, onu Ebû Tâlib'e vasiyet eyledi.

O bir kudret fidanı gibi büyüdü, gelişti, evlenecek çağa geldi. Ebû Tâlib'in ise eli dar. Bu önemli işi göremez, işittim ki, siz Şam'a ticaret kervanı gönderecekmisiniz!...

Hatice'nin yüzünde ışıklar yanıp söndü:

— Evet, dedi; bir kervan göndermek istiyorum!...

— Emin birini arıyormuşsunuz.

— Öyle...

— İşte o emin biri yeğenimdir.

Temiz Hatice'nin gönlü bir deniz gibi dalgalandı. Düşünceler beyninde düğüm düğüm çözüldü. Gördüğü rüyanın sahibi bu genç miydi yoksa? Sesi titreyerek konuştu:

— Ey asil ve soylu kadın! Muhammed'in vasıflarını duydum. Doğruluğunu ve emin olduğunu, tam bir diyanet sahibi bulunduğunu da bilirim, ister misin, kendisini yakından bir göreyim?

Atike şevkle atıldı:

— İstemez olur muyum?

— O halde anlaştık.

— Evet, anlaştık!...

Hatice'nin, Nebîler Nebîsini görmek istemesinin sebebi şu idi: Onu görecekti; Tevrat, İncil, Zebur gibi ilâhî kitaplarda anlatılan vasıflara uyup uymadığına bakmaktı.

Atike, Hatice'nin yanından ayrıldı ve doğruca mukaddes yeğeninin huzuruna vardı. Olup bitenleri anlattı.

Temiz ve Pâk Hatice yeni bir şevkle evini süsledi. En güzel elbiselerini giydi, ince bir perde çekip arkasına oturdu. Artık beklemekten başka bir iş yoktu. O da öyle yaptı. Varlığın Sebebi olan Cenâb-ı Muhammed'i beklemeye koyuldu. Eline Tevrat'ı alıp yapraklarını göz nûru incileri ile okumaya başladı.

Ne zamana kadar bekledi bilemiyordu. Ancak kapının vurulması ile kendine gelebildi.

Atike, mukaddes yeğeni ile gelmiş, eve girmek için izin istiyordu.

Misafirler içeri alındı. İzzet ve ikram yapıldı. Cariyeler birer yelpaze gibi etraflarında dönüp duruyorlardı.

Büyük ve Temiz Hatice perdenin ardında altın başaklı bir lâle gibi pırıldıyordu. Kara kara gözlerini açmış, İnsanlığın Efendisi'ne bakıyordu. Bu ne güzellikti böyle? Bu nûr, bu ışık nereden çağlıyordu? Tıpkı Tevrat'ta vasıfları belirtilen peygamberdi bu.

Yüreği güm güm çarpmaya başladı Temiz Hatice'nin... Sanki başından bir deniz dolusu kaynar su dökmüşlerdi.

Düşünceler düğüm düğüm olmuştu beyinde. Kendi kendine söylenip duruyordu:

— İşte, diyordu; rüyada gördüğüm ve amcamoğlu Varaka'nın bahsettiği peygamber. Hazret-i İsâ bununla müjde vermiş: Ben gideceğim. Tâ ki dünyanın reisi gelsin, demişti. Şimdi O'nunla yüz yüzeyim. Oh, şükür Rabbim!...

Hatice, hakikat olarak bunu bildi. Kalbi çırpınan bir alev gibi yanmaya başladı. Elâ gözlerini iyice açtı, baktı, baktı. Baktıkça içi aydınlandı, gözleri kamaştı. İnsanı büyüleyici, eritici, yakıcı bir güzellik vardı Cenâb-ı Muhammed'de...

Nasıl olmuştu da bugüne kadar hemen yanibaşında yaşayan bu Varlık Güzelini görememişti? O'nun medhini, ahlâkının güzelliğini duymuştu; ama, böyle insanın gözlerini kamaştıracak kadar güzel olacağını hayâl bile edememişti.

Evet, O'nun emsalsiz güzelliği karşısında nice şâirler dertli dertli şiirler söylemişlerdir. Peygamber Şâiri Hassan bin Sabit şu hakikati dile getirmişti:

*“Ve ahsenü minke lem tera katta aynün
Ve ecmelü minke lem telidin nisâü.
Hulikte müberreen min külli aybin.
Keenneke kad imlikte kemâ tesâü...”*

*“Görmedi asla dîdeler senden güzel bir kimseyi,
Doğurmadı hiçbir kadın senden ecmel yâ Nebî!
Ayb-ü noksandan müberrâdır vücud-i akdesin
Arzun üzre yaratmış güya ki Yezdân seni...”*

Şâir böyle demişti; ama, yine de tam mânâsıyla anlatmak mümkün değildi O'ndaki güzelliği. O'nun mübarek yüzünden güneş nûru akıyordu. Hatta güneşin bile var oluşunun sebebi O idi. Bütün kâinat O'nun nûrundan yaratılmıştı. Cennet bile O'nun nûru ile gülümsemiş, Tûbâ dalları, O'nun muhabbet baharı ile sallanmıştı.

Cebrail (aleyhisselâm) bile O'nun için yücelik göğünün ufuklarında kanat çırpıyordu. O'nun güzelliği âlemde öyle bir ışık salmıştı ki, âlem baştan başa bir tatlı heyecanla dalgalanmıştı. Yüce Allah, Resûlünün mübarek cisimlerini, güzellikte bütün insanlardan üstün halletmişti.

Peygamberlik tarihinin Besmelesi O'nun rûhâniyeti, mührü de O'nun cismâniyetiydi. Artık bu cihan bahçesinde O'nun mübarek yüzü gibi bir gül daha açılmayacaktı.

Eli kalem tutan herkes bir ömür boyu O'nun güzelliğinin destanını yazmak için çırpınmıştı. Ne var ki, O'nu hakkıyla vasedebilmek hiçbir kimseye nasip olmamıştır.

İmâm-ı Busîrî şöyle çırpınmaktan kendini alamaz:

— *“Güzellikte ve güzel huyda bütün peygamberlere üstün gelmiştir.
İlim ve kerem itibariyle ise onlar, buna yaklaşılamamışlar dahi.*

Nasârârun Hazret-i İsa hakkında söylediklerini bırak da (onlar peygamberlerine Allah'ın oğlu demişlerdi). O'nun şân-ü şerefinde ve ulüvvi kadrinde ne söylersen söyle.

O'nun zâtına istediğin kadar şeref, O'nun yüce kadrine dilediğin kadar azamet izafe et azdır.

Çünkü Resûlüllah'ın fazilet ve kemâline bir had yoktur ki, insan onu dile getirebilsin.

İlmin O'nun hakkında söyleyebileceği: O beşerdir. Fakat bütün yaratılmışların en hayırlısı ve en efdalidir.”^[4]

O Nebîler Sultanı, ne uzun ne de kısa, vücuduna uygun bir şekilde orta boylu idi. Mübarek başları büyük ve yuvarlaktı. Bu mübarek baş, asalet, fikir ve bütün Kâinatın takip edeceği yola ait plânla dolu idi. Bu başta öyle bir zekâ demet edilmişti ki, aklın eli onu kavramaktan âcizdir.

Saçları simsiyah. Hem o kadar siyah ki, bütün fezâyı dolduracak kadar keskin bir aydınlığı köreltebilir. Bu mübarek saç ne tam kıvrıcık, ne tam düz. Kıvrıcıkla dümdüz arası.

Bu mübarek saçlardan tüten râyiha, âlemde güzel koku saçan her çiçeği gölgede bırakırdı.

Bu ıtırlar gibi kokular saçan saçlar, kendisi tarafından kesilmediği zaman, o varlık temeli başın kulak memelerine kadar inerdi. Endamı baştan başa nûrdu.

Mübarek yüzleri, hiçbir aklın hayâl ve hesap edemeyeceği kadar güzeldi. Bu güzel yüze birdenbire bakan can evinden vurulurdu.

Kaşları ince ve uzundu. Uçları hafif açıktı.

Kirpikleri dahi kıvrıcık, uzun ve sıktı. Bu mübarek kirpikler, insanoğlunun en güzelinin ve en muhteşeminin, gözler arasında en güzel olan gözlerine lââyık birer cennet çiçeği idi. Akıl ve ruhu kamaştıran bir güzellik demeti.

Mübarek gözleri büyük ve siyahtı. Göz bebekleri, kudret eliyle süslenmiş bir çift siyah inci. Parlaklıkta güneş gibi. Belki daha parlak. Yine o gözler kudretten sürmeli. Hele mübarek bedenleri, ipek ve kadifeden daha yumuşak, çiçek ve miskten daha hoş kokulu. Her vechile güzel bir nûr âbidesi.

Öyle bir vakar ve heybet ki, O'nu birdenbire gören dehşetle irkilir, biraz konuşan kimse kendisini O'na âşık olmaktan kurtaramazdı.

İşte Temiz Hatice şimdi O'nun karşısında bulunuyor ve o mübarek yüze nazar ediyordu. Gözleri kamaşıp kalmıştı birden. Gönlünden nice nûr ırmakları çağlamaya başlamıştı. Gönül hararetiyle kuruyan dudaklarını dili ile ıslatıp usul usul konuştu:

— Ey Atike, ey Kureyş'in hanımefendisi! Teklifinizi sevinçle kabul ediyorum. Herkese verdiğimin iki katını vermeye hazırım. Yeter ki amcamoğlu bu işi üzerine alsın.

Atike, Hatice'nin temiz gönlünden coşup gelen bu hislerden memnun oldu. Tatlı tatlı gülümsedi:

— Ey Hatice, dedi; o halde bize müsaade. Gidip Ebû Tâlib ile de görüşelim.

Ve hemen Ebû Tâlib'e koştı Atike. Olanları bir bir anlattı. Ebû Tâlib'in de yüzü güldü, gönlünden keder ve üzüntü gitti. Sonra mukaddes yeğeninin huzuruna varıp dedi:

— Ey gözümün nûru Muhammed'im! Hatice'ye git, işi ne ise ona göre hareket et...

Nebîler Sultanı tekrar Temiz Hatice'nin evine doğru yola revan oldu. Mekke sokaklarında vakar ve heybetle ilerledi ve Hatice'nin iki katlı evinin kapısına varıp vurdu.

Kapı hemen açıldı. Hatice, âlemlere rahmet olanı tekrar karşısında görünce saadetinden uçacak gibi oldu. Kalbi güm güm atıyor, göğsünden dışarı fırlayacak kadar şiddetli yürüyordu.

Kâinâtın Efendisi güneş güneş gülümsedi, geliş sebebini kısa ve özlü kelimelerle anlattı.

Büyük ve Temiz Hatice, O'nun mübarek ağzından, çağlayan bir su gibi çıkan kelimeleri yudum yudum içercesine gönlüne doldurdu. Artık kervan için anlaşmışlardı.

Hatice'nin kervanı emin ellerdeydi. İşte o sabretmiş, Allah da kendisine *Muhammedü'l-Emîn'i* lûtfetmişti. Hatice için gökler dolusu bir devlet demekti bu...

MEYSERE'YE VERİLEN EMİR

O tertemiz kadın, kölesi Meysere'ye şu emri verdi:

— Ey Meysere! Bundan böyle amcamoğlu Muhammed'in emrindesin. Her hususta O'na itaat et. Hâl ve hareketlerini de en ince noktasına kadar tesbite çalış. O'ndan bazı kerametler zuhur edecek

olursa bilmek istiyorum. Çünkü O, hiç kimseye nasip olmayan bir devletin sahibidir.

Bundan sonra hazırlıklar yapıldı. Her şey birkaç gün içinde hazır oldu.

Hatice de boş durmadı. Develerin içinden en iyisini seçti ve sultanlara yakışır bir şekilde donattı. Yine Meysere'yi karşısına alıp tek tek anlattı:

— Onu bu deveye bindireceksin. Canla başla O'nun hizmetinde bulunacaksın. Bil ki O bu kavmin en şerefliisidir ve benim amcam oğludur. O'na hizmet, bana hizmettir.

Nihayet kervanın hareket edeceği gün gelip çattı. Mekke'de yeni bir heyecan kasırgası koptu. Mekkelilerin âdetiydi bu. Her kervanın karşılanış ve uğurlanışında meydanlar insanlarla dolup taşardı. Yine Mekke meydanları cıvı cıvı insan kaynıyordu.

Nebîler Serveri'nin amcaları, halaları ve en yakınları da oradaydı. Hatta Hatice bile bu kalabalığın arasındaydı.

Kimi seviniyor, kimi üzüyor, kimi de gözyaşlarının selinde boğuluyordu. Ağlayanlar arasında peygamber amcası Ebû Tâlib de vardı. Kendisine emânet edilen bu kudret fidanını uçsuz bucaksız çöllere nasıl bıraksındı?

Çöl ki, susuz tencereydi. Güneşin ateşten okları çölün sinesine işler, taşlar sivri dişleriyle insanın ayaklarını ısırırdı. Çok kere, bu uçsuz bucaksız kum denizi insanı hayatından bezdirirdi. Kimleri alıp götürmemişti ki, bu gurbet yolu?

Şimdi gurbet yolcularının içinde *Cenâb-ı Mustafa* da vardı. Kimbilir, başına ne işler gelecekti...

Asil ve soylu amca bu duygularla sarıldı mukaddes yeğenine. Gözleri yaşlarla dolmuştu Ebû Tâlib'in. O Ebû Tâlib ki, evlâtlarına karşı göstermediği sevgi ve muhabbeti yeğenine karşı gösteriyordu. Onu bütün kalbi ile seviyor, esen yelden, uçan kuştan koruyordu.

Ebû Tâlib ile yeğeninin ayrılışı bir âlem oldu. Mukaddes insan ağır adımlarla ilerledi, sonra geri dönüp kalabalığa baktı, kendisini uğurlayanlara el salladı.

Asil amcanın haykırışı göklere yükseliyordu:

— Seni Allah'a emânet ederim, canım Muhammed'im!...

Büyük ve Temiz Hatice de oradaydı. Meysere'ye sıkı sıkı tenbih ediyordu:

— Ey Meysere, dediklerimi sakın unutma!

Meysere yerlere kadar eğilerek hanımını selâmladı ve koşar adımlarla kervanın peşinden yürüdü. Varıp Cenâb-ı Mustafa'nın devesinin yularını tuttu:

— Ey deniz huylu insan, dedi; emrine amadeyim!...

Kervan bir ırmak gibi çöle doğru ağır ağır aktı.

Hatice'nin yüreğine sanki binlerce mızrak saplanmış bulunuyordu. Kervan ufukta kayboluncaya kadar bakıp durdu.

O zamanlar ticaretle iştigâl eden *Hazret-i Ebû Bekir* de bu kervanda bulunuyordu. Zaten O hep Nebîyyi Âhir Zamanın dostu idi.

Kervan Mekke'den ayrılıp kum denizinde ilerlemeye başlayınca dedi ki:

— Ey kutlu, ey kokusu güzel Ahmed!... Sen bizim başımızsın. Gönلün neyi arzu ediyorsa onu yapmakta hürsün. Yol boyunca senin emrinde olacağız!...

RAHİP NASTURA

Mekke'den hareket eden kervan vadiler boyu akıp gittikten sonra, nihayet Busra mevkiine vardı. Allah'ın Resûlü senelerce evvel de amcası Ebû Tâlib'le buraya kadar gelmişti. O zaman başlarından şöyle bir hâdise geçmişti:

Burada inzivaya çekilmiş, münzevî ve müstağni bir rahip vardı. İsmi "*Circis*" di. *Buhayrâ* diye anılıyordu.

Ebû Tâlib'in kervanını görünce ibadethanesinden dışarı fırlamıştı. Yüzünde fevkalâde tatlılık ve gülümseyiş vardı. Yolcuların yanına giderek onları davet etmişti:

— Ey Kureyş topluluğu! Sizi yemeğe davet ediyorum. Hür, köle, küçük, büyük aranızda kim varsa getirmenizi istiyorum.

Kervandakilerden biri dayanamayıp dedi:

— Vallahi, senin bugün şaşılacak bir hâlin var. Biz yanından kaç kere gelip geçtik de böyle bir şey yapmamıştın.

— Söylediklerin doğrudur!... Ne var ki, bugün öyle arzu ediyorum.

— Teşekkür ederiz. Hep birden geleceğiz...

— Hiç kimse kalmasın, hepinizi bekliyorum!...

Ziyafet saati gelince Ebû Tâlib herkesi topladı; fakat mukaddes yeğeninın küçük yaşta olduğunu düşünerek böyle bir ziyafete iştirak etmesinin uygun olamayacağını hesap etti.

Nûr-u Cihânı eşyaların yanında bırakarak, diğer arkadaşlarıyla beraber rahibin yanına gitti. Buhâyra, kendilerini güler yüzle karşıladı ve sordu:

— Hepiniz tamamsınız değil mi?

Cevap verdiler:

— Evet, hepimiz geldik. Sadece eşyalarımızın başında küçük bir çocuk bıraktık. Yalnız o gelmedi.

Buhayrâ gözlerini iyice açtı. Dalgın nazarlarını ayrı ayrı herkesin yüzünde gezdirdi. Aradığı insanı bulamamanın hüznü ile mahzun mahzun gözlerini yere dikti:

— Ey Kureys'liler, dedi; sizden bilhassa bu çocuğu getirmenizi rica ediyorum!...

Varlığın Sebebi olan Nûr Çocuk eşyaların yanında idi... İkinci amcası *Haris* hemen fırladı, nefes nefese kervanın yanına vardı. Nûr Çocuğu alıp Buhayrâ'nın yanına getirdi.

Herkes sofranın etrafında halka oldu, zevk ve neşe içinde yemekler yendi.

Buhayrâ'nın yüzünde tatlı bir aydınlık. Gözlerinde görülmemiş bir ışık. Dudaklarında fevkalâde manidar bir tebessüm. Bir an bile durmaksızın. Nûr Çocuğu süzüyor, hep O'nu inceliyor.

Buhayrâ birdenbire deniz deniz çağıladı. Bütün zaman ve mekânın müstakbel peygamberine hitap etti:

— Ey çocuk! Sana bir şeyler soracağım! Lât ve Uzzâ aşkına bana doğru cevap verir misin? Söyle...

O sessiz, masum Nûr Çocuk, birden sesini şiddetle yükseltti:

— Bana ne sorarsan sor, cevap vereyim. Fakat bana Lât ve Uzzâ üzerine yemin verme!... Benim en ziyade nefret ettiğim, işte bunlar ve benzerleri putlardır!...

Bu cevap rahibin merakını büsbütün kamçıladı:

— Ey güzel çocuk, dedi; öyle ise, Allah aşkına söyle!...

— Ne sorarsan sor, cevaba hazırım!...

— Uykun nasıldır?

— Gözlerim uyur, kalbim uyumaz.

Rahibin içi çırpınan bir alev gibi yanmaya başladı. İşi derinleştirdi. Nûr Çocuğa, husûsî hallerinden ve hayatının binbir hususiyetinden sual üzerine sual sordu.

Nûr Çocuğun mübarek lisanından bal akıyordu. Her suale beklediği cevabı veriyordu.

Buhayrâ saadetinden uçacak gibi oldu. Yüzünde görülmemiş bir ışık belirdi. Gözlerini bir an için olsun İnsanlığın Efendisi'nden ayıramıyordu.

Sualler ve cevaplar bitince, büyük bir ihtiramla elini uzattı. *Hâtemü'l-Enbiyânın* elbisesini kavradı ve müsaade istedi:

— Ey yıllardır beklediğim çocuk, izin verir misin, bir noktaya bakacağım!

Kâinatın Efendisi gülümsedi:

— Buyurun, bakın!...

Rahip, gayet hürmetkar, gayet ta'zimkâr. Titreyen elleriyle elbiseyi Âleme Rahmet olanın omuzundan sıyırdı. Nûr çocuğun mübarek sırtını açtı ve nübüvvet mührünü gördü.

— **İşte Hazret-i İsa'nın müjdelediği peygamber... İşte Son Nebî...**

Fakat heyecanını yenmeyi başardı. Nübüvvet mührüne doğru eğildi ve o mukaddes noktayı derin bir saygı edâsiyle öptü, öptü...

Bütün bu hallere anlaşılmaz nazarlarla bakan Kureyşliler'de hayret ve dehşet.

Buhayrâ, Ebû Tâlib'le göz göze geldi:

— Yâ Ebû Tâlib, dedi; söyle bana, bu çocuk neyindir?

Ebû Tâlib kısaca cevap verdi:

— Oğlum!...

Buhayrâ haykırdı:

— Hayır, hayır!... Bu mümkün değil!...

— Niçin inanmak istemiyorsun?

— Çünkü bu çocuğun, senin oğlun olması mümkün değil. Hem o kadar ki, babasının hayatta bile bulunmaması lâzım...

— Kardeşimin oğludur. Dediğin gibi, babası, henüz çocuk doğmadan vefat etmiştir.

— İşte, ey Ebû Tâlib, doğruyu şimdi söyledin!... Kulaklarını aç ve beni iyi dinle!... Kardeşinin oğlunu buradan bir adım ileriye götürme.

Yahudiler, çocukta, benim gördüğüm işaretleri görürlerse O'na fenalık etmeye kalkarlar.

— Masum bir çocuğa neden fenalık etsinler?

— Çünkü kitaplarda gördüğümüz ve büyüklerden öğrendiğimiz bilgilere göre, bu mübarek çocuk, istikbâlin en büyüğüne namzettir. Geleceğin peygamberidir. Yaratılmış ve yaratılacakların en şerefliisidir. İnsanoğlu O'na tâbi olmak için yaratılmıştır. Bu sebeple, yahudiler kıskanır ve fenalık etmeye kalkarlar. Sen sözümü dinle, bu seyahatten hemen vazgeç.

Rahibin sözleri Ebû Tâlib'in yüreğine bir kurşun gibi işledi. Hep beraber Buhayrâ'nın yanından ayrıldılar. Ebû Tâlib, yol arkadaşlarını başına topladı, şöyle dedi:

— Haydi, Mekke'ye dönüyoruz. Şam'a kadar uzanmaktan vazgeçiyorum. Mallarımızı burada satabiliriz.

Mallarını oracıkta sattılar ve Mekke'ye döndüler...

NASIL KEŞFETMİŞTİ?

Manastırında münzevî bir hayat süren Buhayrâ çocuğu görmeden, O'nunla bir kelimecik konuşmadan, bu harikuladeliği nasıl keşfetmişti?

Şöyle olmuştu:

Buhayrâ, kervan, başlangıçta ibadethanesine doğru yol alırken pencereden bakmaktaydı. Gözleri ile gökleri süzüyordu. Bulutlarda bir hâl vardı bugün.

Malûm kervanlar içinde herhangi bir kervan. Ötekilerden farklı bir tarafı da yoktu bu kervanın.

Fakat müthiş bir hâl oluyordu göklerde. Kervanın tepesinde bir bulut yürüyordu. Sanki bütün hızını kervandan alıyormuş gibi kervan hızlandıkça o da hızlanmakta, yavaşladıkça yavaşlamakta, durunca da durmaktaydı. Sanki bulut, görünmez bir iple kervana bağlı gibi. Gidişi, duruşu, gelişi hep kervanla alâkalı.

Buhayrâ, pencereden başını uzatmış, nazarını hiç ayırmadan kervanı ve bulutu süzüyordu. Evet, havasında tek bulut gölgesi olmayan, güneşine hiç perde çekilmeyen sonsuz mavilik zemini fezâda, kervanın tam üstünde kervana yelpaze tutmaya memur bir bulut.

Kervan; ağır ağır, kıvrıla kıvrıla ilerledikçe, aynı bulut da havada yüzüyordu. Sanki iki kolunu iki yana açmış harikulade bir muhafızdı.

Nihayet kervan, tepesindeki bulutla beraber, ibadethanenin karşısındaki ihtiyar ağaca kadar gelip dayandı. Bu defa akılları oynatacak bir tecellî belirdi.

İhtiyar ağacın dalları, yapraktan ellerini, çiçekten dillerini uzatmış, birdenbire her yanından hayat fışkırmıştı. Kervanda birini korumak, kucaklamak istercesine eğildi, büküldü.

Yıllar önce kurumuş, porsumuş, lif lif parçalanmış ağacın birden güllerle dolması neyin ifadesi?...

Bütün bunlar rahibin gözlerinin önünde olup bitti. Ve rahip, tüyleri ürpererek ve içinde denizler kaynayarak kararını verdi:

— Kervanda beklediğimiz kurtarıcı bulunuyor. Bütün peygamberlerin müjdelediği Son Nebî bu olsa gerek. Hazret-i İsa O'nunla müjde vermişti. Hemen O'nu görmeli, eteklerine yüz sürmeliyim!...

İşte Buhayrâ, Âleme Rahmet olanı böyle keşfetmişti. O'nun sırtındaki nübüvvet mührünü ilk defa öpmek şerefine de bu âlim rahip nail olmuştu...

13 SENE SONRA

Nihayetsiz olan Mülkün Seyyidi ve Kevser Havuzunun Sahibi, Milâdi 582 yılında amcası Ebû Tâlib'le bu noktaya kadar gelmişti. Şam'a gitmeyerek buradan tekrar Mekke'ye dönmüşlerdi. Şimdi yine aynı noktaya vâsıl olmuşlardı. Aradan 13 sene geçmişti. Bu zaman zarfında Buhayrâ ölmüş, yerine *Nasturâ* isimli bir rahip gelmişti.

Nasturâ da tıpkı Buhayrâ gibi o gün ibadethanesinin penceresinden başını uzatmış, ufukları süzüyordu. Uzakta, tâ ufukların düğümlendiği noktada bir şeyler oluyordu. Gökte bir bulut vardı, ağır ağır ilerliyordu.

Yolda bir kervan. Kervan vadiler boyu yavaş yavaş yol alıyordu. Ne var ki, bu diğer kervanlar gibi güneşin ateşten oklarına hedef olmuyordu. Çünkü başında bir bulut dolanıyordu. Yürüdükçe yürüyor, durdukça duruyordu. Nihayet sahradan akıp gelen kervan bir zeytin ağacının dibinde karar kıldı. Fezânın derinliklerinden yuvarlanıp gelen bulut da aynı ağacın üzerinde bir kudret şemsiyesi gibi duruverdi.

Ağaç kuru idi. Varlığın nûru oraya teşrif eder etmez birden yeşillendi, tazelendi, dalları meyvelerle doldu.

Nasturâ, gözlerini alabildiğine açmış bakıyordu. Hemen aşağı indi, koşar adımlarla yürüdü. Kendisini ibadethanenin kapısından dışarı attı. Tanıdık bir çehre arıyordu. Gözü Meysere'ye ilişti ve avaz avaz bağırdı:

— Ey Meysere! Şu ağacın altına inen zât kimdir?

Meysere cevap verdi:

— O, Kureyş ve Harem halkından bir zâttır!...

Nasturâ çırpınan bir alev gibi kıvrıldı, köpürdü, taşı:

— Yemin ederim ki, bu ağacın altına şimdiye kadar peygamberden başka kimse inmemiştir!...

Meysere donup kaldı. Zâten yol boyunca gördüğü manzaralar aklını başından almıştı. Şimdi de rahip umulmadık şeyler söylüyordu. Ne garip tecellilere şahit olmuştu bu yolculuk müddetince...

Çatlayan dudaklarını dili ile ısırp sordu:

— Ey rahip efendi, sende bir gariplik görüyorum!...

Rahip Nasturâ onu duymadı bile. Sadece kendi gönlünde çağılayan hislerin denizinde çırpındı:

— Ey Meysere, O'nun gözlerinde biraz kırmızılık var mı?

— Evet!...

— Bu kırmızılığın gittiği olur mu?

— Hayır!...

— Bütün âlemlerin beklediği kurtarıcı bu zât olsa gerek. O peygamberdir. Ne olaydı, ben O'nun ilâhî memuriyetini tebliğe başladığı günlere erebileydin.

Nasturâ yerinde duramaz olmuştu. Gözlerinin içi gülüyor, yüzü bir tatlı ışıkla aydınlanıyordu. Meysere de rahibin bu hâline taaccüp ediyordu. Rahip yine sorularına devam etti:

— O mübarek zâtın adı nedir, ey Meysere?

Meysere cevap verdi:

— Muhammed (sallâllahü aleyhi ve sellem).

— Bir başka adı yok mu?

— Var.

— Ne o?

— Ahmed!...

— Daha başka?

— “Emîn” de derler...

— Şehâdet ederim ki, O İsmâ Peygamberin İncil’de haberini getirdiği Hamd Livâsı, Kevser Havuzu sahibi, şefaât müjdecisi ümmî peygamberdir!...

Meysere’nin simsiyah dudakları aralandı, ak ak dişleri olanca beyazlığı ile meydana çıktı. Meysere gülümsüyordu artık. Rahibin bu sözleri yüreğine bir kurşun gibi işlemişti. İsmet timsâli Hatice’ye güzel haberler götürebilecekti.

Rahip Nastûrâ’ya veda edip Kâinatın Efendisi’nin huzuruna geldi. Varlığın nûru, başında bulunduğu malları *Busra* pazarında, hiç kimsenin satmadığı yüksek bir fiyatla sattı ve onlara karşılık alacağını alıp, yükünü tuttu, yeni baştan tertiplenen kervanlarla beraber Mekke istikametine yola revân oldu.

Yol boyunca yine nice harikulâdelikler...

Yolda ve öğle sıcağında Meysere gördü ki, Nebîler Nebîsinin üzerine iki melek gölge salmakta ve O’na güneşin harareti dokunmamakta. Kum denizi fokur fokur kaynarken ve güneş olanca şiddetiyle çölleri kavururken, O hiçbir yakıcı sıcağa hedef olmamakta.

Meysere aklını oynatacak gibi oldu. İnsanlığın Efendisine dedi ki:

— Ey kutlu, ey deniz huylu Ahmed!... İzin ver, Hatice’ye müjdecî gideyim de senin yüzünden Allah’ın yaptıklarını haber vereyim. Senin nasıl bir zât olduğunu O da öğrensın!

Peygamberler Peygamberi, Meysere’ye izin verdiler. Meysere vadilerde rüzgâr rüzgâr uçtu. Hem gidiyor, hem de gördüklerini, duyduklarını Hatice’ye nasıl anlatacağının hesabını yapıyordu.

Nihayet ismet timsâli Hatice’nin huzurundaydı Meysere. Acaip, içinden çıkılmaz derin bir sır belirten halleri bir bir anlatmaya başladı:

- Selâmetle gittik, selâmetle geldik ey sahibem!... Yolda ve kızgın güneş altında mesafe alırken, üzerimizde bir bulut vardı. Nereye adım atsak beraberdi. Dursak duruyor, yürüsek yürüyordu...

Hatice’nin yüzü birden aydınlandı ve sordu:

— Amcamın oğlu nasıl?

Meysere şevkle cevap verdi:

— O hârika bir insan. Sanki hepimizi avuçlarının içinde götürüp getirdi. Hiçbirimiz çölün kavuran, eriten, yakan sıcağını duymadık.

— Başka nelere şâhid oldun?

— Anlatılacak gibi değil, ey sahibem!...

— Demek o kadar çok şey gördün?

— Evet...

— Anlat o halde...

Meysere iki dizi üzerine oturup heyecanını yenmeye çalıştı. Sonra da yol boyunca şâhid olduğu harikulâdelikleri bir bir anlattı. İsmet ve iffet timsâli Hatice büyük bir zevkle köleyi dinliyordu. Gözlerinden iki damla yaş eteklerine düşüverdi.

Meysere başını kaldırıp baktığında hanımının ağladığını hayretle gördü. Ak ak sevgilerle çırpındı:

— Sen ağlıyorsun, ey sahibem!...

Hatice kısaca cevap verdi:

— Sevincimden...

— Sevinmekte haklısın. Çok kere ben bile ağladım.

— Ey Meysere, görüp duyduklarından hiç kimseye bahsetme.

— Bahsetmem efendim...

HATİCE’NİN MÜŞÂHEDESİ

İffet ve ismet timsâli Hatice hemen konağın damına çıktı. Yanında yine Nefise vardı. Gözleri ufukları taradı. Tâ uzaklarda ağır ağır ilerleyen kervanı gördü. Gözlerini iyice açıp dikkatle baktı. İşte, devesi üzerinde Allah’ın Resûlü de gözük müştü. O da ne?

İki melek, Kâinatın Fahri’nin üstünde kanatlarını yaymışlar, O’nu güneş ışığından muhafaza ediyorlardı.

Hatice şevkle sesini yükseltti:

— Ey Nefise görüyor musun?

Nefise işaret edilen istikamete baktı. Evet, iki melek kudret şemsiyesi gibi göklerin derinliğinde süzülüyorlardı. Kalbi şiddetle çarptı Nefise’nin:

— Âh, dedi; ne acâip hâl!...

Kervan Mekke içine girinceye kadar damda oturup takip ettiler. Bir öğle vakti Allah’ın Resûlü Mekke’ye girdi. Hatice sevincinden ve saadetinden uçuyordu.

Getirilen eşya satıldı ve hesaplar görüldü. Herkesin yüzünde tarifi imkânsız bir aydınlık. Ticaret, her senekinden bir misli fazla. Bereket her yandan buram buram tütmeekte...

Temiz ve Pâk Hatice, başını elleri arasına almış düşünüyordu. Beyninde düşüncelerin harmanı. Şimdi ne yapmalıydı? Birden oturduğu yerden kalktı. Yüzünde elmaslar nokta nokta oynadı. Kararını vermişti, amcası oğlu Varaka'ya danışacaktı. Öyle de yaptı. Vardı, olup bitenleri ve Meysere'den dinlediklerini tek tek anlattı.

İhtiyar Varaka'nın gözleri görülmemiş bir ışıkla parladı:

— Ey Hatice, dedi; eğer bu söylediklerin doğru ise, hiç şüphe yok ki Muhammed (sallâlahü aleyhi ve sellem) bu ümmetin peygamberidir... Ben, zaten bu ümmetten çıkacak bir peygamber bulunduğunu biliyor ve O'nu bekliyordum. Bu zaman, O'nun zamanıdır.

Temiz ve Büyük Hatice, gönlünü dolduran bu müjdelerle Varaka'nın yanından ayrıldı. Bu demlerde kendisi 40 yaşlarında idi. Ahlâkı, iffeti, temizliği ile temayüz etmişti. Kadınların en iyisi olarak vasıflanmıştı. İsmet ve iffet O'nda kemâlini bulmuştu. Pâk, temiz, duru ve güzel ahlâk ona “*Tâhire*” dedirtiyordu.

O, bu cihan toprağında bir işve fidanı gibi O'nun meziyetleri sayılmayacak kadar çoktu. Yüce Allah, O'nu mükâfatlandırmayı dilemiş olacak ki, Hatice'nin inciler dolu gönlü, Kâinatın Efendisini sevdi. Onunla evlenmek için gönlünde şiddetli bir arzu uyandı. Fakat bu derdini kimseye açmak istemiyordu. Ne var ki Nefise bunu anlamakta gecikmedi. Çünkü gayet zekî, keskin, fâtîne bir kadındı. Şimdi o anlatsın, biz dinleyelim:

— Huveylid'in kızı Hatice, ileriye ve doğruyu görür; şerefini korur, sağlam karakterli, akıllı bir hanımdı. Allah, O'nu bu meziyetlerle birlikte daha da şereflendirmeyi murad etmişti.

Hatice, o zamanlar Kureyş kadınlarının soy sop, şeref ve zenginlik bakımından da en ileride olanıydı. Bunun için herkes elinden gelse O'nunla evlenmeye can atar, malını mülkünü O'nun yolunda saçardı.

Kervan Şam ticaretinden döndüğü günlerdeydi. Hatice beni husûsî bir maksatla Hazret-i Muhammed'e (sallâllahü aleyhi ve sellem) gönderdi. Gidip O'nun mübarek huzuruna vardım ve sordum:

— Ey insanların hayırlısı, seni evlenmekten alıkoyan nedir?

O gülümseyerek cevap verdi:

— Elimde evlenebileceğim param yok!...

Hemen karşılık verdim:

— Peki, bu sağlansa?... Sen mala, cemâle, şerefe ve denkliğe davet edilsen, icabet etmez misin?

Nebîler Nebîsi biraz düşündü, sonra sordu:

— Kimdir bu?

— Hatice'dir!...

— Bu, bana nasıl olabilir?

— O, bana düşen bir vazifedir. Yeter ki sen “Evet” de.

— Pekâlâ, ben de dediğini yaparım, ey Nefise!...

— Çok teşekkür ederim.

Nefise, rüzgâr önünde uçan bir tüy gibi Mekke sokaklarında uçuyordu. Nefes nefese Hatice'nin konağına geldi ve kapıyı yumrukladı:

— Müjde, ey sahibem, müjde!...

Büyük ve Temiz Hatice, Nefise'nin çılgılığını duydu. Yüzünde benekler nokta nokta oynadı.

Koştı, Nefise'yi kucakladı. Nefise, Âlemlere Rahmet olan peygamberle yaptığı konuşmayı çizgi çizgi Temiz Hatice'ye anlattı. Hatice:

— Rabbime şükürler olsun, dedi; rüyam hakikat oluyor.

Sonra hiç vakit kaybetmeden İnsanlığın Efendisine haber gönderdi:

— Ey amcamın oğlu! Sen benim akrabamsın. Kavminin arasında şerefli, emniyetli, güzel huylu, doğru sözlüsün. Bu sebeple seninle evlenmeyi arzu ediyorum, ne dersin?

Varlığın Sebebi olan Cenâb-ı Peygamber vaziyeti amcalarına açtılar. Asil ve soylu amca sordu:

— Alır mısın, ey Muhammed'im?

Güneşlerin Güneşi gülümsedi:

— Evet!...

Ebû Tâlib hemen harekete geçti. Doğruca Hatice'nin konağına gitti ve kapıyı çaldı:

- Güm, güm. gümmm!...

Cariyeler bembeyaz entarilerini yelpaze gibi uçurarak kapıya koştular:

— Kim o?

Ebû Tâlib cevap verdi:

— Benim! Ebû Tâlib!...

Kapı hemen açıldı, misafir içeri alındı. Hatice, misafirine izzet ve ikramda bulundu. Nihayet Ebû Tâlib'in dudakları kıpırdadı:

— Yâ Hatice, duyduklarım doğru mu?

Hatice, gözlerini yere dikip cevap verdi:

— Evet!....

— Öyleyse işi karara bağlayalım...

— Yâ Ebâ Tâlib! Amcamın evine git! Benim, kardeşinin oğlu Muhammed bin Abdullah'la yapacağım izdivacı konuş.

Ebû Tâlib hayretle atıldı:

— Yâ Hatice, benimle şaka etme!...

Büyük ve Temiz Hatice:

— Yâ Ebâ Tâlib, dedi; şaka değil. Bu, Allah'ın emridir!...

Peygamber amcası *Ebû Tâlib* sevincinden bir kuş gibi uçuyordu. Hatice'den ayrıldı. Yanına *Hamza*'yı da alarak, Temiz ve Pâk Hatice'nin amcasına gitti.

Hatice'nin amcası misafirlerini güler yüzle karşıladı. Ebû Tâlib geliş sebeplerini anlattı ve ondan Hatice'yi, Kâinatın Efendisine nikahlamak için resmen istedi.

Amcanın gönlü de bu habere sevindi. Hemen Ebû Tâlib'in teklifini kabul etti. Ebû Tâlib'in malından 20 genç deve mehir biçildi...

NIKÂH TÖRENİ

Büyük ve Temiz Hatice konağını tören için hazırladı.

Her tarafta gözleri kamaştıran bir pırıltı vardı.

Cariyeler en yeni ve temiz elbiselerini giymişler, birer kelebek gibi dönüp duruyorlardı. Hazırlıklar tamam olunca misafirlere haber gönderildi:

— Filân gün, filân saatte gelin!...

İlk gelenler, Temiz Hatice'nin amcası *Amr bin Esed* ve *Varaka bin Nevfe'*di.

Amr bin Esed, sakalını sarı yağla yağlamış, taramış, üzerine bürdü Yemânî denilen Yemen dokuması ağır bir elbise giymişti.

Çok geçmeden Varlığın Nûru, amcaları *Ebû Tâlib* ve *Hamza*, halaları ve Hâşimoğulları'nın ileri gelenleri Hatice'nin konağına geldiler.

Hatice, koyun kestirdi, hazır ve davetli bulunan Kureyş büyüklerine muhteşem bir ziyafet çekti. Sonra Nebîler Nebîsi'ne:

— Ey amcamoğlu, dedi; söyle Ebû Tâlib'e, beni amcamdan istesin!...

Bunun üzerine Ebû Tâlib ayağa kalktı ve beliğ bir hutbe okudu:

“Allah’a hamd olsun ki bizleri Hazret-i İbrahim’in mirasçılarından, Hazret-i İsmail’in evladından, Maad’ın aslından ve Mudar’ın soyundan kıldı. Ve bizi mukaddes evinin bekçisi, hareminin hizmetçisi yaptı. Ziyaret edilen bir evi, emin bir haremi bizlere ihsan buyurdu. Ve bizleri insanların hâkimi kıldı.

Bundan sonra diyorum ki:

Kardeşimin oğlu olan Muhammed bin Abdullah, her ne kadar mal ve servet bakımından yoksul ise de, Kureyş’ten hangi insan ile tartılacak olsa, onlardan daha üstün olan bir gençtir. Gerçek şu ki mal ve servet, geçici bir gölge ve örtülü bir perdedir.

Muhammed de —sizlerle olan— yakın akrabalığını bildiğiniz bir kişi olarak, Huveylid’in kızı Hatice’yi nikâhına istemektedir. O’na, mehrinin sonradan ödenmesi ve peşin verilmesi gerekeninden ve benim malımdan yirmi dişi deve vermektedir.

Ve O, Allah’a yemin ediyorum ki, bundan sonra büyük bir haberin ve yüce bir şöhretin sahibi olacaktır.”

Ebû Tâlib geçip yerine oturdu. Hemen Varaka ayağa kalktı ve şöyle karşılık verdi:

— *“Allalı’a hamd olsun ki, bizi de anlattığın gibi yarattı. Saydıklarından daha fazlasıyla bize üstünlük verdi.*

Biz dahi Araplar’ın büyüğü ve reisiyiz, siz de öylesiniz. Ne Araplar sizin faziletinizi inkâr, ne de insanlardan hiçbirisi sizin iftihar ettiğiniz şeyleri, şerefınızı reddeder.

Biz de sizinle hısımlık kurmak ve şereflenmek istiyoruz.

Ey Kureyş topluluğu! Şâhid olunuz ki: Ben Huveylid kızı Hatice’yi şu kadar mehirle Muhammed bin Abdullah’la evlendirdim!...”

Varaka bu sözlerden sonra sustu. Ebû Tâlib ona hitab etti:

— *Ey Varaka, Hatice’nin amcasının da sana iştirak etmesini diliyorum!*

Hatice’nin amcası Amr bin Esed hemen ayağa kalktı. Yüzünde tatlı bir aydınlık vardı. Gözlerini davetliler üzerinde bir müddet

gezdirdikten sonra şöyle dedi:

— “*Ey Kureyş topluluğu! Sizler şâhid olunuz ki: Ben Muhammed bin Abdullah’a Huveylid’in kızı Hatice’yi nikahladım.*”

Nihayetsiz olan Mülkün Seyyidi ve Kevser havuzunun sahibi Cenâb-ı Mustafâ iki deve kestirip bütün halka muhteşem bir ziyafet çekti. Zengin fakir, büyük küçük kim varsa bu ziyafetten nasibini aldı. Ebû Tâlib de aynı şeyleri yaptı.

Hatice’nin konağı arı kovarı gibi uğultularla çalkalandı gün boyu. Varlığın nûru insan, Temiz ve Pâk Hatice’nin konağında kaldı. Asil ve soylu amcanın gözlerinden sevinç yaşları akıyordu. Bu sevincini onlarla da paylaşmak istedi. Bir gün sonra mukaddes yeğeniyle Hatice’yi kendi evine davet etti. Allah’ın Resûlü ve ulvî zevcesi, Ebû Tâlib’in evini şereflendirdiler. Ebû Tâlib kanatlı bir kuş gibi uçuyordu artık. Bir taraftan da şöyle diyordu:

— Allah’a hamd olsun ki, bizden üzüntüleri giderdi!...

Ebû Tâlib, ne kadar çok seviyordu mukaddes yeğenini.

Bir baba belki de kendi evlâdını o kadar sevemezdi. Ne çâre ki, Ebû Tâlib bir bahçıvan edâsiyle yetiştirdiği gülü koklayamadan ötelere âlemine göçecektir. Akıl sır ermez hikmet...

İLK İZDİVAÇ, İLK ZEVCE

Allah’ın Sevgilisi, topyekûn zaman ve mekânın ve bütün mahlukatın peygamberi 25, Büyük ve Temiz Hatice de 40 yaşındalar. İbrahim’den başka, Allah Resûlü’nün bütün çocukları ismet timsâli Hatice’den.

İbni Sa’d’a göre: Nebîler Nebîsi’nin, ismet timsâli Hatice’den ilk doğan çocuğu Kasım’dır. Sonra, *Zeyneb*, sonra *Rukıyye*, sonra *Fâtıma*, sonra *Ümmü Gülsüm*. Ve daha sonra da, İslâm devrinde *Abdullah (Tayyib)* ile *Tâhir* doğmuştu.

İbn-i Hişâm, Âlemin Fahri’nin erkek ve kız çocuklarını yaş sırasına göre şöyle sıralamaktadır:

Kasım, Tayyib (Abdullah), Tâhir, Rukıyye, Zeyneb, Ümmü Gülsüm, Fâtıma.

Bu mübarek çocuklardan, Kasım’la Abdullah (Tayyib) Mekke’de, çocukken vefat etmişlerdir.

Kâinatın Efendisinin erkek evlâtları en küçük çağlarda vefat etti. Yalnız kızlar muammer oldu ve İslâmiyet'i idrâk ettiler.

Böylece Nebîler Sultanı'nın bütün çocukları, Mısır sultanı tarafından hediye edilen *Mâriye* isimli cariyeden doğma *İbrahim* müstesna, ismet ve iffet timsâli Hatice'den geliyor. Güneşlerin güneşine kavuşan Hatice'den. Hatice'nin başına, gökler dolusu devlet konmuştur ve Hatice saadetinden uçacak gibidir.

Allah'ın Resûlüne, babasının annesinin vefatı ile miras olarak birkaç deve, birkaç da koyun kalmıştı. Bir de *Ümmü Eymen* isminde bir dadı. Başka dünyalık bir şeye mâlik değildi. Gençlik ve çocukluk çağını amcası Ebû Tâlib'in yanında geçirmişti. Şimdi Hatice ile bir yuva kurmuştu. Yuvasından saadet sümbülleri boy vermişti. Hatice, ahlâkı yüksek bir kadındı. İlmi, irfanı, akli, dirayeti, nezâket ve zarâfeti hiç kimsede yoktu. Bu haliyle Allah'ın Resûlü'nü memnun ediyordu.

Şu gökler dolusu devlete bakınız ki ismet timsâli Hatice 40 yaşındayken, 25 yaşında, madde ve mânâda kâinatın güzel, en hayırlı erkeğine, Allah'ın biricik sevgilisine, âlemlere rahmet ve müjdeci olarak gönderdiği cihan peygamberine zevce olmak saadetine erdi. Âlemde hiçbir kadın bu devlete eremedi.

Kadınların efendisi Hatice, tek kelimeyle “Büyük ve Temiz” ve şu cihan denilen sarayın altın taçlı sultanıydı. Öyle bir sultan ki, Nebîler Nebîsi O'nun hakkında şöyle buyurmuşlardır:

—”İnnî kad ruziktü hubbehâ = Hiç şüphe yok ki ben onun sevgisi ile rızıklandırılmışımdır.”^[5]

Bu peygamber sevgisine karşı, O'nun sevgisi de bir başka güzellikteydi. O, bütün gönlüyle Kâinatın Fahri'ni sevdi, O'nun bütün dertlerini, üzüntülerini giderdi. Ona huzur ve saadet kucağını tatlı bir tebessüm ve aydınlık bir yüzle açtı. Ve bu sevgide Allah sevgisine geçit buldu.

Zâten Yüce Allah ferman etmemiş miydi:

“(Resûlüm), şöyle de: “Eğer siz Allah'ı seviyorsanız, hemen bana uyun ki, Allah da sizleri sevsin ve günâhlarınızı bağışlasın. Zira Allah çok bağışlayıcı, çok merhamet edicidir.”^[6]

İşte Temiz Hatice bu sevgi denizinde ömür yelkenlisini yüzdürdü de cennet kadınlarının en üstünlerinden birisi oldu.

Varlığın sebebi olan Cenâb-ı Peygamber buyururlar ki:

— “Cennet kadınlarının üstünü dörttür: Meryem, Fâtıma, Hatice ve Âsiye’dir.”^[7]

Büyük ve Temiz Hatice, tek kelimeyle cihanın altın başaklı bir lâlesi.

Misilsiz bir şefkat, üstün bir idrâk, engin bir duygu, görülmemiş bir kadın sezisi, ruhî zenginlik, edep ve incelik hep O’nda.

ŞU İNCELİĞE BAKINIZ

Hazret-i Hatice, Allah’ın Resûlü’ne zevce olduktan sonra, yeğeni *Hakim bin Hizam*’a:

— Ey Hakîm, dedi; bana bir köle satın alıp getir!...

Hakîm bin Hizam, Ukaz panayırından *Zeyd bin Hârise*’yi 400 veya 600 dirheme satın alıp getirdi.

Zeyd, Kelb kabilesinden 8 yaşlarında bir çocuktur. Annesi *Sûda* ile birlikte ziyarete gittiği akrabaları yanında, baskına uğramış ve pazara götürülerek köle diye satılmıştı. Belki de nasibindeki büyük nasibe bu yolla erecekti.

Hakîm bin Hizam, Ukaz panayırından döndü. Yanında köleler de vardı. Peygamberin Pâk zevcesi Hatice, yeğenine “Hoşgeldin!” demeye gittiğinde, Hakîm bin Hizam:

— Halacığım, dedi; şu iki köleden beğendiğin senindir!...

Temiz ve Pâk Hatice’nin gönlü Zeyd’in sevgisi ile çırpındı ve O’nu beğendi. Küçük Zeyd’i elinden tuttuğu gibi kendi evine götürdü.

Küçük Zeyd’in yüzü Ay gibi parlıyor, gözleri ışık ışık yanıyordu. Tatlı bir güzelliği vardı. Güldüğünde sanki çiçekler gibi tebessümler yağırdırıyordu.

Kâinatın Efendisi, küçük Zeyd’i görünce tebessüm buyurdular ve dediler:

— Yâ Hatice, bu çocuğu bana bağışlar mısın?

Hatice’nin ince gönlü dalgalandı, en içten gelen bir saadetle mukâbele etti:

— Bu çocuk senin olsun, ey amcam oğlu!...

— Teşekkür ederim, yâ Hatice!...

Küçük Zeyd, bir kuş gibi uçu ve Âlemlere Rahmet olanın kucağına atıldı. O herkesin imdadına yetişen Cenâb-ı Mustafâ, Zeyd’i bağrına bastı. Ve böylece bu talihli çocuk Allah Sevgilisi’nin himayesine girmiş oldu. Varlığın nûru, bu talihli çocuğu hemen âzâd ettiler.

Zeyd güzel bir çocuktı demiştik. Zeyd'in babası Hârise, oğlunu her tarafta arıyor, onun hasretiyle gönlünden kan ırmakları akıtıyordu.

Gönül toprağına hicrân damlaları düşmüştü bir kere. Çırpınan bir alev gibi yanıp duruyordu zavallı Hârise. Gözyaşları yağmur gibi akıyor, dilinden hicrân incileri dökülüyordu. Yanık yanık şiirler söylüyordu Hârise:

— “Zeyd’e ağlayıp duruyorum ve ne olduğunu bilmiyorum. Acaba sağ mıdır? Sağ olması umulur. Yoksa, ecel onun yanına geldi mi ki? Vallahi, hiç “bilmiyorum, onu, (uçan kuştan, esen yelden) sorup duruyorum!...”

Ey Zeyd! Sana düz yerler mi, yoksa dağlar mı kıydı?

Âh!... Âh, Âh!... Benim âh edişlerimi de duymuyorsun ki... Ne olurdu zamanın seni bir defa olsun geri döndüreceğini bilseydim? Senin dönmen, en büyük şey. Senin gelişin benim bayramım olacaktır. Bir bayram ki, gecesi olmayan gündüz gibi pırıldayacaktır.

Güneş, ak tepeler ardından doğarken hep onu bana hatırlatır. Gurub zamanı yaklaşınca da yine o hatıra gelir!... Rüzgârlar estikçe, onun hatıralarını dalgalandırır!...

Ey onun hakkındaki üzüntülerim ve ey korkularım! Siz ne kadar da uzun sürüyorsunuz!...

Onu aramak için, akçıl deve yeryüzünde hızla sürülüp koşturulup duracak. Deve, dolaşmaktan bıkmadık, yorulmadıkça, ben de bıkmayacak ve yorulmayacağım!...

Ben sağ oldukça yahut bana ölüm gelip çatmadıkça böyle yapacağım!

Zâten herkes bir emel ve ümide aldanmış, kapanmış olarak yok olup gider!...

Ben ölürken de onu araştırmaktan geri durmamalarını Kays ile Amir'in her ikisine vasiyet edeceğim.”^[8]

ZEYD'İN CEVABI

Baba Hârise, oğlunun hasretiyle böyle yanıp dururken Zeyd, İnsanlığın Efendisi'nin yanında saadette büyüyordu. Mekke'ye hac mevsiminde Kelb kabilesinden bazı kimseler gelmişlerdi. Onlar Zeyd'i gördüler. Zeyd, Mekke'de güzel bir hayat sürüyordu. Ona sokulup dediler ki:

— Ey Zeyd! Baban seni arayıp duruyor. Senin hasretinden zarı zarı ağlıyor. Sen buraya nasıl ve kim tarafından getirildin?

— Ben, onların benim için ağladıklarını, feryâd ü figân ettiklerini biliyorum!...

— Biliyor musun?

— Evet!...

— Madem öyle de niçin babana gitmiyorsun?

— Siz benim şu beyitlerimi babama ulaştırınız.

— Olur, ulaştırırım...

Zeyd, babasına şu haberi gönderdi:

— Babacığım! Ben her ne kadar uzaklarda bulunuyorsam da kavmimle size haber gönderirim ki: Ben hac merasimi yapılan belli yerler yanındaki Beytullah'da oturuyor, hizmet ediyorum.

Artık, aradığınızı elde etmek için, son kudretinizi harcamaktan, uzun yolları kat etmekten, develeri yeryüzünde koşturup durmaktan vazgeçin!... Allah'a hamd olsun ki, ben, şimdi öyle hayırlı, öyle şerefli, öyle mübarek, öyle üstün bir aile topluluğu içinde bulunuyorum ki, Maad'ın sulbünden —uludan uluya geçerek gelmiş olan— en şerefli, bu ailedendirler.

Kelb kabilesinin hacıları Mekke'den yurtlarına döndüler. Hemen Hârise'nin kapısına varıp kapıyı çaldılar:

— Tık, tık, tıkkk!...

Hârise koştu:

— Buyurun, ne istiyorsunuz?

Dediler ki:

— Ey Hârise, müjde sana!...

Hârise'nin gözleri bir Ay gibi parladı ve hemen sordu:

— Yoksa Zeyd'den haber mi getirdiniz?

Cevap verdiler:

— Evet, yâ Hârise!...

Hârise, sevincinden ve saadetinden uçuyordu:

— Zeyd şimdi nerede?

— Kâbe'de...

— Kimin yanında?

— İnsanların en hayırlısının yanında.

Hârise derhâl yola çıktı. Rüzgâr rüzgâr Mekke'ye uçtu...

Şehre girince ilk rastladığı insandan sordu:

— Muhammed bin Abdullah nerededir?

— Beytullah'tadır!...

— Beni O'na götürür müsünüz?

— Evet!...

Hârise'yi Nebîler Sultanı'nın huzuruna götürdüler. Hârise, harareten kuruyan dudaklarını dili ile ıslatıp tane tane konuştu:

— Ey Abdullah'ın oğlu! Ey Kureyş kavminin efendisi, efendisinin oğlu!... Siz Harem halkı ve Harem-i Şerif'in komşususunuz. Beytullah'ın yanında esirlerin esaret bağlarını çözer ve karınlarını doyurursunuz. Yanınızda bulunan oğlumuz için sana geldik. Sen bizi memnun ve hoşnud edecek uygun bir akçe iste, biz sana onu verelim, oğlumuzu bize teslim et. Çünkü yüreğim onun hasretiyle yanıp duruyor.

Varlığın Sebebi olan Cenâb-ı Peygamber buyurdular:

— Oğlunuz kimdir?

Cevap verdiler:

— Zeyd bin Hârise!...

— Bundan başka bir isteğiniz var mı?

— Hayır!...

— Öyleyse onu çağırın, dilediğini işlemekte serbest bırakın!... Eğer sizi tercih ederse, hiçbir kuruş istemeksizin onu size veririm; alın götürün!... Eğer beni tercih ederse, vallahi ben, beni isteyen kimseye vermem!...

Hârise'nin yüzü güldü, bu sözlerden pek hoşlandı ve sevinçle sesini yükseltti:

— Ey herkesin imdadına yetişen Ahmed! Sen bize karşı çok insafli ve iyi davrandın!...

Küçük Zeyd'i yüce huzura getirdiler. Allah'ın Resûlü O'na sordu:

— Yavrucuğum! Şunları tanıyor musun?

Zeyd'in dudakları kıpırdadı:

— Evet, tanıyorum!...

— Kimdir onlar?

— Bu babamdır, şu da amcam!...

Nebîler Sultanı, Zeyd'e tebessümle baktılar ve:

— Ey yavrum, dediler; sen benim kim olduğumu öğrendin. Sana olan sevgi ve şefkatimi de görüp duruyorsun! O halde, ya beni tercih

et, yanımda kal. Ya onları tercih et (çünkü onlar senin baban ve amcan) git!...

Küçük Zeyd'in yüce gönlü deniz gibi dalgalandı, yüzünde elmaslar pırıldadı ve saadetle haykırdı:

— Ben, hiçbir kimseyi sana tercih etmem. Sen bana baba ve anne makamındasın!...

Zeyd'in babası Hârise ile amcası beyinlerine yıldırım düşmüş gibi çarpıldılar. Ondan böyle bir şey beklemiyorlardı. Nasıl oluyordu da, kendi öz babasını bırakıp bir yabancıyı tercih edebiliyordu Zeyd?...

Hârise'nin dudakları gerildi ve öfkeyle bağırdı:

— Ey Zeyd! Yazıklar olsun sana! Demek sen köleliği; hürriyete, babana, amcana, ev halkına tercih ediyorsun!...

Zeyd gülümsedi:

— Âh, dedi; işi bilmiyorsun ki... Ben bu zâttan öyle şeyler gördüm ki, O'na, hiçbir zaman, hiçbir kimseyi tercih edemem!...

Hârise, oğlunun bu derece sevgisini kazanan Cihan Peygamberine hayretle bakıp duruyordu...

Şimdi İnsanlığın Efendisinin, Zeyd'e karşı tavrını görelim:

Küçük Zeyd'in bu derece muhabbet ve bağlılığını gören Allah'ın Resûlü, O'nu Kureyşliler'in geleneğine uyarak oğul edinmek istedi. Elinden tutup Mekke büyüklerinin oturdukları Hıdır mahallesine götürdü.

Hilkatin Fatıhası, Nübüvvetin hatimesi, insaniyetin melcei, hürriyet ve adaletin banisi, Sidre-i Müntehâ'nın husûsî misafiri, mekârim-i ahlâkın mütemmimi, mahkeme-i kübrânın şefaati, Allah'ın biricik sevgilisi, küçük Zeyd'i evlât edinmiştir.

İsmet ve iffet timsâli Hatice'nin, Allah Resûlü'ne hediye ettikleri bu talihli çocuk, bütün ömrünce bir nefes olsun Allah Resûlü'nden ayrılmayacak ve yine O'nun dâvası uğrunda şehid olacaktır. Ve geride, *Üsâme* isminde bir evlât bırakacak, bunu, Kâinatın Efendisi İslâm ordularının başbuğluğuna getirecek ve buyuracaktır:

— **“Ben Üsâme'yi seviyorum; siz de seviniz!...”**^[9]

Kâinatın Fahri, İlâhî memuriyetini alınca O'na ilk îmân edenlerden biri de Zeyd olacaktır... Kur'ân-ı Kerîm'de bile ismi zikredilecek ve kanatlanıp Cennet'e uçacaktır...

AKIP GİDEN YILLAR

İsmet timsâli Hatice ile geçen nice yıllar. Hatice-i Kübrâ, Nebîler Sultanı'nı cân-ü gönülden sevdi. En keskin sevgi humması, zaman ve mekân boyunca yalnız Temiz Hatice'nin başı üstünde tıttı. Hatice, bu aşk ve îmân sayesinde cennet kadınlarına sultan oldu.

Nihayetsiz olan Mülkün Seyyidi ve Kevser havuzunun sahibi Cenâb-ı Ahmed'in ilk zevcelerine karşı duyguları son derece husûsî ve derindi. Her aradıklarını, ulvî zevcelerinde buluyorlardı. İsmet ve iffet timsâli Hatice, bir pervane gibi efendisinin etrafında dönüyordu. Bütün kalbiyle çırpınan bir alev olmuştu. İnciler dolu gönlü sadece mukaddes zevcine akıyordu. Her şeyini O'na vermiş, her varlığını O'nun uğrunda heba etmişti. Teselli, kuvvet, rikkat, şefkat, emniyet, Allah Resûlüne tuttuğu başlıca aynalardı.

O cihanın kıblesi, Allah'ın Sevgilisi bir şeye üzülecek ve sıkılacak olsalar hemen Temiz Hatice O'nu teselli eder ve bütün dertlerini paylaşırdı. Berrak ve duru bir su gibi daima efendisinin havuzuna akardı. O'nun yüzünde saadet sümbülleri görmek Hatice'nin en büyük emeliydi. Âlem kadınlarının sultanı, O'na cennet hurilerine benzeyen kızlar hediye etmişti. Fâtıma gibi bir hakikat goncasını Hatice-i Kübrâ yetiştirmişti.

Allah'ın Sevgilisi, topyekûn zaman ve mekânın ve bütün mahlûkatın peygamberi, ömrünün en olgun çağını Hazret-i Hatice ile geçirmişti. O hayatta iken başkası ile evlenmeyi düşünmemişti. O'nun ölümünden sonra da bütün hayatı boyunca O'nu andı. O'nun sevdiklerini sevdi, dostlarını, ahbablarını, yakınlarını ölümünden sonra da hiçbir şeyden mahrum etmedi.

Bir gün huzurlarına ihtiyar bir kadın geldi. Allah'ın Resûlü ona fazlasiyle ikramda bulundu. Mukaddes hırkasını çıkarıp yere serdi ve ihtiyar kadını üzerine oturttu. Kadın gittikten sonra ismet sadefi Hazret-i Âişe (radiyallahü anhâ) Varlığın Nûru'na sordu:

— Ey Allah'ın Resûlü! Kimdi bu ihtiyar kadın?

Ondan şu cevabı aldı:

— Hatice'nin ziyaretçisi ve dostlarından biri...

Müminlerin ilk annesi olmak devleti Hatice'ye nasib olmuştu, İslâm'ın da ilk mü'minesi yine O idi. O öyle bir inciler dolu gönlün

sahibi idi ki, bütün kadınlara eşsiz bir örnek oldu. O'nun, Efendisine karşı gösterdiği sevgi ve hürmet bir başka güzellikteydi.

İsmet ve iffet mâdeni Hatice; ateşlere benzeyen kötü dünya olayları içerisinde evini bir gül bahçesi hâline getirmeyi bilmiştir. Bu güller sadece sevgi toprağında boy vermiştir.

Hazret-i Hatice, bütün benliğiyle ve ruhuyla O'nu sevmiştir. Hem öyle sevmiştir ki, bu sevgisinden dolayı Allah'ın selâmına nâil oldu.

İslâm büyüklerinin ölçüsü:

— Kadınların, erkeklerine hizmet, muhabbet ve izzet göstermeleri, Hazret-i Hatice'nin sünnetidir.

Kâinatın Efendisi buyurdular:

— **“Seyyidetü nisâi ehli cenneti erbe'un: Meryemü ve Fâtımetü ve Hadîcetü ve Âsiyetü= Cennet kadınların üstünü dörttür: Meryem, Fâtıma, Hatice ve Âsiye'dir.”**^[10]

Kadınlar Sultanı Hatice'nin en sıcak sevgi ve itina kucağında seneler akıp gitti. Ve rahmet Peygamber, nübüvvetin eşiğine doğru yol aldı. Derken kırkıncı yaşlarına ayak bastılar, insanoğlunun kemâl çağı. İşte bu demlerde *Hira Dağı*'ndaki mağaraya gidip gelmeye başladılar. Burası sükût ikliminin ufku ve fikrin, haşyet içinde başaşağı ebediyete sarktığı büyük pencere. *Hira Dağı* ki, bundan böyle en büyük tecellînin hikmet sediri olacaktır.

Kâinatın îmân beşiği olan Mekke yakınlarında Hira dedikleri dağ. Çırçıplak, sipsivri bir fışkırış hâlinde göklerin derinliğini kucaklayan Hira. Sarı sarı taşlar, minare boyunda göklere uzanan yanık kayalar, mağarasından rutubet terleri damlayan sessizlik bucağı bir yer. Âlemlerin Efendisinin kendilerine seçtikleri inziva kulesi.

Nebîler Sultanı artık hep orada. Mekke ile *Hira Dağı* arasında gidiş gelişler ve günlerce göklerden gelecek tecellîyi bekleyişler.

Büyük ve Temiz Hatice, Efendisine yiyecek ve içecek hazırlar ve eline tutuştururdu. Allah'ın Resûlü de yine Hira Dağı'ndaki inziva kulesine çekilirlerdi.

Nice zaman böylece akıp gidiyordu. Bu dağda, Nebîler Sultanı, ceddi İbrahim'in getirdiği usûl ve ölçüler içinde ibâdet etmekte ve düşünmekteydi.

Zaman, sessizliğin koynunda ve yalnızlığın burcunda akıp giderken, sene de Milâdî 610'a gelmişti. Ramazan ayının 15 ve 16.

Cumartesi ve pazar gecelerinde *Cebrail* adındaki meleğin sesini birdenbire kalbinin can kulağında duyuverdi:

— **Sen Allah'ın Resûlüsün!...**

O anda bütün vücudunu bir titreme aldı, iki dizi üzerine çöküp kaldı. Çok geçmeden de evinin yolunu tuttu. Ne var ki, önünden geçtiği her taşın ve her ağacın kendisini selâmladıklarını gördü:

— **Esselâmü aleyke yâ Resûlallah!...**

Nebîler Nebîsi sağına, soluna, arkasına, önüne ve her yanına nazar ettiği halde ağaçtan, taştan başka bir şey göremedi.

Ramazanın 17. pazartesi günü, Allah'ın Resûlü, yine o gün *Hira Dağı*'ndaki mağarada, murakâbe ve ibâdetin en derin ânında. İşte bu an, Cebrâil, Allah'ın Resûlü'ne bütün heybet ve haşmetiyle görünüyordu.

Cebrâil, o deme kadar öteler âlemini tanımayan, o âlemden bir ışık, bir iz, bir pırıltı dahi müşâhede edemeyen, fakat bütün âlemlerin yaradılış sebebi ve nûru olan Cenâb-ı Muhammed'e (sallâllahü aleyhi ve sellem) hitap etti:

— **İkra' (Oku!)**

İki cihanın saadet güneşi, dehşet ve haşyetle mırıldandı:

— **“Mâ ene bikariin = Ben okumak bilmem!”**

Allah'ın vahyini hâmil Sultan Melek, ilerledi. Kâinâtın Efendisi'ni kucakladı, kuvvetle sıktı ve sonra bırakarak tekrar etti:

— **İkra! (Oku!)**

Allah'ın Resûlü aynı cevabı verdi:

— **Mâ ene bikariin = Ben okumak bilmem!**

Bu hâl üç defa tekrarlandıktan sonra, Cebrail, Allah'tan aldığı ve Resûlüne teslim etmeye getirdiği ilk âyetleri, içli içli, tane tane okudu:

— **“İkrâ' bismi Rabbikellezî haleka. Halekal insâne min alekin... = Yaratan Rabbinin adıyla oku. O, insanı bir kan pıhtısından yarattı. Oku. Rabbin nihayetsiz kerem sahibidir. Ki kalemle (yazı yazmayı) öğreten O'dur. İnsana bilmediğini O öğretti.”**^[11]

Müthiş an:

Melek kaybolur kaybolmaz, Kâinât'ın Efendisi, muazzam bir dehşete düştüler. Soğukta titreyen bir adamın hâli gibi titrediler ve hayli de korktular.

Mağaradan rüzgâr gibi çıktılar. Hiç kimsecikler yok. Kendilerine inziva sediri olarak seçtikleri Hira Dağı'nın tepesinde yapayalnız bir

haldeler.

Hira Dağı'nın tepesinden indiler, uçan kuşun gölgesi gibi mesafeleri aşarak Mekke'ye girdiler. Doğruca ismet timsâli Hatice'ye koştular ve kapıyı tıkırdattılar.

Hazret-i Hatice uçarcasına kapıya indi ve Rahmet Peygamberi karşıladı, hemen içeri aldı. Hatice'nin narçiçeğine benzeyen yüzü hayret çizgileriyle benek benek.

Sultan meleğin kucakladığı Allah Elçisi, esrarlı hâline bakıp hayretler içinde kalan Temiz Hatice'ye hitap buyurdular:

— **Zemmilûnî... Zemmilûnî = Beni örtünüz, beni örtünüz!...**

İsmet ve iffet mâdeni ulvî kadın, şefkat, muhabbet ve itina ile Allah'ın Elçisi'ni yatağına yatırdı.

Diyâribekri'ye göre:

Nebîler Sultanının mübarek zevcesi Hazret-i Hatice, Kâinât'ın Efendisi'ni karşıladı. Yüzüne dikkatli dikkatli baktı. Onu alnından defalarca öptü, sonra şöyle dedi:

— **Babam, anam sana feda olsun! Ben, Senin yüzünde şimdiye kadar hiç görmediğim bir nûr görüyor, Sende şimdiye kadar hiç duymadığım bir koku duyuyorum!...**

Allah'ın Sevgilisi sadece:

— **Beni örtünüz, beni örtünüz!** buyurdu...

Yatağına yatırılan Allah'ın Resûlü hâlâ ilâhî haşyet ve heybetle titremekte. Bu hâl, dakikalarca sürdü ve nihayet sükûnet hâsıl oldu. Hazret-i Hatice bu zaman zarfında Allah Resûlü'nün başucunda bir pervane gibi dönüp durdu.

VARAKA'NIN SÖZLERİ

Nihayetsiz olan Mülkün Seyyidi ve Kevser havuzunun sahibi, rahat ve sükûnete erişince yattığı yerden kalktılar... Hemen Hazret-i Hatice'ye seslendiler, ismet mâdeni Hatice koştı, Sonsuzluk Nebîsi'nin karşısında yer aldı. Kara kara gözlerini sonuna kadar açıp o mübarek yüze baktı, baktı. Hakkın Nazlı Nebîsi başından geçenleri bir bir anlattı ve dedi:

— Korkuyorum ki Hatice, bana bir zarar erişmesin!...

Hatice'nin henüz hiçbir şeyden haberi yok. Fakat hep emniyet duyduğu efendisini teselli etmek için çırpındı:

— Ey insanların en hayırlısı! Sana bir zarar erişmesi imkânsızdır. Allah'tan sana bir ceza gelmez. Sen akrabaya ve yakınlarına her iyiliği gösterirsin, doğru konuşursun, misafirlerine ikram etmeyi seversin, halkın işlerine koşarsın. Böylesine zarar mı erişir? Şâd ol ve kalbini güvenle doldur.

Ulvî kadın, mübarek efendisini böylece teselli etti. Allah'ın Resûlü, Hatice'nin bu sözlerinden kuvvet aldılar ve iyice sâkinleştiler. Hatice, sanki bir kudret yelpazesini gibi dönüp durdu Rahmet Peygamber'in etrafında. Sonra sesinin en ince ve yumuşak tonuyla O'na hitap etti:

— Ey cihanın kıblesi! Seni Varaka bin Nevfel'e götürüyüm mi, ne dersin?

Allah'ın Resûlü, Hatice'yi kırmadı:

— Öyle olsun, yâ Hatice!

Hatice, Nebîler Sultanı'nın önüne düştü. İkisi birden sokağa çıktılar ve ağır ağır ilerleyerek Varaka'nın kapısına vardılar. Varaka, ihtiyar yaşına rağmen mukaddes misafirlerinin gelişinden köpürüp taşı ve Hatice'den sordu:

— Yâ Hatice, hayâllerimiz gerçek mi oldu yoksa?...

Temiz ve Pâk Hatice şevk ve saadette karşılık verdi:

— Öyle ümid ediyorum. Dinle bak, kardeşinin oğlu neler söylüyor?...

Varaka, güneşler güneşinden sordu:

— **Yâ ibni ehî mâzâ = Ey karındaşımdın oğlu, neymiş o söyleyeceklerin?**

İki cihanın saadet güneşi Cenâb-ı Ahmed (sallâllahü aleyhi ve sellem), başından geçenleri, Hira Dağı'nda olanları tek tek anlattılar.

Varaka'nın gözlerinde görülmemiş bir ışık, yüzünde nokta nokta bir elmas. Varaka, denizler gibi dalgalandı, şevk ve heyecanla sesini yükseltti:

— **“Beşşir yâ Muhammedü innî eşhedü enneke Nebîyyül müntezarü. Ve beşşere bike İsâ = Telâş etme, ey Muhammed! O halet, vahiydir. Sana müjde!... İntizar eden nebî sensin! İsâ seninle müjde vermiş.**

Senin o mağarada gözüne görünen varlık, Cebrâîl isimli melektir. Mûsâ Peygamber'e de vahyi O getirmişti. Ne olurdu, ben de genç olsaydım. Hakk'ın risâletini tebliğ edeceğin zamana

ulaşsaydım da, milletin seni aralarından çıkaracakları demlerde sana yardım etseydim...”

Hakkın Nazlı Nebîsi hayretle baktılar:

— Milletim beni aralarından çıkarmak mı isteyecekler?

Varaka, kelimelerin üzerine basa basa:

— Evet, dedi; Nebîlikle gelen herkese milletleri düşmanlık etmiştir. Âlemde hiçbir peygamber yoktur ki, düşmansız olsun. Eğer ben o günlere yetişseydim sana yardım eder, senin uğrunda düşmanlarla savaşırdım.

Varaka’dan bu sözleri duyan Nebîler Sultanı ve ulvî zevcesi bir müddet daha orada kaldılar. Hatice’nin yüzünde saadet çizgileri benek benek gezindi. Yıllardır beklediği, hayâl ettiği, çırpındığı hakikate şimdi eriyordu. Rüyasına giren güneş, işte görünmez ufukların ardından başını uzatmak üzereydi. Hazret-i Hatice fokur fokur kaynayan bir gönülle Kâinâtın Fahri’ne hitap etti:

— Ey amcamın oğlu! Varaka’nın söylediklerini duydun. Hiç korkma, haydi şimdi gelecek tecellîleri beklemek üzere evimize gidelim.

Varaka’nın huzurundan kalktılar. Varaka, Âlemlerin Seyyidi’ni uğurlamak için kalktı, etekleri yerleri süpürerek uçuyordu.

— Güle güle, dedi; hiç telâş etme, İsa’nın müjdelediği Nebî sensin!...

Varlığın nûru, Mekke sokaklarına daldı ve ağır adımlarla evinin yolunu tuttu. Temiz ve Pâk Hatice, şimdi kuşlar gibi kanatlanmıştı sanki. Sevinç ve saadete efendisinin etrafında dönüp duruyordu.

Yine günlerden biri. Din irfânına sahip *Varaka* hep fırsat kolluyor. Nebîler Sultanı’nın Kâbe’yi tavaf ettiğini gördü, hemen O’na sokulup sordu:

— Ey amca kızımın mübarek zevci! Hira Dağı’ndaki mağarada başına gelenleri bana anlatır mısın?

Hakk’ın Nazlı Nebîsi, ilâhî tevhidin nağmelerini duymak bahtıyarlığına eren bu samimi adamın isteğini kırmadı. Her şeyi çizgi çizgi ve nokta nokta anlattı.

İhtiyar Varaka bir tatlı hisle infilâk etti:

— Allah’a yemin ederim ki, dedi; sen O’nun elçisisin ve Hâtemü’n-Nebîyyîn’sin. Ve sana görünen melek, Hazret-i Musa’ya gelen Cebrail’dir. Şimdi kimbilir başına neler gelecek!... Kimbilir sana ne

iftiralar atacaklar. Seni yurdundan bile edecekler. Peygamberlik yükü ağırdır. Kavmin seni tekzip edecek. Hatta seninle gırtlak gırtlığa gelecek, çarpışacak ve seni öldürmek isteyecekler. Eğer ömrüm olursa senin için canla başla çalışacağım...

İhtiyar Varaka, Allah'ın Resûlü'ne sarıldı. O'nu kudsiyet dolu mübarek alnından öptü ve oradan uzaklaştı.

Peygamber zevcesi Temiz Hatice sevincinden ve saadetinden uçuyor. Bir gün Allah'ın Resûlü'ne dedi ki:

— Ey amcamın oğlu! Sana vahiy getiren melek yanına geldiği vakit bana haber verir misin?

— Olur, yâ Hatice!...

Allah'tan alıp Resûlüne tebliğ eden Vahiy Meleği geldi de Kâinatın Efendisi:

— Yâ Hatice, dediler; işte Cebrâil geldi.

Hazret-i Hatice bir alev gibi çırpındı:

— Ey amcamın oğlu! Öyleyse gel, sol uyluğuma otur...

Allah'ın Resûlü, zevcelerinin sol uyluğuna oturdular.

Hatice sordu:

— Şimdi O'nu görüyor musun?

— Evet, görüyorum!...

— Bu kere de kucağıma otur.

— Pekâlâ!

— Yine O'nu görüyor musun, ey amcam oğlu?

— Görüyorum, yâ Hatice!...

Bunun üzerine ismet timsâli Hazret-i Hatice, elbiselerini biraz sıyırdı ve başının örtüsünü atıp sordu:

— Ey cihanın kıblesi, O'nu hâlâ görüyor musun?

Nihayetsiz olan Mülkün Seyyidi:

— Hayır, dediler...

O işve fidanı Hatice'nin yüzü gündüzler gibi aydınlandı, dudakları şevkle kıpırdadı:

— Ey amcamın oğlu! Sebat et, vallahi, o bir melektir: şeytan değildir!...

Bu ilk demlerde Allah'ın Resûlü ilâhî haşyetle titriyorlardı. Bu sebeple Hazret-i Hatice bütün gönlüyle O'na teselli veriyordu. En sıcak sevgi ve alâka hep Hatice'den geliyordu. Hatice, ferdiyetini,

sevdiği mübarek insanın şahsiyet ve ferdiyeti içinde eriyip kaybetti. Sabah akşam, gece gündüz, her ân ve her saat O'nun hizmetinde gönül gönül çırpındı.

İşte bu demlerde ilâhî hikmet icâbı birdenbire vahiylerin arkası kesildi ve korkunun daha büyüğü geldi. Artık göklerin kapıları da kilitli. Ne bir delâlet, ne bir işaret var.

Cihan denilen bu toprak ıstırap kulesi hâline geldi. Allah Resûlü sanki sahipsiz bir deniz ortasındalar. Ayağını basacağı ne bir tekne, ne bir sal, ne bir can simidi vardı. Yapayalnız ve sadece meçhul bir istikamete doğru bir nûr ağı ve ırmağı içinde yol alıyorlar. Bu yolculuklarında ve demlerinde tek teselli Hatice'den geliyor. Ve bu üç yıl içinde Temiz Hatice, buram buram ıstırap tüten efendisini tek başına bırakmadı.

Üç yıl vahiy gelmedi ve üç yıl boyunca çekilen ıstırap nâmütenahi derin oldu.

Teessürlerinin hayâle sığmaz çapta derin, namütenahi derin olduğu şuradan belli ki, başvurdıkları uzlet köşelerinde, dağ başlarında, kuytu yerlerde, mağara içlerinde ilâhî hitabın tecellîsine zemin arayıp duruyorlar. Zaman zaman Hira Dağı'na çıkıyorlar ve sessizliğin çağlayanında göklerden gelecek devleti bekliyorlar. Arada bir Mekke'ye iniyorlar, mübarek zevcelerinin narçiçeği gibi kızaran yüzüne nazar edip teselli buluyorlar ve tekrar yine uzlet çadırı ve istiğrak sediri olan mağaraya gidiyorlar.

Orada akan sıcak gözyaşları. Orada duydukları ilâhî haz. Orada geçen demler ve tecellîler.

Hazret-i Hatice, o mağarada bile Kâinatın Efendisi'ni yalnız bırakmıyor. Zaman zaman Hira Dağı'na tırmanıyor, ilâhî tecellîlerin hikmet sediri olan bu dağda cereyan eden hâdiselere nazar ediyor. Allah'ın Resûlü'ne yiyecek ve içecek bir şeyler götürmeyi de ihmal etmiyorlar. Ve orada saatlerce Kâinatın Fahrinin huzurunda duruyor, O'nu teselli edip tekrar Mekke'ye dönüyorlar.

Yine böyle günlerden biri. Yine Temiz Hatice'nin ellerinde yiyecek ve içecek bir şeyler var. Yine Hira Dağı'na tırmanıyorlar, Allah'ın Resûlü'ne bir şeyler götürüyorlar. Tam o anda Cebrail, Nebîler Nebîsi'ne şöyle hitap ediyor:

— **“Yâ Resûlallah! Hâzihî Hadîcetü kad etetke...= Ey Allah'ın Resûlü! İşte şu Hatice'dir. Sana doğru gelmektedir. Yanında bir**

kap var, içinde katık (yahut taam, yahut şerbet) vardır. Hatice senin yanına ulaştığında O'na Azîz ve Celîl olan Rabbından ve benden selâm söyle. Ve kendisine cennette inciden yapılmış bir saray da müjdele ki, onun içinde gürültü patırtı yok, çalışma ve meşakkat de yoktur.”^[12]

Hatice, sivri dişli taşlar üzerinden seke seke Hira Dağı'na tırmandı. Gökte güneş, yerde taşlar alev fışkırıyordu. Alnına biriken terleri elinin tersiyle silip bin türlü eziyetle mağaraya doğru ilerledi. Âlemlere Rahmet Olan oradaydı ve yine sıcak gözyaşları içinde Rabb-i Kerîm'ine niyaz ediyordu.

İsmet timsâli Hatice'nin geldiğini görünce mübarek yüzü güneş güneş aydınlandı. Ve Hatice'ye Cebrail'in getirdiği müjdeyi verdi. Temiz Hatice sevincinden uçacak gibi oldu. Gözyaşları inci taneleri gibi eteklerine akıyordu.

— Âh, dedi; ey hayatımın güneşi! Demek ki o meleği yine gördün. Gök kapılarının açılması yakındır. Şâd ol ve gönlünü hoş tut.

Hazret-i Hatice, mübarek efendisine vedâ edip, uçan kuşun gölgesi gibi mesafeleri aşarak Mekke'ye girdi. Konağının kapısında kendisini Nefise karşıladı. Hatice'nin yüzüne hayretle bakınıp duruyordu:

— Ey sahibem, dedi; yüzünüzde güneş nûru pırıldamakta. Tatlı bir müjde mi aldınız?

— Evet, dedi Hatice; dünyalar dolusu bir müjde. Rabbimden ve Cebrail'den selâm.

Nefise'nin aklı uçacak gibi oldu:

— Nasıl olur, nasıl olur?

— Gözümün nûru Muhammed'im haber verdi.

— O söylediyse doğrudur.

— Ey Nefise, konağımıza çekidüzen ver. Yakında büyük bir devlete ereceğiz...

— Nasıl bir devlet?

— Gökler dolusu devlet...

Nefise daha fazla üstelemedi, kendi işlerine dalıp gitti. Hatice de odasına çıkıp yavruları ile meşgul oldu. Günler yine akıp gidiyordu.

Allah'ın Sevgilisi, topyekûn zaman ve mekânın ve bütün mahlûkatın peygamberi, bir gün, yine inziva kulesi hâline getirdikleri Hira Dağı'ndalar.

Dağda bir müddet kaldıktan ve sıcak gözyaşları ile Rabb-i Rahîmi'ne niyaz ettikten sonra evlerine dönmek üzere hareket ettiler. Birkaç adım attılar. Ne ses, ne bir fısıltı, ne de tek hışırtı ve kıpırdanış. Kendi ayak seslerinden başka hiçbir şey işitilmiyordu.

Birden, yokuş aşağı inerken, bir ses işittiler. Dönüp etrafa baktılar. Ne ins, ne cin, hiçbir canlı yok.

Mübarek gözlerini dikkatle açtılar, ön, arka, sağ, sol her tarafa nazar ettiler. Yine tek canlıdan eser yok. Kendilerini yalnızlık denizinde bir insan gibi hissettiler.

Son ihtimal gökler ülkesi, Mavilik Cenneti gökler.

Başlarını kaldırıp baktılar. Ve bakar bakmaz irkildiler... Müthiş bir manzara.

Vahiy ânında gördükleri melek göklerde, göklerin uçsuz bucaksız derinliğinde, bir kürsü üstüne oturmuş, kendisine nazar etmekte.

İnsanın içini ürperten, yüreğini yakan, eriten bir edâ.

Göz ucuyla gördükleri bu levhaya bakmak takatini kendilerinde bulamadılar. Başlarını indirdiler ve Mekke istikametinde yürümek istediler.

Nasıl yürünür ki? Bu defa, baktıkları her noktada aynı meleği gördüler.

Yürümeyi yine denediler, ürkek ürkek birkaç adım attıktan sonra açıldılar ve koşar adımlarla Mekke'ye indiler, evlerinin kapısını tıkırdattılar.

Kapı hemen açıldı. Büyük ve Temiz Hatice, etekleri mucize sürükleyen Rahmet Peygamberi telâşla karşıladı...

— Ey Mustafa, ey güzellik denizi! Telâşın nedir? Korkma, Allah seni mahzun etmez...

Nebîler Serverinin mübarek dudaklarından sadece şu kelimeler döküldü:

— **Dessirûnî, dessirûnî... = Beni örtülere bürüyün, üstüme soğuk su dökün!...**

Hazret-i Hatice, etekleri yerleri süpüre süpüre koştu, Varlığın Nûru'nu bir yere yatırıp örtülere bürüdü, üzerine soğuk sular döktü. Ve beklemeye koyuldu.

O demde, Peygamberler Peygamberi, İlâhî haşyetin te'siriyle tir tir titremekte idiler. Soğuk bir günde, kar altında kalmış adamın titremesi gibi titriyorlardı.

Ay yüzlü Hatice, bir pervane gibi efendisinin başucunda dönüp duruyordu.

İşte o an vahiy yolu, bir daha kesilmemek üzere bütün ihtişamı ile açıldı. Meleklerin sultanı Cebrail geldi, Allah'tan aldığı ilâhî emri Resûlüne tebliğ etti:

— **“Yâ eyyühel müdessirü. Kum feenzir. Ve rabbeke fekebbir. = Ey бүрүнүп сарынан (Habîbim), kalk, artık kâfirleri azâb ile korkut. Rabbini büyük tanı.”**^[13]

Kaadî Beyzâvî der ki:

— “Bu âyetin nazil oluşunda Allah'ın Resûlü tekbîr aldılar ve tamamıyla inandılar ki, bu Allah tarafından vahiydir, cin ve şeytan sözü değildir.”

Şu inciler Hazret-i Mevlânâ'dan:

— *“Ridâna baş çekme, yüzünü, örtme (Habîbim). Çünkü âlem, şaşkın bir beden, sense bu âleme akılsın!...*

Kendine gel de dâvaya kalkışanlardan arlanıp gizlenme. Çünkü sende vahiy mumunun nûrları var!...

Kendine gel de geceleri kalk, çünkü ey peygamber, mum geceleri ayakta durur!...

(Ey Resûlüm!) Senin nûrun olmadıkça aydın gün bile gecedir. Sana sığınmadıkça aslan bile tavşan kesilir!...

Ey Mustafa, bu nûr denizinde kaptanlık et. Çünkü sen, ikinci Nuh'sun!... Akıllara bir yol gösterici lâzım. Hele yol, deniz yolu olursa!...

Kalk da yolu vurulmuş kervana bir bak. Her yanda kaptan kesilmiş gulyabanileri gör!...

(Ey Resûlüm!) Sen vaktin Hızır'ısın, her geminin imdadına yetişen sensin. Rûhullah gibi yalnız yürümeyi âdet edinme!...

Bu topluluğun önünde gökyüzündeki ışık gibisin, güneşe benziyorsun. Bunlardan gizlenmeye, halveti bezemeye kalkışma.

Halvet zamanı değil. Topluluğa gel!... Ey yüce peygamber! Hidâyet, Kaf dağına benzer, sense Hümâ'sın!

Dolunay, gökyüzünde geceleri yürür. Köpeklerin sesi yüzünden yürüyüşünü bırakmaz.

Kınayanlar, senin dolunayına karşı köpeklere benzerler. Sana karşı ürüp dururlar!...

Ey şifâ, hastayı terketme. Sağıra kızıp körün sopasını bırakma!...

Öyleyse bu kararsız cihandaki körleri katar katar yed; (Hakikat yolunu yitirenleri Hakk'a ilet.)

Doğru yolu gösterenin işi budur; sen de doğru yolu gösterensin, hidâyet rehberisin. Âhir zamanın yasına neş'esin sen!...

Ey takva sahiplerinin imâmı! Bu hayallere kapılanları yakîn makamına kadar götür...

Kim, gönlünden, sana karşı bîr hile, bir düzen düşünürse onun boynunu ben vururum; sen tasalanma, neş'eli yürü!...

Onun körlüğüne körlük katarım. O şeker sanır ama ben ona zehir veririm!...

Akıllar benim nûrumla parlar, aydınlanır. Hileler, benim kudretim karşısında yıkılır, yok olur!

Ey benim en ulu peygamberim! Onun (o din ve hakikat düşmanının) mumu, kasırgayı kudretime karşı nedir?

Derhal yatağından kalk da binlerce ölü, toprağından çıksın. (Binlerce dalâlet ehli hidâyet nûruna ersin).

Sen vaktin İsrâfil'isin; doğruca kalk da kıyâmetten önce bir kıyâmet kopar.

Kim, "Hani, nerde kıyâmet?" derse â güzelim, kendini göster, işte kıyâmet benim de!..."

İLK MÜMİNE

Üç yıl evvel gelen nebîlikten sonra, işte 43 yaşında. O Kevser havuzunun sahibi, Allah'ın Sevgilisi, Resûl olmuştur. İnsan ve cin, görünen ve görünmeyen bütün akıl sahibi mahlûklara peygamber olarak gelmişlerdir.

Yüce Allah'tan:

— **"Ey bürünüp sarınan (Habîbim), kalk, artık kâfirleri azâb ile korkut. Rabbini büyük tanı."** emrini alan Kâinatın Efendisi, ilk olarak ulvî zevcelerine açıldılar. Allah'tan aldıkları emir gereğince O'nu îmâna, İslâm'a davet ettiler. Büyük ve Temiz Hatice bir deniz gibi dalgalandı. Bu emri duyar duymaz en içten gelen bir hisle İslâm'a can attı:

— **Eşhedü enlâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlühû. = Şehâdet ederim ki, Allah'tan başka ilâh yoktur. Ve yine şehâdet ederim ki, Muhammed Allah'ın kulu ve Resûlüdür!...**

Ve ümmet kütüğünde, mü'minlerin (Bir) numaralı kaydı, bir numaralı mü'mine Hazret-i Hatice oldu. İlklerin ilki. Temiz ve Pâk Hatice, âdeta sevincinden taşıtı, îmân, Hatice için neşelerin ve saadetlerin en büyüğü ve en tatlısı idi artık.

Hatice'nin (radıyallahü anhâ) böyle coşup çağlaması Allah'ın Resûlü'nü pek sevindirdi. Allah'ın Resûlü tekbîr aldı ve dedi:

— Ey işve fidanı, ey üzüntülerimin dermanı! Sana çok teşekkür ederim. Haydi şimdi Rabbimize kulluk için ibâdet usûllerini öğretelim!

Nihayetsiz olan Mülkün Seyyidi, ilk olarak ulvî zevcelerine abdest ve namazı öğretti ve beraberce Allah'ın huzuruna durdular. Cihanın en büyük imâmı ve kâinat çapındaki ümmetin ilk ferdi huzurdalar.

İki mübarek insan, meleklerin gıpta ile baktıkları bir manzara arz ediyorlardı. Gözlerinden dökülen inci tanesi gibi yaşlar secdegâhlarını ıslatıp duruyordu.

İlk namaz, sadece iki rekattı. Ve sabah-akşam, günde iki defa kılınıyordu.

Sevinç ve saadetinden uçan Cenâb-ı Hatice artık güneşine kavuşmuştu. Gördüğü rüya tamamen hakikat olmuş, gökler dolusu devlete erişmişti. Şimdi billur saraylarda gezinen hurilere benziyordu.

İsmet timsâli Hatice'den sonra *Sıddîk-ı Ekber, Hazret-i Ali ve Zeyd bin Hârise* îmân devletine erdiler.

Ebû Kuhâfe oğlu Ebû Bekir, öteden beri Kâinatın Fahri'nin en yakın dostu ve en aziz arkadaşı. Asiller çevresi Kureyş'in zengin ve soylularından ve ayrıca ilim-irfan sahibi.

Hazret-i Ali, peygamber amcası Ebû Tâlib'in oğlu. Allah Resûlü'nün himayesinde ve Cenâb-ı Hatice'nin şefkati altında büyüüp geliştii. Küçük yaşta, Allah Resûlü tarafından Ebû Tâlib'in yanından alınarak kendi konaklarına yerleştirildi.

Ali, her an Nebîler Sultanı'nın dizinin dibinde. Her dem Hatice'nin şefkatli nazarlarının altında.

Yaşı, sekiz veya on. Birçok garip şeyler görüyor, birçok tecellîlere şâhid oluyor. Ne var ki, hiçbir şey anlayamıyor. İşte o ilâhî devletin göklerden yeryüzüne indiği günlerden biri. Allah'ın Resûlü, ulvî zevcesi ile beraber namaz kılıyordu. Küçük Ali birden odaya girdi. Gördüğü manzara karşısında hayran oldu. Durup baktı. Bu ne edâ, bu ne güzellikti böyle?...

Namaz bitince sokulup sordu:

— Ey benim sevdiklerim, bu nedir? Allah'ın Resûlü, O'nu kendine çekti, saçlarını okşadı ve buyurdu:

— Allah'a ibâdetdir. Allah'ın peygamberi vasıtasıyla bildirdiği gerçek dinin ibâdetidir. Ey Ali, seni, ortağı ve benzeri olmayan Allah'a ibâdete ve putları inkâra davet ederim!...

Çocukluk çağındaki Ali'nin gözleri hayretle açıldı ve minicik dudakları kıpırdadı:

— Ben şimdiye kadar böyle bir şeyi ne gördüm, ne de işittim!...

Temiz ve Pâk Hatice O'na şefkatle baktı:

— Yavrucuğum, dedi; hiç korkma, şâd ol ve sevin.

— Sevincinize ortak olmak isterdim.

— Ne duruyorsun öyleyse?

— Babam Ebû Tâlib'e işi açmadan ve danışmadan teklifinize “evet” diyemem.

Allah'ın Resûlü, henüz nebîliğini açığa vurmak mevkiinde olmadıkları için, yakınlığına rağmen Ebû Tâlib'in bilmesini istemediler ve dediler:

— Yâ Ali! İmân etmiyorsan bâri gördüklerini ve duyduklarını kimseye söyleme. Hiç kimseye hiçbir şey anlatma, olmaz mı?

Küçük Ali, bu sırrı muhâfaza edeceğine söz verdi ve o geceyi yatağında, sabaha kadar dönerek uykusuz geçirdi. Düşünüyordu küçük Ali. Akıl ve idrâk kuşunu kâinat fezâsında uçurup durdu. Sabahleyin yatağından bir ceylân gibi sıçradı, Allah Resûlünün ve ismet timsâli Hatice'nin huzuruna vardı:

— Ey velinimetlerim, dedi; teklifinizi kabul ediyorum. Sen hak peygambersin ve getirdiğin din haktır.

Cenâb-ı Hatice yerinden kalktı, küçük Ali'yi kucaklayıp alnından defalarca öptü.

Nebîler Nebîsi de güneş güneş gülümseyerek Ali'ye sordu:

— Babana danıştın mı, yâ Ali?

Ali bir arslan gibi kükredi:

— Hayır, ey Allah'ın Resûlü!

— Neden danışmadın?

— Çünkü Allah beni yaratırken babama danışmadı: Şimdi ben O'na imân ederken neden babama danışayım?

— Çok güzel ey Ali, çok güzel! Şimdi şehâdet getir: Eşhedü enlâ ilâhe illâllah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlühû...

8-10 yaşındaki küçük Ali, fezâ kadar derin kalbi ve gün gibi aydınlık diliyle kelime-i şehâdeti heceledi.

Ve Ali'nin Ay gibi yüzünde nokta nokta bir elmas belirdi. Ali, saadet ve neş'eyle köpürüp taşıtı.

Hazret-i Ali'yi şefkat kucağında büyüten Temiz Hatice'nin sevincini hayâl etmeye bile imkân yok...

Bu defa sıra, *Zeyd bin Hârise*'de. O da, ilkler arasında ve azâdlı köleler arasında yine (Bir) numaralı mü'min. Ezelfi Müslüman ve ebedî âşık. Hazret-i Hatice tarafından İnsanlığın Efendisi'ne hediye edilen tâlihli insan. Allah'ın Resûlü'nü, babasından, anasından ve bütün yakınlarından ve canından daha çok seven Zeyd.

İş Zeyd'e de açılınca, Zeyd, bir pınar gibi çağladı:

— Şehâdet ederim ki, Allah bir ve sen O'nun Resûlüsün!...

Nasıplarin nasibine bakınız ki, o da köleler arasında birinci.

Kâinâtın bir ateş deryası. Bu deryanın içinde 5 mübarek insan..

İslâm'a dâvetin gizli devrinden ilk manzara.

Öyle bir manzara ki, bütün beşeriyet küfür bataklığında ve küfür denizi donmuş halde.

Bu donmuş, katılaşmış küfür denizinin buzları altında ince bir sıcak su şeridi. Bu donmuş denizin kaynaması için çok çileler gerekecek.

Nebîler Serveri ve sahâbîleri için çile devri başlamak üzere. Meydanı çınlatacak olan ilâhî nida henüz çağırılmamış.

Peygamber zevcesi Hazret-i Hatice'den sonra ikinci, üçüncü ve dördüncü olarak nûr dâiresine giren kadınlar. Bunlar: *Allah Resûlü'nün amcası Abbas'ın zevcesi Ümmü Fazl, Hazret-i Ebû Bekir'in kızı Esma, istikbâlin en büyük Müslümanı ve adalet sultanı Ömer'in kızkardeşi Fâtıma bint-i Hattab.*

Ve işte bu üç büyük isim, İslâm âleminin (2), (3) ve (4) numaralı kadın mü'mineleri.

Günler geçtikçe İslâm kadrosu büyüdüğüce büyüyordu. İşte ileride cennetle müjdelenecek olan bahtiyarlardan birkaçı daha İslâm deryasına can atmışlardı.

Osman bin Affan.

Zübeyr ibn-i Avvâm...

Sa'd ibni Ebî Vakkas.

Talha ibn-i Abdullah. (radıyallahü anhüm).

Bu arada kâfirlerin kanlı gözleri olup bitenlere hayretle bakıyordu. Bir gün Zeyd bin Hârise'yi bir köşede kıştırıp sordular:

— Neler dönüyor, ey Zeyd?

Zeyd, kâfirlerin elinden kurtulup geldi ve Hazret-i Hatice'ye içini döktü:

— Ey annem! Kâfirler her şeyi seziyor ve beni sıkıştırıyor. İmânımızı haykırmaya izin yok mu?

İsmet mâdeni Hatice (radıyallahü anhâ), Zeyd'e şefkat nazarlariyle baktı ve dedi:

— Ah yavrucuğum! Sabret, ben de aynı ızdırabın pençesindeyim. Ne var ki daha o günler gelmedi.

NAHLE VÂDİSİ

Allah'ın Sevgilisi, topyekûn zaman ve mekânın ve bütün mahlûkatın peygamberi ile Hazret-i Ali'nin yolu bir gün Nahle vâdisine düştü. Hiç kimsecikler yok. Rüzgârın hışırtısından, kuşların sesinden, böceklerin iniltisinden başka bir ses duyulmuyor.

Hemen namaza durdular ve kendilerinden geçtiler. Tam o anda, uzaktan peygamber amcası ve Ali'nin babası Ebû Tâlib göründü ve yeğeniyle oğlunu, kendilerinden geçmiş, Allah'ın huzurunda alınlarını topraklara sürerken buldu. Durup seyretti.

İş bitince yaklaşıp sordu:

— Ey benim sevdiklerim! Ne yapıyorsunuz böyle, tek başınıza bu kuytu yerde?

Âleme rahmet olan peygamber cevap verdi:

— Kibriya olan Zât'a kulluk gösteriyoruz, ey amca!

Ebû Tâlib'in yüzünde hayat çizgileri. Sordu:

— Bu nasıl dindir?

Cevap sade ve kısa oldu:

— Bu din, Allah'ın dinidir.

— Nasıl yâni?

— Kısaca İslâm. Peygamberlerin, meleklerin ve ceddimiz İbrahim aleyhisselâm'ın dini. Rabbim beni onunla gönderdi.

— Şimdi peygamber olduğunu mu söylüyorsun?

— Evet...

— Hayret etmem...

— Ey amcam!... Benim doğru yola dâvet edeceklerimin ve bu dâvete koşması gerekenlerin başında sen varsın!... Öyleyse benim hak peygamber olduğuma şehâdet et.

Ebû Tâlib, başını elleri arasına alıp derin derin düşündü. Sonra şöyle dedi:

— Ey Muhammed'im! Ben eski dinimden ayrılmam! Lâkin Allah üzerine yemin ederim ki, ben sağ kaldıkça kimse sana el uzatamaz, kimse senin dâvana karşı çıkamaz. Seni dâima koruyacak olan bizzat benim!...

Ebû Tâlib'in bu sözleri mukaddes yeğenini memnun etmişti. Ebû Tâlib î mân etmeye yanaşmıyordu; ama, O'nun dâvasına sahip çıkacak ve sonuna kadar O'nu destekleyecekti. Şimdilik bu da büyük bir şey demekti.

Buradaki hikmet ve tecellîye bakınız ki, Allah Resûlü'nün üzerine titreyen soylu ve asil amca, evlâdı Ali'yi fedâ edecek kadar Hak dînine hak verirken, bir türlü kendisini ve kendi nefsini teslim edemiyordu. Eğer teslim edebilseydi, bu sevgi semeresini verecek ve Ebû Tâlib'in başı belki de yıldızlara değecekti.

Nebîler Sultanı'nın amcası, İslâm'ın mücâhidi ve Allah'ın yenilmez Aslanı Hazret-i Ali'nin babası Ebû Tâlib'in ruhundaki anlaşılmaz, çözülmez ukde.

Bir bahçıvan edâsiyle çiçeği yetiştir, sonra da bir defacık koklayamadan ondan mahrum ol. Evet, hidâyet ancak Allah'tan...

Bu manzaraya şâhid olan küçük Ali, Nahle vâdisinden geldikten sonra Temiz Hatice'nin huzuruna çıktı. Gün kadar aydınlık yüzünü keder çizgileri kaplamıştı:

— Ey annem, dedi; bugün babam bizi namaz kılarken gördü. Ne var ki, kendi nefsini teslim edecek yerde, Allah'ın Resûlü'ne her türlü tehlike karşısında korumak va'di verdi.

Hazret-i Hatice'nin yüzü aydınlandı. Gözlerinde görülmemiş bir ışık yandı ve dedi:

— Ey Ali! Bu fena bir haber değil...

— Aslında öyle de, ben onun da safımıza katılmasını arzu ediyorum.

- Bize düşman olmadığı yetmez mi?
- Kâfi değil!...
- Kalblerin anahtarı elimizde mi, ey Ali?
- Hayır!...
- Öyleyse o işi kalblere hükmeden kudrete bırakalım. Bizden tebliğ etmek. Hidâyet verecek ancak Allah'dır.
- Doğru konuşursun, ey azîz annem!

Zaman ırmağı akıp gidiyordu. Müslüman olanların sayısı da günden güne artıyordu. Cenâb-ı Hatice, mukaddes efendisine bütün gönül kapılarını açmış bulunuyordu. Resûl-i Ekrem'in yüzünde bir keder çizgisi görecekti olsa hemen O'nu teselli ediyor, çırpınan bir alev gibi O'nun etrafında dönüyordu.

İşte bu demlerde Allah'tan, Resûlüne ferman geldi:

“Fesda' bimâ tü'meru ve e'rız anil müşrîkîne = (Ey Resûlüm!) Şimdi Sen ne ile emrolunuyorsan (kafalarını çatlatırcasına) apaçık bildir. Müşriklere aldırış etme.”^[14]

Nazil olan bu âyet artık yolun açılmasını ve imân bayrağının kılıfından çıkarılmasını bildiriyordu. Bu ilâhî emir gereğince imân bayrağı kılıfından çıkarıldı ve Mekke meydanının tâ merkezine dikildi. Hücum, doğrudan doğruya putlara, şirke ve küfre. Bağlılık ve iman sâdece âlemlerin Rabbine.

Kureyş kafirlerini çıldırtan ve delirten haber dalga dalga kulaklara çarptı ve Mekke ufuklarına bir uçtan öbür uca çınlattı.

Bu beklenmedik haber, beyinlere bir yıldırım gibi düştü ve tavla zarı kafalı kafirlerin ruhları kamaştı.

Böylece İslâm'ın ve Müslümanların çile devri de başlamış oluyordu. Bu çileler ormanında geçecek günler, tükenecek nefesler ve alın terleri.

Hazret-i Hatice (radiyallahü anhâ) validemiz de bu çileleri çekecektir şüphesiz.

Göz nûru ve gönül sürûru iki mübarek kızı kocalarından ayrılmaya mecbur edildiler.

Küfür delisi Ebû Leheb hırsını teskin etmek için şahsî imkânlarının hepsini kullanmaktan geri durmadı.

Utbe ve Uteybe isimli oğullarının ikisi de evvelden Temiz ve Pâk Hatice'nin iki kızı ile evli. Birinde, Allah Resûlü'nün kızı *Rukiyye*. öbüründe de *Ümmü Gülsüm*.

Nikâh olmuş, fakat zifaf olmamış.

Kâfirlerin en şiddetlisi *Ebû Leheb* oğlu *Utbe*'yi çağırdı ve şu emri verdi:

— Ey *Utbe*! Allah'ın Resûlü olduğunu iddia eden adamın kızı *Rukiyye*'yi hemen boşa!...

Utbe, henüz zifafa girmedığı peygamber kızı hakkında:

— Derhal, dedi; boşarım!...

Ve kuduz kâfirin nasipsiz oğlu, peygamber kızını boşadığı haberini Kâinatın *Fahri*'ne ulaştırdı.

Ebû Leheb'in öbür oğlu *Uteybe* ise, babasını tatmin etmek hususunda, kardeşi *Utbe*'den daha ileri gitmek istedi.

Kâfir babasından peygamber kızını boşamak emrini alır almaz doğru Varlığın Sebebi olan Cenâb-ı Peygamber'in huzuruna çıktı, edepsizlikte en ileri bir lisanla haykırdı:

— Ben, senin dinini inkâr edenlerdenim ve seni sevmem! Sen de beni sevmezsin. İşte bunun için kızını boşadım!

Hâle bakınız ki, kuduruk kâfir bununla da kalmadı... Âlemlere Rahmet olanın üzerine bir sırtlan gibi saldırdı, yakasına yapıştı; O'nun, Allah sevgisine ayna olan, gülden daha nâzik, güneşten daha aydın ve çiçekten daha güzel yüzüne tükürdü.

Kuduz kâfirin kuduz oğlu bunu yapabildi. Bugüne değin ne yer, ne gök, böyle şenâet görmedi.

O tertemiz peygamber bu hâdiseden fevkalâde müteessir oldu ve ellerini Yüce Rabbin huzurunda açtı, *Uteybe*'nin cezalandırılması için Allah'a duâ etti:

— Rabbim, onu cezalandır!...

Kâfir *Uteybe*, babası *Ebû Leheb*'le birlikte peygamber kızını boşadıktan sonra çıktığı Şam seferinde cezasını hemen buldu. Çölde bir canavar *Uteybe* hâininin karşısına çıktı. Onu, pençeleriyle parçaladı, vücudunu lime lime etti, beynini sıcak kumların üstüne akıttı ve gözden kayboldu.

Allah Resûlü'ne yapılan bu hakaret ve eziyetler Hazret-i Hatice'nin inciler dolu kalbini mahzun ediyordu. Mübarek kadın, efendisini ve Âlemlerin *Fahri*'ni teselli edebilmek için bir alev gibi çırpınıp duruyordu.

Daha neler ve nice şeyler yaptılar O'na.

Bir gün Kâbe’de namaz kılıyordu. Küfrün başı Ebû Cehil adamlarına seslendi:

— İcinizden biri şu işkembeyi alıp getirsin!... Tam secde ânında O’nun sırtına yerleştirsın!...

Bu yürekleri kurşun gibi delen teklifi müşriklerden biri hemen yerine getirdi. Koştı, bir deve işkembesi aldı. Sonra geldi, secdeye varmış olan Allah Resûlü’nün mübarek sırtına koyup bir kahkaha attı.

Manzarayı gören kâfirler, hazlarından, ağızları bir karış açık, katıla katıla gülmeye başladılar.

Bu şenâet, dalga dalga Mekke’ye yayıldı. Tabî ki peygamber evine de ulaştı. Peygamber kızı, derin ve ince Fâtıma bir kuş gibi uçup Kâbe’ye geldi. Babasının sırtından Kureyş kâfirlerinin vicdanından daha pis olan işkembeyi alıp yere fırlattı. Allah’ın Resûlü yine secde halindeler. Fâtıma, mübarek babasına edilen bu muameleden o kadar teessür duydu ki, müşriklere en ağır kelimelerle haykırdı:

— Ey Allah’tan korkmaz adamlar! Benim babamdan ne istiyorsunuz?

Nebîler Sultanı da başını secdeden kaldırıp Allah’a niyaz etti:

— **Allah’ım! Kureyş’i sana havâle ederim!**

Kafaları kanayan Kureyş kâfirleri Cihan Peygamberine böyle ezâ ve cefâ ettiler. İşte bu demlerde Kâinatın Efendisinin tek teselli kaynağı ulvî zevceleri Hazret-i Hatice idi...

Yine bir gün Nebîler Nebîsi Kâbe’de namaz kılıyordu. Secdeye varınca, Utbe bin Ebî Muayt isimli lânetli koştı, Allah Resûlünün ridâsını topladı ve boynuna doladı. Âlemlere Rahmet olanı boğmak için sıkmağa başladı. O dem Hazret-i Ebû Bekir (radiyallahü anh) yetişti. Bir arslan gibi atıldı. Sırtlan yürekli kâfiri omuzlarından tutup yere fırlattı ve öfkeyle haykırdı:

— **Siz bir adamı, “Rabbim Allah” diyor diye öldürecek misiniz?**

Tam 10 sene bu çileler ormanında hayat sürdüler. 10 sene Hazret-i Hatice kâfirlerin her türlü işkencelerine göğüs gerdi ve mukaddes efendisini teselli etti.

HÜZÜN YILI

Allah Resûlünün peygamberliklerinin onuncu yılı. Bu yılı andıkları zaman şöyle buyururlardı:

— Hüzün yılı!...

Bu yılda, kalbini derinden derine kanatan iki acı ile karşılaştı Allah'ın Resûlü. Biri Ebû Tâlib ki, müşriklere karşı mukaddes yeğenini koruyan ve canını fedâ edercesine O'nu destekleyen amcanın ölümü. O amca ki, son nefesine kadar çırpınıp durdu.

Bir gün kafası kanayan kâfirler onun huzuruna çıkıp haykırdılar:

— Ey Ebû Tâlib! Kardeşinin oğlunun bu yaptıkları nedir? Onu bu dâvadan vazgeçir! Yoksa aramızda büyük bir fırtına kopacaktır.

Ebû Tâlib, mukaddes yeğenini sonuna kadar himâye azminden hiçbir şey kaybetmedi. Sâdece:

— Düşüneceğim!... demekle yetindi...

Kâfirler çığlık çığlık bağırdılar:

— Düşün ve neticeyi bize bildir!...

Asil ve soylu amca mahzun mahzun düşünmekte. Nihayet yeğenine haber gönderdi:

— Konuşup görüşeceklerim var. Gelsin ve kafa kafaya düşünelim!...

İki cihanın saadet güneşi amcasının yanına geldi.

Asil amca, yeğenini güler yüzle karşıladı. Karşılıklı oturdular. Ebedi hayat müjdecisinin mesafelere hayat veren gözleri amcasında.

Ebû Tâlib'in dili düğüm düğüm. Ezile büzüle dudaklarını kıpırdattı:

— Evlâdım, Muhammed'im! Beni de, kendini de koru! Bana bu kadar ağır bir yükü yükleme.

O, nihayetsiz olan mülkün seyyidi ve Kevser havuzunun sahibi susuyor.

—

— Senden rica ederim; bana kaldırılabileceğimden ziyâde yük yükleme!...

O, içinde kâinat dolu mânâ yine susuyor.

— Kureyş uluları, neşrettiğin dinden vazgeçmeyecek olursan, aramızda müthiş ve kanlı bir boğuşma çıkacağını haber verdiler.

Hep susan, amcalarına hiçbir karşılık vermeyen Kâinâtın Mefhari, birden başlarını kaldırdılar. Hayâl edilmez bir vakar, tevekkül, heybet ve irâde tavrıyla buyurdular:

— “Yâ ammi, vallahi lev vudias şemsü fî yemîni velkamerü fî yesârî - Amca! Vallahi, bu işi terketmem için Güneş'i sağ elime, Ay'ı da sol elime verseler ben yine onu bırakmam. Allahü

Teâlâ'ya, onu (bütün cihâna) yayar, ya da bu yolda ölür giderim!"^[15]

Ebû Tâlib'in gözleri hayretle açıldı, yüzünün rengi soldu ve öylece kalakaldı.

Allah'ın Resûlü, uzun kirpikleri ıslak ve derin gözleri nemli, geriye dönüp uzaklaşmaya başladılar.

Kanının her zerresinden asâlet fışkıran asil amca, mübarek yeğeninin arkasından koştu. O'nu durdurdu, kendisine çevirdi ve gönlünün tâ derinliklerinden gelen bir samimiyetle haykırdı:

— Haydi git, Muhammed'im! Dilediğin gibi dinini yay! Allah üzerine söz veriyorum ki, ben seni hiçbir zor karşısında yalnız ve müdafaasız bırakmayacağım!...

Ve Ebû Tâlib, son nefesine kadar bu sözünde durdu.

Şimdi ölüm onu da alıp götürmüştü. Ebû Tâlib'in ölümünü müteâkib Temiz Hatice (radiyallahü anhâ) ölüm döşeğine uzandı.

Tam 25 yıllık zevce. Allah'ın Resûlü'ne bütün varlığıyla bağlanan ve O'nu bütün ruhuyla seven büyük ve ulvî kadın hastalandılar. O'nun hastalık haberi Mekke'de dalga dalga yayıldı. Ebû Tâlib'in hemen arkasından Hatice'nin (radiyallahü anhâ) yatağa serilivermesi, Peygamber kalbini derinden yaraladı.

Hatice'nin dostları Peygamber evini doldurdu. Hazret-i Hatice'nin narçiçeği gibi kızaran yüzü artık sararmaya başlamıştı. Kızları ve dostları başucunda birer pervane gibi dönüp duruyorlardı. İnsanlık hûrisi Fâtıma (radiyallahü anhâ), mübarek annesinin elini, yüzünü öpüyor, gözyaşları içinde yaralı bir ceylân misâli inliyordu:

— Ey annelerin sultanı! Biz sensiz ne olacağız? Gündüzlerimiz yerlerini gecelere bırakacak ve bu acı hiçbir zaman dinmeyecektir!...

İsmet ve iffet mâdeni Hazret-i Hatice hararetten kuruyan dudaklarını zorlukla oynatabildi ve dedi:

— Ey benim işve fidanım, ey hayat ağacımın solmaz çiçeği! Ben arkamda senin gibi bir kız bırakarak gidiyorum. Gözlerim açık gitmeyecek. Çünkü sen Kıyâmet'e kadar hürmetle yâd edileceksin ve benim nâmımı yaşatacaksın...

Fâtıma gözyaşlarının selinde boğulacak gibi olmuştu. Annesine cevap veremedi. Ona iyice sokuldu ve öylece kalakaldı.

Hastalık günden güne şiddetleniyordu. Dördüncü gün büsbütün şiddeti arttı. Artık, ebedî hayatın kapısı Hazret-i Hatice'ye açılmak

üzereydi.

Allah'ın Resûlü de gelip sık sık Hazret-i Hatice'nin hatırını soruyor ve O'na teselli veriyordu. Ne var ki, artık o mübarek kadında cevap verecek mecal kalmamıştı.

Nihayet ulvî kadının ömür nefesleri noktalandı. Kâinâtın Fahrine bütün varlığını teslim eden, Hazret-i Ali'ye ve Fâtıma-i Zehra'ya en sıcak annelik kucağını açan büyük kadın artık nefes almıyordu. İlk Müslüman ve meleğin bizzat Allah'tan getirdiği selama nâil insan, fâni âlemin güneşine gözlerini kapamıştı. Şimdi ebedî memleketlerin çiçek bayramına erecek ve cennetteki köşküne bir sultan gibi gidecekti...

O, gerek Yüce Allah'ın, gerekse Nebîler Sultanı'nın yanında en büyük rütbeye ermişti. O'nun aşkının kanatlarını saymaya bile imkân yoktu. Öyle ki, Cebrail (aleyhisselam) bir gün Azîz ve Celîl olan Allah'tan O'na selâm getirdi.

Buhârî:

Cebrâîl, Allah'ın Resûlüne geldi ve dedi:

— Hatice'ye Allah'ın selâmı vardır!

İsmet timsâli Hatice bunu Kâinatın Efendisi'nden işitince sevincinden uçacak gibi oldu ve şöyle mukâbelede bulundu:

— Allah'ın selâmıdır. Selâm O'ndandır. Cebrail'in üzerine de selâm olsun!...

Bir gün de Allah'ın Resûlü, O'nu şöyle müjdeledi:

— Ey Hatice!... Cenâb-ı Allah, cennetinde sana kasab (ortası oyulmuş lü'lü)den bir köşk yaptırmıştır ki, o köşkte ne gürültü işitilir, ne de yorgunluk vardır...

Müslim, İmâm-ı Ali'den (keremallahü veche) şöyle rivâyet eder:

Allah'ın Resûlünden işittim; buyurdular ki:

— **“Zamanındaki dünya kadınlarının en hayırlısı İmrân kızı Meryem'dir. Bu ümmet kadınlarının kendi zamanındakilerinin en hayırlısı da Huveylid kızı Hatîce'dir.”**^[16]

Hazret-i Âişe (radiyallahü anhâ) validemiz buyururlar ki:

— **“Ben; Resûlüllah (sallâllahü aleyhi ve sellem) Efendimiz'in hanımlarına karşı hiçbir kıskançlık duymadım. Kendisine erişmediğim halde Hazret-i Hatice'yi (radiyallahü anhâ) kıskanıyordum.”**

Yine Hazret-i Âişe (radiyallahü anhâ) vâlidemizden şu haber bizlere kadar ulaşmış bulunmaktadır:

— **“Allah’ın Resûlü, kurban olarak bir koyun kestikleri zaman: “Bundan Hatice’nin sâdık arkadaşlarına ve akrabalarına da gönderiniz...” buyururlar ve onlara da et gönderirlerdi.”**

Hazret-i Âişe (radiyallahü anhâ) vâlidemiz şunları da anlatıyorlar:

— **“Bir gün Hazret-i Hatice’yi (radiyallahü anhâ) kıskandım ve Allah’ın Resûlü’ne kızdım. O’nun mübârek yüzüne karşı:**

— **Neyi vardı bu Hatice’nin ki, sık sık anıp duruyorsunuz? Diye bağırdım. Bunun üzerine Allah’ın sevgili kulu ve peygamberi Hazret-i Muhammed (sallâllahü aleyhi ve sellem) Efendimiz:**

— **Gerçek şu ki; ben O’nun sevgisi ile rızıklandırılmış bulunuyorum...**

Cevabını verdiler.”

İsmet ve iffet sadefi Hazret-i Âişe (radiyallahü anhâ) dan:

— **“Bir kerresinde Hazret-i Hatice’nin kızkardeşi Hâle, Allah’ın Resûlü’nün huzuruna girmek için izin istemişlerdi. İki kardeşin seslerindeki benzeyişten dolayı, Allah’ın Peygamberi, Hazret-i Hatice (radiyallahü anhâ) validemizin izin istemesini hatırladı. Sevinçle titreyerek:**

— **“Allah’ım, bu Huveylid’in kızı Hâle olmalı...”**

Dedi. Bunun üzerine bende kıskançlık belirdi ve:

— **Yâ Resûlallah, dedim. İhtiyarlığından dolayı ağzının içinde dişlerinin kızartısından başka bir beyazlık kalmayan ve yıllar önce ölüp gitmiş olan ihtiyar bir Kureyş hanımını neden anıp duruyorsun? Halbuki Allahü Teâlâ Hazretleri O’nun yerine size daha hayırlısını ihsan etmiştir...”**

Hazret-i Âişe’nin bu sözlerine karşı o deniz huylu Peygamber sükût buyurdular. Bu sözleri bir takrir ve tasdik mâhiyetinde sayarak bazıları Hazret-i Âişe’nin fazlına delil gibi göstermişlerdir. Ne var ki, Âişe validemizin iddia ettiği hayırhahlık, gençlik ve güzellik itibariyledir. Nebîler Sultanının sükûtuna gelince: Bu da bir müsâmahadan ibarettir. Çünkü bu sözler kadınlık gayreti ile söylenmiştir.

Şu hadîs de yine Hazret-i Âişe’den:

— Hatice’ye imrendiğim kadar hiçbir kadına imrenmiş değilim. Oysa Resûlullah (sallâllahü aleyhi ve sellem) Hatice’nin ölümünden sonra benimle evlenmiştir. Sebep şu ki, Nebîler Nebîsi, Hatice’yi:

“Beşşerahâ bi beytin filcenneti = Cennet’te patırtısı ve sıkıntısı olmayan, inci sütunlarından (inşâ edilmiş) bir köşkle müjdeledi.”

Evet. Hazret-i Hatice o türlü fazilet ve saadetin sahibidir ki, bütün ömrü boyunca Kâinatın Efendisi O’nu hayırla yâd etmişlerdir. Ve daima Onun iyiliklerini, faziletlerini anmışlardır.

Zeyd oğlu Abdurrahmân’dan:

“Âdem Peygamber demiştir ki:

— Ben kıyâmet ve hesap gününde bütün insanların efendisiyim. Yalnız bir tek peygamber değil. Onun ismi Ahmed’dir ve bana karşı iki faziletle üstün kılınmıştır. Bu faziletlerden biri O’nun zevcesidir; dâima kendisine bağlı kalacak ve dâima kendisinin hayrına çalışacak zevcesi... Benim zevcem (Havva) ise benim zararına çalıştı. İkinci fazileti de, Allah’ın O’na en fazla yardım etmiş bulunması ve O’nun şeytanını İslâm’a getirmesidir. Benim şeytanım kâfir idi...”

İbn-i Abbas Hazretlerinden:

Kâinâtın Fahri buyurdular:

— Cennet ehlerinden kadınların en üstünü Hatice, Fâtıma, Meryem ve Âsiye...

İşte Cenâb-ı Hatice (radiyallahü anhâ) böyle bir saadetin de sahibi. Hem kendisi, hem de kızı Fâtıma-i Zehra, cennet kadınlarının sultanları arasında pırıldamaktadırlar. Bütün bunlar ismet timsâli Hatice’nin ne kadar ulvî bir kadın olduğunu ve Allah’ın Resûlü tarafından ne kadar ihlâsla sevildiğini göstermektedir.

Şu levhaya bir bakınız:

Diğer zevcelerin hepsinden üstün olan, ilim, irfan, gençlik ve güzellik bakımından da ödülü kapan Hazret-i Âişe, bir gün Allah’ın Resûlü’ne dedi ki:

— Ey Allah’ın Resûlü! Allah sana Hatice’den âlâsını nasip etti!...

Dirayet ve zarafet timsâli Âişe validemizin, nefsini kastederek söylediği ve gayet ince bir kadınlık nüktesiyle Nebîler Sultanı’nın

tercihini yokladığı ve:

— “Hatice vefat ettiyse yerine işte ben geldim. Gençliğim, güzelliğim, dirayetimle emrindeyim!” diye imâ ettiği bu söze, nihayetsiz olan Mülkûn Seyyidi şu cevabı verdiler:

— **Hayır Âişe!... Allah bana Hatice’den âlâsını nasip etmedi. İnsanların beni yalancı çıkardığı devirde bana herkesten evvel îmân eden, insanların beni mahrum bıraktığı demlerde bana bütün malını veren O’dur...**

Bu sevgi ne ile elde edilir?

Peygamberler Peygamberi’nin gönlünde öyle bir taht nasıl kurulur?...

Büyük ve Temiz Hatice (radiyallahü anhâ); Allah’ın Resûlü’ne öyle derin bir muhabbetle bağlanmıştı ki, bu aşkın kanatlarını saymaya sayılar kâfi gelmez.

O ki, bütün ömrünce gönlünü bir yatak gibi Allah Resûlü’nün basacağı yerlere serdi.

O ki, yıldızlar dolu semânın altında başı kesik bir mum gibi yandı. Gözyaşı incilerini şebnem damlası hâline secdegâhına döktü.

O ki, **“Ey benim için cennet mumu olan Ulu Peygamberim!”** diye Allah Resûlü’nün etrafında yelpazeler gibi dönüp durdu.

O ki, ak ak sevgilerle gönlünü yaprak yaprak açtı, ömür ırmağını kevserleştirerek cennet gölüne doğru akıttı.

O ki, îmânın nûr dudağı ile Kâinatın Efendisi’ni ilk tasdik eden insan olmak şerefini elde etti.

O ki, serveti, şöhreti, malı, mülkü ayaklar altına aldı. Sâdece Allah ve Resûlü’nün rızâsına koştu.

O ki, bu ümmete Fâtıma-i Zehra gibi bir insanlık hûrisi hediye etti. Cenâb-ı Ali gibi bir arslanı yetiştirdi ve bu iki inciye şefkat kucağında ölünceye kadar muhabbetle taşıdı.

Evet, Hazret-i Hatice-i Kübrâ, insanlara Allah’ı sevdirmeye memur Allah’ın Resûlü’nü sevdi. Ve bu sevgi denizi içinde son uykusuna daldı, bu sevgi ve îmân sayesinde başı yıldızlara değdi. Hür ve şerefli yaşadı, îmânlı ve merhametli olarak öldü.

Kendisine bu cihan sarayında 65 yıl ömür sürmek nasib oldu, nasiblerin en büyük nasibine ererek öteler âlemine uçtu...

Namazını bizzat Allah’ın Resûlü kıldırdılar; her şeye ve herkese saadet bahşeden gözlerinde inci tanesi yaşlar belirdi.

İlk zevce, ilk Müslüman Hazret-i Hatice'yi kara toprağa verirken, Kâinatın Efendisi'nin mübarek kalbi sızladı. İslâm'da ebedî dirim yolculuğuna çıkan büyük ve eşsiz kadının bıraktığı boşluk hiçbir zaman doldurulamadı. Allah'ın Resûlü, O'nun ölüm yılını andıklarında **“Hüzün Yılı”** derlerdi. Hiçbir vakit O'nu unutmamışlardı. Tam 25 yıl, Allah'ın Sevgilisi'ne bütün kalbiyle hizmet etmişti. Onun tek teselli kaynağı olmuştu. İsmet timsâli Hatice'nin ölümünü fırsat bilen Kureyş kâfirleri büsbütün kudurmuşlardı. Çilenin ve tehlikenin daha büyüğü bundan sonra başlamıştı Müslümanlar için...

Hazret-i Âişe'den:

Allah'ın Resûlü kurban veya eti yenen herhangi bir hayvan kestiğinde emir buyururlardı:

— **Hatice'nin tanıdıklarına ve dostlarına bu etten gönderiniz!...**

Ben bir gün bunun sebebini sordum:

— Ey Allah'ın Resûlü, niçin böyle yapıyorsunuz?

Dediler ki:

— **O'nun sevdiklerini, O'nun için seviyorum!...**

Evet, Nebîler Nebîsinin, Hazret-i Hatice'ye karşı muhabbetleri böyle derin ve eşsizdi.

İsmet mâdeni Hatice (radıyallahü anhâ) bir kere olsun Allah'ın Resûlünü incitmemişti. Bütün hayatı boyunca Allah Sevgilisi'ne teselli vermiş ve her işinde O'nu desteklemişti.

Yüce Allah'tan Resûlüne:

— **“Ve enzir aşireteke'l-akrebine = Sen (ilkin) en yakın hısımlarını inzâr et!”**^[17]

Emri gelince Allah'ın Resûlü Hazret-i Hatice'yi çağırdı:

— Bize, dedi; bir kişilik et yemeği yap ve bir kap da süt doldur. Sonra, Abdülmuttalib oğullarını topla. Onlarla konuşacağım. Emrolunduğum şeyi onlara ulaştıracağım!...

Büyük ve Temiz Hatice şevk ve saadetle karşılık verdi:

— Emrin başüstüne, ey Allah'ın Resûlü!...

Ve hiç vakit geçirmeden yemeği hazırladı. Sonra Abdülmuttalib oğullarını Ebû Tâlib'in evine topladı.

Bu toplantıya Peygamberler Peygamberi'nin en yakınları gelmişti. İki kadın olmak üzere 45 kişi idiler.

Allah Resûlü'nün amcaları da toplantıda hazır... Davet edilmediği halde, küfür delisi Ebû Leheb de gelmiş bulunuyordu.

Allah'ın Resûlü, bir insanın tek başına yiyebileceği bir kaptaki eti mübarek elleriyle parçaladı ve davetlilere:

— **Bismillah, buyurun!** dedi.

Hepsi ellerini önlerindeki tek kişilik yemek kabına uzattılar ve ondan doyasıya yediler. Her birinin ancak, ellerinin uzandığı yerlerden azıcık bir kısmın eksildiği görüldü. 45 kişinin elleri tek kişilik yemek kabına uzanmıştı. Ne var ki, o yemek hâlâ olduğu gibi duruyordu.

Sonra, bir insanın tek başına içebileceği sütü içmeğe başladılar. Bu da nesi? Her birisi kanasıya içtiği halde, sanki hiç içilmemiş gibi duruyordu süt.

Âlemin Rahmeti, cihanın en büyük ziyneti Cenâb-ı Ahmed onlara hitap etmeye hazırlanıyordu ki, kuduz kâfir Ebû Leheb atıldı:

— Biz, bugünkü gibi bir sihir görmedik!... Arkadaşınız sizi büyük bir sihirle sihirledi.

Ortalık birden donuverdi. Ve Ebû Leheb yine deli saçması lâflarına devam etti...

Allah Resûlü bu halden ızdırap duymuştu. Hemen Hazret-i Hatice atıldı ve O'nu teselli etti. Bu tecrübeden kısa bir zaman sonra yine bir ziyafet hazırlandı. Yine en yakınlar davet edildi. Bu defa 40 kişi kadarlar.

Yemekler zevk ve şevk içinde yendi. Son lokmaların ardından kısa bir durak. Kâinatın Fahri birdenbire mübarek başlarını kaldırdılar ve gözlerini davetliler üzerinde gezdirip tane tane konuştular:

— **Hamd Allah'a yaraşır ki, ben O'na hamd ederim. Yardımı da O'ndan dilerim! O'na inanır, O'na dayanırım!... Şüphesiz bilir ve bildiririm ki, Allah'tan başka ilâh yoktur. O, birdir. O'nun eşi ve benzeri yoktur...**

(Ey Abdülmuttalib oğulları!) **Ben O Yüce Allah'ın hassaten size, umumî olarak da bütün insanlara gönderdiği peygamberiyim!...**

Vallahi, siz uykuya daldığınız gibi öleceksiniz. Uykudan uyandığınız gibi diriltilecek ve bütün yaptıklarınızdan hesaba çekileceksiniz!...

İyiliklerinizin karşılığında mükâfat, kötülüklerinizin karşılığında da cezâ göreceksiniz!... Bunlar da ya temelli cennette, ya da

ebedî cehennemde kalmaktır...

İnsanlardan, âhiret azabı ile korkuttuğum kimseler sizlersiniz!...

Ebû Tâlib cevap verdi:

— Bizim katımızda sana yardım etmek kadar sevgili bir şey yoktur.

Ne var ki, kâfirlerin kâfiri Ebû Leheb yine ortalığı karıştırdı ve ileri geri konuştu. Fakat bu defa Ebû Tâlib fena halde öfkelenildi. Ebû Leheb'e hitâben dedi ki:

— Ey korkak! Vallahi, biz sağ oldukça ve bu bedende can taşıdıkça, O'na yardımcı ve koruyucuyuz!...

Sonra Peygamberler Peygamberi'ne dönüp:

— Ey kardeşimin oğlu, dedi; Rabbına dâvet etmek istediğin zamanı bilelim. Silâhlanıp seninle birlikte ortaya çıkarız!

İşte bütün insanların kafasının kanadığı ve bütün dünyanın ateşler içinde yandığı bu devirde Hazret-i Hatice mal ve canıyla Allah'ın Resûlü'nün emrindeydi. Bütün kâfirlere karşı O'nu koruyor ve O'nun dâvasına kanatlı kuş gibi koşuyordu. En yakınları bile O'nu reddederken, O bütün gönlüyle Cenâb-ı Peygamberi destekliyordu.

O yüce imânlı ve güzel ahlâklı kadın, cihanın altın başaklı bir lâlesiydi. Ömür nefeslerini hep Allah Resûlü'nün hizmetinde eritmişti. Alın terlerinin incilerini hep bu dâva için yerlere akıtmıştı. Tam 25 sene, bu aşk ve îmânla tüt müştü.

O sanki cennetten gül toplayan bir hûri idi. Çanaklar dolusu ıtrıları efendisine sunuyordu. Efendisinin yüzünde bir mahzunluk görse kanatlı kuşlar gibi çırpınıyor ve O'nu teselli ediyordu.

İbn-i İshak:

— Kâfirler Allah'ın Resûlü'nü ne zaman yalanlasalar ve incitseler, Hazret-i Hatice'nin yanına geldiklerinde mahzun gönülleri saadetle açılırdı.

İsmet timsâli Hatice (radiyallahü anhâ) şöyle derdi:

— Ey cihanın kiblesi. Hakkın Nazlı Nebîsi! Sen kâfirlerin ettiğinden üzülme, mahzun olma!... Onlar câhil kimselerdir. Bütün peygamberler bu cefâyı çekmişlerdir.

Cenâb-ı Hatice'nin bu sözleri Allah'ın Resûlü'nün mahzun gönlünü neş'elendirirdi. Hazret-i Hatice, vefatına kadar hep bu tavrına devam

etti ve her nefes çırpınan bir alev gibi O'nun aşkı ile gönlünü dağladı.
Ve bu aşk sayesinde kanatlanıp cennet saraylarına uçtu.

*Gönlünü Nebî'ye verdi Hatice,
En büyük murada erdi Hatice...*

*Hak rızâsı için can lâlesini.
Getirip yerlere serdi Hatice...*

*Ak ak sevgilerle bir ömür boyu,
Hakikat gülleri derdi Hatice...*

*Yılmadı hiç, imân dolu göğsünü.
Cefâ oklarına gerdi Hatice...*

*Hatice, Hatice, temiz, pâk, duru.
Göklerin gelini ve nûr yağmuru...*

*Bir edâ, bir ıfık, solmayan bir renk.
Gösterin âlemde kimdir O'na denk?...*

*Onu hep hayırla yâdetti Nebî,
Bir inci var mı ki hiç O'nun gibi?...*

M. Necati Bursalı

KİM ÜSTÜN

Büyük ve Temiz Hatice mi üstün, yoksa dirayet ve zarafet timsâli Âişe mi?

Bu iki büyük örnekten hangisinin üstün olduğu ihtilaflı kalmıştır. Şöyle ki, bazı İslâm âlimleri Hazret-i Âişe'nin daha üstün olduğunu, bazıları da Hazret-i Hatice'nin faziletini belirtmişlerdir.

Bu iş Ebû Davud'a sorulmuş, O şu cevabı vermiş:

— Allah'ın Resûlü, Âişe'ye Cebrail'in selâmını bildirmiştir. Ama Hatice'ye Cebrâîl, Allah'ın selâmını peygamber lisaniyle haber vermiştir. Şu halde Hatice üstün...

Bir soru daha açtılar:

— Ya Hatice ile Fâtıma'dan hangisi üstün?

Nebîler Nebîsi:

— Fâtıma benden bir parçadır!^[18]

Buyurdular. Görünen şudur ki, Allah'ın Resûlü'nün parçası hepsinden üstündür.

Şeyh Takiyüddin Sübkî'nin görüşleri de şöyle:

— Fikrimiz ve ölçümüz şudur ki, Fâtıma hepsinden ileridir. Ondan sonra Cenâb-ı Hatice, daha sonra da Hazret-i Âişe'dir!...

Bütün bunlar Hazret-i Hatice'nin fazilette güneşe denk bir insan olduğunu göstermektedir. Gerçekten O'nun gönlü elmas renkli incilerle doluydu. Cihan sarayına Fâtıma-i Zehra gibi bir sultan hanım yetiştirmişti. İmân, ahlâk, güzellik, iyilik, doğruluk, edep, muâşeret, zevk O'nun şahsında billûlaşmıştı.

O, Müslüman kadını için bulunmaz bir örnektir. O'ndaki sadâkat, vefa, âlîcenâblık bir başka güzellikteydi...

Dünya ateşler içinde yanarken ve bütün kâfirler Allah'ın Resûlü'nü yalanlarken O malıyla, canıyla bu yola baş koymuştu. Efendisinin tek teselli kaynağı olmuştu. 25 sene bir nefes durmaksızın, bu aşk ve imânla çırpınmıştı.

Allah Resûlü'nün bütün evlâtları (İbrahim hariç) hep ismet mâdeni Hatice'den doğmuştu.

Nebîler Sultanının Hazret-i Hatice'den doğan çocukları şunlardır:

Kasım, Zeyneb, Rukıyye, Ümmü Gülsüm, Fâtıma. İslâm devrinde **Abdullah** ile **Tâhir** isminde de birer erkek evlâdı dünyaya gelmiştir.

İsmet mâdeni Hazret-i Hatice'nin dünyaya gelen ilk çocuğu Kasım idi. Bundan dolayı Kâinatın Efendisine “**Ebûl-Kâsım**” denilmişti. Çünkü o demlerde insanı ilk çocuğunun adıyla künyelendirmek âdetti. Peygamberler Peygamberine bu sebeple “**Ebû'l-Kâsım**” diye hitap ediyorlardı. Ne var ki, Kâsım küçük yaşta öldü. İbn-i Sa'd'ın beyânına göre, iki sene kadar yaşamıştı.

Allah Resûlü'nün ilk ölen evlâdı da Kâsım olmuştu. Ve ondan sonra erkek çocukların hepsi küçük yaşta öldüler.

Varlığın Sebebi olan Cenâb-ı Peygamber, böyle en küçük yaşta ölen ve muammer olamayan erkek çocuklarından biri hakkında şöyle buyurmuşlardır:

— **Eğer yaşasaydı nebî olması lâzım gelirdi; nebî olamayacağına göre, yaşayamazdı.**

İlâhî hikmet icâbı Allah Resûlü'nün erkek evlâtları yaşamadı. Nûrlu nesli, amcasının oğlu **Hazret-i Ali** ile kızı **Fâtımâ-i Zehra** vâsıtasıyla devam edip gelişti.

Kâinatın Efendisi'nin, Hazret-i Hatice'den doğma ikinci evlâdı **Hazret-i Zeyneb**'dir. Zeyneb, Resûl-i Ekrem 30 yaşında iken dünyaya gelmişti. Hicret'in 8. yılına kadar ömür sürdü. Allah'ın Resûlü O'nu teyzesi Hâle binti Huveylid'in oğlu **Ebü'l-Âs** ile evlendirdi. Ne var ki, Ebül-Âs İslâm ile şereflenmek ve ebediyet kazanmak hususunda biraz geç kaldı. Hatta kâfirlerle beraber İslâm ordusuna karşı Bedir'de cenk etti ve Müslümanlar eline esir düştü. Daha sonraları kendisine îmân nasip oldu...

Nebîler Serveri'nin ikinci kızları da **Hazret-i Rukıyye**'dir. Rukıyye dünyaya geldiğinde Allah'ın Sevgilisi 33 yaşlarında bulunuyorlardı. Rukıyye gelinlik çağına geldiğinde Kâinatın Fahri Onu Ebû Leheb'in oğlu **Utbe**'ye nikahladı. Ancak, henüz düğünleri yapılmamıştı.

İşte bu günlerde Allah'tan Resûlüne emir geldi; bu emir gereğince Allah'ın Resûlü insanları İslâm'a davet etti ve ondan sonra da olanlar oldu. Peygamberler Peygamberi'nin amcası olmasına rağmen *Ebû Leheb* düşmanlıkta herkesi geride bıraktı. Oğlunu zorlayarak peygamber kızı Rukıyye'yi boşattı.

Hazret-i Rukıyye daha sonra cihanın en edepli insanı **Hazret-i Osman** (radiyallahü anh) ile evlendirildi. O'nunla birlikte Habeşistan'a hicret etti. Oradan da nûr yatağı Medine'ye geldi ve Bedir cengi esnasında ve Ramazan-ı Şerif içinde ötelere âlemine göçtü...

Nebîler Sultanı'nın Hazret-i Hatice'den doğan üçüncü kızı **Ümmü Gülsüm** idi. Mekke'de dünyaya gelmiş, çocukluk çağı orada geçmiş ve yine orada Ebû Leheb'in oğlu **Uteybe**'ye verilmişti. Biraz evvelce de belirttiğimiz gibi, Ebû Leheb oğlunu zorlayarak Ümmü Gülsüm'ü de boşattı. Ümmü Gülsüm, ablası Rukıyye'nin ölümünden sonra hâyâ ve edeb incisi **Hazret-i Osman**'a nikâh edildi ve Hicret'in 9. yılında. Şaban ayı içinde bekâ âlemine göçtü.

Allah Resûlü'nün yaş itibariyle Hazret-i Hatice'den doğan en küçük kızı **Fâtıma-i Zehrâ** idi. Fakat kadınlar âleminin en büyük sultanı oldu ve Kâinatın Fahri'nin en ziyâde sevdiği bir çiçektir.

Nübüvvetin ilk yıllarında dünyaya gelmişti. Hazret-i Ali ile bir çatı altında büyüdüler ve evlenme çağına gelince de birbirleriyle evlendirildiler.

Allah Resûlü'nün nesli işte bu Fâtıma ve Ali ağacından dal budak salıp cihanı nûrlandırdı.

Allah Resûlü'nün bütün evlâtları kendisinden evvel ebediyet âlemine göçmüştü. Ancak Hazret-i Fâtıma kendisinden sonra 6 ay kadar dünyada kalabildi ve Hazret-i **Ebû Bekir**'in (radiyallahü anh) hilâfet devrinde cennetteki billur sarayına bir ebediyet gelini gibi gitti.

Hazret-i Hatice 25 sene içinde Allah'ın Resûlü'ne bu evlâtları verebilmiş ve O'nun aydın bakışları altında ömür sürmüştü. Cenâb-ı Hatice'nin pâk ve temiz hayatı 65 yaşında iken noktalandı. Arkasında bükük boyunlar ve mahzun gönüller bırakarak bekâ âlemine yolcu oldu. O, bu ümmetin mübarek annesiydi. Müslüman kadını için büyük bir örnekti. Onun edebi, fazileti, ahlâkı, ahde vefası dillerde destandı.

Hakkın Nazlı Nebîsi'ne o kadar keskin bir muhabbetle bağlı idi ki, en keskin sevgi humması, zaman ve mekân boyunca yalnız Cenâb-ı Hatice'nin başı üstünde tıttı.

O temiz, pâk, duru ve büyük kadın, kâh kara gözlü bir ceylân gibi çırpındı. Kâh tevhîd denizinden parlak inciler topladı. Kâh bir Kâbe mumu gibi sabahlara kadar aşk ve îmânla yandı. Kâh gözyaşlarını eteklerine şebnem damlası gibi döktü. Kâh cihan bahçesinde açılan lâleler gibi, âleme güzelim misk kokular saçtı. Kâh nübüvvet pınarından kana kana su içti.

O "**elest**" bahçesinde açılan bir güldü. O bahçeden bu bahçeye geldi ve peygamber çiçeği olarak yaşadı. Peygamberler Peygamberi'nin mübarek gönlünü fethederek ötelere âlemine göçtü.

İşte âlemde örnek alınacak bir hanım varsa, o Hatice-i Kübrâ'dır. Allah kendisinden razı olsun.

İslâm büyüklerinin ölçüsü:

— **Kadınların, erlerine hizmet, muhabbet ve izzet göstermeleri Hazret-i Hatice'nin sünnetidir!...**

[3] **El-Mevâhibü'l-Ledünniyye.**

[4] **Kasîde-i Bürde'den.**

[5] **Müslim**

[6] Câmiü's-Sağir 2/29

[7] Câmiü's-Sağir 2/29

[8] İslâm Tarihi-Mekke Devri.

[9] Müslim.

[10] Buhâri

[11] **Alâk suresi, (âyet: 1-2-3-4)**

[12] Müslim.

[13] Müddessir sûresi, âyet: 1,2,3.

[14] **Hicr Sûresi, âyet, 94**

[15] İbn-i Hişâm

[16] Müslim

[17] Şuârâ sûresi, âyet: 214

[18] Buhâri.

İbn-i Hişâm

Hicr Sûresi, âyet, 94

Müddessir sûresi, âyet: 1,2,3.

Müslim.

Alâk suresi, (âyet: 1-2-3-4)

— “Zamanındaki dünya kadınlarının en hayırlısı İmrân kızı Meryem'dir. Bu ümmet kadınlarının kendi zamanındakilerinin en hayırlısı da Huveylid kızı Hatîce'dir.”

—”İnnî kad ruziktü hubbehâ = Hiç şüphe yok ki ben onun sevgisi ile rızıklandırılmışımdır.”

Buhâri.

Şuârâ sûresi, âyet: 214

Müslim

— “İkrâ' bismi Rabbikellezî haleka. Halekal insâne min alekîn... = Yaratan Rabbinin adıyla oku. O, insanı bir kan pıhtısından yarattı. Oku. Rabbin nihayetsiz kerem sahibidir. Ki kalemle (yazı yazmayı) öğreten O'dur. İnsana bilmediğini O öğretti.”

“Fesda' bimâ tü'meru ve e'rız anil müşrîkîne = (Ey Resûlüm!) Şimdi Sen ne ile emrolunuyorsan (kafalarını çatlatırcasına) apaçık bildir. Müşriklere aldırış etme.”

Ben ölürken de onu araştırmaktan geri durmamalarını Kays ile Amir'in her ikisine vasiyet edeceğim.”

— **“Ve enzir aşireteke’l-akrebine = Sen (ilkin) en yakın hısımlarını inzâr et!”**

Kasîde-i Bürde’den.

El-Mevâhibü’l-Ledünniyye.

— **“Ben Üsâme’yi seviyorum; siz de seviniz!...”**

— Size öyle bir devlet geliyor ki, Güneş’in doğduğu yerden battığı yere kadar zemini ve bütün yeryüzünü kaplayacak...

— **“Yâ Resûlallah! Hâzihî Hadîcetü kad etetke...= Ey Allah’ın Resûlü! İşte şu Hatice’dir. Sana doğru gelmektedir. Yanında bir kap var, içinde katık (yahut taam, yahut şerbet) vardır. Hatice senin yanına ulaştığında O’na Azîz ve Celîl olan Rabbından ve benden selâm söyle. Ve kendisine cennette inciden yapılmış bir saray da müjdele ki, onun içinde gürültü patırtı yok, çalışma ve meşakkat de yoktur.”**

— Fâtıma benden bir parçadır!

Buhâri

Müslim.

İslâm Tarihi-Mekke Devri.

— **“Yâ ammi, vallahi lev vudias şemsü fî yemîni velkamerü fî yesârî - Amca! Vallahi, bu işi terketmem için Güneş’i sağ elime, Ay’ı da sol elime verseler ben yine onu bırakmam. Allahü Teâlâ’ya, onu (bütün cihâna) yayar, ya da bu yolda ölür giderim!”**

Câmiü’s-Sağir 2/29

“(Resûlüm), şöyle de: **“Eğer siz Allah’ı seviyorsanız, hemen bana uyun ki, Allah da sizleri sevsin ve günâhlarınızı bağışlasın. Zira Allah çok bağışlayıcı, çok merhamet edicidir.”**

Câmiü’s-Sağir 2/29

Müslim

— **“Seyyidetü nisâi ehli cenneti erbe’un: Meryemü ve Fâtımetü ve Hadîcetü ve Âsiyetü= Cennet kadınların üstünü dörttür: Meryem, Fâtıma, Hatice ve Âsiye’dir.”**

— **“Cennet kadınlarının üstünü dörttür: Meryem, Fâtıma, Hatice ve Âsiye’dir.”**

— “Yâ eyyühel müdessirü. Kum feenzir. Ve rabbeke fekebbir. = Ey bürünüp sarınan (Habîbim), kalk, artık kâfirleri azâb ile korkut. Rabbini büyük tanı.”

İlmin O'nun hakkında söyleyebileceği: O beşerdir. Fakat bütün yaratılmışların en hayırlısı ve en efdalidir.”